

Vládní návrh

ZÁKON

ze dne ... 2016,

kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím celního zákona

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna trestního řádu

Čl. I

V § 12 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění zákona č. 149/1969 Sb., zákona č. 558/1991 Sb., zákona č. 25/1993 Sb., zákona č. 292/1993 Sb., zákona č. 154/1994 Sb., zákona č. 152/1995 Sb., zákona č. 191/1999 Sb., zákona č. 265/2001 Sb., zákona č. 539/2004 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., č. 272/2009 Sb. a zákona č. 341/2011 Sb., písmeno d) zní:

„d) pověřené celní orgány v řízení o trestných činech spáchaných porušením

1. celních předpisů a předpisů o dovozu, vývozu nebo průvozu zboží, a to i v případech, kdy se jedná o trestné činy příslušníků ozbrojených sil nebo bezpečnostních sborů,
2. právních předpisů při umístění a pořízení zboží v členských státech Evropské unie, je-li toto zboží dopravováno přes státní hranice České republiky,
3. daňových předpisů upravujících daň z přidané hodnoty,
4. daňových předpisů v případech, kdy jsou celní orgány správcem daně podle jiných právních předpisů,“.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě

Čl. II

Zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění zákona č. 425/1990 Sb., zákona č. 542/1991 Sb., zákona č. 169/1993 Sb., zákona č. 128/1999 Sb., zákona č. 71/2000 Sb., zákona č. 124/2000 Sb., zákona č. 315/2001 Sb., zákona č. 206/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 227/2003 Sb., zákona č. 226/2003 Sb., zákona č. 3/2005 Sb., zákona č. 386/2005 Sb., zákona č. 313/2006 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 376/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 189/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 223/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 155/2010 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 184/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 18/2012 Sb., zákona č. 64/2014 Sb., zákona č. 250/2014 Sb., zákona č. 204/2015 Sb. a zákona č. 206/2015 Sb., se mění takto:

1. Poznámka pod čarou č. 13b zní:

„13b) Například Evropská dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR), Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, kterým se stanoví celní kodex Unie.“.

2. V § 25j odst. 1 se slova „jako deklarant, a to sama nebo prostřednictvím přímého zástupce^{13f)}“ nahrazují slovy „v rámci celního řízení jako deklarant^{13f)}“.

Poznámka pod čarou č. 13f zní:

„13f) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, kterým se stanoví celní kodex Unie.“.

ČÁST TŘETÍ

Změna notářského řádu

Čl. III

Zákon č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění zákona č. 82/1998 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 370/2000 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 317/2001 Sb., zákona č. 352/2001 Sb., zákona č. 501/2001 Sb., zákona č. 6/2002 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 349/2002 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 476/2002 Sb., zákona č. 88/2003 Sb., zákona č. 18/2004 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 284/2004 Sb., zákona č. 554/2004 Sb., zákona č. 628/2004 Sb., zákona č. 216/2005 Sb., zákona č. 344/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 70/2006 Sb., zákona č. 81/2006 Sb., zákona č. 308/2006 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 254/2008 Sb., zákona č. 301/2008 Sb., zákona č. 7/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 142/2012 Sb., zákona č. 202/2012 Sb., zákona č. 396/2012 Sb. a zákona č. 303/2013 Sb., se mění takto:

1. V § 35a odst. 9 se na konci textu věty druhé doplňují slova „, jednorázová náhrada hotových výdajů za zřízení dálkového a nepřetržitého přístupu k údajům z Rejstříku zástav a paušální roční náhrada hotových výdajů za poskytování údajů prostřednictvím tohoto přístupu orgánům veřejné moci“.
2. V § 35a odst. 9 se věta poslední zrušuje.
3. V § 35a se doplňuje odstavce 10, který zní:
„(10) Ministerstvo stanoví vyhláškou výši odměn, jednorázové náhrady hotových výdajů za zřízení dálkového a nepřetržitého přístupu k údajům z Rejstříku zástav a paušální roční náhrady hotových výdajů za poskytování údajů z Rejstříku zástav orgánům veřejné moci náležející Komoře.“.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna puncovního zákona

Čl. IV

Zákon č. 539/1992 Sb., o puncovníctví a zkoušení drahých kovů (puncovní zákon), ve znění zákona č. 19/1993 Sb., zákona č. 127/2003 Sb., zákona č. 157/2006 Sb., zákona č. 130/2008 Sb. a zákona č. 227/2009 Sb., se mění takto:

1. V § 11 odst. 1 se před slova „volného oběhu“ vkládají slova „celního režimu“.
Poznámka pod čarou č. 4 se zrušuje, a to včetně odkazu na poznámku pod čarou.

2. V § 27 odst. 1 písm. b) se slova „režimu tranzitu⁵⁾ nebo do režimu s ekonomickým účinkem,^{5a)}“ nahrazují slovy „celního režimu tranzitu“.

Poznámky pod čarou č. 5 a 5a se zrušují.

3. V § 27 odst. 1 písm. c) se před slova „režimu vývozu“ vkládá slovo „celního“.

Poznámka pod čarou č. 5b se zrušuje, a to včetně odkazu na poznámku pod čarou.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů

Čl. V

Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění zákona č. 157/1993 Sb., zákona č. 323/1993 Sb., zákona č. 244/1994 Sb., zákona č. 132/1995 Sb., zákona č. 211/1997 Sb., zákona č. 333/1998 Sb., zákona č. 363/1999 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 126/2002 Sb., zákona č. 260/2002 Sb., zákona č. 176/2003 Sb., zákona č. 438/2003 Sb., zákona č. 669/2004 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 223/2006 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 2/2009 Sb., zákona č. 216/2009 Sb., zákona č. 278/2009 Sb., zákona č. 346/2010 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 267/2014 Sb. a zákona č. .../2016 Sb., se mění takto:

1. V nadpisu § 8b se slova „**celní dluh**“ nahrazují slovem „**clo**“.
2. V § 8b odst. 1 se slova „celní dluh“ nahrazují slovem „clo“ a slova „celního dluhu“ se nahrazují slovem „cla“.
3. V § 8b odst. 2 se slova „celního dluhu“ nahrazují slovem „cla“.

ČÁST ŠESTÁ

Změna zákona o zahraničním obchodu s vojenským materiálem

Čl. VI

Zákon č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, ve znění zákona č. 310/2002 Sb., zákona č. 357/2004 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 220/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 248/2011 Sb. a zákona č. .../2016 Sb., se mění takto:

1. V § 2 odst. 1 písmena a) a b) znějí:
 - „a) vývoz vojenského materiálu z území České republiky do jiného než členského státu, kterým je
 1. propuštění zboží do celního režimu vývozu nebo pasivního zušlechťovacího styku a
 2. zpětný vývoz na základě celního prohlášení, výstupního souhrnného celního prohlášení nebo prohlášení o zpětném vývozu,
 - b) dovoz vojenského materiálu na území České republiky z jiného než členského státu, kterým je propuštění zboží do celního režimu volného oběhu včetně zpětného dovozu,

aktivního zušlechťovacího styku, konečného užití, dočasného použití, uskladnění v celním skladu nebo svobodného pásma.“.

2. Poznámky pod čarou č. 3b a 4 se zrušují, a to včetně odkazů na poznámky pod čarou.

ČÁST SEDMÁ

Změna zákona o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty

Čl. VII

Zákon č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty, ve znění zákona č. 122/2000 Sb., zákona č. 80/2004 Sb., zákona č. 281/2009 Sb. a zákona č. 142/2012 Sb., se mění takto:

1. V § 1 odst. 2 se za slova „propuštěny do“ vkládá slovo „celního“.
2. V § 7 odst. 1 se slova „režimu vývozu nebo do režimu pasivního zušlechťovacího styku, a v případě, že tímto celním úřadem bude vnitrozemský celní úřad, i pohraničnímu celnímu úřadu, u kterého předmět kulturní hodnoty vystupuje do zahraničí a který výstup do osvědčení vyznačí“ nahrazují slovy „celního režimu vývozu nebo pasivního zušlechťovacího styku“.
3. V § 7 odst. 2 se slova „režimu vývozu nebo do režimu“ nahrazují slovy „celního režimu vývozu nebo“ a slova „Pohraniční celní úřad“ se nahrazují slovy „Celní úřad výstupu“.
4. V § 7a odst. 1 se slova „režimu vývozu nebo do režimu“ nahrazují slovy „celního režimu vývozu nebo“.
5. V § 7b se věta druhá včetně poznámky pod čarou č. 6a zrušuje.

ČÁST OSMÁ

Změna zákona o státní statistické službě

Čl. VIII

Zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění zákona č. 356/1999 Sb., zákona č. 220/2000 Sb., zákona č. 256/2000 Sb., zákona č. 411/2000 Sb., zákona č. 202/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 81/2004 Sb., zákona č. 562/2004 Sb., zákona č. 342/2005 Sb., zákona č. 230/2006 Sb., zákona č. 245/2006 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., zákona č. 239/2008 Sb., zákona č. 7/2009 Sb., zákona č. 154/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 466/2011 Sb., zákona č. 275/2012 Sb. a zákona č. 250/2014 Sb., se mění takto:

1. Poznámka pod čarou č. 4a se zrušuje, a to včetně odkazu na poznámku pod čarou.
2. V § 9 odst. 2 písm. a) se slova „finančními orgány“ nahrazují slovy „orgány Finanční správy České republiky nebo orgány Celní správy České republiky“.

3. Poznámka pod čarou č. 5 se zrušuje, a to včetně odkazu na poznámku pod čarou.
4. V § 9 odst. 2 písm. b) se slova „přidělení celně schváleného určení“ nahrazují slovy „propuštění zboží do navrženého celního režimu“.
5. Poznámky pod čarou č. 5a až 5c se zrušují.

ČÁST DEVÁTÁ

Změna zákona o pozemních komunikacích

Čl. IX

V § 23 odst. 1 písm. b) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění zákona č. 102/2000 Sb., se slova „zajištění celního odbavení“ nahrazují slovy „provedení celního řízení“.

ČÁST DESÁTÁ

Změna zákona o lihu

Čl. X

Zákon č. 61/1997 Sb., o lihu a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona České národní rady č. 587/1992 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o lihu), ve znění zákona č. 129/1999 Sb., zákona č. 22/2000 Sb., zákona č. 354/2003 Sb., zákona č. 186/2004 Sb., zákona č. 75/2006 Sb., zákona č. 37/2008 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 95/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 18/2012 Sb., zákona č. 308/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb. a zákona č. 331/2014 Sb., se mění takto:

1. V § 2 odst. 1 písm. f) se za slovo „do“ vkládají slova „celního režimu“.
2. Poznámky pod čarou č. 1 a 5 se zrušují, a to včetně odkazů na poznámky pod čarou.

ČÁST JEDENÁCTÁ

Změna zákona o návykových látkách

Čl. XI

Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 354/1999 Sb., zákona č. 117/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 57/2001 Sb., zákona č. 185/2001 Sb., zákona č. 407/2001 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 223/2003 Sb., zákona č. 362/2004 Sb., zákona č. 228/2005 Sb., zákona č. 74/2006 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 141/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 291/2009 Sb., zákona č. 106/2011 Sb., zákona č. 341/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 18/2012 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 50/2013 Sb. a zákona č. 273/2013 Sb., se mění takto:

1. V § 15 písm. a) se slova „, svobodných celních pásmech a svobodných celních skladech,⁷⁾“ nahrazují slovy „a ve svobodných pásmech,“.
Poznámka pod čarou č. 7 se zrušuje.
2. V § 22 odst. 4 se slovo „zajištění⁹⁾“ nahrazuje slovy „zadržení podle celního zákona“.
Poznámka pod čarou č. 9 se zrušuje, a to včetně odkazu na poznámku pod čarou.
3. V § 22 odst. 5 se za slovo „do“ vkládá slovo „celního“.
4. V § 22 odst. 6 se slova „režimu volného oběhu nebo do režimu s ekonomickými účinky“ nahrazují slovy „celního režimu volného oběhu nebo zvláštního celního režimu“.
5. V § 23 odst. 1 se slovo „zajištění“ nahrazuje slovy „zadržení podle celního zákona“.
6. V § 36 odst. 1 písm. r) se slova „, svobodných celních pásmech nebo svobodných celních skladech“ nahrazují slovy „nebo ve svobodných pásmech“.

ČÁST DVANÁCTÁ

Změna veterinárního zákona

Čl. XII

Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 154/2000 Sb., zákona č. 102/2001 Sb., zákona č. 120/2002 Sb., zákona č. 76/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 131/2003 Sb., zákona č. 316/2004 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 48/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., 182/2008 Sb., zákona č. 298/2009 Sb., zákona č. 291/2009 Sb., zákona č. 223/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 308/2011 Sb., zákona č. 18/2012 Sb., zákona č. 359/2012 Sb., zákona č. 279/2013 Sb., zákona č. 64/2014 Sb., zákona č. 264/2014 Sb., zákona č. 139/2014 Sb. a zákona č. 250/2014 Sb., se mění takto:

1. V § 3 odst. 1 písm. bb) se slova „ve volném“ nahrazují slovy „v celním režimu volného“.
2. V § 32 odst. 6 se slova „volného oběhu¹⁸⁾“ nahrazují slovy „celního režimu volného oběhu“.
Poznámka pod čarou č. 18 se zrušuje.
3. V § 34 odst. 4 se za slovo „do“ vkládají slova „celního režimu“.
4. V § 37 odst. 1 se věta první nahrazuje větou „Živočišné produkty dovážené z třetí země a navržené k propuštění do celního režimu uskladnění v celním skladu nebo svobodného pásma se z hlediska pohraniční veterinární kontroly považují za zboží navržené k propuštění do celního režimu volného oběhu na území České republiky“.

nebo jiného členského státu, pokud nejsou navrženy k propuštění do celního režimu konečného užití.“.

Poznámky pod čarou č. 19 a 20 se zrušují.

5. V § 37 odst. 4 se za slovo „do“ vkládají slova „celního režimu“.
6. V § 37 odst. 5 písm. a) se slova „svobodné celní pásma, svobodný celní sklad nebo celní sklad“ nahrazují slovy „propuštění do celního režimu uskladnění v celním skladu nebo svobodného pásma“.
7. V § 38d se slova „zvláštního právního předpisu²³⁾ osvobozeno od kontroly prováděné celními orgány“ nahrazují slovy „celního zákona vyňato z celní kontroly“.
Poznámka pod čarou č. 23 se zrušuje.
8. V § 48 odst. 1 písm. j) bodě 7 se slova „svobodných celních pásem, svobodných celních skladů“ nahrazují slovy „svobodných pásem“.
9. V § 49 odst. 1 písm. h) bodě 6 se slova „svobodná celní pásma, svobodné celní sklady“ nahrazují slovy „svobodná pásma“.

ČÁST TŘINÁCTÁ

Změna zákona o pobytu ozbrojených sil jiných států na území České republiky

Čl. XIII

V § 5 zákona č. 310/1999 Sb., o pobytu ozbrojených sil jiných států na území České republiky, se odstavec 2 zrušuje a zároveň se zrušuje označení odstavce 1.

ČÁST ČTRNÁCTÁ

Změna zákona o ochraně před dovozem subvencovaných výrobků

Čl. XIV

Zákon č. 63/2000 Sb., o ochraně před dovozem subvencovaných výrobků a o změně zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 227/2009 Sb. a zákona č. 18/2012 Sb., se mění takto:

1. V názvu zákona se slova „, a zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů“ zrušují.
2. Poznámka pod čarou č. 3 se zrušuje, a to včetně odkazů na poznámku pod čarou.

3. V § 19 odst. 2 se slova „deklaranty,⁷⁾ kteří navrhují k propuštění do“ nahrazují slovy „deklaranty, kteří v celním řízení navrhují k propuštění do celního režimu“.
Poznámka pod čarou č. 7 se zrušuje.
4. V § 19 odst. 4 písm. e) a v § 19 odst. 6 se za slovo „do“ vkládají slova „celního režimu“.
5. V § 19 se odstavec 10 zrušuje.
6. Část třetí se včetně nadpisu zrušuje.

ČÁST PATNÁCTÁ

Změna zákona o zákazu dodávek pro jadernou elektrárnu Búšehr

Čl. XV

Zákon č. 99/2000 Sb., o zákazu dodávek pro jadernou elektrárnu Búšehr, se mění takto:

1. Poznámka pod čarou č. 1 se zrušuje, a to včetně odkazu na poznámku pod čarou.
2. V § 1 odst. 2 se slova „a do celně schváleného určení zpětného vývozu zboží podle zvláštních předpisů.²⁾“ nahrazují slovy „anebo zpětný vývoz zboží.“.
Poznámka pod čarou č. 2 se zrušuje.

ČÁST ŠESTNÁCTÁ

Změna zákona o ochraně sbírek muzejní povahy

Čl. XVI

Zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 186/2004 Sb., zákona č. 483/2004 Sb., zákona č. 203/2006 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 142/2012 Sb. a zákona č. 303/2013 Sb., se mění takto:

1. V § 11 odst. 6 větě první se slova „režimu vývozu nebo do režimu“ nahrazují slovy „celního režimu vývozu nebo“.
2. V § 11 odst. 6 větě druhé se za slova „propustil do“ vkládá slovo „celního“.
3. Poznámka pod čarou č. 4 zní:
„4) Například zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 16/1997 Sb., o podmínkách dovozu a vývozu ohrožených druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně a doplnění zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.“.

ČÁST SEDMNÁCTÁ

Změna zákona o ochraně veřejného zdraví

Čl. XVII

V § 84 odst. 6 úvodní části ustanovení zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 223/2013 Sb., se slova „režimu volného oběhu nebo do režimu“ nahrazují slovy „celního režimu volného oběhu nebo“.

ČÁST OSMNÁCTÁ

Změna zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích

Čl. XVIII

Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č. 307/1999 Sb., zákona č. 478/2001 Sb., zákona č. 175/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 193/2003 Sb., zákona č. 103/2004 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 186/2004 Sb., zákona č. 411/2005 Sb., zákona č. 226/2006 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., zákona č. 311/2006 Sb., zákona č. 226/2006 Sb., zákona č. 170/2007 Sb., zákona č. 137/2008 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 383/2008 Sb., zákona č. 347/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 297/2009 Sb., zákona č. 30/2011 Sb., zákona č. 152/2011 Sb., zákona č. 341/2011 Sb., zákona č. 457/2011 Sb., zákona č. 18/2012 Sb., zákona č. 169/2013 Sb. a zákona č. 239/2013 Sb., se mění takto:

1. V § 34 odst. 4 písm. c) se slova „celním odbavení vozidla^{8a)}“ nahrazují slovy „propuštění vozidla do celního režimu volného oběhu“.

Poznámka pod čarou č. 8a se zrušuje.

2. V § 35 odst. 2 písm. b) se slova „vystavení jednotné celní deklarace“ nahrazují slovy „podání celního prohlášení“.

ČÁST DEVATENÁCTÁ

Změna zákona o obecné bezpečnosti výrobků

Čl. XIX

Zákon č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků a o změně některých zákonů (zákon o obecné bezpečnosti výrobků), ve znění zákona č. 146/2002 Sb., zákona č. 277/2003 Sb., zákona č. 229/2006 Sb., zákona č. 160/2007 Sb., zákona č. 378/2007 Sb., zákona č. 490/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 18/2012 Sb. a zákona č. 64/2014 Sb., se mění takto:

1. V § 11 odst. 1 se slova „volného oběhu¹⁰⁾“ nahrazují slovy „celního režimu volného oběhu“.

Poznámka pod čarou č. 10 se zrušuje.

2. V § 11 odst. 2 se za slovo „do“ vkládá slovo „celního“.
3. Poznámka pod čarou č. 12 zní:
„12) Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, kterým se stanoví celní kodex Unie.“
4. V § 12 odst. 2 písm. b) se slova „celního odbavení pro kontroly určitého zboží“ nahrazují slovy „pro kontroly určitého zboží při celním řízení“.

ČÁST DVACÁTÁ

Změna zákona o odpadech

Čl. XX

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 477/2001 Sb., zákona č. 76/2002 Sb., zákona č. 275/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 356/2003 Sb., zákona č. 167/2004 Sb., zákona č. 188/2004 Sb., zákona č. 317/2004 Sb., zákona č. 7/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 222/2006 Sb., zákona č. 314/2006 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 25/2008 Sb., zákona č. 34/2008 Sb., zákona č. 383/2008 Sb., zákona č. 9/2009 Sb., zákona č. 157/2009 Sb., zákona č. 223/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 291/2009 Sb., zákona č. 297/2009 Sb., zákona č. 326/2009 Sb., zákona č. 154/2010 Sb., zákona č. 31/2011 Sb., zákona č. 77/2011 Sb., zákona č. 264/2011 Sb., zákona č. 457/2011 Sb., zákona č. 85/2012 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., 18/2012 Sb., 165/2012 Sb., zákona č. 69/2013 Sb., zákona č. 169/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 64/2014 Sb., zákona č. 184/2014 Sb., zákona č. 229/2014 Sb. a zákona č. 223/2015 Sb., se mění takto:

1. V § 4 odst. 2 písm. c) se slova „Evropských společenství“ nahrazují slovy „Evropskou unií“, slovo „uskladňování“ se nahrazuje slovem „uskladnění“ a slova „, přepracování pod celním dohledem“ se zrušují.
2. V § 21 odst. 1 písm. a) se slova „dluhy vůči místně příslušnému finančnímu úřadu a vůči místně příslušnému celnímu úřadu“ nahrazují slovy „evidován nedoplatek s výjimkou nedoplatku, u kterého je povoleno posečkání jeho úhrady nebo rozložení jeho úhrady na splátky, u orgánů Finanční správy České republiky nebo u orgánů Celní správy České republiky“.
3. V § 77 odst. 11 úvodní části ustanovení se slova „režimu podle zvláštního právního předpisu,⁴⁷⁾“ nahrazují slovy „celního režimu,“.

Poznámka pod čarou č. 47 se zrušuje.
4. V § 77 odst. 14 se za slovo „navrženého“ vkládá slovo „celního“.
5. Poznámka pod čarou č. 40 se zrušuje.

ČÁST DVACÁTÁ PRVNÍ
Změna zákona o myslivosti

Čl. XXI

V § 6 odst. 3 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění zákona č. 18/2012 Sb., se za slovo „úřadu“ vkládají slova „při propuštění do celního režimu“.

ČÁST DVACÁTÁ DRUHÁ
Změna zákona o obalech

Čl. XXII

Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech), ve znění zákona č. 274/2003 Sb., zákona č. 94/2004 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 66/2006 Sb., zákona č. 230/2006 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 25/2008 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 77/2011 Sb., zákona č. 18/2012 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 62/2014 Sb. a zákona č. 64/2014 Sb., se mění takto:

1. V § 2 písm. d) se za slova „propuštění do“ vkládá slovo „celního“ a slova „do režimu dočasného použití⁷⁾“ se nahrazují slovy „dočasného použití“.
Poznámka pod čarou č. 7 se zrušuje, a to včetně odkazu na poznámku pod čarou.
2. V § 2 písm. f) se slova „do režimu aktivního zušlechťovacího styku, do režimu dočasného použití nebo do režimu přepracování pod celním dohledem“ nahrazují slovy „aktivního zušlechťovacího styku nebo dočasného použití“.
3. V § 41 se slova „a manipulaci“ zrušují.

ČÁST DVACÁTÁ TŘETÍ
Změna zákona o státní zemědělské a potravinářské inspekci

Čl. XXIII

Zákon č. 146/2002 Sb., o státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 94/2004 Sb., zákona č. 316/2004 Sb., zákona č. 321/2004 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 120/2008 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 291/2009 Sb., zákona č. 407/2012 Sb., zákona č. 308/2013 Sb., zákona č. 138/2014 Sb. a zákona č. 250/2014 Sb., se mění takto:

1. Poznámka pod čarou č. 14c se zrušuje, a to včetně odkazu na poznámku pod čarou.
2. V § 7 se za slova „jejichž propuštění“ vkládají slova „do celního režimu“.

ČÁST DVACÁTÁ ČTVRTÁ

Změna zákona o vývozu některých kulturních statků z celního území Evropských společenství

Čl. XXIV

Zákon č. 214/2002 Sb., o vývozu některých kulturních statků z celního území Evropských společenství, ve znění zákona č. 281/2009 Sb., se mění takto:

1. V názvu zákona se slova „**Evropských společenství**“ nahrazují slovy „**Evropské unie**“.
2. V § 1 se slova „Evropských společenství“ nahrazují slovy „Evropské unie“.
3. V § 6 odst. 1 se za slovo „do“ vkládá slovo „celního“.

ČÁST DVACÁTÁ PÁTÁ

Změna zákona o některých opatřeních souvisejících se zákazem bakteriologických (biologických) a toxinových zbraní

Čl. XXV

Zákon č. 281/2002 Sb., o některých opatřeních souvisejících se zákazem bakteriologických (biologických) a toxinových zbraní a o změně živnostenského zákona, ve znění zákona č. 186/2004 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 223/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb. a zákona č. 64/2014 Sb., se mění takto:

1. V § 14 odst. 4 se slova „svobodného celního skladu, svobodného celního“ nahrazují slovem „svobodného“.
2. V § 14 odst. 5 úvodní části ustanovení se slovo „dohledu^{6a)}“ nahrazuje slovy „celního dohledu“.

Poznámka pod čarou č. 6a se zrušuje, a to včetně odkazů na poznámku pod čarou.

ČÁST DVACÁTÁ ŠESTÁ

Změna zákona o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin

Čl. XXVI

Zákon č. 149/2003 Sb., o uvádění do oběhu reprodukčního materiálu lesních dřevin lesnický významných druhů a umělých kříženců, určeného k obnově lesa a k zalesňování, a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin), ve znění zákona č. 387/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 223/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 18/2012 Sb. a zákona č. 232/2013 Sb., se mění takto:

1. Poznámka pod čarou č. 14 se zrušuje, a to včetně odkazů na poznámku pod čarou.

2. V § 31 odst. 2 se věta druhá zrušuje.

ČÁST DVACÁTÁ SEDMÁ
Změna zákona o oběhu osiva a sadby

Čl. XXVII

Zákon č. 219/2003 Sb., o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin a o změně některých zákonů (zákon o oběhu osiva a sadby), ve znění zákona č. 219/2003 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 178/2006 Sb., zákona č. 299/2007 Sb., zákona č. 96/2009 Sb., zákona č. 223/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 300/2009 Sb., zákona č. 331/2010 Sb., zákona č. 54/2012 Sb. a zákona č. 279/2013 Sb., se mění takto:

1. V § 18 odst. 5 písm. c) bodě 4 se za slovo „orgánem“ vkládají slova „do celního režimu“.
2. V § 18 odst. 6 úvodní části ustanovení se za slovo „do“ vkládá slovo „celního“.
3. Poznámky pod čarou č. 9 a 9a se zrušují, a to včetně odkazů na poznámky pod čarou.
4. V § 18 odst. 9 se za slova „propuštění do“ vkládá slovo „celního“.

ČÁST DVACÁTÁ OSMÁ
Změna zákona o spotřebních daních

Čl. XXVIII

Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění zákona č. 479/2003 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 313/2004 Sb., zákona č. 558/2004 Sb., zákona č. 693/2004 Sb., zákona č. 179/2005 Sb., zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 379/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 310/2006 Sb., zákona č. 575/2006 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 270/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 37/2008 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 245/2008 Sb., zákona č. 309/2008 Sb., zákona č. 87/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 292/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 59/2010 Sb., zákona č. 95/2011 Sb., zákona č. 221/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 457/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 18/2012 Sb., zákona č. 407/2012 Sb., zákona č. 500/2012 Sb., zákona č. 308/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 201/2014 Sb., zákona č. 331/2014 Sb., zákona č. 157/2015 Sb., zákona č. 315/2015 Sb. a zákona č. 382/2015 Sb., se mění takto:

1. V § 1 odst. 3 se na konci textu písmene a) doplňují slova „; správu spotřebních daní při dovozu vykonávají podle právních předpisů upravujících správu cla“.

2. V § 3 písmeno b) zní:

„b) dovozem

1. vstup vybraných výrobků na daňové území Evropské unie, pokud tyto vybrané výrobky nejsou při vstupu na daňové území Evropské unie dočasně uskladněny nebo propuštěny do zvláštního celního režimu s výjimkou celního režimu konečného užití,
2. propuštění vybraných výrobků do celního režimu volného oběhu,
3. propuštění vybraných výrobků ze zvláštních celních režimů s výjimkou celního režimu konečného užití, pokud nejde o opětovné propuštění do těchto režimů,“.

CELEX: 32008L0118

3. V § 3 se písmeno c) zrušuje.

Dosavadní písmena d) až u) se označují jako písmena c) až t).

CELEX: 32008L0118

4. Poznámky pod čarou č. 3b a 3c se zrušují, a to včetně odkazů na poznámky pod čarou.

5. V § 3 písm. c) se slova „režimu vývozu⁴⁾ nebo do režimu pasivního zušlechťovacího styku⁵⁾“ nahrazují slovy „celního režimu vývozu nebo pasivního zušlechťovacího styku“.

Poznámky pod čarou č. 4 a 5 se zrušují.

6. V § 3 písm. d) se slova „režim s podmíněným osvobozením od cla“ nahrazují slovy „zvláštní celní režim nebo dočasné uskladnění“.

CELEX: 32008L0118

7. V § 3 písm. j) se slovo „h)“ nahrazuje slovem „g)“.

8. V § 5 odst. 5 a v § 6 odst. 3 se slova „režimu volného oběhu nebo do režimu aktivního zušlechťovacího styku v systému navracení“ nahrazují slovy „celního režimu volného oběhu“.

9. V § 9 odst. 2 větě první se za slovo „výrobků“ vkládají slova „na daňové území České republiky“.

10. V § 9 odst. 2 se slova „zvláštní právní předpis.¹³⁾“ nahrazují slovy „celní předpisy.“.
Poznámka pod čarou č. 13 se zrušuje.

11. V § 11 odst. 1 písm. a) se za slovo „do“ vkládají slova „celního režimu“.

12. V § 12 odst. 2 se slova „při podání celního“ nahrazují slovy „v celním“ a slova „režimu volného oběhu nebo do režimu aktivního zušlechťovacího styku v systému navracení“ se nahrazují slovy „celního režimu volného oběhu“.

13. V § 12 odst. 2 se věta druhá zrušuje.
14. V § 14 odst. 1 písm. a) se za slova „propuštění do“ vkládá slovo „celního“ a slova „nebo do režimu“ se nahrazují slovem „nebo“.
15. V § 18 odst. 5 se věta druhá zrušuje.
16. V § 19 odst. 1 písm. a) a v § 19 odst. 5 se slovo „g)“ nahrazuje slovem „f)“.
17. V § 19 odst. 6 se slova „režim s podmíněným osvobozením od cla“ nahrazují slovy „zvláštní celní režim nebo dočasné uskladnění“.
CELEX: 32008L0118
18. V § 24 odst. 5, § 25 odst. 5 a v § 26 odst. 3 písm. b) se za slovo „do“ vkládá slovo „celního“.
19. V § 27 odst. 3 písm. a) se slova „vývozní celní prohlášení podle nařízení Rady, kterým se vydává celní kodex Společenství^{28a)}“ nahrazují slovy „celní prohlášení, kterým bylo zboží propuštěno do celního režimu vývozu“.
Poznámka pod čarou č. 28a se zrušuje.
20. V § 27 odst. 3 písm. b), § 27 odst. 4 a v § 27b odst. 1 se za slovo „do“ vkládá slovo „celního“.
21. V § 27b odst. 3 se za slova „výrobky do“ vkládá slovo „celního“.
22. V § 27e odst. 1 a v § 28 odst. 7 úvodní části ustanovení se za slovo „do“ vkládá slovo „celního“.
23. V § 28 odst. 7 závěrečné části ustanovení, § 28 odst. 8 závěrečné části ustanovení a v § 28 odst. 9 se za slova „výrobků do“ vkládá slovo „celního“.
24. § 34 se zrušuje.
25. Poznámka pod čarou č. 32 se zrušuje, a to včetně odkazu na poznámku pod čarou.
26. V § 37 odst. 2 písm. b) a e) se za slovo „do“ vkládá slovo „celního“.
27. V § 39a odst. 1 a v § 43 se slovo „k)“ nahrazuje slovem „j)“.
28. V § 49 odst. 10 a 16 se slovo „r)“ nahrazuje slovem „q)“.

29. V § 59 odst. 7 a 10 se slovo „g)“ nahrazuje slovem „f)“.
30. V § 60 odst. 8 se za slova „propuštění do“ vkládá slovo „celního“
31. V § 72 odst. 1 se slova „nebo u celního úřadu při podání písemného celního prohlášení, je-li dovážený líh navržen k propuštění do režimu volného oběhu nebo aktivního zušlechťovacího styku v systému navracení“ zrušují.
32. V § 78 odst. 3 se slovo „g)“ nahrazuje slovem „f)“.
33. V § 134d větě první se slova „režimu vývozu nebo do tranzitního režimu Evropských společenství“ nahrazují slovy „celního režimu vývozu nebo tranzitu“.
34. V § 134d větě druhé se slova „neuskutečnění vývozu nebo zrušení tranzitního režimu Evropských společenství“ nahrazují slovy „zrušení rozhodnutí o propuštění vybraných minerálních olejů do celního režimu vývozu nebo tranzitu“.
35. V § 134o větě první se slova „režimu vývozu nebo do tranzitního režimu Evropských společenství“ nahrazují slovy „celního režimu vývozu nebo tranzitu“.
36. V § 134o větě druhé se slova „neuskutečnění vývozu nebo zrušení tranzitního režimu Evropských společenství“ nahrazují slovy „zrušení rozhodnutí o propuštění některých dalších minerálních olejů do celního režimu vývozu nebo tranzitu“.
37. V § 135w odst. 3 písm. b) se za slova „propuštění do“ vkládá slovo „celního“.
38. Poznámky pod čarou č. 2 a 3 se zrušují.

ČÁST DVACÁTÁ DEVÁTÁ

Změna zákona o nakládání se surovými diamanty, o podmínkách jejich dovozu, vývozu a tranzitu

Čl. XXIX

Zákon č. 440/2003 Sb., o nakládání se surovými diamanty, o podmínkách jejich dovozu, vývozu a tranzitu a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 60/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 70/2006 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 254/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 187/2011 Sb., zákona č. 18/2012 Sb., zákona č. 308/2013 Sb. a zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., se mění takto:

1. V § 2 písm. d) bodě 1 se slova „Evropských společenství (dále jen "Společenství")“ nahrazují slovy „Evropské unie“.

2. V § 2 písm. d) bodě 2, § 4 odst. 1, § 5 písm. b) a v § 6 odst. 8 se slovo „Společenství“ nahrazuje slovy „Evropské unie“.
3. Poznámky pod čarou č. 6 až 10b se zrušují, a to včetně odkazů na poznámky pod čarou.
4. V § 7 se slova „písemně nebo prostřednictvím zařízení pro zpracování dat“ zrušují.
5. V § 9 odst. 1 úvodní části ustanovení a v § 9 odst. 1 písm. a) se slovo „Společenství“ nahrazuje slovy „Evropské unie“.
6. V 9 odst. 4 se za slovo „do“ vkládá slovo „celního“.
7. V § 9 odst. 7 se slovo „Společenství“ nahrazuje slovy „Evropské unie“.
8. V § 12 se slova „zvláštním právním předpisem“ nahrazují slovy „přímo použitelným předpisem Evropské unie, kterým se stanoví celní kodex Unie“.
9. V § 13 odst. 2, § 14 odst. 1, 2 a 4 a v § 15 odst. 1 se slovo „Společenství“ nahrazuje slovy „Evropské unie“.
10. V § 16 odst. 1 se slova „zvláštním právním předpisem“ nahrazují slovy „přímo použitelným předpisem Evropské unie, kterým se stanoví celní kodex Unie,“ a za slovo „do“ se vkládá slovo „celního“.
11. V § 16 odst. 2 se za slovo „do“ vkládají slova „celního režimu“ a slovo „Společenství“ se nahrazuje slovy „Evropské unie“.
12. V § 16 odst. 3 se slovo „ve“ nahrazuje slovy „do celního režimu“ a slovo „Společenství“ se nahrazuje slovy „Evropské unie“.
13. V § 20 odst. 2 se za slova „dopraveny v“ vkládá slovo „celním“.
14. Nadpis § 26 zní: „**Celní režim tranzitu**“.
15. V § 26 odst. 1 větě první se slova „zvláštním právním předpisem“ nahrazují slovy „přímo použitelným předpisem Evropské unie, kterým se stanoví celní kodex Unie,“ a slovo „společného“ se zrušuje.
16. V § 26 odst. 1 větě druhé se slova „režimu společného“ nahrazují slovy „celním režimu“.

17. V § 26 odst. 2 se slova „režimu společného tranzitu“ nahrazují slovy „celního režimu tranzitu“ a slova „zvláštním právním předpisem“ se nahrazují slovy „přímo použitelným předpisem Evropské unie, kterým se stanoví celní kodex Unie“.
18. V § 26 odst. 3 se za slovo „navrženého“ vkládá slovo „celního“.
19. V § 26 odst. 4 se za slovo „do“ vkládá slovo „celního“.
20. V § 26 odst. 5 se slova „ze Společenství“ nahrazují slovy „z Evropské unie“ a slova „zvláštního právního předpisu“ nahrazují slovy „přímo použitelného předpisu Evropské unie, kterým se stanoví celní kodex Unie“.
21. V § 26 odst. 7 se slova „režimu společného“ nahrazují slovy „celním režimu“.
22. V § 26 odst. 8 se slova „režimu společného“ nahrazují slovy „celním režimu“, slova „zvláštním právním předpisem“ se nahrazují slovy „přímo použitelným předpisem Evropské unie, kterým se stanoví celní kodex Unie“ a za slovo „pokračování“ se vkládá slovo „celního“.
23. V § 26 odst. 10 se slova „režimu společného“ nahrazují slovy „celním režimu“.
24. V § 27 odst. 2 písm. c), § 27 odst. 3 písm. c) a v § 28 odst. 2 se slovo „Společenství“ nahrazuje slovy „Evropské unie“.
25. V § 34 odst. 1 písm. a) a v § 35 odst. 1 písm. a) se za slova „dopraví v“ vkládá slovo „celním“.

ČÁST TŘICÁTÁ

Změna zákona o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty

Čl. XXX

Zákon č. 78/2004 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty, ve znění zákona č. 78/2004 Sb., zákona č. 346/2005 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 18/2012 Sb. a zákona č. 279/2013 Sb., se mění takto:

1. Poznámka pod čarou č. 12 se zrušuje, a to včetně odkazů na poznámku pod čarou.
2. V § 25 odst. 9 se slova „, vyvážejí nebo provážejí“ nahrazují slovy „nebo vyvážejí“.
3. V § 26 odst. 2 se slovo „tranzit“ nahrazuje slovem „tranzitu“.

ČÁST TŘICÁTÁ PRVNÍ
Změna zákona o rybářství

Čl. XXXI

Zákon č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské stráží, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství), ve znění zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 267/2006 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 104/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 237/2012 Sb., zákona č. 18/2012 Sb. a zákona č. 501/2012 Sb., se mění takto:

1. Poznámka pod čarou č. 27 se zrušuje, a to včetně odkazu na poznámku pod čarou.
2. V § 29 se odstavec 3 zrušuje.
Poznámka pod čarou č. 20 se zrušuje, a to včetně odkazů na poznámku pod čarou.

ČÁST TŘICÁTÁ DRUHÁ
Změna zákona o obchodování s ohroženými druhy

Čl. XXXII

Zákon č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně některých zákonů (zákon o obchodování s ohroženými druhy), ve znění zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 346/2009 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 467/2011 Sb., zákona č. 18/2012 Sb., zákona č. 279/2013 Sb. a zákona č. 86/2015 Sb., se mění takto:

1. V § 2 písm. f), g) a i) se za slovo „vyjma“ vkládá slovo „celního“.
2. V § 3a odst. 2 se slova „nebo přidělení příslušného celně schváleného určení“ zrušují.
3. Poznámky pod čarou č. 36, 40 a 41 se zrušují, a to včetně odkazů na poznámky pod čarou.
4. V § 26 odst. 8 větě druhé a v § 26 odst. 9 se za slovo „navrženého“ vkládá slovo „celního“.
5. V § 30 odst. 1 se věta druhá zrušuje.
6. V § 30 se odstavec 2 zrušuje.
Dosavadní odstavce 3 až 6 se označují jako odstavce 2 až 5.
7. V § 34c odst. 2 písm. k) a v § 34d odst. 2 písm. k) se číslo „4“ nahrazuje číslem „3“.

8. Poznámka pod čarou č. 43b se zrušuje.

ČÁST TŘICÁTÁ TŘETÍ
Změna zákona o dani z přidané hodnoty

Čl. XXXIII

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění zákona č. 635/2004 Sb., zákona č. 669/2004 Sb., zákona č. 124/2005 Sb., zákona č. 215/2005 Sb., zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 441/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 230/2006 Sb., zákona č. 319/2006 Sb., zákona č. 172/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 270/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 302/2008 Sb., zákona č. 87/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 489/2009 Sb., zákona č. 120/2010 Sb., zákona č. 199/2010 Sb., zákona č. 47/2011 Sb., zákona č. 370/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 457/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 18/2012 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 333/2012 Sb., zákona č. 500/2012 Sb., zákona č. 502/2012 Sb., zákona č. 241/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 196/2014 Sb., zákona č. 262/2014 Sb., zákona č. 360/2014 Sb., zákona č. 377/2015 Sb. a zákona č. .../2016 Sb., se mění takto:

1. V § 4 odst. 1 písm. e) se slova „3 až 5“ nahrazují slovy „2 až 4“.

2. V § 12 odstavec 2 zní:

„(2) Místem plnění při dovozu zboží je členský stát, ve kterém se na toto zboží přestanou vztahovat příslušná celní opatření, pokud je toto zboží při vstupu na území Evropské unie

a) dočasně uskladněno, nebo

b) propuštěno do celního režimu

1. vnějšího tranzitu,

2. uskladnění v celním skladu nebo svobodného pásma,

3. dočasné použití s úplným osvobozením od cla, nebo

4. aktivního zušlechťovacího styku.“

CELEX: 32006L0112

3. V § 13 odst. 3 písm. c) se za slovo „do“ vkládají slova „celního režimu“.

4. V § 13 odst. 7 písm. e) se za slova „propuštěno do“ vkládá slovo „celního“.

5. V § 13 odst. 7 písm. h) se za slovo „vztahoval“ vkládá slovo „celní“.

6. V § 20 se odstavec 2 zrušuje.

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 2.

7. V § 23 odstavec 1 zní:

„(1) Zdanitelné plnění je uskutečněno a povinnost přiznat nebo zaplatit daň při dovozu zboží vzniká

a) propuštěním zboží do celního režimu

1. volného oběhu,
2. dočasného použití s částečným osvobozením od dovozního cla, nebo
3. konečného užití,

b) nesplněním některé z povinností stanovených v celních předpisech pro

1. vstup zboží, které není zbožím Evropské unie, na území Evropské unie,
2. dočasné uskladnění,
3. celní režim tranzitu,
4. celní režim uskladnění,
5. celní režim dočasného použití s úplným osvobozením od dovozního cla,
6. celní režim zušlechtnění, nebo
7. nakládání se zbožím, které není zbožím Evropské unie,

c) nesplněním podmínky, na jejímž základě může být zboží, které není zbožím Evropské unie, propuštěno do celního režimu, s výjimkou celního režimu konečného užití,

d) odnětím zboží, které není zbožím Evropské unie, celnímu dohledu, nebo

e) porušením podmínek stanovených v povolení k použití zvláštního celního režimu.“

Poznámka pod čarou č. 19a se zrušuje.

CELEX: 32006L0112

8. V § 23 se odstavec 2 zrušuje.

Dosavadní odstavce 3 až 7 se označují jako odstavce 2 až 6.

9. V § 23 odst. 2 se slova „, b) nebo c)“ zrušují a za slovo „příslušného“ se vkládá slovo „celního“.

10. V § 23 odst. 3 se slovo „c)“ nahrazuje slovy „a) bod 2“ a za slovo „do“ se vkládají slova „celního režimu“.

11. V § 23 odst. 4 se za slovo „do“ vkládá slovo „celního“.

12. V § 23 odst. 5 se slovo „c)“ nahrazuje slovy „a) bod 2“ a za slovo „do“ se vkládají slova „celního režimu“.

13. V nadpisu § 24 se za slovo „při“ vkládají slova „**dodání zboží a**“.

14. V § 24 se doplňuje odstavec 5, který zní:

„(5) Povinnost přiznat daň při dodání zboží s místem plnění v tuzemsku osobou neusazenou v tuzemsku vzniká plátcí, kterému je zboží dodáno, ke dni uskutečnění zdanitelného plnění nebo ke dni poskytnutí úplaty, a to k tomu dni, který nastane dříve.“

15. § 33a včetně nadpisu zní:

„§ 33a

Daňový doklad při vývozu

Za daňový doklad při vývozu zboží se považuje daňový doklad vystavený podle § 28 odst. 1 písm. a).“.

16. V § 38 se odstavec 3 zrušuje.

Dosavadní odstavce 4 a 5 se označují jako odstavce 3 a 4.

17. V § 38 odst. 3 se za slova „zboží do“ vkládá slovo „celního“ slova „aktivního zušlechťovacího styku v systému navracení,“ se zrušují a slova „volného oběhu z“ se nahrazují slovy „celního režimu volného oběhu z celního“.

18. V § 41 odst. 1 se slova „volný oběh“ nahrazují slovy „volného oběhu“.

19. V § 44 odst. 1 úvodní části ustanovení se slovo „nejpozději“ nahrazuje slovy „v období končícím“.

20. V § 44 odstavec 4 zní:

„(4) Věřitel, který provedl opravu výše daně podle odstavce 1, je povinen předložit jako přílohu k daňovému přiznání kopie všech vystavených daňových dokladů, u kterých provedl opravu výše daně v tomto daňovém přiznání.“.

21. V § 66 odst. 1 se slova „vývoz, pasivní zušlechťovací styk nebo vnější tranzit, nebo bylo propuštěno do celně schváleného určení zpětný vývoz zboží z celního území Evropského společenství^{48b)}“ nahrazují slovy „vývozu, pasivního zušlechťovacího styku nebo vnějšího tranzitu, nebo bylo zpětně vyvezeno“ a věta druhá se zrušuje.

Poznámka pod čarou č. 48b se zrušuje.

22. V § 66 se odstavec 3 zrušuje.

Dosavadní odstavce 4 až 6 se označují jako odstavce 3 až 5.

23. V § 66 odst. 3 se věta druhá nahrazuje větou „Výstup zboží z území Evropské unie je plátce povinen prokázat rozhodnutím celního úřadu o vývozu zboží do třetí země, kterým je celním úřadem potvrzen výstup zboží z území Evropské unie.“.

24. V § 66 se odstavec 4 zrušuje.

Dosavadní odstavec 5 se označuje jako odstavec 4.

25. V § 66 odst. 4 se slova „na daňovém dokladu“ zrušují.

26. V § 68 se odstavec 15 zrušuje.
27. V § 69 se odstavec 2 zrušuje.
Dosavadní odstavce 3 až 5 se označují jako odstavce 2 až 4.
28. V § 69 odst. 4 se číslo „3“ nahrazuje číslem „2“.
29. V § 71g odst. 2 úvodní části ustanovení a v § 71g odst. 2 písm. b) se za slova „propuštění zboží do“ vkládají slova „celního režimu“.
30. V § 71g odst. 3 se za slovo „tohoto“ vkládá slovo „celního“.
31. V § 73 odst. 1 písm. c) a d) se slova „3 až 5“ nahrazují slovy „2 až 4“.
32. V § 92a odst. 3 se za slovo „poskytnul“ vkládají slova „nebo přijal“.
33. V § 93a odst. 2 se slova „hlavní město Prahu“ nahrazují slovy „Moravskoslezský kraj“.
34. V § 101 odst. 1 písm. d) se slovo „j)“ nahrazuje slovem „k“.
35. V § 101g odst. 3 se za číslo „5“ vkládá slovo „pracovních“.
36. Za § 101i se vkládají nové § 101j a 101k, které včetně nadpisů znějí:

„§ 101j

Vyloučení vzniku pokuty za nepodání kontrolního hlášení

Povinnost uhradit pokutu podle § 101h odst. 1 písm. a) nevzniká, pokud v daném kalendářním roce nedošlo u plátce k jinému prodlení při podání kontrolního hlášení.

§ 101k

Prominutí pokuty za nepodání kontrolního hlášení

(1) Plátce je oprávněn požádat správce daně o prominutí pokuty podle § 101h odst. 1 písm. b) až d).

(2) Správce daně může zcela nebo zčásti prominout pokutu podle odstavce 1, pokud k nepodání kontrolního hlášení došlo z důvodu, který lze s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit. Při tom není vázán návrhem plátce.

(3) Žádost o prominutí pokuty podle odstavce 1 lze podat nejpozději do 3 měsíců ode dne právní moci platebního výměru, kterým bylo rozhodnuto o povinnosti uhradit tuto pokutu.

(4) Podání žádosti o prominutí pokuty podle odstavce 1 má odkladný účinek pro vykonatelnost platebního výměru, kterým bylo rozhodnuto o povinnosti uhradit tuto pokutu.“

37. V § 108 odst. 1 se za písmeno c) vkládá nové písmeno d), které zní:

„d) plátce, kterému je osobou neusazenou v tuzemsku, která není registrovaná jako plátce, dodáno zboží s místem plnění v tuzemsku; toto ustanovení se nepoužije v případě, že plátce, kterému je dodáno zboží, nesplnil svou registrační povinnost ve stanovené lhůtě, a to do dne nabytí právní moci rozhodnutí, kterým je registrován jako plátce.“.

Dosavadní písmena d) až j) se označují jako písmena e) až k).

CELEX: 32006L0112

38. V § 108 odst. 1 písm. f) se slova „až c)“ zrušují a číslo „5“ se nahrazuje číslem „4“.

39. V § 108 odst. 2 písm. a) se slova „až c)“ zrušují a číslo „6“ se nahrazuje číslem „5“.

40. V § 108 odst. 2 písm. b) se slova „d) až h)“ nahrazují slovy „b) až e)“.

41. V § 108 odst. 2 písm. b) se čárka nahrazuje tečkou a písmeno c) se zrušuje.

42. V § 110f se vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) V případě správy daně ve zvláštním režimu v tuzemsku jako státě spotřeby počíná lhůta pro vrácení vratitelného přeplatku běžet ode dne, kdy správce daně ve zvláštním režimu jednoho správního místa obdrží informace potřebné pro přiřazení jednotlivých plateb příslušným daňovým přiznáním.“.

Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 3.

Čl. XXXIV

Přechodná ustanovení

1. Pokud osobě povinné k dani, která se stala plátcem podle § 6c odst. 2 zákona č. 235/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona vznikla povinnost přiznat daň z úplaty přijaté před uskutečněním zdanitelného plnění do dne předcházejícího dni nabytí účinnosti tohoto zákona a která ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona dodala zboží s místem plnění v tuzemsku plátcí, vypočte osoba povinná k dani, které vznikla povinnost přiznat daň ke dni uskutečnění zdanitelného plnění, daň ze základu daně stanoveného podle § 37a odst. 1 zákona č. 235/2004 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.
2. Správce daně zruší registraci osoby povinné k dani, která nemá sídlo v tuzemsku a která se stala plátcem podle § 6c odst. 2 zákona č. 235/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud tato osoba požádala do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona o zrušení registrace plátce a pokud ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona uskutečňuje pouze dodání zboží plátcí s místem plnění v tuzemsku.
3. Správce daně místně příslušný podle § 93a odst. 2 zákona č. 235/2004 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, u osoby povinné k dani, která nemá v tuzemsku sídlo ani provozovnu a která byla registrována přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, rozhodne do 12 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona o dni, k němuž přechází místní příslušnost u této osoby na správce daně místně příslušného podle § 93a odst. 2 zákona č. 235/2004 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

4. Při posouzení splnění podmínky podle § 101j zákona č. 235/2004 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se nepřihlíží k prodlení při podání kontrolního hlášení, ke kterému došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.
5. Povinnost uhradit pokutu podle § 101h odst. 1 písm. a) zákona č. 235/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, která vznikla přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a o které nebylo rozhodnuto platebním výměrem přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zaniká dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.
6. Ustanovení § 101k zákona č. 235/2004 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se použije i v případě pokut podle § 101h odst. 1 písm. b) až d) zákona č. 235/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, vzniklých přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. V případě, kdy běh lhůty pro podání žádosti o prominutí pokuty započal přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, neskončí běh této lhůty dříve než 3 měsíce ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

ČÁST TŘICÁTÁ ČTVRTÁ

Změna zákona o omezení plateb v hotovosti

Čl. XXXV

Zákon č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti a o změně zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 303/2008 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 139/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 18/2012 Sb., zákona č. 407/2012 Sb. a zákona č. 261/2014 Sb., se mění takto:

1. V názvu zákona se slova „**a o změně zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů**“ zrušují.
2. V § 3 odst. 2 písm. a) se slova „, cla, záloh na tyto platby, odvodů za porušení rozpočtové kázně a na jiné druhy plateb uskutečňované“ nahrazují slovy „a jiných obdobných peněžitých plnění uskutečňovaných“.

ČÁST TŘICÁTÁ PÁTÁ

Změna zákona o rostlinolékařské péči

Čl. XXXVI

Zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 626/2004 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 131/2006 Sb., zákona č. 189/2008 Sb., zákona č. 249/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 291/2009 Sb., zákona č. 490/2009 Sb., zákona č. 102/2010 Sb., zákona č. 245/2011 Sb., zákona č. 18/2012 Sb., zákona č. 199/2012 Sb., zákona č. 503/2012 Sb. a zákona č. 279/2013 Sb., se mění takto:

1. V § 2 odst. 2 písm. b) se za slova „potřebný k“ vkládá slovo „celnímu“.
2. Poznámka pod čarou č. 2 zní:
„2) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, kterým se stanoví celní kodex Unie.
Úmluva o společném tranzitním režimu mezi zeměmi Evropského sdružení volného

obchodu (ESVO) a Evropským hospodářským společenstvím, v platném znění, vyhlášena pod č. 179/1996 Sb.“.

3. V § 2 odst. 2 písm. d) se slovo „přímého“ nahrazuje slovem „celního režimu vnitřního“.
4. V § 2 odst. 2 písm. m) se slova „úřad vstupního místa definovaného pod písmenem s)“ nahrazuje slovy „celní úřad, v jehož územní působnosti se nachází vstupní místo“.
5. V § 2 odst. 2 písmeno n) zní:
„n) celním úřadem určení celní úřad, který rozhodl o propuštění do celního režimu,“
Poznámka pod čarou č. 4a zrušuje.
6. V § 2 odst. 2 se písmeno o) včetně poznámky pod čarou č. 4b zrušuje.
Dosavadní písmena p) až w) se označují jako písmena o) až v).
7. V § 2 odst. 2 písm. o) se slova „dohledu celních orgánů, z jednoho místa na druhé v celním území Evropské unie, jak je uvedeno v předpisu Evropské unie^{4c)}“ nahrazují slovy „celnímu dohledu podle přímo použitelného předpisu Evropské unie^{4c)}“.
Poznámka pod čarou č. 4c zní:
„4c) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, kterým se stanoví celní kodex Unie.“.
8. V § 21 odst. 1 závěrečné části ustanovení se slova „aktivního a pasivního zušlechťovacího styku, přepracování pod celním dohledem a“ nahrazují slovem „zušlechtění“, a za slovo „ukončením“ se vkládá slovo „celního“.
Poznámka pod čarou č. 13 se zrušuje, a to včetně odkazů na poznámku pod čarou.
9. V § 21 odst. 2 se slova „přepracování pod celním dohledem,“ zrušují a za slovo „ukončením“ se vkládá slovo „celního“.
10. V § 21 odst. 4 se slova „při řízení o přidělení celně schváleného určení“ nahrazují slovy „v celním řízení“ a slova „Orgán odpovědný za celní projednání zásilky“ se nahrazují slovy „Celní úřad propouštějící zásilku do celního režimu“.
11. V § 21 odst. 5 se slova „pásma nebo svobodného celního skladu.¹⁵⁾“ nahrazují slovem „pásma.“.
Poznámka pod čarou č. 15 se zrušuje.
12. V § 21 odst. 7 se slova „umístěny do svobodného pásma nebo svobodného celního skladu^{15a)}“ nahrazují slovy „podle přímo použitelného předpisu Evropské unie^{4c)}“ a slova „v celním skladu“ se zrušují.
Poznámka pod čarou č. 15a se zrušuje.

13. V § 22 odst. 2 úvodní části ustanovení se slova „předpisu Evropské unie“ nahrazují slovy „přímo použitelného předpisu Evropské unie, kterým se stanoví celní kodex Unie,“.
14. Poznámky pod čarou č. 15b až 15e se zrušují, a to včetně odkazů na poznámky pod čarou.
15. V § 26 odst. 1 písm. f) se slova „; tím nejsou dotčena ustanovení předpisu Evropské unie¹⁹⁾“ zrušují.
Poznámka pod čarou č. 19 se zrušuje.

ČÁST TŘICÁTÁ ŠESTÁ

Změna správního řádu

Čl. XXXVII

V § 126 odst. 6 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, se slova „zvláštního právního předpisu.“³⁶⁾ nahrazují slovy „právního předpisu upravujícího oprávnění celníka.“

Poznámka pod čarou č. 36 se zrušuje.

ČÁST TŘICÁTÁ SEDMÁ

Změna zákona, jímž se provádí režim Evropských společenství pro kontrolu vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzitu zboží dvojího užití

Čl. XXXVIII

Zákon č. 594/2004 Sb., jímž se provádí režim Evropských společenství pro kontrolu vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzitu zboží dvojího užití, ve znění zákona č. 281/2009 Sb. a zákona č. 343/2010 Sb., se mění takto:

1. V § 10 odst. 4 se slova „nebo mu bylo přiděleno celně schválené určení zpětný vývoz a nebo“ nahrazují slovy „nebo bylo celním orgánem přijato oznámení o zpětném vývozu anebo“.
2. V § 13 odst. 1 písm. c) se slova „ve smyslu článku 24 celního kodexu Společenství“ nahrazují slovy „podle přímo použitelného předpisu Evropské unie, kterým se stanoví celní kodex Unie“.
3. V § 13a odst. 1 větě druhé se za slova „dopravované v“ vkládá slovo „celním“.
4. V § 13b odst. 4 se slova „přidělení celně schváleného určení přípustného pro zboží, které není zbožím Společenství“ nahrazují slovy „propuštění zboží, které není zbožím Unie“.
5. V § 13b odst. 4 se věta druhá nahrazuje větou „Zboží, které není zbožím Unie a jehož tranzit byl zakázán, může být propuštěno do jiného celního režimu, než je celní režim vnějšího tranzitu a svobodného pásma.“.

6. Poznámka pod čarou č. 28 se zrušuje.

7. V § 21 se slova „jako deklarant, a to sama nebo prostřednictvím přímého zástupce.“³⁸⁾ nahrazují slovy „v rámci celního řízení jako deklarant.“.

Poznámka pod čarou č. 38 se zrušuje.

ČÁST TŘICÁTÁ OSMÁ

Změna zákona o správních poplatcích

Čl. XXXIX

Příloha k zákonu č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 228/2005 Sb., zákona č. 361/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 553/2005 Sb., zákona č. 48/2006 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 81/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 130/2006 Sb., zákona č. 136/2006 Sb., zákona č. 138/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 179/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 215/2006 Sb., zákona č. 226/2006 Sb., zákona č. 227/2006 Sb., zákona č. 235/2006 Sb., zákona č. 312/2006 Sb., zákona č. 575/2006 Sb., zákona č. 106/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 269/2007 Sb., zákona č. 374/2007 Sb., zákona č. 379/2007 Sb., zákona č. 38/2008 Sb., zákona č. 130/2008 Sb., zákona č. 140/2008 Sb., zákona č. 182/2008 Sb., zákona č. 189/2008 Sb., zákona č. 230/2008 Sb., zákona č. 239/2008 Sb., zákona č. 254/2008 Sb., zákona č. 296/2008 Sb., zákona č. 297/2008 Sb., zákona č. 301/2008 Sb., zákona č. 309/2008 Sb., zákona č. 312/2008 Sb., zákona č. 382/2008 Sb., zákona č. 9/2009 Sb., zákona č. 141/2009 Sb., zákona č. 197/2009 Sb., zákona č. 206/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 291/2009 Sb., zákona č. 301/2009 Sb., zákona č. 346/2009 Sb., zákona č. 420/2009 Sb., zákona č. 132/2010 Sb., zákona č. 148/2010 Sb., zákona č. 153/2010 Sb., zákona č. 160/2010 Sb., zákona č. 343/2010 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 30/2011 Sb., zákona č. 105/2011 Sb., zákona č. 133/2011 Sb., zákona č. 134/2011 Sb., zákona č. 152/2011 Sb., zákona č. 188/2011 Sb., zákona č. 245/2011 Sb., zákona č. 249/2011 Sb., zákona č. 255/2011 Sb., zákona č. 262/2011 Sb., zákona č. 300/2011 Sb., zákona č. 308/2011 Sb., zákona č. 329/2011 Sb., zákona č. 344/2011 Sb., zákona č. 349/2011 Sb., zákona č. 350/2011 Sb., zákona č. 357/2011 Sb., zákona č. 367/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 457/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 472/2011 Sb., zákona č. 19/2012 Sb., zákona č. 37/2012 Sb., zákona č. 53/2012 Sb., zákona č. 119/2012 Sb., zákona č. 169/2012 Sb., zákona č. 172/2012 Sb., zákona č. 202/2012 Sb., zákona č. 221/2012 Sb., zákona č. 225/2012 Sb., zákona č. 274/2012 Sb., zákona č. 350/2012 Sb., zákona č. 359/2012 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 407/2012 Sb., zákona č. 428/2012 Sb., zákona č. 496/2012 Sb., zákona č. 502/2012 Sb., zákona č. 503/2012 Sb., zákona č. 50/2013 Sb., zákona č. 69/2013 Sb., zákona č. 102/2013 Sb., zákona č. 170/2013 Sb., zákona č. 185/2013 Sb., zákona č. 186/2013 Sb., zákona č. 232/2013 Sb., zákona č. 239/2013 Sb., zákona č. 241/2013 Sb., zákona č. 257/2013 Sb., zákona č. 273/2013 Sb., zákona č. 279/2013 Sb., zákona č. 281/2013 Sb., zákona č. 306/2013 Sb., zákona č. 313/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 101/2014 Sb., zákona č. 127/2014 Sb., zákona č. 268/2014 Sb., zákona č. 81/2015 Sb., zákona č. 103/2015 Sb., zákona č. 204/2015 Sb., zákona č. 206/2015 Sb. a zákona č. 224/2015 Sb., se mění takto:

1. V položce 1 se za slovo „domicilu“ vkládá na samostatný řádek nový text:

„Osvobození

Od poplatku podle bodu 1 písm. n) jsou osvobozeny žádosti o závazné informace o sazebním zařazení zboží nebo žádosti týkající se závazné informace o původu zboží podle nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 ze dne 9. října 2013, kterým se stanoví celní kodex Unie.“.

2. V položce 1 poznámce 1 se slova „zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění zákona č. 35/1993 Sb., zákona č. 113/1997 Sb., zákona č. 63/2000 Sb., zákona č. 256/2000 Sb., zákona č. 265/2001 Sb., zákona č. 1/2002 Sb. a zákona č. 309/2002 Sb., nebo podle zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění zákona č. 479/2003 Sb.“ nahrazují slovy „celního zákona, zákona o spotřebních daních nebo zákona o dani z přidané hodnoty“.

3. V položce 123 se za slovo „orgánem“ vkládá na samostatný řádek nový text:

„Osvobození

Od poplatku je osvobozeno dodatečné vydání osvědčení o původu zboží (EUR. 1 nebo EUR-MED) a osvědčení o celním statusu zboží (A.TR) podle přímo použitelného předpisu Evropské unie a přímo použitelné mezinárodní smlouvy uzavřené Evropskou unií v oblasti výkonu dohledu nad mezinárodním obchodem Evropské unie a nad zbožím, které vstupuje na území Evropské unie nebo jej opouští.“.

ČÁST TŘICÁTÁ DEVÁTÁ

Změna zákona o kontrole obchodu s výrobky, jejichž držení se v České republice omezuje z bezpečnostních důvodů

Čl. XL

Zákon č. 228/2005 Sb., o kontrole obchodu s výrobky, jejichž držení se v České republice omezuje z bezpečnostních důvodů, a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 378/2007 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 18/2012 Sb. a zákona č. 281/2013 Sb., se mění takto:

1. V § 1 odst. 4 se slovo „charakter⁵⁾“ nahrazuje slovy „charakter podle přímo použitelného předpisu Evropské unie, kterým se provádí celní kodex Unie⁵⁾“.

Poznámka pod čarou č. 5 zní:

„5) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2015/2447 ze dne 24. listopadu 2015, kterým se stanoví prováděcí pravidla k některým ustanovením nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, kterým se stanoví celní kodex Unie.“.

2. V § 5 odstavec 1 zní:

„(1) Povolení, které je jinak potřebné k propuštění stanovených výrobků do celního režimu nebo ke zpětnému vývozu, se nevyžaduje k propuštění do celního režimu

- a) tranzitu,
- b) uskladnění v celním skladu.“.

3. V § 5 odst. 2 se slova „umístění stanovených výrobků do svobodného pásma a svobodného skladu“ nahrazují slovy „propuštění stanovených výrobků do celního režimu svobodného pásma“.
4. V § 6 se slova „, a to sama nebo prostřednictvím zástupce⁹⁾“ zrušují.
Poznámka pod čarou č. 9 se zrušuje.

ČÁST ČTYŘICÁTÁ

Změna zákona o léčivech

Čl. XLI

Zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů (zákon o léčivech), ve znění zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 296/2008 Sb., zákona č. 141/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 291/2009 Sb., zákona č. 75/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 50/2013 Sb., zákona č. 70/2013 Sb., zákona č. 250/2014 Sb. a zákona č. 80/2015 Sb., se mění takto:

1. V § 13 odst. 3 písm. e) se za slovo „do“ vkládají slova „celního režimu“.
2. V § 24 odst. 4 se slovo „tranzit³⁷⁾“ nahrazuje slovy „celní režim tranzitu“.
Poznámka pod čarou č. 37 se zrušuje, a to včetně odkazu na poznámku pod čarou.
3. V § 24 odst. 10 se za slovo „výjimkou“ vkládají slova „celního režimu“, za slova „tento souhlas“ se vkládají slova „v rámci celního řízení“ a slova „, a to sám nebo prostřednictvím přímého zástupce³⁹⁾“ se zrušují.
Poznámka pod čarou č. 39 se zrušuje.
4. Poznámka pod čarou č. 38 se zrušuje, a to včetně odkazu na poznámku pod čarou.
5. V § 77 odst. 8 se za slovo „do“ vkládá slovo „celního“.

ČÁST ČTYŘICÁTÁ PRVNÍ

Změna zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu

Čl. XLII

V § 52 odst. 9 zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, se slova „; postupuje přitom podle ustanovení o celním zástavním právu podle celního zákona“ zrušují.

ČÁST ČTYŘICÁTÁ DRUHÁ
Změna zákona o Finanční správě České republiky

Čl. XLIII

Zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, ve znění zákona č. 458/2011Sb., zákona č. 407/2012 Sb., zákona č. 164/2013 Sb., zákona č. 241/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 250/2014 Sb. a zákona č. 267/2014 Sb., se mění takto:

1. V § 1 se doplňuje odstavec 6, který zní:

„(6) Pro účely zákona o státní službě je Generální finanční ředitelství bezprostředně nadřízeným služebním úřadem Odvolacího finančního ředitelství a finančních úřadů.“.

2. V § 8 odst. 2 se za větu první vkládá věta „Finanční úřad vykonává vybranou působnost na celém území České republiky.“.

3. V § 10 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Vybranou působností se pro účely tohoto zákona rozumí provádění
a) vyhledávací činnosti při správě daní, nebo
b) postupu k odstranění pochybností, daňové kontroly nebo jiných kontrolních postupů při správě daní.“.

4. V § 12 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Kontrolní postup při správě daní provede finanční úřad, který jej zahájil nejdříve.“.

5. V § 13 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Daňový subjekt má právo se seznámit s obsahem písemnosti zakládané do spisu v souvislosti s výkonem vybrané působnosti, pokud není součástí vyhledávací části spisu, také u finančního úřadu příslušného k vydání rozhodnutí ve věci, o které se vede řízení, kterého se vybraná působnost týká, jde-li o
a) podání učiněné elektronicky,
b) úřední záznam,
c) protokol,
d) zprávu o daňové kontrole,
e) rozhodnutí,
f) další písemnosti, pokud byly finančním úřadem doručeny elektronicky.“.

6. Za § 13a se vkládá nový § 13b, který včetně nadpisu zní:

„§ 13b

Zvláštní ustanovení o plné moci při správě daní

Plná moc vztahující se k vybrané působnosti uplatněná u finančního úřadu příslušného k vydání rozhodnutí ve věci, o které se vede řízení, kterého se vybraná působnost týká, je účinná i vůči jinému finančnímu úřadu, který vykonává tuto vybranou působnost.“.

7. V § 14 odst. 2 se slova „a v pracovněprávních vztazích ostatních zaměstnanců v orgánech finanční správy“ zrušují.

8. Za § 16 se vkládá nový § 16a, který včetně nadpisu zní:

„§ 16a

Zvláštní ustanovení o náhradě nákladů na právní zastoupení

Státnímu zaměstnanci v orgánu finanční správy náleží náhrada obvyklých nákladů na právní zastoupení, pokud tyto náklady vznikly pro plnění jeho služebních úkolů a nebyly státnímu zaměstnanci nahrazeny třetí osobou z důvodu odpovědnosti za náhradu těchto nákladů.“.

9. V § 18 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena o) a p), která znějí:

„o) z centrálního registru zbraní,
p) z Rejstříku zástav.“.

10. V § 18 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Orgány finanční správy mohou žádat od Rejstříku trestů poskytnutí údajů z jím vedených evidencí v rozsahu potřebném pro plnění konkrétního úkolu při výkonu působnosti orgánů finanční správy, pokud je to nezbytné pro posouzení

- a) možnosti stanovit daň v návaznosti na běh lhůty pro stanovení daně,
- b) důvodů pro zajištění daně nebo
- c) důvodů pro registraci k dani z přidané hodnoty.“.

Dosavadní odstavce 2 až 6 se označují jako odstavce 3 až 7.

11. V § 18 se na konci textu odstavce 3 doplňují slova „s výjimkou poskytnutí údajů z Rejstříku zástav“.

12. V § 18 odst. 6 se číslo „4“ nahrazuje číslem „5“.

Čl. XLIV

Přechodné ustanovení

Údaje z Rejstříku zástav podle § 18 odst. 1 písm. p) zákona č. 456/2011 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se poskytují způsobem umožňujícím dálkový a nepřetržitý přístup od prvního dne sedmého kalendářního měsíce následujícího po dni, kdy byla Notářské komoře České republiky poskytnuta jednorázová náhrada hotových výdajů za zřízení tohoto dálkového a nepřetržitého přístupu.

ČÁST ČTYŘICÁTÁ TŘETÍ
Změna zákona o Celní správě České republiky

Čl. XLV

Zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění zákona č. 407/2012 Sb., zákona č. 164/2013 Sb., zákona č. 308/2013 Sb. a zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., se mění takto:

1. V § 4 odst. 1 písm. d) se slova „jde-li o případy celostátního nebo mezinárodního významu,“ zrušují.
2. V § 4 odst. 4 písm. d) bodě 1 se slova „ kterému bylo přiděleno celně schválené určení“ nahrazují slovy „které bylo propuštěno do celního režimu“.
3. V § 6 se na konci odstavce 2 doplňuje věta „Celní úřad vykonává vybranou působnost na celém území České republiky.“.
4. V § 8 odst. 2 se na konci písmene a) čárka nahrazuje tečkou, písmeno b) se zrušuje a zároveň se zrušuje označení písmene a).
5. V § 8 se na konci odstavce 6 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno g), které zní:
„g) zabezpečuje sběr a zpracování informací do centrálního informačního systému orgánů celní správy.“.
6. V § 8 se doplňuje odstavec 7, který zní:
„(7) Vybranou působností se pro účely tohoto zákona rozumí provádění
a) vyhledávací činnosti při správě daní nebo správě cel nebo
b) postupu k odstranění pochybností, daňové kontroly nebo jiných kontrolních postupů při správě daní nebo správě cel.“.
7. V § 9 odst. 1 se slova „závazné informace o sazebním zařazení zboží a tyto závazné informace zrušuje“ nahrazují slovy „rozhodnutí týkající se závazné informace podle přímo použitelného předpisu Evropské unie a tato rozhodnutí zrušuje nebo prohlašuje za neplatné“.
8. V § 9 odst. 2 písmeno a) zní:
„a) prohlašuje část území České republiky za svobodné pásmo,“.
9. V § 9 odst. 2 písm. b) se slovo „budov“ zrušuje.
10. V § 9 odst. 3 písm. a) úvodní části ustanovení se za slovo „pozastavuje“ vkládá slovo „, mění“.

11. V § 9 odst. 3 písm. a) bodě 1 se slovo „osvědčení“ nahrazuje slovem „povolení“.
12. Poznámka pod čarou č. 6 zní:
„6) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, kterým se stanoví celní kodex Unie.“.
13. V § 9 odst. 3 písm. b) se za slovo „vydání“ vkládají slova „povolení nebo“.
14. V § 9 odst. 3 písmena c) a d) znějí:
„c) rozhoduje o povolení zprostit povinnosti poskytnout jistotu a o pozastavení, změně nebo zrušení tohoto povolení,
d) rozhoduje o povolení ručitele, povolení uživatele souborné jistoty a povolení uživatele souborné jistoty se sníženou částkou jistoty, a o pozastavení, změně nebo zrušení tohoto povolení.“.
Poznámka pod čarou č. 8 se zrušuje, a to včetně odkazu na poznámku pod čarou.
15. V § 9 odst. 4 se slovo „schválení“ nahrazuje slovem „povolení“.
16. V § 10 se doplňuje odstavce 3, který zní:
„(3) Kontrolní postup při správě daní nebo správě cel provede celní úřad, který jej zahájil nejdříve.“.
17. V § 11 se doplňuje odstavec 4, který zní:
„(4) Daňový subjekt má právo se seznámit s obsahem písemnosti zakládané do spisu v souvislosti s výkonem vybrané působnosti, pokud není součástí vyhledávací části spisu, také u celního úřadu příslušného k vydání rozhodnutí ve věci, o které se vede řízení, kterého se vybraná působnost týká, jde-li o
a) podání učiněné elektronicky,
b) úřední záznam,
c) protokol,
d) zprávu o daňové kontrole,
e) rozhodnutí,
f) další písemnosti, pokud byly celním úřadem doručeny elektronicky.“.
18. V § 11a se slova „určený generálním ředitelem“ zrušují.
19. Za § 11a se vkládá nový § 11b, který včetně nadpisu zní:

„§ 11b

Zvláštní ustanovení o plné moci při správě daní

Plná moc vztahující se k vybrané působnosti uplatněná u celního úřadu příslušného k vydání rozhodnutí ve věci, o které se vede řízení, kterého se vybraná působnost týká, je účinná i vůči jinému celnímu úřadu, který vykonává tuto vybranou působnost.“.

20. V § 20 odst. 3 se za slovo „průkazem“ vkládají slova „nebo služebním odznakem“ a za slovo „průkazu“ se vkládají slova „a služebního odznaku“.
21. V § 20 odst. 4 se slova „nebo služebním průkazem“ nahrazují slovy „, služebním průkazem nebo služebním odznakem“ a za slova „prokáže služebním průkazem“ se vkládají slova „nebo služebním odznakem“.
22. V § 35 odst. 2 se písmeno b) zrušuje.
Dosavadní písmeno c) se označuje jako písmeno b).
23. Za § 35 se vkládá nový § 35a, který včetně nadpisu zní:

„§ 35a

Oprávnění k osobní prohlídce

- (1) Při kontrole osob a dopravních prostředků a jejich nákladů je celník oprávněn provádět osobní prohlídku.
- (2) Osobní prohlídka může být provedena teprve tehdy, je-li důvodný předpoklad, že kontrolovaná osoba má u sebe věc, kterou je povinna celníkovi vydat, a výzva celníka, aby kontrolovaná osoba věc vydala, je bezvýsledná.
- (3) Osobní prohlídku vykoná u osoby, u které má být tato prohlídka provedena, celník stejného pohlaví.
- (4) Osobní prohlídka může být na žádost kontrolované osoby provedena pouze za přítomnosti osoby, jejíž vztah je k osobě celníka a kontrolované osoby nestranný.
- (5) Ustanovení odstavců 2, 3 a 4 se nepoužijí, pokud jde o nutný zákrok pro hledání zbraně.
- (6) Způsob provádění osobní prohlídky stanoví ministerstvo vyhláškou.“

24. V § 58 odst. 1 se za písmeno q) vkládají nová písmena r) až x), která znějí:

„r) z centrálního registru zbraní,
s) z evidence údajů o mýtném,
t) z registru pojištěnců veřejného zdravotního pojištění,
u) z registru pojištěnců důchodového pojištění,
v) z registrů pojištěnců nemocenského pojištění,
w) z registrů zaměstnavatelů,
x) z Rejstříku zástav,“.

Dosavadní písmeno r) se označuje jako písmeno y).

25. V § 58 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Orgány celní správy mohou žádat od Rejstříku trestů poskytnutí údajů z evidence přestupků v rozsahu potřebném pro plnění konkrétního úkolu při výkonu působnosti orgánů celní správy, pokud je to nezbytné pro posouzení důvodů pro
a) zajištění daně,
b) registraci nebo
c) povolení podle zákona upravujícího spotřební daně nebo daň z přidané hodnoty.“.

Dosavadní odstavce 2 až 6 se označují jako odstavce 3 až 7.

26. V § 58 se na konci textu odstavce 3 doplňují slova „s výjimkou poskytnutí údajů z Rejstříku zástav“.
27. V § 67 odst. 2 se slova „zahájení trestního stíhání“ nahrazují slovy „přípravnému řízení nebo v jeho rámci“.
28. V části šesté se za hlavu IV vkládá nová hlava V, která včetně nadpisu zní:

„HLAVA V

ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O VÝMĚNĚ INFORMACÍ A O ZPRACOVÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ V RÁMCI POLICEJNÍ SPOLUPRÁCE S JINÝMI NEŽ ČLENSKÝMI STÁTY

§ 73a

Zvláštní ustanovení o výměně operativních informací

Ustanovení hlavy III a IV se přiměřeně použijí při výměně operativních informací s jinými než členskými státy v rámci policejní spolupráce na základě mezinárodní smlouvy nebo jiného mezinárodního ujednání, nestanoví-li toto ujednání jinak.“.

Dosavadní hlava V se označuje jako hlava VI.

Čl. XLVI

Přechodné ustanovení

Údaje z Rejstříku zástav podle § 58 odst. 1 písm. x) zákona č. 17/2012 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se poskytují způsobem umožňujícím dálkový a nepřetržitý přístup od prvního dne sedmého kalendářního měsíce následujícího po dni, kdy byla Notářské komoře České republiky poskytnuta jednorázová náhrada hotových výdajů za zřízení tohoto dálkového a nepřetržitého přístupu.

ČÁST ČTYŘICÁTÁ ČTVRTÁ

Změna zákona o povinném značení lihu

Čl. XLVII

Zákon č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu, ve znění zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb. a zákona č. 331/2014 Sb., se mění takto:

1. V § 9 odst. 1 písm. b) se slovo „ze“ nahrazuje slovy „z celního režimu“ a slova „nebo svobodného skladu“ se zrušují.
2. V § 9 odst. 2 písm. b) se slovo „umístění“ nahrazuje slovem „propuštění“, za slova „lihu do“ se vkládají slova „celního režimu“ a slova „nebo svobodného skladu“ se zrušují.

3. V § 11 písm. c) a v § 15 odst. 2 písm. c) bodě 3 se slova „umístěn v celním skladu, ve svobodném pásmu nebo svobodném skladu“ nahrazují slovy „propuštěn do celního režimu uskladnění“.
4. V § 15 odst. 3 písm. b) se slovo „, nebo“ nahrazuje čárkou.
5. V § 15 odst. 3 se za písmeno b) vkládá nové písmeno c), které zní:
„c) který
 1. se nachází v počtu nejvýše 1 spotřebitelského balení v prostoru, ve kterém v souladu s právními předpisy probíhá konečný prodej lihu, a
 2. je vzhledem ke všem okolnostem určen k bezúplatnému převodu fyzické osobě pro její přímou osobní spotřebu výlučně za reklamním nebo propagačním účelem, nebo“.Dosavadní písmeno c) se označuje jako písmeno d).
6. V § 34 odst. 1 písm. a) se za slovo „do“ vkládá slovo „celního“.
7. V § 39 odst. 2 se číslo „9“ nahrazuje číslem „24“.
8. V § 42 odst. 1 úvodní části ustanovení se slovo „a“ nahrazuje čárkou a za slova „písm. c)“ se vkládají slova „a správní orgán nebo organizační složka státu při prodeji lihu podle tohoto nebo jiného zákona“.
9. V § 42 odst. 2 písm. b) se slovo „nebo“ zrušuje.
10. V § 42 odst. 2 se na konci písmene c) tečka nahrazuje slovem „, nebo“ a doplňuje se písmeno d), které zní:
„d) správního orgánu nebo organizační složky státu při prodeji lihu podle tohoto nebo jiného zákona.“.
11. V § 42 odst. 3 se slova „lihu nebo“ nahrazují slovem „lihu,“ a za slova „písm. c)“ se vkládají slova „nebo správní orgán nebo organizační složka státu při prodeji lihu podle tohoto nebo jiného zákona“.
12. V § 42 se doplňují odstavce 4 a 5, které znějí:
„(4) Jde-li o líh prodáváný v rámci daňové exekuce, může osoba povinná značit líh, distributor lihu a konečný prodejce lihu nabývat líh ve spotřebitelském balení od neregistrované osoby povinné značit líh, neregistrovaného distributora lihu, nebo konečného prodejce lihu.
(5) Ustanovení o oznamovací povinnosti distributora lihu se použijí obdobně také v případě prodeje lihu ve spotřebitelském balení
a) správním orgánem nebo organizační složkou státu podle tohoto nebo jiného zákona,

- b) v rámci daňové exekuce; oznamovací povinnost přitom plní orgán veřejné moci, který daňovou exekuci provádí.“.

13. V § 62 odst. 1 písm. k) se slovo „nebo“ zrušuje.

14. V § 62 odst. 1 písm. l) se číslo „, 2“ zrušuje.

15. V § 62 odst. 1 se na konci písmene l) tečka nahrazuje slovem „, nebo“ a doplňuje se písmeno m), které zní:

„m) v rozporu s § 39 odst. 2 nevrátí kontrolní pásky.“.

16. V § 62 odst. 2 písm. b) se slovo „nebo“ zrušuje.

17. V § 62 odst. 2 písm. c) bodě 2 se číslo „, 2“ zrušuje.

18. V § 62 odst. 2 písm. c) se na konci bodu 2 tečka nahrazuje slovem „, nebo“ a doplňuje se písmeno d), které zní:

„d) do desetinásobku částky odpovídající spotřební dani z lihu, kterou by byla právnická nebo podnikající fyzická osoba povinna uhradit, pokud by uvedla do volného daňového oběhu líh označený kontrolní páskou, kterou v rozporu s § 39 odst. 2 nevrátila, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. m).“.

ČÁST ČTYŘICÁTÁ PÁTÁ

Změna zákona o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek

Čl. XLVIII

V § 2 zákona č. .../2016 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, písmeno l) zní:

„l) dovozem

1. vstup zboží na daňové území Evropské unie, pokud toto zboží není při vstupu na daňové území Evropské unie podle zákona upravujícího spotřební daně dočasně uskladněno nebo propuštěno do zvláštního celního režimu s výjimkou celního režimu konečného užití,
2. propuštění zboží do celního režimu volného oběhu,
3. propuštění zboží ze zvláštních celních režimů s výjimkou celního režimu konečného užití, pokud nejde o opětovné propuštění do těchto režimů,“.

ČÁST ČTYŘICÁTÁ ŠESTÁ

Změna zákona o biocidech

Čl. XLIX

V § 9 odst. 1 písm. a) až d), f) a h) zákona č. .../2016 Sb., o biocidních přípravcích a účinných látkách a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o biocidech), se slova „nebo aktivního zušlechťovacího styku v systému navrácení“ zrušují.

ČÁST ČTYŘICÁTÁ SEDMÁ

ÚČINNOST

Čl. L

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. května 2016, s výjimkou

- a) ustanovení čl. I a čl. XLV bodů 1, 4 a 18, která nabývají účinnosti dnem 1. července 2016, a
- b) ustanovení čl. XXXIII bodu 33 a čl. XXXIV bodu 3, která nabývají účinnosti prvním dnem druhého kalendářního měsíce následujícího po vyhlášení tohoto zákona.

Důvodová zpráva

I. Obecná část

1. Zhodnocení platného právního stavu

A. Adaptace právního řádu České republiky na celní kodex Unie a navazující právní předpisy

Celní problematika je v současné době upravena zejména nařízením Rady č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství (dále jen „celní kodex Společenství“) a dále nařízením Komise č. 2454/93, kterým se provádí nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství.

Stávající celní kodex Společenství bude od 1. května 2016 plně nahrazen nařízením Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 ze dne 9. října 2013, kterým se stanoví celní kodex Unie (dále jen „celní kodex Unie“). Celní kodex Unie je již částečně účinný od 30. října 2013, nicméně z důvodu tvorby prováděcích a delegovaných aktů nabude plné účinnosti 1. května 2016. S tímto datem je spojeno i zrušení současných relevantních právních předpisů, zejména celního kodexu Společenství a prováděcích předpisů k celnímu kodexu Společenství.

Adaptačním tuzemským právním předpisem vůči celnímu kodexu Společenství je stávající zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „celní zákon z roku 1993“), který nabyl účinnosti dnem 1. ledna 1993.

S celní problematikou je spjata řada dalších zákonů, které jsou navázány na celní kodex Společenství a celní zákon z roku 1993. Jedná se především o zákony daňové a zákony, které se vztahují k působnosti orgánů Celní správy České republiky (dále jen „orgány celní správy“).

B. Odstranění limitu místní příslušnosti správce daně při výkonu kontrolních postupů

Problematika odstranění limitu místní příslušnosti správce daně při výkonu kontrolních postupů se v rámci platné právní úpravy dotýká procesních institutů daňového práva a též velmi úzce souvisí s právní úpravou kompetencí orgánů, které vykonávají správu daní. Současná právní úprava sice obsahuje mechanismy, které jsou způsobilé přenést místní příslušnost na jiného správce daně, nejsou však natolik účinné a flexibilní, aby byly v praxi jednoduše využitelné v boji s daňovými úniky.

Navržená právní úprava se v oblasti odstranění limitu místní příslušnosti správce daně při výkonu kontrolních postupů dotýká následujících institutů daňového práva procesního:

- místní příslušnost správce daně (§ 13 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „daňový řád“),
- možnost správce daně provádět úkony mimo obvod své územní působnosti (§ 15 daňového řádu),
- možnost správce daně dokončit daňovou kontrolu po změně místní příslušnosti (§ 87 daňového řádu),

- sídlo daňového subjektu (zejména § 13 daňového řádu, příslušná ustanovení zvláštních daňových zákonů a v neposlední řadě § 136 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů),
- delegace (§ 18 daňového řádu),
- atrakce (§ 19 daňového řádu),
- dožádání (§ 17 daňového řádu),
- provádění vyhledávací činnosti správcem daně bez dožádání (§ 78 odst. 4 daňového řádu).

Detailní popis těchto institutů je obsažen v části A bod 1.3 Závěrečné zprávy z hodnocení dopadů regulace (RIA), která je přílohou důvodové zprávy.

Vedle procesních nástrojů se problematika místní příslušnosti úzce dotýká právní úpravy kompetencí klíčových správců daně v resortu Ministerstva financí, jimiž jsou

- orgány Finanční správy České republiky (dále jen „orgány finanční správy“), tvořené Generálním finančním ředitelstvím, Odvolacím finančním ředitelstvím a finančními úřady, upravené zejména zákonem č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Finanční správě ČR“), a
- orgány celní správy, tvořené Generálním ředitelstvím cel a celními úřady upravené zejména zákonem č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Celní správě ČR“).

Detailní popis uvedené právní úpravy je taktéž obsažen v části A bod 1.3 Závěrečné zprávy z hodnocení dopadů regulace (RIA), která je přílohou důvodové zprávy.

C. Změna působnosti a organizace orgánů celní správy v rámci trestního řízení

Orgány celní správy podle současného znění zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní řád“), jako tzv. pověřené celní orgány plní úkoly policejních orgánů (orgánů činných v trestním řízení), a to zejména vedle Policie České republiky. V roli policejních orgánů jim především připadá kompetence k provádění prověřování skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin (dále jen „prověřování“).

Tato kompetence je v současné době zákonem o Celní správě ČR rozdělena mezi Generální ředitelství cel a celní úřady podle závažnosti, rozsahu a charakteru prověřované trestné činnosti. Určujícím hlediskem přitom je celostátní nebo mezinárodní význam daného případu, který v případě potřeby posuzuje Generální ředitelství cel. Příslušníci zařazení na celních úřadech plní úkoly pověřených celních orgánů nejsou dále organizováni ve vazbě na různé typy trestné činnosti a nepodléhají další specializaci, oproti tomu na Generálním ředitelství cel se tyto celníci specializují podle dvou základních oblastí na celně-daňovou trestnou činnost a drogovou trestnou činnost.

Podle současného znění trestního řádu se kompetence pověřených celních orgánů v trestním řízení omezuje na trestné činy spáchané porušením celních předpisů a předpisů o dovozu, vývozu nebo průvozu zboží, a to i v případech, kdy se jedná o trestné činy příslušníků ozbrojených sil nebo bezpečnostních sborů, a dále porušením právních předpisů při umístění a pořízení zboží v členských státech Evropských společenství, je-li toto zboží dopravováno přes státní hranice České republiky. V případech porušení daňových předpisů se celní orgány podílejí na trestním řízení pouze v případě, že jsou současně správcem daně podle jiných právních předpisů.

Konkrétně se jedná o spotřební daně (viz § 1 odst. 3 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o spotřebních daních“))

a tzv. energetické daně (viz čl. LXXII, § 1 odst. 2, čl. LXXIII, § 1 odst. 2 a čl. LXXIV, § 1 odst. 2 zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů). V oblasti daně z přidané hodnoty je situace složitější. Se vstupem České republiky do Evropské unie 1. května 2004 zůstaly orgány celní správy správcem daně z přidané hodnoty pouze při dovozu zboží ve vybraných případech (např. v situaci, kdy se jedná o osobu, která není plátcem daně z přidané hodnoty), jak stanovuje zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o dani z přidané hodnoty“).

Přitom okruh trestné činnosti spočívající například pouze ve zkrácení daně z přidané hodnoty (cílem útoku pachatele je pouze tato daň, resp. snaha daň neuhradit či neoprávněně uplatňovat nárok na odpočet) dnes jednoznačně převyšuje nad podvody se spotřebními daněmi, a je proto oprávněným zájmem státu zaměřovat výkon státní moci na správný výběr této daně a potírání související daňové trestné činnosti. Policie České republiky, která je v současnou chvíli jako jediná příslušná ve většině případů zkrácení daně z přidané hodnoty provádět prověřování a vyšetřování (jako další fázi trestního řízení) této trestné činnosti, nemá personální zdroje na řádné šetření všech obdržených podnětů a trestních oznámení, natož na provádění vlastní vyhledávací činnosti. Problém představuje i nižší míra kvalifikace ve vysoce specializované daňové oblasti. Obdobně pak u dalších daní, tzv. přímých, zejména u daně z příjmů fyzických osob a daně z příjmů právnických osob.

V převážné většině případů, které mají být v současné době v trestním řízení řešeny pro podezření ze spáchání daňového trestného činu, jsou orgány celní správy jako orgány činné v trestním řízení v rámci resortu Ministerstva financí věcně nepřislušné, v čemž je spatřován zásadní nedostatek stávající právní úpravy.

Z pohledu dotčených skutkových podstat trestných činů v současnosti orgány celní správy plní roli policejních orgánů v daňové oblasti především ve vztahu k těmto trestným činům:

- zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“), v jehož případě se navíc v blízké budoucnosti předpokládá rozšíření kvalifikované skutkové podstaty (mimo spáchání činu ve velkém rozsahu se nově bude jednat o kvalifikovanou skutkovou podstatu tehdy, bude-li čin spáchán ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech) a současné zavedení trestnosti přípravy tohoto trestného činu,
- nesplnění oznamovací povinnosti v daňovém řízení podle § 243 trestního zákoníku,
- porušování předpisů o nálepkách a jiných předmětech k označení zboží podle § 244 trestního zákoníku,
- padělání a pozměnění předmětů k označení zboží pro daňové účely a předmětů dokazujících splnění poplatkové povinnosti podle § 245 trestního zákoníku.

Pokud jde o vnitřní rozvržení působnosti pověřených celních orgánů mezi Generální ředitelství cel a celní úřady, není již stávající právní úprava, převzatá *de facto* z původního zákona č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů, plně vyhovující. Nabytím účinnosti zákona o Celní správě ČR k datu 1. ledna 2013 a vznikem 15 celních úřadů došlo k rozdělení útvarů pátrání s vymezenou místní příslušností podle původního krajského uspořádání. Současně došlo k mírnému personálnímu posílení celorepublikového útvaru (Generálního ředitelství cel) plnícího úkoly policejního orgánu na úseku daňové trestné činnosti. Po dvouleté účinnosti zákona a vyhodnocení organizační změny při zabezpečování této kompetence je jednoznačné, že současný stav je nevyhovující a vyžaduje zásadní změnu, která bude reflektovat nynější hrozby v podobě organizované celní (environmentální kriminalita, duševní vlastnictví, dovoz a vývoz omamných a psychotropních látek a prekursorů) a zejména daňové trestné činnosti.

Problematické je především zákonné vymezení věcné působnosti Generálního ředitelství cel, resp. celních úřadů, spočívající v rozdělení okruhu případů na ty, které jsou celostátního

nebo mezinárodního významu, a které nikoliv. Toto určení je problematické tam, kde na začátku trestního řízení nemusí být (a zpravidla nebývají) všechny okolnosti známe a v průběhu prověřování dochází ke kompetenčním sporům, neboť po rozpracování prvotních informací je například zjevné, že škoda způsobená trestným činem bude vícenásobně převyšovat hranici velkého rozsahu, místa páčání trestné činnosti se nachází v několika krajích České republiky, rozkrývaná organizovaná skupina je napojená na zahraniční subjekty atd., a z toho důvodu je nezbytné, aby celní úřad spis předal Generálnímu ředitelství cel, kterému ovšem pro úspěšné pokračování v trestním řízení chybí personální zdroje. V současné době k těmto případům dochází velmi často, a to zejména s ohledem na zaměření Celní správy ČR jako orgánu na boj se závažnou daňovou trestnou činností. V případě rozšíření věcné působnosti orgánů celní správy jako policejních orgánů ve vztahu k trestné činnosti spočívající ve zkrácení daně z přidané hodnoty nebo dalších daní se do budoucna jedná o překážku bránící hladkému průběhu prověřování bez nutnosti věc předávat jiným útvarům Celní správy ČR, aniž by jeden nebo druhý pověřený celní orgán prováděl svou kompetenci mimo vymezenou věcnou působnost.

D. Další změny obsažené v návrhu zákona

Do návrhu zákona byly zahrnuty též některé další dílčí změny v zákonech, které je nutné novelizovat z důvodu adaptace těchto předpisů na celní kodex Unie a navazující právní předpisy.

V zákoně o Finanční správě ČR byl identifikován nevyhovující vztah organizace soustavy orgánů finanční správy ke struktuře služebních úřadů podle zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě (dále jen „zákon o státní službě“), který není plně přizpůsoben pro třístupňovou soustavu správních orgánů. Soustava orgánů finanční správy je v současnosti tvořena Generálním finančním ředitelstvím, Odvolacím finančním ředitelstvím a finančními úřady, přičemž Generální finanční ředitelství je jedinou účetní jednotkou pro celou soustavu. Odvolací finanční ředitelství, které před účinností zákona o státní službě nedisponovalo personální pravomocí vůči podřízeným finančním úřadům, není ani dnes vybaveno pro roli služebního úřadu, resp. služebního orgánu nadřízeného finančním úřadům.

Dále byla identifikována potřeba rozšíření okruhu registrů a evidencí veřejné správy, do kterých by měly orgány finanční správy, resp. orgány celní správy získat přímý přístup. V současnosti je okruh těchto registrů a evidencí uveden v § 18 zákona o Finanční správě ČR a v § 58 zákona o Celní správě ČR.

Vzhledem k adaptaci zákona o dani z přidané hodnoty na celní kodex Unie dochází ke změnám v oblasti svobodných skladů a svobodných pásem. V zákoně o dani z přidané hodnoty jsou svobodné sklady a svobodná pásma považována za území mimo území Evropské unie. Umístění nebo dodání zboží do svobodného pásma nebo svobodného skladu se považuje za vývoz zboží. Dodání zboží umístěného ve svobodném skladu nebo ve svobodném pásmu je osvobozeno od daně s nárokem na odpočet daně. Obdobně je osvobozeno od daně s nárokem na odpočet daně poskytnutí služeb vztahujících se ke zboží umístěnému ve svobodném skladu nebo ve svobodném pásmu.

Současné znění zákona o dani z přidané hodnoty zahrnuje rovněž úpravu pokut za nepodání kontrolního hlášení v § 101h. Tyto pokuty vznikají buď ze zákona (§ 101 h odst. 1 zákona o dani z přidané hodnoty), nebo jsou ukládány konstitutivním rozhodnutím správce daně, což umožňuje široké správní uvážení (§ 101h odst. 2 a 3 zákona o dani z přidané hodnoty). První zmíněné sankce vznikající ze zákona jsou ukládány za nesplnění povinnosti podat kontrolní hlášení. Tato konstrukce pokuty vznikající ze zákona není v daňovém právu neobvyklá. Mezi přednosti této úpravy patří předem předvídatelný následek, respektující zásadu rovnosti, minimalizující riziko libovůle a korupce, ale také významnou měrou snižující administrativní náročnost (pro obě strany) spojenou s jeho ukládáním. Takováto konstrukce má význam zejména tam, kde je předpokládána vyšší kvantita případů, a to jak z pohledu počtu povinných osob, tak z hlediska frekvence dané povinnosti, což je případ kontrolního

hlášení. Logickou nevýhodou z toho plynoucí je pak nemožnost zohlednit specifika daného případu.

Současná právní úprava nemá dopad ve vztahu k zákazu diskriminace.

2. Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy

A. Adaptace právního řádu České republiky na celní kodex Unie a navazující právní předpisy

Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím celního zákona, je standardním návrhem právního předpisu provádějící dílčí změny v některých zákonech, jejichž potřeba je vyvolána reakcí na celní kodex Unie a návrhem nového celního zákona.

Navrhované změny jsou především terminologického charakteru a kladou si za cíl zajistit vnitřní terminologickou jednotu a bezrozpornost tuzemského právního řádu s celním kodexem Unie a novým celním zákonem. Kromě nahrazování či zrušování odkazů na zrušovaný celní kodex Společenství a celní zákon z roku 1993 lze jako příklad změn staré a nové úpravy, na které je třeba reagovat, uvést tyto:

- Pojem „celně schválené určení“ jako stávající nejobecnější kategorizace možného nakládání se zbožím již nebude používán.
- Pojem „svobodný sklad“ již nebude používán.
- Byly zrušeny pojmy „režim s hospodářským účinkem“ a „režim s podmíněným osvobozením od cla“. Celní režimy, které pod tyto pojmy spadaly, buď byly zrušeny, nebo byly souhrnně označeny pojmem „zvláštní celní režimy“.
- Byly zrušeny celní režimy aktivní zušlechťovací styk v systému vracení cla a celní režim přepracování pod celním dohledem.

Navrhovaná právní úprava v souvislosti s výše uvedeným novelizuje zejména daňové zákony a zákony, které se vztahují k působnosti orgánů celní správy.

Mezi daňové zákony, které je třeba přizpůsobit celnímu kodexu Unie a novému celnímu zákonu, náleží následující zákony:

- zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o povinném značení lihu“).

Terminologickou jednotnost je však třeba zajistit i v řadě dalších zákonů, které se vztahují k působnosti orgánů celní správy. Ačkoliv se přijetí celního kodexu Unie a nového celního zákona dotkne více než 40 zákonů, charakter provedených změn není zásadního charakteru. K významnějším změnám bylo přistoupeno zejména v následujících zákonech:

- zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů;

- zákon č. 594/2004 Sb., jímž se provádí režim Evropských společenství pro kontrolu vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzitu zboží dvojího užití, ve znění pozdějších předpisů.

Z hlediska zasazení do kontextu celé navrhované právní úpravy lze odkázat na důvodovou zprávu k novému celnímu zákonu, která se vymezuje k adaptaci tuzemského právního řádu na celní kodex Unie.

B. Odstranění limitu místní příslušnosti správce daně při výkonu kontrolních postupů

Předmětem návrhu zákona v této části je odstranění limitu místní příslušnosti finančních a celních úřadů jako správců daně, přičemž je tak činěno novelizací zákona o Finanční správě ČR a zákona o Celní správě ČR.

Změna spočívá v zavedení celostátní územní působnosti finančních a celních úřadů pro účely provádění vyhledávací činnosti a kontrolních postupů (zejména postupu k odstranění pochybností a daňové kontroly). Kromě obecné územní působnosti finančních a celních úřadů, která je v principu vykonávána na území vyššího územního samosprávného celku (kraje), jehož název je součástí názvu finančního, resp. celního úřadu, se navrhuje, aby pro tzv. vybranou působnost, tvořenou prováděním vyhledávací činnosti a kontrolních postupů, každý z těchto úřadů disponoval zvláštní územní působností pro území celé České republiky. Pro výkon vybrané působnosti tak budou v konkrétním případě příslušné všechny finanční, resp. celní úřady.

Obecně místně příslušným správcem daně pro ostatní okruh činností mimo vybranou působnost zůstane tzv. obecně místně příslušný správce daně určený na základě kritéria místa pobytu, sídla či jiného ukazatele podle daňového řádu, případně jiných daňových zákonů, které obsahují speciální úpravu. Ve vztahu k ostatním činnostem zůstane rozsah územní působnosti finančních a celních úřadů nezměněn. To platí zejména o kompetenci k vedení daňového řízení včetně stanovení daně, která není navrhovanou změnou dotčena.

Navržené řešení umožní zejména koncentraci provádění kontrolních postupů u daně z přidané hodnoty ve vztahu ke všem článkům řetězce u jednoho správce daně, bez ohledu na obecná kritéria místní příslušnosti. Současně toto řešení předpokládá vysokou míru koordinace orgánů finanční a celní správy na daném úseku působnosti. Jelikož v daných věcech bude místně příslušných více správců daně, je současně zapotřebí upravit pravidla pro řešení kolizí při výkonu pravomocí, které z povahy věci může v konkrétním případě vykonávat výlučně jeden správce daně (především provádění daňové kontroly). Navržené obecné pravidlo vychází ze stávající právní úpravy, kde platí princip priority (řízení či jiný postup provede ten orgán, který jej jako první zahájí), který však ustupuje dohodě dotčených orgánů. Po ukončení příslušného postupu aktivní správce daně předá veškeré písemnosti či jiné podklady obecně místně příslušnému správcovi daně, který je příslušný k vedení daňového řízení a stanovení daně.

Zároveň je nutné upravit pravidla pro komunikaci mezi daňovým subjektem a správcem daně (zejména seznamování se s obsahem písemností zakládanych do spisu či uplatňování plných mocí), a to především v zájmu toho, aby navrženým řešením nedošlo k neproporcionálnímu zhoršení postavení daňových subjektů.

Negativní vliv limitu místní příslušnosti je pocíťován primárně u správy daně z přidané hodnoty, kterou spravují orgány finanční správy a v omezeném rozsahu i orgány celní správy. Mechanismus přenosu místní příslušnosti však může být efektivně využit i při správě dalších daní, které spadají do působnosti orgánů finanční a celní správy (například daně z příjmů či spotřební daně). U ostatních správců daně než jsou orgány finanční a celní správy, tj. jiných orgánů, které spravují peněžitá plnění, která jsou příjmem veřejných rozpočtů, v režimu daňového řádu, místní příslušnost nepředstavuje limitující faktor pro výkon jejich správy, který by vyžadoval specifické řešení (například v případě obcí a jimi

spravovaných poplatků). Odstranění limitu místní příslušnosti správce daně je proto navrhováno pouze v rámci působnosti orgánů finanční a celní správy (pokud je touto důvodovou zprávou používán souhrnný pojem „správce daně“, je třeba jej dle kontextu vztahovat k těmto konkrétním orgánům).

Detailní popis navržené právní úpravy je taktéž obsažen v části A Závěrečné zprávy z hodnocení dopadů regulace (RIA), která je přílohou důvodové zprávy, a zejména pak ve zvláštní části této důvodové zprávy.

C. Změna působnosti a organizace orgánů celní správy v rámci trestního řízení

Předmětem návrhu zákona je v této části změna zákona o Celní správě ČR a trestního řádu, která spočívá ve změně působnosti a organizace orgánů celní správy v rámci trestního řízení. Přitom návrh zákona sleduje dva základní cíle. Prvním z těchto cílů je centralizování kompetence orgánů celní správy v oblasti trestního řízení do jediného útvaru, organizačně začleněného v rámci Generálního ředitelství cel. Druhým je pak rozšíření věcné působnosti pověřených celních orgánů v trestním řízení o prověřování trestné činnosti spočívající v krácení dalších daní nad rámec současné věcné působnosti vymezené trestním řádem.

Ad Centralizace pověřených celních orgánů

Cílem předkládaného návrhu zákona je umožnit orgánům celní správy zefektivnit způsob zabezpečení plnění úkolů policejního orgánu, vyplývajících pro ně z trestního řádu a zákona o Celní správě ČR tím, že tyto úkoly budou centralizovány pod Generální ředitelství cel. Vnitřním organizačním řádem a interními akty řízení pak generální ředitel Generálního ředitelství cel stanoví, který konkrétní organizační článek (sekce nebo odbor) bude odpovědný za řádné zabezpečení této kompetence. Pružnější organizace práce a přímé řízení pak umožní vytvářet vhodnější podmínky pro řešení jak nápadu bagatelní trestné činnosti (především oznamovaná trestná činnost ze strany celních úřadů, vyplývající z prováděné kontrolní činnosti), tak především pro úspěšné prověřování poznatků o nejzávažnější (celní a daňové) trestné činnosti. Celní úřady by přijetím úpravy nebyly již pověřeny celními orgány.

Přijetím navržené změny bude umožněno vytvoření maximálně funkční organizační struktury formou útvaru vytvořeného ve struktuře Generálního ředitelství cel na základech dnes existujícího odboru Pátrání, posíleného o celníky plnící úkoly policejního orgánu jejich přesunem z celních úřadů. Současně budou zřízeny expozitury tohoto útvaru. Rozložení sil na území republiky bude podstatně operativnější, bude možné podle potřeby jednodušeji přesouvat jednotlivé celníky nebo celé skupiny celníků, kteří jako tým objasňují trestnou činnost, a to co nejbližší k místu jejího páčání (lepší využívání lidských zdrojů), neboť základem činnosti tohoto útvaru zůstane operativně pátrací činnost. Současně však bude možné do probíhajícího trestního řízení operativně zapojovat všechny celníky útvaru s ohledem na přímé řízení (v současné době toto není dost dobře možné, neboť pověřený celní orgán, kterým je celní úřad, je řízen ředitelem úřadu; obdobně jako v případě Policie České republiky a jejích celorepublikových útvarů a jednotlivých krajských ředitelství).

Detailní popis navržené právní úpravy je taktéž obsažen v části B Závěrečné zprávy z hodnocení dopadů regulace (RIA), která je přílohou důvodové zprávy, a zejména pak ve zvláštní části této důvodové zprávy.

Ad Rozšíření působnosti pověřených celních orgánů v trestním řízení o prověřování trestné činnosti spočívající v krácení dalších daní

Cílem právní úpravy týkající se rozšíření věcné působnosti orgánů celní správy v trestním řízení o prověřování trestné činnosti spočívající v krácení dalších daní je umožnit jim řešit případy trestné činnosti spočívající ve zkrácení daně z přidané hodnoty, ať už je předmětem jakékoliv zdanitelné plnění ve smyslu zákona o dani z přidané hodnoty.

Tzv. karuselové podvody s cílem zkrácení daně z přidané hodnoty jsou v současné době velmi rozšířenou hospodářskou trestnou činností, která má zásadní dopad jak na rozpočet státu, tak na tržní mechanismus a rovnou a spravedlivou hospodářskou soutěž. Daňová kriminalita způsobuje největší škody – podle odhadů činí roční daňové úniky až stovky miliard Kč – a je pro ni typická vysoká latence, která je odhadována na 30 až 50 %. Nejčastější formou páchaní této trestné činnosti jsou fiktivní faktury v oblasti obchodů s různým zbožím, stále častěji však v oblasti poskytování reklamní činnosti, poradenství, studií oblastí trhu a jiných služeb, kde se zpětně jen obtížně prokazuje podíl fiktivního plnění. V roce 2014 představovala největší zatížení trestné činnosti daňového charakteru trestná činnost spočívající jednak v krácení daně z přidané hodnoty a spotřební daně u minerálních olejů, jednak v karuselových podvodech s různými komoditami zboží (zpravidla snadno manipulovatelné a hodnotné – tablety, počítačové komponenty, ale i zboží, které je obtížné měřit a evidovat – kovový šrot, betonářská ocel apod.) a služeb.

Tím, že do boje s touto trestnou činností bude vedle Policie České republiky šířeji zapojena i Celní správa ČR, resp. Generální ředitelství cel jako policejní orgán, bude pomocí nástrojů trestního práva posílena represivní úloha státu jako jedno z opatření boje s daňovými úniky, neboť opatření čistě daňová nemohou obstát v konfrontaci s organizovaným způsobem páchaní trestné činnosti, soustavně zaměřeného na obcházení daňové povinnosti.

Konkrétním cílem je tak stav, kdy jeden policejní orgán (jako orgán činný v trestním řízení) zřízený v rámci resortu Ministerstva financí (jako ústředního orgánu pro oblast státního rozpočtu) bude pokud možno v co nejširší míře vyhledávat a objasňovat daňovou trestnou činnost a využije se tak maximálně synergie mezi všemi správci daně z tohoto resortu a policejním orgánem stojícím po jejich „boku“. Jedním z nástrojů dosažení cíle je efektivní využití informačních zdrojů jak orgánů celní správy (jako správců daně včetně jejich analytické činnosti), tak orgánů finanční správy. Výkon působnosti pověřeného celního orgánu bude současně velmi významně synergicky podpořen informačními zdroji získanými díky zavedení celostátní územní působnosti finančních a celních úřadů k provádění vyhledávací činnosti a kontrolních postupů, která je rovněž předmětem tohoto návrhu zákona.

Detailní popis navržené právní úpravy je taktéž obsažen v části C Závěrečné zprávy z hodnocení dopadů regulace (RIA), která je přílohou důvodové zprávy, a zejména pak ve zvláštní části této důvodové zprávy.

D. Další změny a promíjení pokut za porušení povinností souvisejících s kontrolním hlášením

Do návrhu zákona byly zahrnuty též některé další dílčí změny v dotčených zákonech. Příkladem mohou být novely zákona o Finanční správě ČR a Celní správě ČR, které mimo jiné upravují:

- zavedení principu, podle něhož bude pro účely zákona o státní službě Generální finanční ředitelství bezprostředně nadřízeným služebním úřadem Odvolacího finančního ředitelství a finančních úřadů, čímž dojde ke zjednodušení aplikace zákona o státní službě v prostředí orgánů finanční správy,
- zavedení přímého přístupu orgánů finanční správy, resp. orgánů celní správy do vybraných evidencí veřejné správy (evidence vedené Rejstříkem trestů, Rejstřík zástav vedený Notářskou komorou České republiky atd.).

V zákoně o dani z přidané hodnoty jsou nad rámec změn vyvolaných úpravou celního kodexu Unie navrhovány některé legislativně technické změny a změny, které byly shledány jako nezbytné pro zvýšení právní jistoty plátců a zkvalitnění správy daně z přidané hodnoty. Jedná se například o:

- zrušení osvobození od daně z přidané hodnoty při propuštění zboží do svobodného pásma, dodání zboží ve svobodném pásmu a poskytnutí služeb vztahujících se k tomuto zboží bude nově zdanitelným plněním s nárokem na odpočet daně,
- změnu místní příslušnosti pro osobu povinnou k dani, která nemá v tuzemsku sídlo ani provozovnu, z Finančního úřadu pro hlavní město Prahu na Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj,
- prodloužení lhůty pro reakci plátce na výzvu správce daně k odstranění pochybností týkajících se podaného kontrolního hlášení z pěti kalendářních dnů na pět pracovních dnů,
- zakotvení ustanovení umožňujících moderaci výše pokut za nepodání kontrolního hlášení, které vznikají ze zákona a které mají pevně stanovenou výši.

V případě moderace výše pokut za nepodání kontrolního hlášení se v závislosti na typu pokuty navrhuje dva způsoby moderace: (i) automatická liberace z povinnosti hradit pokutu a (ii) prominutí pokuty.

Jde-li o pokuty podle § 101h odst. 1 písm. a) zákona o dani z přidané hodnoty, tj. pokuta v pevné výši 1 000 Kč, navrhuje se využít institut vyloučení jejího vzniku, pokud dojde k naplnění zákonem o dani z přidané hodnoty předvídané podmínky. Plátce, který tuto podmínku splní, má automaticky nárok na to, aby došlo k zohlednění této skutečnosti. Nemusí se liberace jakkoli domáhat a může legitimně spoléhat na to, že splnění dané podmínky bude správcem daně posouzeno před tím, než přistoupí k vydání platebního výměru na pokutu ve výši 1 000 Kč, takže k jeho vydání vůbec nedojde. Současně se navrhuje zpětná liberace všech pokut, které vznikly do účinnosti tohoto zákona a které nebyly dosud pravomocně uloženy.

V případě pokut podle § 101h odst. 1 písm. b) až d) zákona o dani z přidané hodnoty, tj. pokut vznikajících ze zákona v pevné výši 10 000 Kč, 30 000 Kč a 50 000 Kč, se navrhuje využít institut prominutí. Prominout výše uvedené pokuty bude možné pouze na základě žádosti plátce. Lhůta pro podání žádosti o prominutí pokuty se odvíjí od právní moci platebního výměru, jímž bylo rozhodnuto o povinnosti pokutu uhradit. Žádost o prominutí pokuty tak musí být podána do 3 měsíců od právní moci výše uvedeného platebního výměru. Pokuta bude prominuta pouze tehdy, budou-li splněny podmínky pro její prominutí. Vzhledem k subsidiárnímu použití daňového řádu je třeba další obecné podmínky hledat v § 259c daňového řádu. Jde jednak o zohlednění četnosti porušování povinností při správě daní (tj. nejen povinností, která vyústila v uložení sankce, jež je předmětem žádosti o prominutí). Dále je to objektivní podmínka vylučující z možnosti ucházet se o prominutí ty osoby, které v posledních 3 letech závažným způsobem porušily daňové nebo účetní předpisy. I v případě těchto pokut se navrhuje zakotvit přechodné období pokrývající období od účinnosti institutu kontrolního hlášení do účinnosti úpravy prominutí. Bude tak možné požádat o prominutí i u pokut, které vznikly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

Navrhovaná právní úprava nemá dopad ve vztahu k zákazu diskriminace.

3. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy

A. Adaptace právního řádu České republiky na celní kodex Unie a navazující právní předpisy

Pokud by nedošlo k provedení navrhovaných změn, nebyla by zajištěna vnitřní terminologická jednotka a bezrozpornost tuzemského právního řádu s celním kodexem Unie

a novým celním zákonem. Jinými slovy, česká právní úprava by nebyla plně kompatibilní s právní úpravou evropskou, což by znamenalo značné potíže pro orgány celní správy při výkonu jejich působnosti v oblasti správy cla. Zároveň by došlo ke snížení míry právní jistoty dotčených subjektů, neboť národní úprava by nenavazovala na evropskou právní úpravu, což by se negativně projevilo na stabilitě právního prostředí a s tím souvisejících negativních jevech.

B. Odstranění limitu místní příslušnosti správce daně při výkonu kontrolních postupů

V současné době sílí celospolečenská poptávka po zesílení nástrojů pro efektivní boj s daňovými úniky (viz Programové prohlášení vlády a vládou veřejně deklarované priority). Záměrem navrhovaného opatření je vyřešení tří níže uvedených problémů prostřednictvím omezení či odstranění limitu místní příslušnosti pro provádění kontrolních postupů správcem daně. S ohledem na vznik daňových úniků v důsledku karuselových podvodů na dani z přidané hodnoty a jejich negativní dopady do veřejných rozpočtů je vyžadováno urychlené řešení níže uvedených problémů.

Potřeba zavedení efektivních kontrolních mechanismů v rámci boje s tzv. karuselovými podvody na dani z přidané hodnoty

Daňové úniky realizované formou tzv. karuselových podvodů na dani z přidané hodnoty jsou velmi často realizovány větším počtem daňových subjektů, které spadají do příslušnosti různých správců daně (myšleno různých finančních úřadů). Pro úspěšné a efektivní řešení sofistikovaných daňových úniků je mnohdy nezbytné, aby byly všechny informace koncentrovány u jednoho správce daně, který je schopen posoudit případ v celé jeho šíři. Odhad daňových úniků na dani z přidané hodnoty v České republice činí částku cca 80 mld. Kč ročně.

Od 1. ledna 2016 došlo k zavedení povinnosti podávat kontrolní hlášení k dani z přidané hodnoty. Kontrolní hlášení je zaváděno jako efektivní prostředek detekce daňových úniků, který umožní správci daně prostřednictvím analýzy údajů v něm obsažených identifikovat organizované daňové úniky. V roce 2016 se předpokládá rovněž zavedení elektronické evidence tržeb (příslušný návrh zákona je projednáván Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky, viz sněmovní tisk č. 513), která na jedné straně dále významně rozšíří okruh informačních zdrojů správce daně, na straně druhé rovněž vyžaduje posílení provádění kontrolních postupů z jeho strany s využitím prvku koncentrace kontrol. Zavedením kontrolního hlášení a evidence tržeb vzroste objem údajů vykázaných jednotlivými články řetězce, kterými bude správce daně disponovat a navzájem je párovat a porovnávat. Bez přijetí navrženého opatření by v praxi často docházelo k tomu, že jednotlivým článkům organizovaného řetězce, které často čítají až desítky zapojených daňových subjektů, bude místně příslušný jiný správce daně. Efektivní kontrola, která dokáže předcházet daňovým únikům, však vyžaduje, aby byla vedena z jednoho místa – aby byly všechny informace koncentrovány u jednoho správce daně. To potvrzují dosavadní zkušenosti správců daně, podle nichž se nedaří odhalovat a předcházet karuselovým podvodům, resp. je velmi komplikované a náročné odhalovat a předcházet karuselovým podvodům, které nepocházejí ze stejného místa.

Potřebu koncentrace provádění kontrolních postupů podtrhují i zahraniční příklady. Jedním z inspiračních zdrojů navržené právní úpravy byla právní úprava odstranění limitu místní příslušnosti u daňové kontroly ve slovenském právním řádu.

Slovenský zákon upravující správu daní (predpis č. 563/2009 Z. z., zákon o správě daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov) v § 44 odst. 3 obsahuje pravidlo, podle kterého může správce daně vykonat daňovou kontrolu i u daňového subjektu, který patří do místní příslušnosti jiného správce daně (s výjimkou případů, kdy je správcem daně obec). To znamená, že daňovou kontrolu může bez ohledu na hledisko místní

příslušnosti vykonat kterýkoli správce daně. Tato právní úprava je ve slovenském daňovém řádu novinkou, jelikož podle předchozí právní úpravy byla příslušnost k výkonu daňové kontroly navázána na obecnou místní příslušnost určenou podle trvalého bydliště fyzické osoby nebo sídla osoby právnické. Ačkoli legislativní řešení předpokládané tímto návrhem zákona vychází z odlišných principů (k důvodům, které k tomu vedly, viz část A Zprávy z hodnocení dopadů regulace), byla slovenská pozitivní zkušenost s právní úpravou § 44 odst. 3 daňového poriadku jedním z motivů, které k předložení navržené právní úpravy vedly.

Potřeba efektivního a flexibilního využití personálních kapacit správce daně

Požadavek efektivního využití personálních kapacit správce daně předpokládá možnost jejich flexibilního nasazení v rámci nejvíce potřebných agend v místě a čase, kdy to okolnosti výkonu správy daní vyžadují. Ačkoliv soustavy Finanční a Celní správy ČR jsou i z pohledu služebních a pracovněprávních vztahů postaveny na systému jedné účetní jednotky, flexibilní nasazení personálních kapacit brání omezení daná zákonem č. 234/2014 Sb., o státní službě, zákonem č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů“), popř. zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

Potřeba rovnoměrného rozložení kontrolních procesů v rámci správy daní

V posledních letech je možné vysledovat narůstající nerovnoměrnost rozložení kontrolních procesů v rámci správy daní. Frekvence výkonu kontrolních postupů je u jednotlivých finančních a celních úřadů rozdílná v návaznosti na jejich kapacitní, organizační či materiální možnosti. Ve vytížených regionech tak *de facto* není kritériem pro uskutečnění kontrolních postupů ze strany správce daně skutečnost, zda byly naplněny zákonem stanovené předpoklady pro jejich provádění, ale jejich faktická proveditelnost s ohledem na kapacitní či materiální možnosti správce daně. Skutečnost, že jsou kontrolní činnosti v rámci území České republiky rozloženy nerovnoměrně, vytváří nerovnováhu v přístupu k daňovým subjektům.

Takový stav je nežádoucí též z toho důvodu, že zapříčiňuje účelové přemísťování sídel daňovými subjekty za účelem vyhnout se kontrolním procesům tam, kde je pravděpodobnost provedení kontroly ze strany správce daně nejnižší. Účelové přemísťování sídel je fenoménem posledních let, který zatěžuje správce daně a znemožňuje efektivní výkon jejich činnosti. Právní úprava do jisté míry poskytuje nástroje pro odstranění popsanych negativních následků (např. možnost využití institutů delegace či dožádání), tyto nástroje však neřeší samotnou příčinu negativního stavu, tj. rozdílnou frekvenci provádění kontrolních činností v závislosti na tom, kterým finančním nebo celním úřadem jsou vykonávány.

Nástrojem, který je v dostatečné míře způsobilý k významnému a souhrnnému pokroku v řešení uvedených problémů, je právě navrhované zavedení celostátní územní působnosti finančních a celních úřadů k provádění kontrolních postupů, a to v synergii s reorganizací a rozšířením působnosti pověřených celních orgánů v rámci boje s daňovou trestnou činností, které jsou rovněž předmětem navrhované úpravy.

Detailní vysvětlení nezbytnosti navržené právní úpravy je taktéž obsaženo v části A Závěrečné zprávy z hodnocení dopadů regulace (RIA), která je přílohou důvodové zprávy.

C. Změna působnosti a organizace orgánů celní správy v rámci trestního řízení

Nebude-li přijata právní úprava, jejímž cílem je centralizace pověřených celních orgánů za současného rozšíření jejich věcné působnosti v oblasti dalších daní, nelze v případě těchto trestných činů očekávat snížení kriminality. V případě nepřijetí navrhované právní úpravy nebude i nadále možné zvýšit efektivitu postihování trestné činnosti, která spočívá

zejména v trestném činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby (§ 240 trestního zákoníku), kdy pachatelé jsou především organizátoři karuselových podvodů. Nadto škoda způsobena státu těmito trestnými činy, se nebude snižovat. Osoby taktéž nebudou dostatečným způsobem odrazovány od páčání daňových trestných činů (tj. nebude možné využít jedné ze základních funkcí trestního práva – generální prevence).

Je možno připustit, že i samotné uplatnění daňového práva může v konkrétních případech zabránit spáchání trestného činu nebo omezení rozsahu způsobené škody. V typických případech karuselových podvodů nicméně platí, že osoby sloužící jako prostředek k realizaci daňového úniku (často „bílí koně“) jsou pachatelé rychle obměněny, a to v řádech dnů. Daňové nástroje v tomto případě již nestačí a nedokážou řešit samotnou podstatu věci, tj. eliminaci organizované skupiny. Je tedy nastaven systém, kdy se vyčerpává kapacita orgánů veřejné moci, aniž by bylo možné dosáhnout efektivního řešení trvalejšího charakteru. Stávající možnosti Celní správy ČR jsou v tomto ohledu nehospodárné. Samotný správce daně tak často není nadán dostatečnými pravomocemi umožňujícími účinnou represi organizovaných skupin pachatelů.

V případě neprovedení návrhem zákona předpokládané centralizace pověřených celních orgánů nebudou odstraněny kompetenční nejasnosti ohledně vymezení věcné působnosti Generálního ředitelství cel a celních úřadů v zákoně o Celní správě ČR při plnění úkolů policejních orgánů. Nadále zůstane neodstraněn nedostatek stávající právní úpravy, který lze spatřovat v zákonem rozdělené kompetenci policejního orgánu mezi Generální ředitelství cel a celní úřady na základě kvalitativního atributu, neboť posouzení toho, zda se v konkrétní věci jedná o případ celostátního nebo mezinárodního významu, je často nepříteli jednoznačné a v průběhu vývoje dané kauzy proměnlivé. Současně nebude možné vybudovat efektivní útvar s celorepublikovou působností, schopný odhalovat více závažné celní a daňové trestné činnosti za využití výhod plynoucích mu z pozice mezinárodně uznávané instituce (Generálního ředitelství cel) a usazení v rámci resortu Ministerstva financí.

Pokud by nedošlo k návrhem předpokládanému rozšíření působnosti celních orgánů v trestním řízení, nebyl by naplněn záměr posílení represivního nástroje pro potírání daňové trestné činnosti za využití zkušeností celní správy s potíráním daňové trestné činnosti zejména v oblasti spotřebních daní a jejich schopností při operativně pátracích činnostech, které se dají v plné míře využít i pro boj s ostatní daňovou trestnou činností. Především se pak jedná o boj s tzv. karuselovými podvody na dani z přidané hodnoty, které představují aktuální těžiště daňové trestné činnosti a současně lze (na rozdíl od přímých daní) jejich eliminací dosáhnout nejvyššího efektu pro státní rozpočet v poměru k vynaloženým nákladům. Tato skutečnost pak odůvodňuje navržené rozšíření působnosti pověřených celních orgánů pouze o oblast potírání trestných činů v souvislosti s daní z přidané hodnoty.

Detailní vysvětlení nezbytnosti navržené právní úpravy je taktéž obsaženo v částech B a C Závěrečné zprávy z hodnocení dopadů regulace (RIA), která je přílohou důvodové zprávy.

D. Další změny a promíjení pokut za porušení povinností souvisejících s kontrolním hlášením

Všechny změny, které jsou činěny nad rámec úpravy vyvolané přijetím celního kodexu Unie, byly pečlivě zvažovány z hlediska jejich potřebnosti a účelnosti a jsou činěny pro zlepšení efektivity správy daní.

V rámci zákona o Finanční správě ČR dojde zavedením principu, podle něhož bude pro účely zákona o státní službě Generální finanční ředitelství bezprostředně nadřízeným služebním úřadem Odvolacího finančního ředitelství a finančních úřadů, ke zjednodušení aplikace zákona o státní službě v prostředí orgánů finanční správy a zbavení Odvolacího finančního ředitelství role nadřízeného služebního úřadu finančních úřadů, pro kterou není materiálně a personálně vybaveno.

Zavedení přímého přístupu orgánů finanční správy, resp. orgánů celní správy do vybraných evidencí veřejné správy (evidence vedené Rejstříkem trestů, Rejstřík zástav vedený Notářskou komorou České republiky atd.) dojde k rozšíření jejich informační základny pro účely boje s daňovými úniky, pro účely výkonu dalších agend v rámci správy daní (např. vymáhání nedoplatků), jakož i pro účely plnění dalších úkolů.

Změny týkající se zavedení zdaňování transakcí ve svobodných pásmech jsou vyvolané nutností reagovat na situace, ke kterým ve svobodných pásmech dochází. Ze zboží, která jsou umístěna ve svobodných pásmech, je 80 až 90 % vyváženo do třetích zemí, drtivá většina do Ruska a Ukrajiny. Ze 75 až 85 % případů je zboží vyváženo za nižší cenu, než za kterou bylo do svobodného pásma umístěno. U zboží, které je umístěno ve svobodném pásmu, zpravidla vždy dochází k prodeji a zpětnému nákupu tohoto zboží přes společnost se sídlem v daňových rájích. Cílem těchto transakcí je zásadní snížení ceny zboží. Riziko existuje také v případě, kdy je zboží umístěno do svobodného pásma, v tomto svobodném pásmu je prodáno a následně není vyvezeno, ale je vráceno zpět do tuzemska s mnohem nižším základem daně. Pro doplnění lze uvést, že v České republice je v současné době povoleno 10 svobodných pásem, což je, s výjimkou Chorvatska, kde jsou svobodná pásma zřízena ze zcela specifických důvodů, nejvíce v porovnání s ostatními členskými státy.

Změna místní příslušnosti u neusazených osob reaguje na situaci, kdy kapacitní možnosti Finančního úřadu pro Hlavní město Prahu dlouhodobě neodpovídají počtu spravovaných daňových subjektů. Z těchto důvodů bylo přijato dlouhodobé koncepční systémové řešení v podobě delegace místní příslušnosti u těch subjektů, jejichž skutečné sídlo (výkon ekonomické činnosti) nemá opodstatněnou vazbu k hlavnímu městu, popřípadě byly uskutečněny tzv. akce „Pomoc Praze“. Vzhledem k tomu, že osoby neusazené v tuzemsku rovněž nejsou vázány k územní působnosti v hlavním městě, jeví se přidělení jejich místní příslušnosti právě Finančnímu úřadu pro hlavní město Prahu jako zcela nesystémové až kontraproduktivní, proto se navrhuje přesunutí agendy celkem 3 700 subjektů z Územního pracoviště pro Prahu 1 do kompetence Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj. Tato změna je tak zcela v souladu se snahou nalézt řešení pro nedostatečné kapacity Finančního úřadu pro hlavní město Prahu bez dodatečných nákladů a umožňuje využít personálních kapacit finančního úřadu v kraji, který se dlouhodobě potýká s vysokou mírou nezaměstnanosti.

Zavedení nové úpravy prominutí pokut neznamena popření stávajícího systému sankcí, ale jeho vhodné doplnění. V případě nezavedení tohoto institutu by u sankcí vznikajících ze zákona nebylo možné zpětně zohlednit některé důvody, které měly za následek nepodání kontrolního hlášení. Problematika promíjení pokut se tak navrhuje z důvodu, aby správci daně bylo umožněno zpětně zohlednit ospravedlnitelné důvody pro dané pochybení prostřednictvím nástrojů následné moderace při zachování výhod, které konstrukce sankce vznikající ze zákona přináší.

4. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem

Základní meze pro uplatňování zákonů upravujících daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění, mezi které řadíme i cla, stanoví Ústava České republiky (dále jen „Ústava“) a Listina základních práv a svobod (dále jen „Listina“).

Podle čl. 2 odst. 3 Ústavy slouží státní moc všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon. Dle čl. 2 odst. 2 Listiny lze státní moc uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví. Povinnosti mohou být ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod (čl. 4 odst. 1 Listiny). Zásadu zákonnosti a enumerativnosti veřejnoprávních pretenzí návrh zákona respektuje, jelikož obě tyto zásady patří mezi základní zásady správy daní, resp. základní zásady činnosti správních orgánů.

K tomu se v daňové oblasti uplatní ještě ustanovení čl. 11 odst. 5 Listiny, které stanoví, že daně a poplatky (resp. jiná obdobná peněžitá plnění) lze ukládat jen na základě zákona. Kromě toho je nutno dbát i mezí vyplývajících z ústavně zajištěné nedotknutelnosti vlastnictví.

Přezkumu ústavnosti zákonné úpravy daní, poplatků nebo jiných obdobných peněžitých plnění se Ústavní soud věnoval již mnohokrát, např. v nálezech sp. zn. Pl. ÚS 3/02, Pl. ÚS 12/03 či Pl. ÚS 7/03 (vyhlášeném pod č. 512/2004 Sb.). Z této judikatury vyplývá, že:

- Z ústavního principu dělby moci (čl. 2 odst. 1 Ústavy), jakož i z ústavního vymezení zákonodárné moci (čl. 15 odst. 1 Ústavy), plyne pro zákonodárce široký prostor pro rozhodování o předmětu, míře a rozsahu daní, poplatků a jiných obdobných peněžitých plnění. Zákonodárce přitom nese za důsledky tohoto rozhodování politickou odpovědnost.
- Ústavní přezkum daní, poplatků a jiných obdobných peněžitých plnění zahrnuje posouzení z pohledu dodržení kautel plynoucích z ústavního principu rovnosti, a to jak neakcesorické (čl. 1 Listiny), tj. plynoucí z požadavku vyloučení svévole při odlišování subjektů a práv, tak i akcesorické v rozsahu vymezeném v čl. 3 odst. 1 Listiny. K principu rovnosti Ústavní soud ve své konstantní judikatuře uvádí, že se nejedná o kategorii absolutní, nýbrž relativní (srov. Pl. ÚS 22/92).
- Je-li předmětem posouzení ústavnost akcesorické nerovnosti vzhledem k vyloučení majetkové diskriminace, případně toliko posouzení skutečnosti, nepředstavuje-li daň, poplatek nebo jiné obdobné peněžitě plnění případný zásah do práva vlastnického (čl. 11 Listiny), je takový přezkum omezen na případy, v nichž hranice veřejnoprávního povinného peněžitě plnění jednotlivce státu, vůči majetkovému substrátu jednotlivce, nabývá škrtícího (rdousícího) působení. Jinými slovy ke škrtícímu (rdousícímu) působení dochází, má-li posuzovaná daň, poplatek nebo jiné obdobné peněžitě plnění ve svých důsledcích konfiskační dopady ve vztahu k majetkové podstatě jednotlivce.

Clo, jakožto peněžitě plnění hrazené při vývozu nebo dovozu zboží na celní území Evropské unie, je daní v širokém slova smyslu. Povinnost clo uhradit vyplývá z celního kodexu Unie, který splňuje výše uvedená ústavní hlediska pro ukládání povinných peněžitých plnění plynoucích do veřejných rozpočtů, neboť

- clo je ukládáno na základě právního předpisu právní síly odpovídající zákonu,
- z hlediska neakcesorické a akcesorické rovnosti nedochází ke svévolnému rozlišování mezi subjekty, neboť navrhovaná právní úprava nečiní neodůvodněné rozdíly mezi subjekty, na něž se vztahuje,
- z hlediska vyloučení majetkové diskriminace, resp. z hlediska posouzení skutečnosti, nepředstavuje-li clo případný zásah do práva vlastnického, se nejedná o případ, kdy je možné hovořit vůči majetkovému substrátu jednotlivce o škrtícím (rdousícím) působení či o konfiskačních dopadech na jednotlivce.

K odstranění limitu místní příslušnosti správce daně při výkonu kontrolních postupů lze dále uvést, že ustanovení čl. 79 odst. 1 Ústavy obsahuje základní princip stanovení působnosti správních orgánů, podle něhož musí být jejich působnost vždy stanovena zákonem. To platí nejen pro působnost věcnou, ale i pro působnost územní. Zákon tak musí nejen vymezovat základní územní působnost správního orgánu, ale současně i normovat případné odchylky

od této územní působnosti, ať se již jedná o speciální úpravu pro určitý okruh případů nebo o pravomoc správního orgánu odchytil se od obecných pravidel územní působnosti v konkrétním případě na základě *ad hoc* rozhodnutí či jiného správního aktu. Navržená právní úprava je s výše uvedenými ústavními požadavky v souladu, jelikož na úrovni zákona upravuje v jakých případech a jakým způsobem lze uplatňovat státní moc. Je tak dodržena zásada enumerativnosti veřejnoprávních pretenzí.

Právnímu řádu je vedle přímého vymezení územní působnosti jednotlivých orgánů známa i řada tradičních institutů, které umožňují obecnou územní působnost modifikovat, jako jsou instituty delegace, dožádání apod. Tyto instituty spojuje skutečnost, že se nejedná o nástroje systémového řešení územní působnosti správních orgánů, ale naopak o nástroje, které mají být z principu aplikovány jako výjimka z pravidla, tj. v omezenějším okruhu případů, u nichž aplikace obecného (a ve většině případů plně vyhovujícího) vymezení územní působnosti správního orgánu vyvolává ne hospodárnost, neefektivitu, tvrdost či jiné negativum výkonu veřejné moci.

V případě navrženého řešení jde o jasnou a přímou změnu koncepce institutu místní příslušnosti ve vztahu k vybraným činnostem správce daně. Správce daně bude vykonávat věcnou působnost k provádění vyhledávací činnosti a kontrolních postupů standardně v rámci své zákonné územní působnosti. K naplnění požadovaného cíle nebudou využívány primárně stávající instituty správy daní, které nejsou k plošnému a masovému užití v daných případech určeny. Tím bude eliminováno riziko nesouladu, resp. obcházení čl. 79 odst. 1 Ústavy. Navržená právní úprava je tak s ústavním pořádkem plně konformní.

I navrhovaná změna působnosti a organizace orgánů celní správy v rámci trestního řízení je v souladu s ústavním pořádkem České republiky. V souladu s čl. 2 odst. 2 Listiny je zákonem stanoveno, v jakých případech, mezích a způsobem lze uplatňovat státní moc, prezentovanou v daném případě orgány celní správy. Současně dochází k zakotvení působnosti správních orgánů, které je v souladu s čl. 79 odst. 1 Ústavy vyhrazeno výlučně zákonu. Předmětná působnost orgánů celní správy jako orgánů činných v trestním řízení nebyla v minulosti předmětem zpochybnění z pohledu ústavněprávní konformity. Vzhledem k tomu, že předmětem navržených změn je toliko kompetenční přeskupení působnosti vybraných policejních orgánů jako orgánů činných v trestním řízení, nelze takové zpochybnění předpokládat ani ve vztahu k navržené úpravě.

5. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy se závazky vyplývajících pro Českou republiku z jejího členství v Evropské unii

Mimo obecné slučitelnosti návrhu zákona se závazky vyplývajících pro Českou republiku z jejího členství v Evropské unii a s právním řádem Evropské unie je v tomto konkrétním případě třeba posoudit slučitelnost s celním kodexem Unie a jeho prováděcími právními předpisy.

Těmito předpisy jsou:

- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, kterým se stanoví celní kodex Unie (přepracované znění),
- nařízení Rady (ES) č. 1172/95, o statistice obchodu se zbožím Společenství a členských států s třetími zeměmi, v platném znění,
- nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 638/2004, o statistice Společenství obchodu se zbožím mezi členskými státy a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 3330/91, v platném znění,

- nařízení Rady (ES) č. 1186/2009 ze dne 16. listopadu 2009 o systému Společenství pro osvobození od cla,
- nařízení Rady č. 609/2014, o metodách a postupu pro poskytování tradičních vlastních zdrojů a vlastních zdrojů z DPH a HND a o opatřeních ke krytí hotovostních nároků.

Oblasti daní a cel se dále návrh zákona týká zejména:

- směrnice Rady 2008/118/ES ze dne 16. prosince 2008 o obecné úpravě spotřebních daní a o zrušení směrnice 92/12/EHS, v konsolidovaném znění (dále jen „směrnice o obecné úpravě spotřebních daní“),
- směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty, v konsolidovaném znění (dále jen „směrnice o dani z přidané hodnoty“).

V širších souvislostech se předloženého návrhu týká rovněž:

- směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů.

Návrh zákona je slučitelný se závazky vyplývajícími pro Českou republiku z jejího členství v Evropské unii a je plně slučitelný s celním kodexem Unie.

Problematika vztahující se k odstranění limitu místní příslušnosti správce daně při výkonu kontrolních postupů a ke změně působnosti a organizace orgánů celní správy v rámci trestního řízení není v současnosti upravena právními předpisy Evropské unie, ale je ponechána národní úpravě. Ustanovení navrhované právní úpravy proto nezakládají rozpor s právem Evropské unie ve světle ustálené judikatury Soudního dvora Evropské unie.

6. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Mezinárodní smlouvy, které jsou součástí právního řádu České republiky podle čl. 10 Ústavy (vyhlášené mezinárodní smlouvy, k jejichž ratifikaci dal Parlament souhlas a jimiž je Česká republika vázána), mají z hlediska hierarchie právních předpisů aplikační přednost před zákony a právními předpisy nižší právní síly. Problematika upravená návrhem zákona není upravena mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána a které byly vyhlášeny ve Sbírce zákonů, popřípadě ve Sbírce mezinárodních smluv.

7. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy

A. Adaptace právního řádu České republiky na celní kodex Unie a navazující právní předpisy

Vzhledem k opatřením navrhovaným v tomto návrhu zákona, který tvoří nedílnou součást návrhu nového celního zákona, je předpokládaný hospodářský a finanční dosah těchto opatření součástí důvodové zprávy k návrhu nového celního zákona.

B. Odstranění limitu místní příslušnosti správce daně při výkonu kontrolních postupů

V souvislosti s eliminací limitu místní příslušnosti při provádění kontrolních postupů při správě daní v prostředí orgánů finanční správy a orgánů celní správy se nepředpokládá navýšení počtu systemizovaných míst v uvedených orgánech. Předpokládá se, že náklady na úpravy IT systémů budou vzhledem k jejich omezenému rozsahu hrazeny z běžných provozních nákladů. Celkové předpokládané náklady v zásadě spočívají zejména v cestovních výdajích úředních osob správce daně. V rámci orgánů finanční správy by po zavedení předmětné změny činily částku 39 317 600 Kč, přičemž za současné právní úpravy činí tyto výdaje 30 730 041 Kč. Navržené řešení tedy znamená navýšení nákladů na cestovní výdaje o 8 587 559 Kč. Lze předpokládat, že v rámci orgánů celní správy budou tyto náklady řádově nižší.

Odstranění limitu místní příslušnosti v případě provádění kontrolních postupů by mělo přinést zrychlení a celkové zefektivnění správy daní, přičemž se předpokládá, že bude na platformě nové právní úpravy prováděno až o třetinu více řízení a postupů než v současnosti, čímž by logicky mělo dojít i k nárůstu celkově stanovených daní, případně nárůstu nevyplacení nadměrných odpočtů na dani z přidané hodnoty. Odhad daňových úniků v České republice na dani z přidané hodnoty činí částku cca 80 mld. Kč ročně. Zavedením komplexu opatření, který vedle institutů kontrolního hlášení a elektronické evidence tržeb přinese rovněž prolomení limitu místní příslušnosti při provádění kontrolních postupů při správě daní, se předpokládá výrazný fiskální efekt, spočívající zejména ve snížení uvedených daňových úniků.

Z hlediska nákladů na straně daňového subjektu platí, že při aplikaci navržené úpravy bude v duchu základních zásad správy daní významným způsobem zvažováno kritérium nezhoršení postavení daňových subjektů (zejména při volbě lokality, v níž bude daný kontrolní postup prováděn). Jde především o zohlednění okolností daného případu, toho, který správce daně je v dané věci obecně místně příslušný, jakož i místa pobytu, sídla a dalších ukazatelů pro určení místní příslušnosti správce daně ve vztahu ke kontrolovanému subjektu. Aplikace základních zásad správy daní v principu vylučuje např. opakované šikanózní přesouvání provádění kontrolních postupů u jednoho daňového subjektu mezi řadou správců daně či jiné podobné kroky. I v případě provádění postupů správcem daně, který je zeměpisně vzdálen místu, podle kterého je určována obecná místní příslušnost daňového subjektu, je možné volbou adekvátní lokality tohoto provádění (též s přihlédnutím k nutné součinnosti daňového subjektu) náklady na jeho straně minimalizovat, ne-li eliminovat (srov. adekvátní cestovní náklady předpokládané na straně správce daně výše). Rovněž otázka výkonu oprávnění daňového subjektu seznamovat se s obsahem písemností zakládaných do spisů u obecně místně příslušného správce daně, popřípadě díky umožnění korespondenčního „nahlížení“ do spisu pojata takovým způsobem, aby náklady na straně osob zúčastněných na správě daní byly velmi omezené, resp. zanedbatelné. Tento aspekt bude při přenášení místní příslušnosti správcem daně respektován.

C. Změna působnosti a organizace orgánů celní správy v rámci trestního řízení

Opatření vyplývající z navrhované novely si vyžádají navýšení nákladů. Rozšíření působnosti o prověřování trestné činnosti v oblasti všech nepřímých daní si vyžádá navýšení příslušníků Generálního ředitelství cel plnicích úkoly pověřeného celního orgánu o 210 osob a civilních zaměstnanců o 10 osob (předpokládá se navýšení příslušníků o 103 osob a 8 civilních zaměstnanců v roce 2016 a následně další navýšení o 107 příslušníků a 2 civilní zaměstnance v roce 2017). Tomu bude odpovídat navýšení objemu prostředků na platy příslušníků, které je třeba realizovat současně se změnou počtu funkčních míst (tj. se změnou systemizace bezpečnostního sboru) příslušníků Celní správy ČR, neboť podle § 4

zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů se systemizací bezpečnostního sboru rozumí stanovení počtu služebních míst, včetně počtu míst příslušníků zařazených v zálohách, a objemu prostředků na jejich služební příjmy. Dopady na rozpočet Celní správy ČR pro rok 2016 a střednědobý výhled na roky 2017 až 2018 budou uplatněny v rámci jednotlivých etap přípravy státního rozpočtu na rok 2016 a střednědobý výhled na roky 2017 až 2018. Ke zvýšení objemu prostředků by přitom mělo dojít již na základě vstupu návrhu zákona v platnost, nikoliv až s nabytím účinnosti zákona, neboť v rámci legiskavanční lhůty (předpokládaná lhůta cca 6 měsíců) musí probíhat nábor nových příslušníků Celní správy ČR. Současně platí, že k navyšování objemu prostředků na platy příslušníků Celní správy ČR bude docházet postupně, a to v návaznosti na reálné obsazování služebních míst, resp. v návaznosti na postupnou realizaci jednotlivých agend v souladu s fázováním účinnosti právní úpravy.

Na posílení operativní kapacity Celní správy ČR musí navázat i poměrné posílení kapacity Policie České republiky, která se bude věnovat vyšetřování prověřených kauz. Vzhledem k dlouhodobým zkušenostem se považuje za vhodné nastavit posilování kapacity Policie České republiky v poměru 1:2, tedy jeden nový vyšetřovatel Policie České republiky na dva nové pracovníky operativy orgánů celní správy. Postupně, jak bude navyšován a obsazován počet míst na Generálním ředitelství cel, musí být tedy navyšován a obsazován i počet tabulkových míst na příslušných pozicích služby kriminální policie a vyšetřování Policie České republiky. Cílový počet nových funkčních míst v rámci Policie České republiky činí 105.

Změna si dále vyžádá jednorázové náklady ve výši 201 mil. Kč, zahrnující zejména nezbytné úpravy pracovišť a technické vybavení (zejména vozidla, radiostanice, ICT), a pravidelné roční náklady na mzdy ve výši 80 mil. Kč na rok 2016 a od roku 2017 ve výši 161 mil. Kč a náklady na provoz (PHM, náklady na překlady atd.) ve výši 37 mil. Kč. Náklady na mzdy jsou přitom vypočítány na základě průměrných platových náležitostí, které obsahují kromě základního tarifního platu i zvláštní příplatky, příplatky za vedení a další náležitosti, které se na rozdíl od většiny příslušníků poměrně běžně vyskytují u pracovníků pátrání (tzn. proplácení pohotovostí a proplácení za v době pohotovostí, případně práce přesčas atd.).

Přes tyto nutné počáteční a dále pravidelné výdaje související se zabezpečením rozšíření věcné působnosti Generálního ředitelství cel lze předpokládat pozitivní dopad opatření na státní rozpočet v případě úspěšně ukončovaných případů jejich předáním s podnětem na zahájení trestního stíhání (konkrétní pachatelé, možnost zajištění výnosů z trestné činnosti, zajištěné zboží, zamezení vzniku větších následků apod.).

Pokud jde o samotnou centralizaci výkonu působnosti pověřených celních orgánů na Generálním ředitelství cel, toto opatření není spojeno se zvýšenými náklady, neboť ve své podstatě dojde k převedení již v současné době existujících systemizovaných míst z celních úřadů na Generální ředitelství cel a předpokládá se, že nové výdaje spojené s cestovními náhradami budou korespondovat se současnými výdaji s ohledem na ztrátu nároku u části celníků. Současně budou výdaje eliminovány vytvořením expozitur Generálního ředitelství cel v území.

Výše uvedené výdaje jsou zohledněny v zákoně o státním rozpočtu na rok 2016 a budou zohledněny v rámci střednědobého výhledu na roky 2017 a 2018 v tzv. směrných číslech pro kapitolu 312 – MF. Zvýšení počtu funkčních míst u Policie České republiky včetně zvýšení mzdových a souvisejících výdajů je již zahrnuto do požadavků vnesených v materiálu *Rozvoj Policie České republiky 2016 – 2020*, resp. do limitu funkčních míst a mzdových a souvisejících výdajů dohodnutých mezi ministry financí a vnitra na jednání o návrhu rozpočtu kapitoly 314 – MV na rok 2016 a jejího střednědobého výhledu na roky 2017 a 2018.

D. Další změny a promíjení pokut za porušení povinností souvisejících s kontrolním hlášením

Specifické dopady bude mít zřízení přímého přístupu vybraných zaměstnanců orgánů finanční správy a orgánů celní správy do rejstříku zástav vedeného Notářskou komorou České republiky. Výše nákladů na zřízení tohoto přístupu je odhadována ve výši 800 000 Kč. Tyto iniciační náklady stejně jako náklady na udržování funkčnosti přístupu a správu uživatelů budou hrazeny z rozpočtu orgánů finanční a celní správy. S ohledem na navrhovanou účinnost této změny od 1. ledna 2017 budou dopady na rozpočet uvedených orgánů pro rok 2017 uplatněny v rámci jednotlivých etap přípravy státního rozpočtu na rok 2017. Přes výše zmíněné nutné počáteční výdaje související se zřízením přístupu lze předpokládat pozitivní dopad opatření na státní rozpočet z hlediska efektivnějšího vymáhání daní.

8. Zhodnocení dopadu navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Předmětem právní úpravy nového celního zákona a na něj navazujících úprav v jiných zákonech je především správa cla a výkon dohledu nad pohybem zboží přes vnější hranice Evropské unie. Po stránce procesní se výkon daných působností řídí subsidiárně daňovým řádem, tj. jedná se o výkon správy daní v procesním smyslu. Veškerá činnost správce daně je z formálního hlediska limitována zákonem a z materiálního hlediska je limitována základním cílem správy daní – tj. správným zjištěním a stanovením daní a zabezpečením jejich úhrady (v případě aplikace na nový celní zákon pak dosažením cíle správy cla a dohledu nad pohybem zboží přes vnější hranici Evropské unie). K tomu, aby správce daně mohl daň správně zjistit a stanovit, musí mimo jiné získat nezbytné informace. Tyto informace mu umožňují provést nezbytné úkony, vést příslušná řízení a v důsledku daň zjistit a stanovit, eventuálně zabezpečit její úhradu. Předmětné informace jsou z povahy věci z velké míry současně osobními údaji. Podle ustanovení § 9 odst. 3 daňového řádu může správce daně shromažďovat osobní údaje a jiné údaje, jsou-li potřebné pro správu daní, a to jen v rozsahu, který je nezbytný pro dosažení cíle správy daní. Zásah do soukromí spojený s výkonem působnosti podle nového celního zákona je tedy z podstatné části dán obecným procesním režimem správy daní, který je upraven jinými zákony (zejména daňový řád). Navrhované úpravy jiných zákonů samy o sobě nepřinášejí rozšíření zásahu do soukromí, resp. do ochrany osobních údajů nad rámec obecné procesní úpravy daňového řádu, popř. nad rámec úpravy nového celního zákona, na kterou navazují.

Specifickým případem jsou změny zákona o Finanční správě ČR a zákona o Celní správě ČR, které mimo jiné obsahují rozšíření okruhu veřejných registrů a evidencí, do kterých je uvedeným orgánům zřízen přímý přístup (dálkovým a nepřetržitým způsobem). Tento přístup je limitován potřebností pro plnění konkrétního úkolu v působnosti těchto orgánů, především správy daní (resp. cel).

Konkrétním úkolem je kterýkoliv úkol vykonávaný v rámci zákonné působnosti orgánu finanční nebo celní správy konkrétní úřední osobou, která je k jeho provádění oprávněna, pokud jsou uvedené údaje nezbytné pro plnění tohoto úkolu. Korektivem pro uchopení těchto úkolů je jednak explicitní zákonná pravomoc, ze které ten který úkol vyvěrá, jednak obecné limity dané především základním cílem správy daní, který představuje pro správce daně pozitivní vymezení jeho působnosti – tj. správce daně smí vykonávat to, co mu umožní zákon pro naplnění základního cíle správy daní, a zároveň negativní vymezení – správce daně nesmí vykonávat to, co je již nad rámec základního cíle správy daní. Správce daně při výkonu své působnosti musí rovněž vycházet ze základních zásad správy daní (viz § 5 až 9 daňového řádu).

Obecně platí, že správce daně informace získává zpravidla dvojím způsobem, a to svou vlastní činností, nebo zprostředkovaně od jiného subjektu (osoby zúčastněné na správě daní, kterou je nutné rozumět i jiný orgán veřejné moci).

Informace z vlastní činnosti správce daně získává při postupech upravených v § 78 a následujících daňového řádu. Správce daně je nadán pravomocí vést vyhledávací činnost, a to před i v průběhu samotného daňového řízení, přičemž na základě této vyhledávací činnosti může mimo jiné zjišťovat nezbytné údaje, shromažďovat informace atd. (viz také § 11 písm. b) daňového řádu). Dále pak daňový řád umožňuje provádět další konkrétní postupy, na jejichž základě si správce daně opatřuje nezbytné informace – jedná se například o provedení místního šetření, o opatření vysvětlení, o provedení daňové kontroly či postupu k odstranění pochybností. Účelem těchto postupů je v obecné rovině právě získání informací nezbytných k naplnění základního cíle správy daní.

Daňový řád dále upravuje v § 57 a následujících povinnost dotčených subjektů poskytovat informace správci daně dle zde uvedených podmínek (*a contrario* se jedná o pravomoc správce daně požadovat poskytnutí informací). Jelikož se však v mnoha případech může jednat o citlivá data, je nutné, aby zákon stanovil mantinely a podmínky, které musí být dodrženy k tomu, aby mohly být informace legálním způsobem poskytnuty. Ačkoliv okruh zde uvedených subjektů je značně široký (v obecné rovině se jedná o orgány veřejné moci a osoby, které vedou evidenci osob nebo věcí, které poskytují plnění, jež je předmětem daně, aj.; dále o speciální subjekty, např. zdravotní pojišťovny, banky, provozovatele poštovních služeb apod.), správce daně je v žádostech o poskytování informací materiálně omezen. Předně je nutné, aby správce daně při získávání těchto informací postupoval v souladu se zákonem. Dále je nezbytné, aby požadované informace sloužily k naplnění základního cíle správy daní (tj. ke správnému zjištění a stanovení daní a zabezpečení jejich úhrady) a také aby byly šetřeny základní zásady správy daní (zde lze poukázat zejména na zásadu zdrženlivosti a přiměřenosti, zásadu enumerativnosti veřejnoprávních pretenzí, na zásadu rovnosti, hospodárnosti a zásadu legitimního očekávání). Správce daně nemůže požadovat takové informace, které jsou nad rámec naplnění základního cíle správy daní. V souladu s § 58 odst. 2 daňového řádu nemusí jít vždy nutně o aktivitu dotčeného subjektu (zdroje informace), neboť je možné na základě dohodnutých procedur využít i automatizované získávání informací.

Ačkoliv tedy daňový řád (respektive jiné daňové zákony) neuvádí explicitně konkrétní okruh, druh a rozsah informací, které má správce daně pravomoc po zde vyjmenovaných subjektech požadovat, není rozsah informací bezbřehý a existují legální mantinely, které jej omezují.

Vedle daňového řádu se orgány finanční, resp. celní správy při výkonu své působnosti řídí zákonem o Finanční správě ČR, resp. zákonem o Celní správě ČR. První z nich v § 18 konkretizuje poskytování údajů orgánům finanční správy v tom smyslu, že *expressis verbis* vyjmenovává konkrétní evidence, z nichž tyto orgány mohou požadovat informace (jedná se zejména o základní registr obyvatel, evidenci občanských průkazů, katastr nemovitostí aj.). Poskytování těchto údajů je bezúplatné a údaje jsou poskytnuty způsobem umožňujícím dálkový a nepřetržitý přístup. I v tomto případě je nezbytné, aby orgány finanční správy získávaly informace jak v souladu s relevantními zákony, tak v souladu s naplněním základního cíle správy daní a základními zásadami správy daní. Pokud by přesto správce daně tyto limity překročil, daňový subjekt by mohl využít prostředky ochrany, které mu jsou zákonem poskytovány. Úprava v rámci § 58 zákona o Celní správě ČR je obdobná.

Úprava v zákoně o Finanční, resp. Celní správě ČR v rámci správy daní navazuje na výše uvedená ustanovení § 57 a násl. daňového řádu, která upravují mimo jiné obecný přístup správce daně k údajům z veřejných registrů a evidencí pro účely správy daní, a to na *ad hoc* žádost, popř. na bázi dohody se správcem daného registru. Speciální úprava (která nedopadá na všechny správce daně, ale pouze na orgány finanční a celní správy), kvalitativně posiluje danou pravomoc údaje získat cestou přímého přístupu. Nedochozí tedy

k rozšíření okruhu údajů, které má orgán finanční nebo celní správy možnost již dnes získat na základě daňového řádu.

Ochrana údajů v rámci orgánů finanční a celní správy se řídí právní úpravou zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, a vyhlášky č. 529/2006 Sb., o požadavcích na strukturu a obsah informační koncepce a provozní dokumentace a o požadavcích na řízení bezpečnosti a kvality informačních systémů veřejné správy (vyhláška o dlouhodobém řízení informačních systémů veřejné správy). Prostřednictvím naplnění požadavků těchto předpisů je zejména zajištěno, aby se získanými údaji nakládaly toliko úřední osoby, které vykonávají předmětné úkoly (zejména sledování které osoby a v jakém rozsahu s údaji nakládají). Skutečnost, že daný údaj je potřebný pro výkon dané působnosti (plnění konkrétního úkolu), je přezkoumatelná jednak prostřednictvím příslušného spisu, a jednak prostřednictvím interních postupů orgánů finanční a celní správy, které podléhají kontrolním mechanismům v souladu s právní úpravou ochrany osobních údajů. Uvedená pravidla pro nakládání s údaji se uplatní v plném rozsahu i v případě zavedení přímého přístupu do dalších registrů a evidencí, který povede k efektivnějšímu využívání dat, včetně snížení administrativní zátěže na straně správce daně i správce daného registru.

9. Zhodnocení korupčních rizik navrhovaného řešení (CIA)

Obecně lze k navrhované úpravě ve vztahu ke vzniku korupčních rizik uvést následující:

a) Přiměřenost

Navržená právní úprava reaguje zejména na regulaci práv a povinností v oblasti celní problematiky, které lze provádět pouze na základě zákona. Práva a povinnosti v oblasti celní problematiky musí být regulovány právním předpisem o síle zákona jako jediným přiměřeným nástrojem. Dále se jedná zejména o regulaci kompetencí orgánů činných v trestním řízení a organizační nastavení uvnitř soustavy orgánů celní správy. Tato problematika by měla být regulována právním předpisem o síle zákona jako jediným přiměřeným nástrojem, který nemá alternativu.

Z hlediska přiměřenosti zvolené právní úpravy je nutno posuzovat

- I. kvalitu normativního textu a
- II. zhodnocení šíře diskrece, jakou umožňuje.

Ad I. Jakoukoli právní úpravu je nutno poměřovat tím, jak je legislativně zakotvena. Jednoznačné a jasně formulované ustanovení je méně náchylné z hlediska zneužití ke korupčnímu jednání, neboť jeho výklad připouští minimální pochybnosti. Jasnou úpravu lze jen těžko vykládat *praeter legem*. Navržená právní úprava si jako jeden ze základních cílů vymezuje jednoznačnost a vnitřní bezrozpornost jednotlivých ustanovení. S ohledem na zvolenou techniku novelizace je však zřejmé, že tato ambice je limitována stávající podobou a systematikou jednotlivých dotčených zákonů.

Ad II. Jednou z hlavních charakteristik návrhu zákona je jednoznačnost a vnitřní bezrozpornost jednotlivých ustanovení, a to zejména ve vztahu k úpravě celního kodexu Unie a nového celního zákona, neboť jedině jednoznačné a jasně formulované ustanovení je méně náchylné z hlediska zneužití ke korupčnímu jednání, protože jeho výklad připouští minimální pochybnosti.

Pokud jde o rozsah působnosti správního orgánu, je rozhodující jak zákonný okruh působností, tak míra diskrece, kterou zákon při výkonu jednotlivých působností správnímu orgánu umožňuje, resp. jakou míru diskrece zákon předpokládá. Jakýkoli normativní text zakotvující určitou míru diskrece sám o sobě představuje potenciální korupční riziko. Proto se při přípravě takového ustanovení vždy poměruje nezbytnost zavedení takové diskrece

daného orgánu s mírou zásahu do individuální sféry subjektu, o jehož právech a povinnostech by se v rámci této diskrece rozhodovalo.

Míra diskrece, ke které bude docházet v souvislosti s volbou nejvhodnějšího orgánu, který bude provádět vybranou působnost (tj. vyhledávací či kontrolní činnost), je obdobná jako při využití institutu dožádání (který je upraven v § 17 daňového řádu). Ani v jednom případě nejde o vydání individuálního správního aktu (rozhodnutí), kde by aplikace diskreční pravomoci byla zdůvodněna. To ovšem neznamená, že může jít o konání prosté důvodů, tj. libovůli daného orgánu veřejné moci. Každá odchylka od obecného standardu, kterým je respektování obecné místní příslušnosti, musí vycházet z racionálního důvodu, který je souladný se základními zásadami správy daní (zejména zásadou proporcionality a šetření práv dotčených osob, zásadou hospodárnosti a procesní ekonomie, zásadou rychlosti), jakož i s celkovým cílem správy daní, kterým je správné zjištění a stanovení daně a zabezpečení její úhrady.

Navržená právní úprava mění kompetence správních orgánů pouze způsobem, který zpřesňuje rozsah kompetencí stávajících.

b) Efektivita

Z hlediska efektivity lze k předložené úpravě uvést, že k uložení i k vynucování splnění povinnosti v oblasti upravené návrhem zákona je věcně a místně příslušný správce daně (srov. § 13 a následující daňového řádu, § 4 odst. 1 písm. f) zákona o dani z přidané hodnoty a § 1 odst. 3 písm. a) ve spojení s § 34 zákona o spotřebních daních) a věcně a místně příslušný správce cla (srov. § 2 nového celního zákona, § 4 a násl. zákona o Celní správě ČR, čl. 159 celního kodexu Unie, § 4 nového celního zákona a § 13 a násl. daňového řádu). Správce cla, resp. správce daně obvykle disponuje podklady pro vydání daného rozhodnutí, ale i potřebnými odbornými znalostmi, čímž je zaručena efektivní implementace dané regulace i její efektivní kontrola, případně vynucování. Nástroje kontroly a vynucování jsou v oblasti správy daní upraveny jako obecné instituty daňového řádu. K výkonu působnosti policejního orgánu v rozsahu podle navrženého zákona bude příslušný věcně a místně orgán Celní správy ČR – Generální ředitelství cel, které bude rovněž disponovat dostatečnými zdroji informací, odbornými znalostmi a bude k tomu účelu zabezpečen personálně i technicky, čímž bude zaručena efektivní implementace, kontrola a vynucování dané regulace.

Vzhledem k tomu, že v naprosté většině případů jsou správcem daně orgány finanční správy nebo orgány celní správy, lze v oblasti dotčené navrhovanou právní úpravou hovořit o vysokém stupni plošného zajištění a kontrolování plnění zákonem uložených povinností. Orgány finanční správy, resp. orgány celní správy jsou soustavy orgánů, jejichž působnost je rozložena na celé území České republiky. Orgány finanční správy jsou soustavou třístupňovou, orgány celní správy jsou soustavou dvoustupňovou, což zajišťuje rovněž optimální vertikální rozložení výkonu zákonné působnosti. Kompetentním policejním orgánem podle návrhu zákona bude Generální ředitelství cel disponující svými expoziturami v území, tj. lze i v dané oblasti hovořit o vysokém stupni plošného zajištění dané agendy. Vnitřní organizační struktury všech uvedených orgánů jsou pak uspořádány tak, aby rozsah působnosti, která jim byla zákonem svěřena, byly schopny plně a efektivně zajišťovat.

Efektivita implementace navržené právní úpravy je rovněž dána jasně specifikovaným okruhem subjektů, vůči nimž regulace směřuje a jimž jsou práva a povinnosti stanovovány na principu rovnosti. Dále je rovněž dána specifickým charakterem agendy pověřeného celního orgánu, která v kontextu potřeby sofistikovaného boje s daňovými úniky vyžaduje koncentraci u jednoho orgánu. Tím dojde k eliminaci sporných aspektů dělby činnosti mezi dosavadní pověřené celní orgány a současnému netříštění personálních a technických kapacit.

Využitelnost pravomoci vykonávat kontrolní či vyhledávací činnost jiným finančním či celním úřadem, než je ten, který je obecně příslušný ke správě daně, musí být z podstaty věci podrobována testu efektivity. Základním účelem zaváděného mechanismu je právě efektivita

konání jednotlivých správců daně. Efektivita a účelnost těchto mechanismů by měla zohlednit jednak faktor lepšího (rovnoměrnějšího) využití personálních kapacit jednotlivých úřadů, kdy zejména úřady působící ve velkých aglomeracích jsou zatíženy větší kvantitou případů. Samostatnou podmnožinou tohoto problému je koncentrace virtuálních a účelově zakládaných subjektů do velkých měst (primárně do hlavního města Prahy), popřípadě účelový přesun formálního sídla jinam, než se nachází sídlo skutečné. Efektivita musí být testována rovněž z hlediska akceschopnosti, resp. potenciálu odhalit porušení daňových povinností. Vyhledávací a kontrolní činnosti slouží právě k tomuto účelu, tudíž test efektivity by měl odrážet výsledky této činnosti. Hlavní využití nových mechanismů se tak očekává v případech odhalování tzv. karuselových podvodů na dani z přidané hodnoty, neboť v tomto případě jde o vzájemně propojené řetězce subjektů s rozdílným místně příslušným správcem daně, což je faktor, který má ztížit správcům daně efektivní kontrolní činnost. Významným nástrojem pro vyhledávací činnost, která je nezbytným základem kontrolních postupů, budou informace získané z kontrolních hlášení (úprava v zákoně o dani z přidané hodnoty účinná od 1. ledna 2016).

c) Odpovědnost

Z hlediska odpovědnosti lze ke zvolené právní úpravě uvést, že z úpravy příslušnosti v rámci výkonu působností upravených v oblasti celní a daňové problematiky je vždy zřejmé, jaký konkrétní správce daně, resp. správce cla je v daném případě příslušný (srov. § 13 a následující daňového řádu, čl. 159 celního kodexu Unie, § 4 a následující zákona o Finanční správě ČR, resp. § 4 a násl. zákona o Celní správě ČR). Totéž platí o vymezení působnosti pověřeného celního orgánu, resp. je o takový stav usilováno odstraněním kompetenčních nejasností mezi Generálním ředitelstvím cel a celními úřady v této oblasti. Zvolená právní úprava vždy jasně reflektuje požadavek čl. 79 odst. 1 Ústavy, podle něhož musí být působnost správního orgánu stanovena zákonem.

Odpovědnou osobou na straně správce daně, resp. správce cla je při výkonu působností upravených v oblasti celní a daňové problematiky vždy úřední osoba. (např. zaměstnanec v příslušném orgánu celní správy, srov. § 12 daňového řádu). Úřední osoba je odpovědnou osobou na straně Generálního ředitelství cel také v agendě pověřeného celního orgánu. Určení konkrétní úřední osoby je prováděno na základě vnitřních předpisů, resp. organizačního uspořádání konkrétního správního orgánu, přičemž popis své organizační struktury je správní orgán povinen zveřejnit na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Totožnost konkrétní úřední osoby je přitom seznatelná zákonem předvídaným postupem (zejména podle § 12 odst. 4 daňového řádu). Úřední osoba je povinna se při výkonu působnosti správního orgánu prokazovat příslušným služebním průkazem.

Při tvorbě právní úpravy se z hlediska koncentrace, resp. dekoncentrace, respektuje struktura daných orgánů, jimž je působnost svěřována. V dané oblasti se bude jednat o strukturu orgánů celní správy. Soustava orgánů je koncipována na klasickém hierarchickém principu nadřízenosti a podřízenosti jednotlivých orgánů, které soustavu tvoří. Vlastní orgány i soustava jako celek fungují na obvyklém monokratickém principu řízení. Působnost správce daně, resp. správce cla prvního stupně je tak svěřena finančnímu, resp. celnímu úřadu, aby v rámci hierarchie byl zajištěn devolutivní účinek opravných prostředků a efektivní mechanismus vnitřní kontroly.

Ustanovení § 102 odst. 1 daňového řádu, resp. § 69 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), stanoví, že každé rozhodnutí musí obsahovat jak označení správce cla, resp. správce daně, který rozhodnutí vydal, tak podpis úřední osoby s uvedením jména, příjmení a pracovního zařazení a otisk úředního razítka, případně uznávaný elektronický podpis úřední osoby. Tím je vždy možno původce rozhodnutí jasně a osobně identifikovat.

Ačkoli aplikace diskreční pravomoci při volbě finančního či celního úřadu, který bude aktivně konat v rámci výkonu vyhledávací či kontrolní činnosti, není součástí individuálního

správního aktu (rozhodnutí), musí případná odchylka od standardního režimu (tj. výkonu těchto činností správcem daně příslušným k dané dani) vycházet z racionálního a přiměřeného důvodu. Odpovědnost za naplnění těchto kritérií nese aplikující úřední osoba, ale též útvar zabývající se celorepublikovou koordinací těchto činností a analýzou rizik. V případě finanční správy jde o příslušný útvar Generálního finančního ředitelství, zatímco v případě celní správy jde o příslušný útvar Generálního ředitelství cel.

Rovněž pro Generální ředitelství cel jako pověřený celní orgán platí, že je v klasickém hierarchickém postavení podřízenosti vůči Ministerstvu financí, funguje na monokratickém principu řízení a je zde zajištěn efektivní mechanismus vnitřní kontroly.

d) Opravné prostředky

Z hlediska opravných prostředků existuje možnost účinné obrany proti nesprávnému postupu správce cla, resp. správce daně v první řadě v podobě řádného opravného prostředku, kterým je odvolání, resp. rozklad (srov. § 109 a násl. daňového řádu). V souladu s § 102 odst. 1 písm. f) daňového řádu má správce cla, resp. správce daně povinnost v rozhodnutí uvést poučení, zda je možné proti rozhodnutí podat odvolání, v jaké lhůtě je tak možno učinit, u kterého správce cla, resp. správce daně se odvolání podává, spolu s upozorněním na případné vyloučení odkladného účinku. Neúplné, nesprávné nebo chybějící poučení je spojeno s důsledky *pro bono* daného subjektu uvedenými v § 110 odst. 1 daňového řádu. Existuje také možnost užití mimořádných opravných prostředků dle daňového řádu (srov. § 117 a násl. daňového řádu). Vedle opravných prostředků daňový řád připouští rovněž jiné prostředky ochrany, kterými je třeba rozumět: námitku (srov. § 159 daňového řádu), stížnost (srov. § 261 daňového řádu), podnět na nečinnost (srov. § 38 daňového řádu).

Z hlediska opravných prostředků existuje také možnost účinné obrany proti nesprávnému postupu správního orgánu v podobě řádných i mimořádných opravných prostředků podle správního řádu. Vedle opravných prostředků správní řád připouští rovněž jiné prostředky ochrany, kterými je třeba rozumět např. stížnost nebo žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti.

Jak již bylo uvedeno výše, aplikace diskreční pravomoci při volbě úřadu, který bude aktivně konat v rámci výkonu vyhledávací či kontrolní činnosti, není součástí individuálního správního aktu (rozhodnutí), avšak případná odchylka od standardního režimu (tj. výkonu těchto činností správcem daně příslušným k dané dani) musí vycházet z racionálního a přiměřeného důvodu, přičemž ten musí být přezkoumatelný v rámci aplikace dozorčích (kontrolních) mechanismů. Z hlediska opravných prostředků, resp. prostředků ochrany při správě daní (což je širší množina), může dotčená osoba (zpravidla daňový subjekt) využít zejména obecného institutu stížnosti podle § 261 daňového řádu. Takto může poukázat na případné nedodržení výše uvedených kritérií.

V oblasti trestního řízení existuje z hlediska opravných prostředků možnost účinné obrany proti nesprávnému postupu úřední osoby, resp. příslušného orgánu cestou prostředků předvídaných trestním řádem.

Z širšího pohledu je možné zmínit též ochranu prostřednictvím správního soudnictví.

e) Kontrolní mechanismy

Z hlediska systému kontrolních mechanismů je nutno uvést, že daná oblast se pohybuje především v procesním režimu daňového řádu, jenž obsahuje úpravu kontroly a přezkumu přijatých rozhodnutí, a to primárně formou opravných prostředků. Proti rozhodnutím je možno podat odvolání anebo v určitých případech užít mimořádných opravných prostředků či jiných prostředků ochrany (viz předchozí bod). Vedle toho lze využít rovněž dozorčí prostředky, čímž je zaručena dostatečná kontrola správnosti a zákonnosti všech rozhodnutí vydávaných v režimu daňového řádu. Obdobně platí i pro správní řád. Oblast výkonu působnosti pověřeného celního orgánu se pohybuje především v procesním režimu trestního řádu, jenž obsahuje úpravu kontroly a přezkumu postupu policejního orgánu. Ohledně použití

kontrolních mechanismů na aplikaci diskreční pravomoci při volbě úřadu, který bude aktivně konat v rámci výkonu vyhledávací či kontrolní činnosti, lze odkázat na pojednání v předchozím bodě (opravné prostředky).

Soustavy orgánů vykonávajících správu daní, resp. další dotčené působnosti současně disponují interním systémem kontroly v rámci hierarchie nadřízenosti a podřízenosti včetně navazujícího systému personální odpovědnosti. V případě vydání nezákonného rozhodnutí či nesprávného úředního postupu je s odpovědností konkrétní úřední osoby spojena eventuální povinnost regresní náhrady škody, za níž v důsledku nezákonného rozhodnutí nebo nesprávného úředního postupu odpovídá stát ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu při výkonu veřejné moci, ve znění pozdějších předpisů.

Z hlediska transparency a otevřenosti dat lze konstatovat, že navrhovaná úprava nemá vliv na dostupnost informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

V řízeních a jiných postupech, kde se postupuje podle daňového řádu (celní kontrola, celní řízení, správa cel a daní) se uplatňuje zásada neveřejnosti. Informace o poměrech osob odpovědných za celní dluh jsou tak chráněny povinností mlčenlivosti a nemohou být zpřístupněny veřejnosti. Tím ovšem nemůže být dotčeno právo subjekty na informace o něm soustředované. Toto právo je realizováno prostřednictvím nahlížení do spisu resp. prostřednictvím práva seznámit se s obsahem písemností zakládanych do spisu podle navrženého § 13 odst. 4 zákona o Finanční správě ČR a zákona o Celní správě ČR, a osobních daňových účtů.

Dle cílů navrhované právní úpravy se nepředpokládá zvýšení korupčního rizika oproti stávajícímu stavu, resp. lze předpokládat částečné zmírnění tohoto rizika zpřesněním ustanovení, která vycházejí ze stávající právní úpravy. Současně je užito takových legislativních řešení, která jsou dlouhodobě standardní a z pohledu korupčního rizika indiferentní.

10. Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace (RIA)

Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace k částem návrhu zákona upravujícím problematiku (i) odstranění limitu místní příslušnosti správce daně při výkonu kontrolních postupů a (ii) změn působnosti a organizace orgánů celní správy v rámci trestního řízení je přílohou důvodové zprávy.

Vzhledem k tomu, že ostatní navrhovaná opatření mají úzký vztah k návrhu nového celního zákona, je zhodnocení dopadů regulace obsaženo v příloze k důvodové zprávě k návrhu nového celního zákona.

II. Zvláštní část

K části první - změna trestního řádu

K čl. I

Navrhuje se změna ustanovení § 12 odst. 2 písm. d) trestního řádu, které je součástí souhrnného vymezení vybraných pojmů. Odstavec 2 přitom definuje, co se rozumí policejním orgánem. Činí tak nejen pro účely trestního řádu, ale obecně pro potřeby celého právního řádu. V případě policejního orgánu se nicméně jedná o specifický pojem trestního práva, tj. jeho využití napříč jinými oblastmi právního řádu je omezené.

Policejní orgán je podle § 12 odst. 1 trestního řádu jedním z orgánů činných v trestním řízení. Úprava jejich postupu tak, aby trestné činy byly náležitě zjištěny a jejich pachatelé podle zákona spravedlivě potrestáni, je účelem trestního řádu ve smyslu jeho § 1 odst. 1.

Ačkoliv ustanovení § 12 odst. 2 trestního řádu je primárně koncipováno jako definice pojmu policejní orgán, materiálně se jedná o kompetenční normu, která především stanoví, které orgány a v kterých případech vykonávají působnost, která je s postavením policejního orgánu spojena.

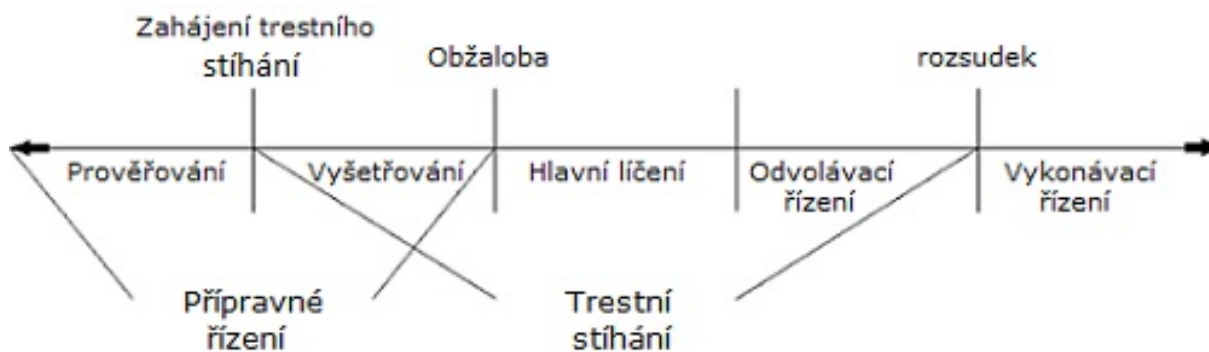
Podle § 158 odst. 1 trestního řádu je policejní orgán povinen na základě vlastních poznatků, trestních oznámení i podnětů jiných osob a orgánů, na jejichž podkladě lze učinit závěr o podezření ze spáchání trestného činu, učinit všechna potřebná šetření a opatření k odhalení skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, a směřující ke zjištění jeho pachatele; je povinen činit též nezbytná opatření k předcházení trestné činnosti. Těžištěm působnosti policejního orgánu tak je prověřování.

Prověřování je podle trestního řádu součástí přípravného řízení, kterým je v duchu § 12 odst. 10 trestního řádu úsek trestního řízení od sepsání záznamu o zahájení úkonů trestního řízení nebo provedení neodkladných a neopakovatelných úkonů, které mu bezprostředně předcházejí, a nebyly-li tyto úkony provedeny, od zahájení trestního stíhání do podání obžaloby, návrhu na schválení dohody o vině a trestu, postoupení věci jinému orgánu, zastavení trestního stíhání, nebo do rozhodnutí či vzniku jiné skutečnosti, jež mají účinky zastavení trestního stíhání před podáním obžaloby, anebo do jiného rozhodnutí ukončujícího přípravné řízení. Prověřování přitom předchází zahájení trestního stíhání v dané věci.

Prověřování je třeba odlišit od vyšetřování, kterým je podle § 161 odst. 1 trestního řádu úsek trestního stíhání před podáním obžaloby, návrhu na schválení dohody o vině a trestu, postoupením věci jinému orgánu nebo zastavením trestního stíhání, včetně schválení narovnání a podmíněného zastavení trestního stíhání před podáním obžaloby. Vyšetřování je spolu s prověřováním součástí přípravného řízení, avšak na rozdíl od něj následuje až po zahájení trestního stíhání. Celé přípravné řízení pak předchází podání obžaloby v dané věci.

Ustanovení § 12 odst. 2 písm. d) trestního řádu předpokládá, že policejními orgány, příslušnými ve stanoveném rozsahu k prověřování, jsou i pověřené celní orgány. Pokud jde o vyšetřování, na rozdíl od prověřování nepřísluší jeho provádění všem policejním orgánům, ale primárně jej podle § 161 odst. 2 trestního řádu provádějí útvary Policie České republiky. Trestní řád sice předpokládá ve specifických případech výkon vyšetřování i jinými policejními orgány (zejména Generální inspekcí bezpečnostních sborů), ale mezi tyto případy nejsou pověřené celní orgány zahrnuty.

Popsanou terminologii a jednotlivé procesní fáze lze shrnout do následujícího schématu:

Samotný pojem „pověřené celní orgány“ je třeba chápat v materiálním smyslu slova jako celní orgány „pověřené“ zákonem, tj. celní orgány, které byly zákonem určeny jako věcně a místně příslušné k výkonu působnosti policejního orgánu v rozsahu stanoveném v § 12 odst. 2 písm. d) trestního řádu. Trestní řád přitom nestanoví, který konkrétní celní orgán je policejním orgánem, ale ponechává toto určení na příslušné kompetenční normě dané soustavy orgánů. Celními orgány tak jsou orgány celní správy, které byly zřízeny zákonem o Celní správě ČR, který je současně jejich základní organizační a kompetenční normou.

V souvislosti s rozsahem působnosti jednotlivých policejních orgánů podle § 12 odst. 2 trestního řádu platí, že podle písmene a) daného ustanovení se policejními orgány obecně rozumí útvary Policie České republiky, tj. vymezení působnosti všech ostatních policejních orgánů je ve vztahu k obecné působnosti útvarů Policie České republiky v postavení *lex specialis* (není-li tedy v případě působnosti policejního orgánu stanoveno výslovně jinak, vykonávají tuto působnost útvary Policie České republiky).

Pověřené celní orgány mají podle stávající právní úpravy § 12 odst. 2 písm. d) trestního řádu svěřenu kompetenci policejního orgánu, resp. kompetenci k výkonu prověřování ve vztahu k trestným činům spáchaných porušením:

- celních předpisů a předpisů o dovozu, vývozu nebo průvozu zboží, a to i v případech, kdy se jedná o trestné činy příslušníků ozbrojených sil nebo bezpečnostních sborů,
- právních předpisů při umístění a pořízení zboží v členských státech Evropských společenství, je-li toto zboží dopravováno přes státní hranice České republiky, a
- daňových předpisů, jsou-li celní orgány správcem daně podle zvláštních právních předpisů.

Předmětem návrhu na změnu uvedeného ustanovení je nová textace předmětného ustanovení trestního řádu, kterou by v souladu se zvoleným věcným řešením popsáním v obecné části důvodové zprávy mělo být rozšíření okruhu případů, v nichž pověřené celní orgány vykonávají působnost policejního orgánu.

Po stránce formální se navrhuje nově rozčlenit ustanovení § 12 odst. 2 písm. d) trestního řádu do čtyř bodů tak, aby byl stávající text přehledněji strukturován a současně byl nade vši pochybnost postaven jazykový vztah jednotlivých prvků dosud jednotitého, a tedy i poměrně obtížně čitelného textu ustanovení.

Nová textace přebírá v nových bodech 1, 2 a 4 stávající dikci ustanovení, tj. po stránce věcné budou i po provedení změny pověřené celní orgány vykonávat působnost policejního orgánu ve všech případech, v nichž ji vykonávaly doposud. V daném rozsahu se tedy jedná o dlouhodobě aplikovaný a nesporný legislativní text (drobnou formální změnou je toliko nahrazení pojmu „zvláštní právní předpis“ přesnějším pojmem „jiný právní předpis“, který nepředjímá otázku případného vztahu speciality dotčených předpisů, jakož i aktualizace pojmu „Evropská společenství“ na pojem „Evropská unie“).

Vzhledem k věcnému řešení, které je tímto návrhem zákona realizováno, je třeba uvést několik poznámek ke stávající kompetenci pověřených celních orgánů ve vztahu k trestným činům spáchaným porušením daňových předpisů, jsou-li celní orgány správcem daně, která byla převzata do nového ustanovení § 12 odst. 2 písm. d) bod 4. Pojem daňových předpisů, popř. úžeji zákonů, je právnímu řádu dlouhodobě znám, ačkoliv není žádným právním předpisem explicitně definován – uvádí jej např. ustanovení § 11 odst. 1 písm. a) daňového řádu. Z povahy věci se jedná o právní předpisy, které upravují peněžitá plnění, jež jsou příjmem veřejných rozpočtů a současně jsou označena jako daň. Vedle hmotněprávních předpisů, v nichž jsou uvedené daně upraveny samy o sobě (tj. zákonů o jednotlivých druzích daní), se bude současně jednat o předpisy procesního charakteru, podle nichž jsou uvedené daně spravovány (zejména zmíněný daňový řád), popřípadě o specifické předpisy, které jsou svým smyslem, účelem i dikcí se správou určité daně nedílně spojeny (např. zákon č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu, ve znění pozdějších předpisů, který upravuje značení lihu pro účely správy spotřební daně z lihu). Současně se však nejedná o všechna peněžitá plnění, která jsou „daněmi“ v procesním smyslu slova (viz definice daně v ustanovení § 2 odst. 3 daňového řádu, která vychází z principu, že daní je jakékoliv peněžité plnění, které je příjmem veřejného rozpočtu a při jehož správě se procesně postupuje v režimu daňového řádu). Daňovými předpisy tak nejsou předpisy, které upravují cla, poplatky a jiná peněžitá plnění obdobná daním, která nejsou jako daně výslovně označena.

Působnost pověřených celních orgánů ve vztahu k trestným činům spáchaným porušením daňových předpisů je současně limitována skutečností, že celní orgány jsou v těchto případech (tj. ve vztahu k daním upraveným daňovými předpisy, které byly spácháním trestného činu porušeny) v postavení správce daně. Podle § 10 odst. 1 daňového řádu je správcem daně správní orgán nebo jiný státní orgán (tj. orgán veřejné moci) v rozsahu, v jakém mu je zákonem nebo na základě zákona svěřena působnost v oblasti správy daní. Jak bylo uvedeno v obecné části této důvodové zprávy, jsou orgány celní správy správci spotřebních daní (viz § 1 odst. 3 písm. a) zákona o spotřebních daních), správci daně z přidané hodnoty ve věci povolení k prodeji za ceny bez daně a při dovozu zboží (viz § 4 odst. 1 písm. e) zákona o dani z přidané hodnoty) a správci tzv. energetických daní (viz čl. LXXII, § 1 odst. 2, čl. LXXIII, § 1 odst. 2 a čl. LXXIV, § 1 odst. 2 zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů).

V souladu s věcným řešením, které je tímto návrhem zákona realizováno, se navrhuje doplnit do ustanovení § 12 odst. 2 písm. d) trestního řádu bod 3, podle něhož by pověřené celní orgány vykonávaly působnost policejního orgánů též ve vztahu k trestným činům spáchaným porušením daňových předpisů upravujících daň z přidané hodnoty. Tímto krokem dochází k rozšíření okruhu trestných činů, na které by nově dopadala působnost celních orgánů jako policejních orgánů, tj. navrhuje se provést rozšíření této působnosti v primárně kvantitativním (horizontálním) smyslu. I nadále by naproti tomu orgány celní správy vykonávaly pouze působnost policejního orgánu jako orgánu vykonávajícího prověřování, avšak nikoliv vyšetřování. Jejich procesní role z pohledu trestního řádu by tak zůstala nezměněna.

V konkrétní rovině je v souvislosti s okruhem předpisů, k jejichž porušení relevantním trestným činem dochází, opět použit pojem daňových předpisů. Na rozdíl od předchozího bodu není jejich okruh zúžen tím, že kompetencí správce daně v případě jimi upravených daní disponuje orgán celní správy, ale tím, že se jedná o právní předpisy upravující daň z přidané hodnoty. Tímto předpisem přitom není pouze zákon o dani z přidané hodnoty, ale např. i relevantní předpisy Evropské unie, popřípadě navazující předpisy podzákoné (aktuálně nařízení vlády č. 361/2014 Sb., o stanovení dodání zboží nebo poskytnutí služby pro použití režimu přenesení daňové povinnosti) a rovněž příslušná úprava procesní.

Uvedeným rozšířením dojde v působnosti pověřených celních orgánů ke koncentraci působnosti policejního orgánu ve vztahu ke všem trestným činům namířeným proti nepřímým daním, a to bez ohledu na to, zda v jejich případě celní orgány plní roli správce daně či nikoliv.

Pokud jde o působnost útvarů Policie České republiky, které roli policejního orgánu v případě trestných činů porušujících předpisy upravující daň z přidané hodnoty dosud až na výjimky plnily na základě obecného ustanovení § 12 odst. 2 písm. a) trestního řádu, nedojde novým stanovením působnosti pověřených celních orgánů k jejímu zúžení, neboť kompetenci policejního orgánu je třeba chápat jako sdílenou. Jedná se tedy o kompetenci, která formálně svědčí více orgánům, které mají striktně vzato pravomoc ji vykonávat. Těžiště výkonu dané kompetence nicméně zpravidla leží u toho orgánu, který je k jejímu výkonu určen primárně a který k němu také disponuje příslušnými personálními, materiálními a časovými kapacitami; roli zde hraje i vzájemná spolupráce a koordinace těchto orgánů.

Vzhledem k této skutečnosti není třeba stanovit k navržené změně přechodné ustanovení, které by cílilo na to, aby započaté prověřování, v jehož případě je nově dána pravomoc pověřeného celního orgánu, bylo dokončeno v souladu s dosavadní právní úpravou působnosti policejních orgánů (tj. příslušným útvarem Policie České republiky). I bez úpravy přechodným ustanovením je možnost dokončení započatých kauz příslušným útvarem Policie České republiky dána. To jednak eliminuje nutnost předávání rozpracovaných kauz mezi jednotlivými policejními orgány, která je nevhodná jak z pohledu věcné diskontinuity jejich řešení, tak z pohledu administrativního, jednak umožní zachovat zpětnou kontinuitu policejního orgánu v případech, které již postoupily do pozdějších fází trestního řízení.

Na okraj je třeba poznamenat, že ve vztahu k trestným činům spáchaným porušením právní úpravy daně z přidané hodnoty ve věci povolení k prodeji za ceny bez daně a při dovozu zboží bude působnost pověřených celních orgánů striktně vzato založena jak bodem 3, tak bodem 4 ustanovení § 12 odst. 2 písm. d), což však v praxi nemůže činit problémy.

K části druhé - změna zákona o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě

K čl. II

K bodu 1 (poznámka pod čarou č. 13b)

Mění se poznámka pod čarou na přímo použitelný předpis Evropské unie, kterým se stanoví celní kodex Unie.

K bodu 2 (§ 25j odst. 1)

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie. Způsob, jakým deklarant postupuje při podání celního prohlášení, je upraven v tomto kodexu.

K části třetí - změna notářského řádu

K čl. III

K bodu 1 (§ 35a odst. 9)

V souvislosti se zavedením dálkového a nepřetržitého přístupu orgánů finanční a celní správy k údajům z Rejstříku zástav (viz změna zákona o Finanční, resp. Celní správě ČR) se navrhuje provést změnu § 35a odst. 9 zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „notářský řád“). Toto ustanovení upravuje právo Notářské komory České republiky na náhradu hotových výdajů spojených s vedením, provozem a správou Rejstříku zástav. Vzhledem ke skutečnosti, že Notářské komoře České republiky má být poskytnuta jednorázová náhrada výdajů spojených se zřízením přístupu orgánů finanční, resp. celní správy do Rejstříku zástav a výdajů spojených s provozem tohoto přístupu, a to ve formě paušálních náhrad, je nutné, aby navrhovaná změna byla promítnuta do ustanovení § 35a odst. 9 notářského řádu a rovněž do vyhlášky č. 196/2001 Sb., o odměnách a náhradách notářů, správců pozůstalosti a Notářské komory České republiky (notářský tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „notářský tarif“).

K bodu 2 (§ 35a odst. 9)

Platný § 35a odst. 9 notářského řádu dále uvádí, že Ministerstvo spravedlnosti stanoví vyhláškou výši odměn náležejících Komoře. Jde o legislativně technickou úpravu spojenou s přesunem této úpravy do nově vloženého odstavce 10 v § 35a.

K bodu 3 (§ 35a odst. 10)

V souvislosti se zavedením dálkového a nepřetržitého přístupu orgánů finanční a celní správy k údajům z Rejstříku bylo nově upraveno zmocnění pro Ministerstvo spravedlnosti vydat vyhlášku upravující výši odměn, jednorázové náhrady hotových výdajů za zřízení dálkového a nepřetržitého přístupu k údajům z Rejstříku zástav a paušální roční náhrady hotových výdajů za poskytování údajů z Rejstříku zástav orgánům veřejné moci náležející Komoře.

K části čtvrté - změna trestního zákona

K čl. IV

K bodu 1 (§ 11 odst. 1)

Jde o promítnutí terminologické změny související s přijetím celního kodexu Unie. Poznámka pod čarou se vypouští v souvislosti se zrušením celního zákona z roku 1993.

K bodu 2 (§ 27 odst. 1 písm. b))

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie a poznámky pod čarou se vypouští v souvislosti se zrušením celního zákona z roku 1993.

K bodu 3 (§ 27 odst. 1 písm. c))

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie a poznámka pod čarou se vypouští v souvislosti se zrušením celního zákona z roku 1993.

K části páté - změna zákona o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů

K čl. V

K bodu 1 (nadpis § 8b)

Tato změna reflektuje skutečnost, že podle nového celního zákona je zajištěno clo a nikoli celní dluh.

K bodu 2 (§ 8b odst. 1)

Navrhovaná změna reflektuje skutečnost, že podle nového celního zákona je zajištěno clo a nikoli celní dluh.

K bodu 3 (§ 8b odst. 2)

Tato změna reflektuje skutečnost, že podle nového celního zákona je zajištěno clo a nikoli celní dluh.

K části šesté – změna zákona o zahraničním obchodu s vojenským materiálem

K čl. VI

K bodu 1 (§ 2 odst. 1 písm. a) a b))

Navrhovaná změna vychází ze skutečnosti, že celní kodex Unie neupravuje kategorii přepracování pod celním dohledem a umístění zboží do svobodného skladu, které bez

náhrady zanikají. Navržená formulace dále zpřesňuje ustanovení ve smyslu celního kodexu Unie.

K bodu 2 (poznámky pod čarou č. 3b a 4)

Poznámky pod čarou se vypouští v souvislosti se zrušením celního zákona z roku 1993.

K části sedmé – změna zákona o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty

K čl. VII

K bodu 1 (§ 1 odst. 2)

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 2 (§ 7 odst. 1)

Jde o zpřesnění právní úpravy v případě vývozu předmětu kulturní hodnoty. Místní příslušnost celního úřadu, který bude propouštět předmět do příslušného celního režimu, je stanovena celním kodexem Unie, popř. novým celním zákonem.

K bodu 3 (§ 7 odst. 2)

Jde o zpřesnění právní úpravy v případě vývozu předmětu kulturní hodnoty. Určení celního úřadu výstupu je stanoveno celním kodexem Unie, popř. novým celním zákonem.

K bodu 4 (§ 7a odst. 1)

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 5 (§ 7b věta druhá)

Poznámka pod čarou se vypouští v souvislosti se zrušením celního zákona z roku 1993. Nadto je nutné konstatovat, že oprávnění celníka jsou upravena nejen novým celním zákonem ve vztahu k výkonu jiné působnosti při celním dohledu, kdy se při výkonu této působnosti použijí ustanovení o provádění celního dohledu, ale především obecně zákonem o Celní správě ČR.

K části osmé – změna zákona o státní statistické službě

K čl. VIII

K bodu 1 (poznámka pod čarou č. 4a)

Zrušuje se poznámka pod čarou č. 4a na již neaktuální zákon o správě daní a poplatků.

K bodu 2 (§ 9 odst. 2 písm. a))

Jde o zpřesnění označení správního úřadu, od kterého jsou údaje požadovány. Podle § 9 odst. 2 písm. a) zákona o státní statistické službě může Český statistický úřad požadovat z údajů získaných v daňovém řízení individuální údaje z daňových přiznání a účetních výkazů fyzických a právnických osob, pokud jsou finančními orgány zpracovány a jsou-li centrálně dostupné v elektronické podobě, a to pro potřeby sestavování národních účtů podle požadavků Evropského systému národních a regionálních účtů ve Společenství a pro potřeby vedení statistických registrů. V souladu se zákonem o Finanční správě ČR, nelze tyto orgány označit jako finanční orgány, ale jako orgány finanční správy. Nadto je nutno uvést, že údaje v daňovém řízení nezískávají pouze orgány finanční správy, ale s ohledem na kompetence jim svěřené (správa spotřebních daní a správa daně z přidané hodnoty při dovozu) i orgány celní správy v souladu se zákonem o Celní správě ČR.

K bodu 3 (poznámka pod čarou č. 5)

Poznámka pod čarou se vypouští v souvislosti se zrušením celního zákona z roku 1993.

K bodu 4 (§ 9 odst. 2 písm. b))

Navrhovaná změna vychází ze skutečnosti, že celní kodex Unie neupravuje kategorii celně schválené určení zboží, která bez náhrady zaniká. Český statistický úřad bude nově požadovat údaje o tom, do jakého celního režimu bylo zboží propuštěno.

K bodu 5 (poznámky pod čarou č. 5a, 5b a 5c)

Poznámka pod čarou se vypouští v souvislosti se zrušením celního zákona z roku 1993.

K části deváté - změna zákona o pozemních komunikacích

K čl. IX

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie.

K části desáté - změna zákona o lihu

K čl. X

K bodu 1 (§ 2 odst. 1 písm. f))

Jde o promítnutí terminologické změny související s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 2 (poznámky pod čarou č. 1 a 5)

Poznámky pod čarou se vypouští v souvislosti se zrušením celního zákona z roku 1993.

K části jedenácté - změna zákona o návykových látkách

K čl. XI

K bodu 1 (§ 15 písm. a))

Jedná se o změnu, která vyplývá ze skutečnosti, že celní kodex Unie již neobsahuje kategorii svobodné sklady (čl. 210 písm. b) ve spojení s čl. 243 až 248 celního kodexu Unie). Zrušuje se poznámka pod čarou na již neaktuální právní předpis.

K bodu 2 (§ 22 odst. 4)

Jedná se o terminologickou změnu, která vyplývá ze skutečnosti, že nový celní zákon již neobsahuje úpravu zajištění, ale obsahuje úpravu zadržení zboží a dopravního prostředku. Zrušuje se poznámka pod čarou na již neaktuální právní předpis.

K bodu 3 (§ 22 odst. 5)

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 4 (§ 22 odst. 6)

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 5 (§ 23 odst. 1)

Jedná se o terminologickou změnu, která vyplývá ze skutečnosti, že nový celní zákon již neobsahuje úpravu zajištění, ale obsahuje úpravu zadržení zboží a dopravního prostředku.

K bodu 6 (§ 36 odst. 1 písm. r))

Jedná se o změnu, která vyplývá ze skutečnosti, že celní kodex Unie již neobsahuje kategorii svobodné sklady (čl. 210 písm. b) ve spojení s čl. 243 až 248 celního kodexu Unie).

K části dvanácté - změna veterinárního zákona

K čl. XII

K bodu 1 (§ 3 odst. 1 písm. bb))

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 2 (§ 32 odst. 6)

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie.

Zrušuje se poznámka pod čarou na již neaktuální právní předpis.

K bodu 3 (§ 34 odst. 4)

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 4 (§ 37 odst. 1)

Jedná se o terminologickou změnu, která vyplývá ze skutečnosti, že celní kodex Unie již neobsahuje kategorii svobodné sklady, ale upravuje pouze kategorie zvláštních celních režimů uskladnění v celním skladu a svobodného pásma, do kterých je zboží propouštěno (čl. 210 písm. b) ve spojení s čl. 243 až 248 celního kodexu Unie).

Poznámky pod čarou se vypouští v souvislosti se zrušením celního zákona z roku 1993.

K bodu 5 (§ 37 odst. 4)

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 6 (§ 37 odst. 5 písm. a))

Jedná se o terminologickou změnu, která vyplývá ze skutečnosti, že celní kodex Unie již neobsahuje kategorii svobodné sklady, ale upravuje pouze kategorie zvláštních celních režimů uskladnění v celním skladu a svobodného pásma, do kterých je zboží propouštěno (čl. 210 písm. b) ve spojení s čl. 243 až 248 celního kodexu Unie).

K bodu 7 (§ 38d)

Nový celní zákon upravuje vynětí z celní kontroly v § 8. Celní kontrole nepodléhá

- zboží dovážené, vyvážené a přepravované v tranzitu jako zavazadla osob, které požívají výsady a imunity podle mezinárodního práva, a
- diplomatická pošta a konzulární zavazadlo a jiná pošta požívající ochrany podle mezinárodního práva.

Celní kontrole nepodléhají rovněž zásilky s úředními dokumenty určené pro potřebu ozbrojených sil nebo civilní složky smluvních stran Severoatlantické smlouvy a zásilky s dokumenty obsahující utajované informace podle jiného zákona.

Poznámka pod čarou se vypouští v souvislosti se zrušením celního zákona z roku 1993.

K bodu 8 (§ 48 odst. 1 písm. j) bod 7)

Jedná se o změnu, která vyplývá ze skutečnosti, že celní kodex Unie již neobsahuje kategorii svobodné sklady. Tato změna navazuje na § 69 návrhu nového celního zákona.

K bodu 9 (§ 49 odst. 1 písm. h) bod 6)

Jedná se o terminologickou změnu, která vyplývá ze skutečnosti, že celní kodex Unie již neobsahuje kategorii svobodné sklady. Tato změna navazuje na § 69 návrhu nového celního zákona.

K části třinácté - změna zákona o pobytu ozbrojených sil jiných států na území České republiky

K čl. XIII

Ustanovení zákona č. 310/1999 Sb. upravující osvobození od cla v případě vojenského materiálu a přiměřeného množství zboží určeného pro výhradní potřebu vojenského a civilního personálu ozbrojených sil vysílajícího státu nebo závislých osob se nově přesouvá do nového celního zákona (§ 38 odst. 5) v rámci koncentrace úpravy osvobození od cla do nového předpisu, do něhož systematicky náleží.

K části čtrnácté – změna zákona o ochraně před dovozem subvencovaných výrobků

K čl. XIV

K bodu 1 (název zákona)

Název zákona se mění v souvislosti se zrušením celního zákona z roku 1993.

K bodu 2 (poznámka pod čarou č. 3)

Poznámka pod čarou se vypouští v souvislosti se zrušením celního zákona z roku 1993.

K bodu 3 (§ 19 odst. 2)

Jde o zpřesnění právní úpravy, která odráží terminologii celního kodexu Unie. Poznámka pod čarou se vypouští v souvislosti se zrušením celního zákona z roku 1993.

K bodu 4 (§ 19 odst. 4 písm. e) a § 19 odst. 6)

Jde o zpřesnění právní úpravy, která odráží terminologii celního kodexu Unie.

K bodu 5 (§ 19 odst. 10)

Navrhovaná změna vychází ze skutečnosti, že způsob vyměřování, vybírání a vymáhání vyrovnávacího cla celními úřady je upraven celním kodexem Unie nebo daňovým řádem.

K bodu 6 (část třetí)

Část třetí zákona č. 63/2000 Sb., o ochraně před dovozem subvencovaných výrobků a o změně zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů, se ruší v rámci doprovodného zákona k novému celnímu zákonu, nikoli v novém celním zákoně jako takovém, z důvodu novelizaci názvu tohoto zákona, který je proveden v novelizačním bodě 1 této části.

K části patnácté – změna zákona o zákazu dodávek pro jadernou elektrárnu Búšehr

K čl. XV

K bodu 1 (poznámka pod čarou č. 1)

Poznámka pod čarou se vypouští v souvislosti se zrušením celního zákona z roku 1993.

K bodu 2 (§ 1 odst. 2)

Jde o zpřesnění právní úpravy, která odráží terminologii celního kodexu Unie. Navrhovaná změna vychází ze skutečnosti, že zpětný vývoz zboží již celní kodex Unie neoznačuje za kategorii celně schváleného určení zboží (tato kategorizace bez náhrady zaniká) a rovněž se nejedná o celní režim, do něhož by bylo zboží propouštěno. Dále dochází ke zrušení poznámky pod čarou na zrušovaný celní zákon z roku 1993.

K části šestnácté – změna zákona o ochraně sbírek muzejní povahy

K čl. XVI

K bodu 1 (§ 11 odst. 6 věta první)

Jde o zpřesnění právní úpravy, která odráží terminologii celního kodexu Unie.

K bodu 2 (§ 11 odst. 6 věta druhá)

Jde o zpřesnění právní úpravy, která odráží terminologii celního kodexu Unie.

K bodu 3 (poznámka pod čarou č. 4)

Mění se poznámka pod čarou, a to z důvodu, že se v ní vyskytují již neaktuální právní předpisy.

K části sedmnácté - změna zákona o ochraně veřejného zdraví

K čl. XVII

Jde o zpřesnění právní úpravy, která odráží terminologii celního kodexu Unie.

K části osmnácté – změna zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích

K čl. XVIII

K bodu 1 (§ 34 odst. 4 písm. c))

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie a zrušení poznámky pod čarou na již neaktuální právní předpis.

K bodu 2 (§ 35 odst. 2 písm. b))

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie.

K části devatenácté – změna zákona o obecné bezpečnosti výrobků

K čl. XIX

K bodu 1 (§ 11 odst. 1)

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie a zrušení poznámky pod čarou na již neaktuální právní předpis.

K bodu 2 (§ 11 odst. 2)

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 3 (poznámka pod čarou č. 12)

Mění se poznámka pod čarou na přímo použitelný předpis Evropské unie, kterým se stanoví celní kodex Unie.

K bodu 4 (§ 12 odst. 2 písm. b))

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie.

K části dvacáté – změna zákona o odpadech

K čl. XX

K bodu 1 (§ 4 odst. 2 písm. c))

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 2 (§ 21 odst. 1 písm. a))

Navrhovaná změna zajišťuje zpřesnění právní úpravy bezdlužnosti vůči orgánům finanční a celní správy provozovatele skládky odpadů.

K bodu 3 (§ 77 odst. 11 úvodní část ustanovení)

Navrhovaná změna zajišťuje zpřesnění právní úpravy, která odráží terminologii celního kodexu Unie. Dále dochází k vypuštění poznámky pod čarou, která odkazovala na rušený celní zákon z roku 1993.

K bodu 4 (§ 77 odst. 14)

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 5 (poznámka pod čarou č. 40)

Poznámka pod čarou se vypouští v souvislosti se zrušením celního zákona z roku 1993.

K části dvacáté první - změna zákona o myslivosti

K čl. XXI

Jde o zpřesnění úpravy. Navržené znění má stanovit okamžik, ve kterém má být hodnotitelská tabulka předložena. Ustanovením nemá být stanovena příslušnost celního úřadu.

K části dvacáté druhé - změna zákona o obalech

K čl. XXII

K bodu 1 (§ 2 písm. d))

Navrhovaná změna zajišťuje zpřesnění právní úpravy, která odráží terminologii celního kodexu Unie.

K bodu 2 (§ 2 písm. f))

Navrhovaná změna zajišťuje zpřesnění právní úpravy, která odráží terminologii celního kodexu Unie.

K bodu 3 (§ 41)

Jedná se o zpřesnění formulace, která byla z pohledu postupu orgánů celní správy nejasně formulována.

K části dvacáté třetí – změna zákona o státní zemědělské a potravinářské inspekci

K čl. XXIII

K bodu 1 (poznámka pod čarou č. 14c)

Poznámka pod čarou se vypouští v souvislosti se zrušením celního zákona z roku 1993.

K bodu 2 (§ 7)

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie.

K části dvacáté čtvrté – změna zákona o vývozu některých kulturních statků z celního území Evropských společenství

K čl. XXIV

K bodu 1 (název zákona)

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 2 (§ 1)

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 3 (§ 6 odst. 1)

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie.

K části dvacáté páté – změna zákona o některých opatřeních souvisejících se zákazem bakteriologických (biologických) a toxinových zbraní

K čl. XXV

K bodu 1 (§ 14 odst. 4)

Jedná se o terminologickou změnu, která vyplývá ze skutečnosti, že celní kodex Unie již neobsahuje kategorii svobodné sklady, ale upravuje pouze kategorie zvláštních celních režimů uskladnění v celním skladu a svobodného pásma, do kterých je zboží propouštěno (čl. 210 písm. b) ve spojení s čl. 243 až 248 celního kodexu Unie).

K bodu 2 (§ 14 odst. 5 úvodní část ustanovení)

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie a zrušení poznámky pod čarou na již neaktuální právní předpis.

K části dvacáté šesté - změna zákona o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin

K čl. XXVI

K bodu 1 (poznámka pod čarou č. 14)

Poznámka pod čarou se vypouští v souvislosti se zrušením celního zákona z roku 1993.

K bodu 2 (§ 31 odst. 2)

Oprávnění celníka jsou upravena novým celním zákonem ve vztahu k výkonu jiné působnosti při celním dohledu, kdy se při výkonu této působnosti použijí ustanovení o provádění celního dohledu, ale především obecně zákonem o Celní správě ČR. Navrhovaná změna odráží skutečnost, že stávající právní úprava nepředstavovala rozšíření obecné právní úpravy, která je provedena výše uvedenými právními předpisy.

K části dvacáté sedmé – změna zákona o oběhu osiva a sadby

K čl. XXVII

K bodu 1 (§ 18 odst. 5 písm. c) bod 4)

Jde o promítnutí terminologické změny související s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 2 (§ 18 odst. 6 úvodní část ustanovení)

Jde o promítnutí terminologické změny související s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 3 (poznámky pod čarou č. 9 a 9a)

Poznámky pod čarou se vypouští v souvislosti se zrušením celního kodexu Společenství.

K bodu 4 (§ 18 odst. 9)

Jde o promítnutí terminologické změny související s přijetím celního kodexu Unie.

K části dvacáté osmé – změna zákona o spotřebních daních

K čl. XXVIII

K bodu 1 (§ 1 odst. 3 písm. a))

Navrhovaná změna přebírá úpravu obsaženou ve zrušovaném ustanovení § 34 zákona o spotřebních daních, kterou textově sjednocuje s § 93 zákona o dani z přidané hodnoty. Praxe orgánů celní správy zůstává zachována, jinými slovy pokud v případě dovozu (dovoz je nutno chápat ve smyslu ustanovení § 3 písm. b) zákona o spotřebních daních) vznikne zároveň povinnost daň přiznat a zaplatit v duchu ustanovení § 9 odst. 2 (s výjimkou věty poslední) zákona o spotřebních daních, bude se při správě spotřební daně postupovat podle právních předpisů upravujících správu cla. Těmito předpisy jsou primárně celní kodex Unie a nový celní zákon, subsidiárně se použije daňový řád. Pod touto úpravou je třeba, tak jako je tomu v zákoně o dani z přidané hodnoty (srov. rozsudek NSS, č. j. 7 Afs 40/2010-76), i nadále rozumět odkaz jak na procesní ustanovení právních předpisů upravujících správu cla, tak na hmotněprávní ustanovení (např. ustanovení upravující lhůtu pro vyměření, resp. doměření, cla). Tímto ustanovením samozřejmě není dotčena skutečnost, že se i nadále pro stanovení spotřební daně použijí ustanovení zákona o spotřebních daních (např. vznik povinnosti daň přiznat nebo zaplatit, sazba spotřební daně).

K bodu 2 (§ 3 písm. b))

V reakci na nový celní kodex Unie je pojem dovoz definován v souladu s novou právní úpravou. Jedná se především o promítnutí terminologických změn, kdy stávající celní kodex Společenství v čl. 84 vymezoval režim s podmíněným osvobozením od cla u zboží, které není zbožím Společenství, avšak nový celní kodex Unie takové vymezení neupravuje. Nově jsou všechny režimy, v nichž mohou být vybrané výrobky částečně nebo úplně osvobozeny, svodně označeny jako zvláštní celní režimy. Dovozem se tak nadále rozumí vstup vybraných výrobků na daňové území Evropské unie, pokud nejsou propuštěny do zvláštního celního režimu nebo dočasně uskladněny, a skončení zvláštního celního režimu (jeho vyřízení či ukončení) nebo dočasného uskladnění (propuštěním do celního režimu volného oběhu). K revizi ustanovení týkajících se dovozu dochází i přesto, že směrnice o obecné úpravě spotřebních daní i nadále pracuje např. s pojmem „režim s podmíněným osvobozením od cla“, neboť zatím nedošlo k aktualizaci této směrnice na terminologii celního kodexu Unie a dalších přímo použitelných předpisů v celní oblasti. Vzhledem k tomu, že celní kodex Unie je přímo použitelný předpis Unie, je nutné jeho terminologii promítnout do národních předpisů bez ohledu na to, zda již došlo k aktualizaci příslušné unijní směrnice, již národní předpis implementuje, či nikoli.

K bodu 3 (§ 3 písm. c))

V návaznosti na změnu definice pojmu „dovoz“ v § 3 písm. b) zákona o spotřebních daních dochází ke zrušení definice pojmu „režim s podmíněným osvobozením od cla“, neboť úprava tohoto pojmu byla do definice dovozu inkorporována. Tato úprava je činěna proto, že v novém celním kodexu Unie se režim s podmíněným osvobozením od cla jako souhrnná kategorie nevyskytuje, ale v jednotlivých ustanoveních celního kodexu Unie jsou stanoveny podmínky, na jejímž základě může být zboží, které není zbožím Unie, přiznáno osvobození od cla. Jinými slovy režim s podmíněným osvobozením od cla obsahuje režimy, které spadají pod zvláštní celní režimy (čl. 210 a násl. celního kodexu Unie), které v sobě jednotlivé režimy z původního režimu s podmíněným osvobozením od cla zahrnují. K revizi ustanovení týkajících se dovozu dochází i přesto, že směrnice o obecné úpravě spotřebních daní

i nadále pracuje např. s pojmem „režim s podmíněným osvobozením od cla“, neboť zatím nedošlo k aktualizaci této směrnice na terminologii celního kodexu Unie a dalších přímo použitelných předpisů v celní oblasti. Vzhledem k tomu, že celní kodex Unie je přímo použitelný předpis Unie, je nutné jeho terminologii promítnout do národních předpisů bez ohledu na to, zda již došlo k aktualizaci příslušné unijní směrnice, již národní předpis implementuje, či nikoli.

K bodu 4 (poznámky pod čarou č. 3b a 3c)

Zrušují se poznámky pod čarou na již neaktuální celní kodex Společenství.

K bodu 5 (§ 3 písm. c))

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie a zrušují se poznámky pod čarou na již neaktuální celní kodex Společenství a na již zrušená ustanovení celního zákona z roku 1993.

K bodu 6 (§ 3 písm. d))

Z důvodu vypuštění definice pojmu „režim s podmíněným osvobozením od cla“ z § 3 písm. c) zákona o spotřebních daních v návaznosti na skutečnost, že nový celní kodex Unie takové vymezení neupravuje, dochází k nahrazení tohoto pojmu jeho obsahovým vymezením.

K bodu 7 (§ 3 písm. j))

Jde o legislativně technickou změnu spojenou s vypuštěním písmene c) v § 3.

K bodu 8 (§ 5 odst. 5 a § 6 odst. 3)

Navrhované ustanovení reflektuje skutečnost, že nově bude existovat pouze jeden režim aktivního zušlechťovacího styku. Stávající režim aktivního zušlechťovacího styku v systému navracení bude bez náhrady zrušen.

K bodu 9 (§ 9 odst. 2 věta první)

V daném ustanovení dochází k promítnutí změny související se zrušením ustanovení § 34 zákona o spotřebních daních a navrhovanou úpravou v § 1 odst. 3 zákona o spotřebních daních, neboť povinnost daň přiznat a zaplatit vzniká pouze v situaci, kdy se dováží vybrané výrobky na území České republiky.

K bodu 10 (§ 9 odst. 2)

Nenormativní odkaz na zrušovaný celní zákon z roku 1993 se nahrazuje odkazem na celní přepisy, kterými se rozumí soubor právních předpisů stanovených v čl. 5 odst. 2 celního kodexu Unie.

K bodu 11 (§ 11 odst. 1 písm. a))

Jde o promítnutí terminologické změny související s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 12 (§ 12 odst. 2)

Navrhovaná změna odráží skutečnost, že nárok na osvobození od spotřební daně musí uživatel uplatnit v rámci celního prohlášení (jedná se o součást celního prohlášení). Prakticky tak činí uvedením příslušného kódu celních nebo daňových úlev v souladu s vyhláškou č. 421/2012 Sb. (tato vyhláška bude s ohledem na zrušení celního zákona z roku 1993, k jejímuž provedení byla vydána, zrušena a nahrazena novou).

Dále navrhované ustanovení reflektuje skutečnost, že nově bude existovat pouze jeden režim aktivního zušlechťovacího styku. Stávající režim aktivního zušlechťovacího styku v systému navracení bude bez náhrady zrušen.

K bodu 13 (§ 12 odst. 2 věta druhá)

Vzhledem ke skutečnosti, že uplatnit nárok na osvobození od daně může uživatel pouze v rámci celního prohlášení, dochází k vypuštění věty druhé, neboť pokud celní předpisy

stanoví, že celní prohlášení musí mít písemnou formu, pak i uplatnění nároku na osvobození od daně bude muset mít písemnou formu.

K bodu 14 (§ 14 odst. 1 písm. a))

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 15 (§ 18 odst. 5 věta druhá)

Vypouští se ustanovení, která jsou svou povahou duplicitní s celními předpisy, a to s ohledem na ustanovení § 1 odst. 3 písm. a) zákona o spotřebních daních. Splatnost částek dovozního nebo vývozního cla je upravena v čl. 108 odst. 1 celního kodexu Unie, stejně jako možnost orgánů celní správy lhůtu pro zaplacení cla prodloužit.

K bodu 16 (§ 19 odst. 1 písm. a) a § 19 odst. 5)

Jde o legislativně technickou změnu spojenou s vypuštěním písmene c) v § 3.

K bodu 17 (§ 19 odst. 6)

Z důvodu vypuštění definice pojmu „režim s podmíněným osvobozením od cla“ z § 3 písm. c) zákona o spotřebních daních v návaznosti na skutečnost, že nový celní kodex Unie takové vymezení neupravuje, dochází k nahrazení tohoto pojmu jeho obsahovým vymezením. K revizi ustanovení týkajících se dovozu dochází i přesto, že směrnice o obecné úpravě spotřebních daní i nadále pracuje např. s pojmem „režim s podmíněným osvobozením od cla“, neboť zatím nedošlo k aktualizaci této směrnice na terminologii celního kodexu Unie a dalších přímo použitelných předpisů v celní oblasti. Vzhledem k tomu, že celní kodex Unie je přímo použitelný předpis Unie, je nutné jeho terminologii promítnout do národních předpisů bez ohledu na to, zda již došlo k aktualizaci příslušné unijní směrnice, již národní předpis implementuje, či nikoli.

K bodu 18 (§ 24 odst. 5, § 25 odst. 5 a § 26 odst. 3 písm. b))

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 19 (§ 27 odst. 3 písm. a))

Jde o promítnutí terminologické změny související s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 20 (§ 27 odst. 3 písm. b), § 27 odst. 4, § 27b odst. 1)

Jde o promítnutí terminologické změny související s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 21 (§ 27b odst. 3)

Jde o promítnutí terminologické změny související s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 22 (§ 27e odst. 1, § 28 odst. 7 úvodní část ustanovení)

Jde o promítnutí terminologické změny související s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 23 (§ 28 odst. 7 závěrečná část ustanovení, § 28 odst. 8 závěrečná část ustanovení, § 28 odst. 9)

Jde o promítnutí terminologické změny související s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 24 (§ 34)

Ustanovení § 34 zákona o spotřebních daních se zrušuje z důvodu inkorporace této úpravy do § 1 odst. 3 písm. a) zákona o spotřebních daních a ustanovení § 9 odst. 2 zákona o spotřebních daních ve spojení s aktuálním zněním definice dovozu v § 3 písm. b) zákona o spotřebních daních.

K bodu 25 (poznámka pod čarou č. 32)

Zrušuje se poznámka pod čarou na již zrušené ustanovení celního zákona z roku 1993.

K bodu 26 (§ 37 odst. 2 písm. b) a e))

Jde o promítnutí terminologické změny související s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 27 (§ 39a odst. 1 a § 43)

Jde o legislativně technickou změnu spojenou s vypuštěním písmene c) v § 3.

K bodu 28 (§ 49 odst. 10 a 16)

Jde o legislativně technickou změnu spojenou s vypuštěním písmene c) v § 3.

K bodu 29 (§ 59 odst. 7 a 10)

Jde o legislativně technickou změnu spojenou s vypuštěním písmene c) v § 3.

K bodu 30 (§ 60 odst. 8)

Jde o promítnutí terminologické změny související s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 31 (§ 72 odst. 1)

První část novelizačního bodu vypouští část ustanovení, jehož úprava (uplatnění nároku na osvobození při dovozu) vyplývá z ustanovení § 12 odst. 2 zákona o spotřebních daních, a dále reflektuje skutečnost, že nově bude existovat pouze jeden režim aktivního zušlechťovacího styku. Stávající režim aktivního zušlechťovacího styku v systému navracení bude bez náhrady zrušen.

K bodu 32 (§ 78 odst. 3)

Jde o legislativně technickou změnu spojenou s vypuštěním písmene c) v § 3.

K bodu 33 (§ 134d věta první)

Jedná se o terminologickou změnu, která vyplývá ze skutečnosti, že celní kodex Unie již neobsahuje kategorii tranzitní režim Evropským společenství, ale upravuje kategorii zvláštních celních režimů, včetně celního režimu tranzitu, který zahrnuje vnitřní a vnější tranzit (čl. 210 písm. a) celního kodexu Unie).

K bodu 34 (§ 134d věta druhá)

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 35 (§ 134o věta první)

Jedná se o terminologickou změnu, která vyplývá ze skutečnosti, že celní kodex Unie již neobsahuje kategorii tranzitní režim Evropským společenství, ale upravuje kategorii zvláštních celních režimů, včetně celního režimu tranzitu, který zahrnuje vnitřní a vnější tranzit (čl. 210 písm. a) celního kodexu Unie).

K bodu 36 (§ 134o věta druhá)

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 37 (§ 134w odst. 3 písm. b))

Jde o promítnutí terminologické změny související s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 38 (poznámky pod čarou č. 2 a 3)

Zrušují se poznámky pod čarou č. 2 a 3 na již zrušená ustanovení celního zákona z roku 1993.

K části dvacáté deváté – změna zákona o nakládání se surovými diamanty, o podmínkách jejich dovozu, vývozu a tranzitu

K čl. XXIX

K bodu 1 (§ 2 písm. d) bod 1)

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 2 (§ 2 písm. d) bod 2, § 4 odst. 1, § 5 písm. b), § 6 odst. 8)

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 3 (poznámky pod čarou č. 6, 6a, 7, 8, 8a, 9, 10, 10a a 10b)

Poznámky pod čarou se vypouští v souvislosti se zrušením celního kodexu Společenství.

K bodu 4 (§ 7)

Způsob, jakým podává deklarant celní prohlášení na propuštění surových diamantů do celního režimu u určeného celního úřadu, upravuje obecně celní kodex Unie.

K bodu 5 (§ 9 odst. 1 úvodní část ustanovení, § 9 odst. 1 písm. a))

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 6 (§ 9 odst. 4)

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 7 (§ 9 odst. 7)

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 8 (§ 12)

Nenormativní odkaz na zrušovaný celní kodex Společenství se nahrazuje normativním odkazem na celní kodex Unie.

K bodu 9 (§ 13 odst. 2, § 14 odst. 1, 2 a 4, § 15 odst. 1)

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 10 (§ 16 odst. 1)

V první části novelizačního bodu se nenormativní odkaz na zrušovaný celní kodex Společenství nahrazuje normativním odkazem na celní kodex Unie. Ve druhé části novelizačního bodu jde o promítnutí terminologické změny související s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 11 (§ 16 odst. 2)

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 12 (§ 16 odst. 3)

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 13 (§ 20 odst. 2)

Jde o promítnutí terminologické změny související s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 14 (nadpis § 26)

Jde o promítnutí terminologické změny související s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 15 (§ 26 odst. 1 věta první)

V první části novelizačního bodu se nenormativní odkaz na zrušovaný celní kodex Společenství nahrazuje normativním odkazem na celní kodex Unie. Ve druhé části novelizačního bodu jde o promítnutí terminologické změny související s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 16 (§ 26 odst. 1 věta druhá)

Jde o promítnutí terminologické změny související s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 17 (§ 26 odst. 2)

V první části novelizačního bodu jde o promítnutí terminologické změny související s přijetím celního kodexu Unie. Ve druhé části novelizačního bodu se nenormativní odkaz na zrušovaný celní kodex Společenství nahrazuje normativním odkazem na celní kodex Unie.

K bodu 18 (§ 26 odst. 3)

Jde o promítnutí terminologické změny související s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 19 (§ 26 odst. 4)

Jde o promítnutí terminologické změny související s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 20 (§ 26 odst. 5)

Nenormativní odkaz na zrušovaný celní kodex Společenství se nahrazuje normativním odkazem na celní kodex Unie a dochází ke zpřesnění terminologie.

K bodu 21 (§ 26 odst. 7)

Jde o promítnutí terminologické změny související s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 22 (§ 26 odst. 8)

Novelizační bod obsahuje dva okruhy změn, a to promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie a nahrazení nenormativního odkazu na zrušovaný celní kodex Společenství normativním odkazem na celní kodex Unie.

K bodu 23 (§ 26 odst. 10)

Jde o promítnutí terminologické změny související s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 24 (§ 27 odst. 2 písm. c), § 27 odst. 3 písm. c), § 28 odst. 2)

Jedná se o terminologickou změnu, která promítá faktický stav, kdy se Evropská unie stala nástupkyní Evropských společenství.

K bodu 25 (§ 34 odst. 1 písm. a) a § 35 odst. 1 písm. a))

Jde o promítnutí terminologické změny související s přijetím celního kodexu Unie.

K části třicáté - změna zákona o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty

K čl. XXX

K bodu 1 (poznámka pod čarou č. 12)

Poznámka pod čarou se vypouští v souvislosti se zrušením celního zákona z roku 1993.

K bodu 2 (§ 25 odst. 9)

Jde o promítnutí terminologické změny související s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 3 (§ 26 odst. 2)

Jde o promítnutí terminologické změny související s přijetím celního kodexu Unie.

K části třicáté první – změna zákona o rybářství

K čl. XXXI

K bodu 1 (poznámka pod čarou č. 27)

Poznámka pod čarou se vypouští v souvislosti se zrušením celního zákona z roku 1993.

K bodu 2 (§ 29 odst. 3)

Vypouští se ustanovení o aplikaci kontrolního řádu pro nadbytečnost, neboť jeho použití při kontrolní činnosti prováděné v režimu správního řádu je automatické. Pokud jde o celní orgány, v jejich případě se aplikují pravidla celního dohledu na základě ustanovení § 68 nového celního zákona. Současně dochází ke zrušení poznámky pod čarou na neaktuální právní předpisy.

K části třicáté druhé – změna zákona o obchodování s ohroženými druhy

K čl. XXXII

K bodu 1 (§ 2 písm. f), g) a i))

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 2 (§ 3a odst. 2)

Jde o promítnutí terminologické změny související s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 3 (poznámky pod čarou č. 36, 40 a 41)

Poznámky pod čarou se vypouští v souvislosti se zrušením celního zákona z roku 1993.

K bodu 4 (§ 26 odst. 8 věta druhá a § 26 odst. 9)

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 5 (§ 30 odst. 1)

Jde o vypuštění úpravy, že oprávnění celníka jsou upravena pouze celními předpisy. Tato oprávnění jsou upravena jak novým celním zákonem ve vztahu k výkonu jiné působnosti při celním dohledu, kdy se při výkonu této působnosti použijí ustanovení o provádění celního dohledu, ale především obecně zákonem o Celní správě ČR.

K bodu 6 (§ 30 odst. 2)

Vypouští se ustanovení o aplikaci kontrolního řádu pro nadbytečnost, neboť jeho použití při kontrolní činnosti prováděné v režimu správního řádu je automatické.

K bodu 7 (§ 34c odst. 2 písm. k), § 34d odst. 2 písm. k))

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která souvisí se zrušením § 30 odst. 2.

K bodu 8 (poznámka pod čarou č. 43b)

Poznámka pod čarou se vypouští v souvislosti se zrušením zákona o státní kontrole.

K části třicáté třetí - změna zákona o dani z přidané hodnoty

K čl. XXXIII

K bodu 1 (§ 4 odst. 1 písm. e))

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající v přečíslování odkazů v souvislosti s vypuštěním odstavce 2 v § 23 zákona o dani z přidané hodnoty.

K bodu 2 (§ 12 odst. 2)

Nové znění ustanovení § 12 odst. 2 zákona o dani z přidané hodnoty nemění pravidlo pro určení místa plnění při dovozu, pouze v reakci na celní kodex Unie upravuje, v jakých situacích se toto pravidlo použije.

Celní kodex Unie dočasné uskladnění již nebude považovat za postavení zboží, proto v písmeni a) došlo ke změně terminologie. Vymezení dočasného uskladnění je obsaženo v čl. 5 bodu 17 ve spojení s čl. 144 až 149 celního kodexu Unie.

Z legislativního hlediska dochází ke změně řazení jednotlivých celních režimů uvedených v písmeni b). Důvodem je řazení jednotlivých zvláštních celních režimů v celním kodexu Unie. Nejprve je třeba uvést, že celní kodex Unie definuje v čl. 5 bodě 17, co se rozumí pod pojmem celní režim. Celními režimy jsou kromě propuštění do volného oběhu a vývozu také tzv. zvláštní celní režimy. Ty jsou podrobně upraveny v čl. 210 a násl. celního kodexu Unie. Základní členění zvláštních celních režimů je následující:

- tranzit, který se člení na vnější a vnitřní tranzit,
- uskladnění, které zahrnuje uskladnění v celním skladu a svobodná pásma,
- zvláštní účel, což zahrnuje dočasné použití a konečné užití, a
- zušlechtění, kam se řadí aktivní a pasivní zušlechtovací styk.

Kromě výše uvedené změny dochází v písmeni b) k vypuštění termínu „svobodné sklady“, neboť podle celního kodexu Unie budou existovat pouze svobodná pásma, nikoli svobodné sklady. Další změnou vyplývající z celního kodexu Unie je zařazení svobodných pásem jako jednoho z celních režimů (jedná se o podkategorii zvláštního celního režimu uskladnění). Nově tak již zboží, které není zbožím Unie, nebude do svobodného pásma umísťováno (institut celně schváleného určení bez náhrady zaniká), ale bude propouštěno do celního režimu (čl. 210 písm. b) ve spojení s čl. 243 – 248 celního kodexu Unie).

Poslední změna činěná v písmeni b) navazuje na skutečnost, že nově bude existovat pouze jeden celní režim aktivního zušlechtovacího styku. Stávající aktivní zušlechtovací styk v systému navracení bude bez náhrady zrušen a pro stávající aktivní zušlechtovací styk v podmíněném systému se již dovětek „v podmíněném systému“ nepoužívá (čl. 210 písm. d) a čl. 255 – 258 celního kodexu Unie).

K bodu 3 (§ 13 odst. 3 písm. c))

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 4 (§ 13 odst. 7 písm. e))

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 5 (§ 13 odst. 7 písm. h))

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 6 (§ 20 odst. 2)

Ke zrušení odstavce 2 v § 23 zákona o dani z přidané hodnoty dochází z důvodu zrušení osvobození od daně z přidané hodnoty pro svobodná pásma a vzhledem ke skutečnosti, že celní kodex Unie již pojem „svobodný sklad“ neupravuje.

K bodu 7 (§ 23 odst. 1)

Nové znění ustanovení § 23 odst. 1 zákona o dani z přidané hodnoty bude i nadále upravovat, kdy při dovozu dochází k uskutečnění zdanitelného plnění a vzniku povinnosti daň přiznat nebo zaplatit.

Podle písmene a) k uskutečnění zdanitelného plnění a vzniku povinnosti daň přiznat nebo zaplatit dojde, stejně jako tomu bylo dosud, při propuštění zboží do celního režimu volného

oběhu (čl. 5 bod 16 ve spojení s čl. 201 a násl. celního kodexu Unie) a při propuštění do celního režimu dočasného použití s částečným osvobozením od dovozního cla (čl. 210 písm. c) ve spojení s čl. 250 a násl. celního kodexu Unie). K těmto dvěma situacím se do písmene a) doplňuje také celní režim konečného užití (čl. 210 písm. c) ve spojení s čl. 254 celního kodexu Unie), neboť je v rámci celní kodexu Unie řazen jako samostatný celní režim v kategorii „zvláštní celní režim“. Podstatou celního režimu konečného užití je umožnit propuštění zboží z důvodu jeho zvláštního účelu do volného oběhu (s osvobozením od cla nebo se sníženou sazbou cla).

Ve zbývajících písmenech tohoto odstavce je uskutečnění zdanitelného plnění a vznik povinnosti přiznat nebo zaplatit daň navázána na porušení podmínek nebo povinností při dovozu zboží, a to shodně s ustanovením čl. 79 celního kodexu Unie upravující vznik celního dluhu.

V návěti písmene b) použitý termín „celní předpisy“ je třeba chápat v návaznosti na definici tohoto pojmu obsaženou v čl. 5 bodu 2 celního kodexu Unie jako soubor právních předpisů, který tvoří:

- kodex a ustanovení, která jej doplňují nebo provádějí, přijatá na úrovni Unie nebo na vnitrostátní úrovni,
- společný celní sazebník,
- právní předpisy o systému Unie pro osvobození od cla,
- mezinárodní dohody obsahující celní ustanovení, pokud jsou tato ustanovení použitelná v Unii.

Písmeno b) se vztahuje na situace, kdy k uskutečnění zdanitelného plnění a vzniku povinnosti daň přiznat nebo zaplatit dojde v okamžiku porušení povinností nebo podmínek stanovených pro vstup zboží na území Evropské unie (pro zboží, které není zbožím Evropské unie), pro dočasné uskladnění, pro některý z uvedených zvláštních celních režimů nebo pro nakládání se zbožím, které není Evropské unie nacházejícím se v některém z těchto režimů/stavů. Příkladů nedodržení těchto podmínek je celá řada, konkrétně pak lze uvést například:

- bod 1 - pokud jde o vstup zboží, které není zbožím Evropské unie, na území Evropské unie, pak se jedná zejména o nedodržení povinnosti zaslat orgánům celní správy oznámení o příjezdu zboží nebo o pašování zboží,
- bod 2 - pokud jde o dočasné uskladnění, jde zejména o vyjmutí zboží z dočasného skladu bez vědomí celních orgánů, ale také nepovolená manipulace se zbožím v dočasném skladu, která může mít podstatný vliv na charakter zboží,
- bod 3 - co se týká celního režimu tranzitu, jde například o nepředložení zboží orgánům celní správy ve stanovené lhůtě (příjemce složí a použije zboží, aniž by jej předložil k celnímu řízení) nebo také o neoznámení událostí, které nastaly během přepravy, celním orgánům (například dojde k nehodě, po které se zboží přeloží na nové pojízdné vozidlo, pak platí povinnost oznámit tuto událost nejbližšímu celnímu úřadu),
- bod 4 - pokud jde o celní režim uskladnění, jde zejména o vyjmutí zboží z celního skladu bez vědomí orgánů celní správy, ale také nepovolená manipulace se zbožím v celním skladu, která může mít podstatný vliv na charakter zboží,
- bod 5 - u celního režimu dočasného použití s úplným osvobozením od dovozního cla jde o takové použití, které není v podmínkách obsaženo,
- bod 6 – v případě celního režimu zušlechtnění se opět jedná o nakládání se zbožím, které není uvedeno v povolení (povolení vydávaném individuálně pro každé zušlechtnění),

- bod 7 – pokud se jedná o nakládání se zbožím, které není zbožím Evropské unie, pak lze uvést jako příklad porušení podmínek pro držitele povolení zvláštních celních režimů přepravovat si mezi sebou navzájem zboží propuštěné do zvláštního celního režimu bez formalit (tedy propuštěním do celního režimu tranzitu apod.), pokud není tato přeprava dokončena (zboží se ztratí během přepravy mezi dvěma držiteli povolení zvláštního celního režimu).

V případě písmena c) se jedná zejména o nesplnění povinností spojených s některým druhem osvobození (od dovozního cla) podle nařízení Rady (ES) č.1186/2009 o systému Společenství pro osvobození od cla, které přiznává a spojuje nárok na osvobození od cla se splněním určitých podmínek. Jako příklad lze uvést propuštění zboží do celního režimu (volný oběh) s osvobozením od dovozního cla podle čl. 3 až 11 tohoto nařízení (zde se jedná o osobní majetek fyzických osob při přenesení jejich obvyklého místa pobytu ze třetí země na území Společenství). Tento osobní majetek může být osvobozen od dovozního cla za splnění podmínek uvedených v čl. 3 až 11. Jednou z těchto podmínek je používání majetku na území Evropské unie ke stejnému účelu. Zjistí-li se po propuštění zboží, že je používáno k účelu jinému (nebo je např. vzápětí po dovozu prodáno), byla porušena podmínka pro propuštění do celního režimu a vzniká mimo jiné povinnost zaplatit daň.

V písmeni d) zůstává zachován jako okamžik uskutečnění zdanitelného plnění a vzniku povinnosti daň přiznat nebo zaplatit odnětí zboží celnímu dohledu.

Úprava obsažená v písmeni e) reaguje na skutečnost, že ne všechny podmínky či povinnosti jsou stanoveny přímo v celních předpisech, ale mohou být stanoveny v rámci správního uvážení v rozhodnutí celního úřadu (čl. 79 bod 1 písm. c) celního kodexu Unie). I porušení těchto podmínek či povinností bude mít za následek vznik povinnosti přiznat nebo zaplatit daň.

K bodu 8 (§ 23 odst. 2)

Ke zrušení odstavce 2 v § 23 zákona o dani z přidané hodnoty dochází z důvodu zrušení osvobození od daně z přidané hodnoty pro svobodná pásma a vzhledem ke skutečnosti, že celní kodex Unie již pojem „svobodný sklad“ neupravuje.

K bodu 9 (§ 23 odst. 2)

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající v přečíslování odkazů v souvislosti s novým zněním § 23 odst. 1 zákona o dani z přidané hodnoty.

K bodu 10 (§ 23 odst. 3)

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie a o legislativně technickou úpravu spočívající v přečíslování odkazů v souvislosti s novým zněním § 23 odst. 1 zákona o dani z přidané hodnoty.

K bodu 11 (§ 23 odst. 4)

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu.

K bodu 12 (§ 23 odst. 5)

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie a o legislativně technickou úpravu spočívající v přečíslování odkazů v souvislosti s novým zněním § 23 odst. 1 zákona o dani z přidané hodnoty.

K bodu 13 (nadpis § 24)

Navrhovaná změna nadpisu zohledňuje doplnění odstavce 5 v § 24 zákona o dani z přidané hodnoty, a tím rozšíření tohoto ustanovení o nové případy dodání zboží.

K bodu 14 (§ 24 odst. 5)

Do § 24 zákona o dani z přidané hodnoty, který upravuje pravidla pro vznik povinnosti přiznat daň při poskytnutí plnění osobou neusazenou v tuzemsku, kdy místo plnění je v tuzemsku

a povinnost přiznat daň podle § 108 zákona o dani z přidané hodnoty se přenáší na příjemce plnění, se doplňují další případy, a to v návaznosti na změny v § 108 odst. 1 písm. d) zákona o dani z přidané hodnoty.

Z nového písmena d) v § 108 odst. 1 zákona o dani z přidané hodnoty vyplývá, že dodá-li osoba neusazená v tuzemsku plátcí zboží s místem plnění v tuzemsku, dojde k přenesení daňové povinnosti, ovšem výhradně v případě, kdy dodavatel (osoba neusazená v tuzemsku) není registrován jako plátcce a kdy odběratel je plátcce, který řádně splnil svou registrační povinnost, tj. je registrován jako plátcce.

Jestliže při dodání zboží osobou neusazenou k dani v tuzemsku jsou tyto podmínky naplněny a osobou povinnou přiznat daň je plátcce, kterému je zboží dodáno, nový odstavec 5 v § 24 zákona o dani z přidané hodnoty z důvodu právní jistoty stanoví pravidlo pro vznik povinnosti přiznat daň. Plátcce, kterému je zboží dodáno, je v tomto případě povinen přiznat daň ke dni uskutečnění zdanitelného plnění nebo ke dni poskytnutí úplaty, pokud byla úplata poskytnuta přede dnem uskutečnění plnění (tj. při poskytnutí zálohové platby).

K bodu 15 (§ 33a)

Tímto novelizačním bodem dochází ke změně daňového dokladu při vývozu zboží do třetí země. Nově bude za daňový doklad při vývozu zboží považován daňový doklad vystavený podle § 28 odst. 1 písm. a) zákona o dani z přidané hodnoty. Rozhodnutí celního úřadu o vývozu zboží do třetí země se bude nově pokládat za důkazní prostředek při prokazování výstupu zboží z území Evropské unie v § 66 odst. 3 zákona o dani z přidané hodnoty. Změna zároveň zohledňuje i zrušení osvobození od daně z přidané hodnoty pro svobodná pásma a skutečnost, že celní kodex Unie již pojem „svobodný sklad“ neupravuje.

K bodu 16 (§ 38 odst. 3)

Ke zrušení odstavce 3 v § 38 zákona o dani z přidané hodnoty dochází z důvodu zrušení osvobození od daně z přidané hodnoty pro svobodná pásma a vzhledem ke skutečnosti, že celní kodex Unie již pojem „svobodný sklad“ neupravuje.

K bodu 17 (§ 38 odst. 3)

Navrhovaná změna reflektuje skutečnost, že nově bude existovat pouze jeden celní režim aktivního zušlechťovacího styku. Stávající celní režim aktivního zušlechťovacího styku v systému navracení bude bez náhrady zrušen a dále jsou v navrhovaném ustanovení promítnuty terminologické změny související s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 18 (§ 41 odst. 1)

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 19 (§ 44 odst. 1 úvodní část ustanovení)

Navržená změna má za cíl pouze vyjasnit stávající úpravu zákona o dani z přidané hodnoty, jejím cílem není jakýkoli věcný posun této problematiky. Cílem vždy bylo umožnit daňovým subjektům opravovat pohledávky za dlužníky v insolvenčním řízení u pohledávek starších více než 6 měsíců před rozhodnutím soudu o úpadku. Tato úprava byla činěna ve prospěch věřitele. Při stanovení stáří pohledávek v období šesti měsíců před rozhodnutím soudu o úpadku a mladších může docházet ke spekulativnímu vzniku pohledávek, které v konečném důsledku zaplatí stát a daňové subjekty jsou oproti státu značně zvýhodněny. Tímto stavem (pohledávky se stáří 6 měsíců a mladší) by docházelo k ekonomickým škodám státu a navíc by tento stav byl v hrubém nepoměru s ekonomickou teorií (ekonomická teorie naznačuje, že tržní subjekty již 1 rok před úpadkem jsou schopny detekovat tento úpadek a od detekce mění chování vůči subjektu, který s vysokou mírou pravděpodobnosti nebude solventní, jelikož se snaží o hotovostní úhrady, platby předem, značné zálohové úhrady atd.) a praxí, což se nové znění snaží napravit. Navrhovaná úprava je pouhým zpřesněním současného legislativního textu.

K bodu 20 (§ 44 odst. 4)

Nové znění textu § 44 odst. 4 zákona o dani z přidané hodnoty se navrhuje v souvislosti se zrušením písmene b) v § 44 odst. 4 zákona o dani z přidané hodnoty a přímo souvisí se zavedením institutu kontrolního hlášení do zákona o dani z přidané hodnoty. Vzhledem k tomu, že údaje o opravě dle § 44 zákona o dani z přidané hodnoty má věřitel i dlužník povinnost specificky vyznačit v kontrolním hlášení (zatřazením příznaku u daňového dokladu, že se jedná o opravu dle § 44 zákona o dani z přidané hodnoty), jeví se jako nadbytečné (i z důvodu administrativní zátěže a duplicity) ponechání ještě povinnosti dle § 44 odst. 4 písm. b).

K bodu 21 (§ 66 odst. 1)

Navrhovaná změna věty první vychází ze skutečnosti, že zpětný vývoz zboží již celní kodex Unie neoznačuje za kategorii celně schváleného určení zboží (tato kategorizace bez náhrady zaniká) a rovněž se nejedná o celní režim, do něhož by bylo zboží propouštěno.

Věta druhá se zrušuje v návaznosti na změnu v úpravě zdaňování transakcí souvisejících se svobodnými pásmy. V zákoně o dani z přidané hodnoty jsou svobodné sklady a svobodná pásma považována za území mimo území Evropské unie. Umístění nebo dodání zboží do svobodného pásma nebo svobodného skladu se považuje za vývoz zboží. Dodání zboží umístěného ve svobodném skladu nebo ve svobodném pásmu je osvobozeno od daně s nárokem na odpočet daně. Obdobně je osvobozeno od daně s nárokem na odpočet daně poskytnutí služeb vztahujících se ke zboží umístěnému ve svobodném skladu nebo ve svobodném pásmu.

V reakci na celní kodex Unie, se v zákoně o dani z přidané hodnoty vypouští pojem „svobodné sklady“. Celní kodex Unie nezná pojem „svobodné sklady“. Podle celního kodexu Unie budou existovat pouze svobodná pásma, nikoli svobodné sklady.

V České republice je v současné době povoleno 10 svobodných pásem, svobodný sklad není povolen žádný. Rozhodujícím kritériem pro existenci svobodných pásem a také v podstatě jediným smyslem této existence je právě to, že všechna plnění, která jsou ve svobodném pásmu poskytována (dodání zboží, poskytnutí služeb), jsou osvobozena od daně z přidané hodnoty.

Ze zboží, která jsou umístěna ve svobodných pásmech, je 80 až 90 % vyváženo do třetích zemí, drtivá většina do Ruska a Ukrajiny. Ze 75 až 85 % případů je zboží vyváženo za nižší cenu, než za kterou bylo do svobodného pásma umístěno. U zboží, které je umístěno ve svobodném pásmu, zpravidla vždy dochází k prodeji a zpětnému nákupu tohoto zboží přes společnost se sídlem v daňových rájích. Cílem těchto transakcí je zásadní snížení ceny zboží.

Riziko existuje také v případě, kdy je zboží umístěno do svobodného pásma, v tomto svobodném pásmu je prodáno a následně není vyvezeno, ale je vráceno zpět do tuzemska s mnohem nižším základem daně.

Z těchto důvodů se v souladu se směrnicí o dani z přidané hodnoty navrhuje vypustit ze zákona o dani z přidané hodnoty také osvobození od daně pro svobodná pásma. Dodání zboží propuštěného do celního režimu svobodné pásma a poskytnutí služeb vztahujících se k tomuto zboží by tak nově bylo zdanitelným plněním s nárokem na odpočet daně.

K bodu 22 (§ 66 odst. 3)

Ke zrušení odstavce 3 v § 66 zákona o dani z přidané hodnoty dochází z důvodu zrušení osvobození od daně z přidané hodnoty pro svobodná pásma a vzhledem ke skutečnosti, že celní kodex Unie již pojem „svobodný sklad“ neupravuje.

K bodu 23 (§ 66 odst. 3)

Jedná se o změnu při prokazování výstupu zboží z území Evropské unie, kdy výstup zboží bude prokazován rozhodnutím celního úřadu o vývozu zboží do třetí země, kterým je celním

úřadem potvrzen výstup zboží z území Evropské unie. Tato změna navazuje na změnu daňového dokladu při vývozu v § 33a zákona o dani z přidané hodnoty.

K bodu 24 (§ 66 odst. 4)

Ke zrušení odstavce 4 (stávajícího odstavce 5) v § 66 zákona o dani z přidané hodnoty dochází z důvodu zrušení osvobození od daně z přidané hodnoty pro svobodná pásma a vzhledem ke skutečnosti, že celní kodex Unie již pojem „svobodný sklad“ neupravuje.

K bodu 25 (§ 66 odst. 4)

Jedná se o legislativně technickou změnu, která navazuje na změnu daňového dokladu při vývozu v § 33a zákona o dani z přidané hodnoty.

K bodu 26 (§ 68 odst. 15)

V zákoně o dani z přidané hodnoty jsou svobodné sklady a svobodná pásma považovány za území mimo území Evropské unie. Umístění nebo dodání zboží do svobodného pásma nebo svobodného skladu se považuje za vývoz zboží. Dodání zboží umístěného ve svobodném skladu nebo ve svobodném pásmu je osvobozeno od daně s nárokem na odpočet daně. Obdobně je osvobozeno od daně s nárokem na odpočet daně poskytnutí služeb vztahujících se ke zboží umístěnému ve svobodném skladu nebo ve svobodném pásmu.

V reakci na celní kodex Unie, se v zákoně o dani z přidané hodnoty vypouští pojem „svobodné sklady“. Celní kodex Unie nezná pojem „svobodné sklady“. Podle celního kodexu Unie budou existovat pouze svobodná pásma, nikoli svobodné sklady.

V České republice je v současné době povoleno 10 svobodných pásem, svobodný sklad není povolen žádný. Rozhodujícím kritériem pro existenci svobodných pásem a také v podstatě jediným smyslem této existence je právě to, že všechna plnění, která jsou ve svobodném pásmu poskytována (dodání zboží, poskytnutí služeb), jsou osvobozena od daně z přidané hodnoty.

Ze zboží, která jsou umístěna ve svobodných pásmech, je 80 až 90 % vyváženo do třetích zemí, drtivá většina do Ruska a Ukrajiny. Ze 75 až 85 % případů je zboží vyváženo za nižší cenu, než za kterou bylo do svobodného pásma umístěno. U zboží, které je umístěno ve svobodném pásmu, zpravidla vždy dochází k prodeji a zpětnému nákupu tohoto zboží přes společnost se sídlem v daňových rájích. Cílem těchto transakcí je zásadní snížení ceny zboží.

Riziko existuje také v případě, kdy je zboží umístěno do svobodného pásma, v tomto svobodném pásmu je prodáno a následně není vyvezeno, ale je vráceno zpět do tuzemska s mnohem nižším základem daně.

Z těchto důvodů se v souladu se směrnicí o dani z přidané hodnoty navrhuje vypustit ze zákona o dani z přidané hodnoty také osvobození od daně pro svobodná pásma. Dodání zboží propuštěného do celního režimu ve svobodném pásmu a poskytnutí služeb vztahujících se k tomuto zboží umístěnému ve svobodném pásmu by tak nově bylo zdanitelným plněním s nárokem na odpočet daně.

K bodu 27 (§ 69 odst. 2)

Ke zrušení odstavce 2 v § 69 zákona o dani z přidané hodnoty dochází z důvodu zrušení osvobození od daně z přidané hodnoty pro svobodná pásma a vzhledem ke skutečnosti, že celní kodex Unie již pojem „svobodný sklad“ neupravuje.

K bodu 28 (§ 69 odst. 4)

Jedná se o přečíslování odkazu v návaznosti na vypuštění odstavce 2 v § 69 zákona o dani z přidané hodnoty.

K bodu 29 (§ 71g odst. 2 úvodní část ustanovení a § 71g odst. 2 písm. b))

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 30 (§ 71g odst. 3)

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 31 (§ 73 odst. 1 písm. c) a písm. d))

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající v přečíslování odkazů v souvislosti se zrušením § 23 odst. 2 zákona o dani z přidané hodnoty.

K bodu 32 (§ 92a odst. 3)

Režim přenesení daňové povinnosti by neměl být aplikován v případech, kdy jeden z dvojice, případně oba z dvojice, poskytovatel nebo dodavatel a příjemce nesplnili svou registrační povinnost a nesplňují v daném okamžiku kontrolovatelnou podmínku registrovaného plátce.

V případě použití režimu přenesení daňové povinnosti jsou stanoveny tvrdší podmínky, které vyžadují, aby osoba povinná k dani, která se stala plátcem ze zákona, splnila i registrační povinnost, zatímco běžně platí, že se osoba povinná k dani stává plátcem ze zákona a je plátcem, i když registrační povinnost nesplní. Daná podmínka je navržena také z důvodu zvýšení právní jistoty při aplikaci režimu přenesení daňové povinnosti.

K bodu 33 (§ 93a odst. 2)

Kapacitní možnosti Finančního úřadu pro Hlavní město Prahu dlouhodobě neodpovídají počtu spravovaných daňových subjektů. Z těchto důvodů bylo přijato dlouhodobé koncepční systémové řešení v podobě delegace místní příslušnosti u těch subjektů, jejichž skutečné sídlo (výkon ekonomické činnosti) nemá opodstatněnou vazbu k hlavnímu městu, popřípadě byly uskutečněny tzv. akce „Pomoc Praze“. Místní příslušnost pro správu subjektů v systému Jednoho správního místa je na Finančním úřadu pro Jihomoravský kraj a analytický útvar pro kontrolní hlášení je situován do Pardubického kraje. Vzhledem k tomu, že osoby neusazené v tuzemsku rovněž nejsou vázány k územní působnosti v hlavním městě, jeví se přidělení jejich místní příslušnosti právě Finančnímu úřadu pro hlavní město Prahu jako zcela nesystémové až kontraproduktivní. Přesunutí agendy celkem 3 700 subjektů z Územního pracoviště pro Prahu 1 do kompetence Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj je tak zcela v souladu se snahou nalézt řešení pro nedostatečné kapacity Finančního úřadu pro hlavní město Prahu bez dodatečných nákladů. Tímto krokem dojde i k dílčí optimalizaci činností, které byly nakumulovány na Finanční úřad pro hlavní město Prahu v minulých letech, a

jejich převedení do vybraných regionů, čímž bude zabezpečen optimální výkon správy daní.

Osoby povinné k dani, které nemají sídlo ani provozovnu v tuzemsku nejsou personálně ani technicky vázány na určitou územní působnost.

Komunikace daňových subjektů, nebo jejich zástupců se správcem daně probíhá převážně elektronickou formou, a proto by tato změna neměla způsobit těmto plátcům žádné komplikace ve vztahu k plnění jejich daňových povinností v tuzemsku. Za takového stavu a s předpokládaným vývojem elektronizace finanční správy není nutná centralizace této činnosti na určitém finančním úřadu v České republice. Z hlediska volby správce daně, který bude místně příslušný pro neusazené osoby, se jeví jako vhodné využít personálních kapacit ostatních finančních úřadů v jiných krajích např. s vysokou mírou nezaměstnanosti. Jednoznačně se jedná o podporu regionu s vysokou mírou nezaměstnanosti.

K bodu 34 (§ 101 odst. 1 písm. d))

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající v přečíslování odkazů v souvislosti s vložením nového písmene d) do § 108 odst. 1 zákona o dani z přidané hodnoty.

K bodu 35 (§ 101g odst. 3)

Tímto ustanovením se prodlužuje lhůta pro reakci plátce na výzvu správce daně k odstranění pochybností týkajících se podaného kontrolního hlášení z pěti kalendářních dnů na pět pracovních dnů. Plátcí tak budou mít větší časový prostor na reakci, zejména v případě, že

na standardně pracovní dny případně více svátků či při čerpání řádné dovolené. Větší časový prostor uvítají jak malí plátcí, kteří si spravují kontrolní hlášení sami, tak velké společnosti, jejichž kontrolní hlášení bude obsahovat velké množství dat.

Současně je zapotřebí zdůraznit, že uživatelé datových schránek mají kromě samotné pětidenní reakční doby ještě desetidenní prostor na to, aby si zaslanou výzvu z datové schránky vyzvedli. Teprve pak nastane den oznámení výzvy, od něhož se odvozuje pětidenní lhůta na reakci. Tím je pokryta řada případů, kdy plátce není „na příjmu“ z důvodu dovolené, nemoci či prodloužených víkendů.

K bodu 36 (§ 101j a 101k)

Navrhuje se doplnit ustanovení týkající se problematiky kontrolního hlášení o ustanovení umožňující moderaci výše pokut za nepodání kontrolního hlášení, které vznikají ze zákona a které mají pevně stanovenou výši. V závislosti na typu pokuty jsou navrženy dva způsoby moderace: (i) automatická liberace z povinnosti hradit pokutu a (ii) prominutí pokuty.

Nesplnění povinnosti podat kontrolní hlášení je sankcionováno speciální pokutou, resp. pokutami. Tyto pokuty vznikají ze zákona (*ex lege*), a to v zákonem pevně stanovené výši. Rozhodnutí o jejich uložení je tak pouze deklaratorní, přičemž zákon explicitně nestanoví lhůtu, do kdy musí být vydáno (uplatní se tak obecná zásada rychlosti). Výše pokut v § 101h odst. 1 zákona o dani z přidané hodnoty je odstupňována do čtyř kategorií, které rozlišují míru dobrovolnosti při spolupráci se správcem daně, jakož i společenskou škodlivost daného jednání:

- nepodání a následná dobrovolná náprava – pokuta 1 000 Kč,
- nepodání a následná náprava až po výzvě – pokuta 10 000 Kč,
- nereagování na výzvu k odstranění pochybností – pokuta 30 000 Kč,
- nepodání ani na základě výzvy – pokuta 50 000 Kč.

Výhoda peněžitých sankcí vznikajících *ex lege* tkví zejména v tom, že jde o následek předem předvídatelný, respektující zásadu rovnosti, minimalizující riziko libovůle a korupce, ale také významnou měrou snižující administrativní náročnost (pro obě strany) spojenou s jeho ukládáním. Takováto konstrukce má význam zejména tam, kde je předpokládána vyšší kvantita případů, a to jak z pohledu počtu povinných osob, tak z hlediska frekvence dané povinnosti. Logickou nevýhodou z toho plynoucí je pak nemožnost zohlednit osobní poměry osoby, která poruší určitou povinnost, a specifika daného případu.

Výše popsanou nevýhodu spočívající v absenci správního uvážení ohledně výše sankce, resp. posouzení toho, zda má být vůbec uložena, lze řešit prostřednictvím nástrojů následné moderace při zachování výše popsaných výhod, které konstrukce sankce vznikající *ex lege* přináší. Těmito nástroji jsou: (i) institut *automatického vyloučení vzniku sankce*, jehož obdobu lze nalézt v případě snížení pokuty za opožděné tvrzení daně (viz § 250 odst. 7 daňového řádu) a (ii) institut *prominutí sankce* využívaný v platné právní úpravě pro obdobné účely při moderaci výše penále a úroku z prodlení (viz § 259a a § 259b daňového řádu).

Vedle fixních pokut vznikajících *ex lege* zákon o dani z přidané hodnoty upravuje i pokuty ukládané konstitutivním rozhodnutím správce daně umožňující široké správní uvážení (viz § 101h odst. 2 a 3 zákona o dani z přidané hodnoty). U těchto pokut není potřeba následné moderace *ex post*, neboť prvek správního uvážení je přítomen již v samotném uložení dané pokuty. Případná revize její výše pak může být učiněna formou opravných prostředků (řádných i mimořádných).

K § 101j (vyloučení vzniku pokuty za nepodání kontrolního hlášení):

V případě pokuty podle § 101h odst. 1 písm. a) zákona o dani z přidané hodnoty, tj. pokuta v pevné výši 1 000 Kč, se navrhuje využít institut vyloučení jejího vzniku, pokud dojde k naplnění zákonem předvídané podmínky. Plátce, který tuto podmínku splní, má

automaticky nárok na to, aby došlo k zohlednění této skutečnosti. Nemusí se liberace jakkoli domáhat a může legitimně spoléhat na to, že splnění dané podmínky bude správcem daně posouzeno před tím, než přistoupí k vydání platebního výměru na pokutu ve výši 1 000 Kč, takže k jeho vydání vůbec nedojde.

Výhodou této konstrukce je kromě samotného odstranění tvrdosti v případech nechtěného pochybení plátce její prakticky nulová administrativní náročnost pro obě strany. Nevýhodou lze spatřovat v tom, že je dopředu deklarována určitá tolerance porušení povinnosti. Pokud ovšem tato tolerance dosahuje rozumných mezí a nesvádí dotčené osoby k tomu, aby na řádné plnění povinností rezignovaly, lze ji považovat za přínosnou.

Výše zmíněná pokuta v pevné výši 1 000 Kč vzniká ze zákona tehdy, pokud je kontrolní hlášení podáno opožděně, avšak ještě před tím, než nastanou účinky výzvy k podání kontrolního hlášení podle § 101g odst. 1 zákona o dani z přidané hodnoty. Z hlediska určení rozhodného okamžiku, od kdy se považuje výzva za účinnou, je pro správce daně rozhodující den oznámení (doručení) této výzvy, přičemž samotný účinek nastává až v poslední okamžik daného dne. Pokud je tedy kontrolní hlášení podáno ještě týž den, ve kterém je plátcí výzva oznámena, vzniká mu pokuta podle § 101h odst. 1 písm. a) ve výši 1 000 Kč, nikoli podle písmene b) téhož ustanovení ve výši 10 000 Kč.

Navrhované ustanovení stanoví podmínku, kterou je nutné naplnit, aby mohl být přiznán benefit v podobě vyloučení vzniku pokuty. Touto podmínkou je skutečnost, že k prodlení při podání kontrolního hlášení došlo v daném kalendářním roce poprvé. Tomu, kdo se v daném kalendářním roce s podáním kontrolního hlášení více než jednou zpozdil (či toto hlášení nepodal vůbec), již benefit vyloučení vzniku pokuty nesvědčí.

Obdobnou konstrukci lze nalézt v § 250 odst. 7 daňového řádu v souvislosti se snížením pokuty za opožděné tvrzení daně. K testování výše zmíněné podmínky dojde v momentě, kdy jsou naplněny podmínky pro vznik pokuty (tj. okamžik opožděného podání kontrolního hlášení). Rozhodná jsou tak pouze ta prodlení, která do tohoto okamžiku v daném kalendářním roce již nastala, nikoli případná budoucí prodlení, která mohou v daném kalendářním roce teprve nastat.

Návrh s ohledem na jednotný a srozumitelný přístup neliší mezi plátcí, kteří kontrolní hlášení podávají měsíčně (tj. mohou pochybit až dvanáctkrát za rok), a plátcí, kteří podávají hlášení čtvrtletně (tj. mohou pochybit maximálně čtyřikrát za rok).

K § 101k (prominutí pokuty za nepodání kontrolního hlášení):

V případě pokut podle § 101h odst. 1 písm. b) až d) zákona o dani z přidané hodnoty, tj. pokut vznikajících ze zákona (*ex lege*) v pevné výši 10 000 Kč, 30 000 Kč a 50 000 Kč, se navrhuje využít institut prominutí. Do možnosti prominutí nejsou zahrnuty jednak pokuty podle odstavců 2 a 3 výše zmíněného ustanovení, při jejichž ukládání lze uplatnit správní úvahu (případného zmírnění tak lze dosáhnout jinými prostředky), ale též pokuta podle odstavce 1 téhož ustanovení vznikající *ex lege* ve výši 1 000 Kč. Pro tu je nastaven speciální režim v navrženém § 101j zákona o dani z přidané hodnoty. Současné připuštění promíjení této pokuty se nejeví jako žádoucí také s ohledem na administrativní náročnost, která by byla neproporcionální s ohledem na výši sankce.

Prominutí příslušenství daně (mezi které je v souladu s § 2 odst. 5 daňového řádu nutné řadit i pokuty podle daňových zákonů, tj. i pokutu za nepodání kontrolního hlášení, resp. za jeho podání po stanovené lhůtě) je v daňovém právu standardním nástrojem, kterým lze zajistit *ex post* moderaci sankcí vznikajících ze zákona v pevně stanovené výši, tj. bez možnosti modrace *ex ante*. Obvyklá konstrukce prominutí příslušenství daně vychází z následujících prvků. Aktivní legitimace je dána zpravidla tomu, kdo nese tíži předmětného peněžitého plnění (v daném případě plátce). Je tak v jeho dispozici a na jeho posouzení, zda daný proces zahájí. Při tom by měl zvážit svoji šanci na úspěch, tj. zda naplňuje zákonem předvídané podmínky pro prominutí. Vstupní podmínkou je zaplacení správního poplatku (1 000 Kč). Poplatek zde mj. plní i důležitou regulační a selektivní funkci, aby nedocházelo

k podávání žádosti v případech, kdy je dopředu zřejmé, že nejsou naplněny podmínky pro prominutí, což by vyvolávalo zbytečnou administrativní zátěž (obou stran). Lhůta, ve které lze žádost podat, může být fakultativně v duchu zásady koncentrace nastavena tak, aby dotýčný s žádostí zbytečně neotálel.

Daňový řád pak v § 259c stanovuje další obecné podmínky, které (nejsou-li explicitně vyloučeny) je nutné zohlednit vedle těch, které jsou stanoveny pro dané peněžitě plnění, resp. jeho prominutí. Jde jednak o zohlednění četnosti porušování povinností při správě daní (tj. nejen povinností, která vyústila v uložení sankce, jež je předmětem žádosti o prominutí). Dále je to objektivní podmínka vylučující z možnosti ucházet se o prominutí ty osoby, které v posledních 3 letech závažným způsobem porušily daňové nebo účetní předpisy.

Podle odstavce 1 je předpokladem úplného či částečného prominutí pokuty podání žádosti o prominutí. Prominutí pokuty je tak ovládáno zásadou dispoziční - řízení se zahajuje pouze na návrh (žádost) plátce. Žádost se podává u správce daně, který je příslušný k rozhodnutí o povinnosti uhradit pokutu, tj. vydává platební výměr.

Odstavec 2 upravuje materiální kritérium, na základě jehož posouzení správce daně o prominutí pokuty meritorně rozhodne. Tímto kritériem je existence ospravedlnitelného důvodu pro nesplnění povinnosti podat kontrolní hlášení (rozuměj i následné kontrolní hlášení). Mělo by jít o výjimečný případ, který je z lidského hlediska omluvitelný a z hlediska materiálního představuje prohrěšek pramenící z existence určitých objektivních překážek. Možnost docílit prominutí pokuty by tak neměla svědčit plátcům, kteří nesplnili povinnost podat kontrolní hlášení v důsledku vlastní liknavosti, nezodpovědnosti či dokonce úmyslného jednání. Prominutí pokuty by nemělo s ohledem na zásadu legitimního očekávání způsobit, že na pozdní podání kontrolního hlášení nebude nahlíženo jako na prohrěšek. I nadále musí být zachováno pravidlo, že za neplnění zákonné povinnosti musí být udělena adekvátní sankce. Prominutí pokuty proto nemůže sloužit k setření rozdílu mezi těmi, kteří své povinnosti plní řádně a včas, a těmi, kteří je neplní. Posouzení ospravedlnitelnosti daného důvodu ze strany správce daně nesmí vytvořit stav, kdy by plátcí mohli dopředu spoléhat na to, že jim účelové nesplnění určité povinnosti bude prominuto.

Při rozhodování není správce daně vázán návrhem plátce uvedeným v žádosti. Může mu přiznat prominutí v menším i větším rozsahu, než je žádáno. Správce daně může pokutu prominout zcela nebo zčásti. Při stanovení výše prominutí je správce daně povinen v souladu s § 259c odst. 1 daňového řádu zohlednit četnost porušování povinností při správě daní.

Odstavec 3 omezuje možnost podat žádost lhůtou 3 měsíců ode dne právní moci platebního výměru, kterým bylo o povinnosti uhradit pokutu rozhodnuto. K zavedení časového limitu dochází s ohledem na zásadu koncentrace. Je žádoucí, aby plátce svůj požadavek a důvody, o něž svoji žádost opírá, nesděloval s časovým odstupem, který by ztěžoval možnost správce daně posoudit kritéria nezbytná pro rozhodnutí o prominutí pokuty. Tuto prekluzivní lhůtu není možné prodloužit podle § 36 daňového řádu.

Odstavec 4 přiznává podané žádosti o prominutí pokuty odkladný účinek z hlediska vykonatelnosti rozhodnutí, kterým je deklarována povinnost hradit pokutu. Standardně je pokuta splatná až 15 dní po právní moci tohoto rozhodnutí, tj. podání odvolání má fakticky odkladný účinek, neboť rozhodnutí může nabýt právní moci až poté, co bude skončeno odvolací řízení. Vzhledem k tomu, že vznik pokuty je vázán na skutečnost objektivně snadno zjištělnou (buď k podání kontrolního hlášení došlo, či nikoli), lze předpokládat, že k podání odvolání v praxi nebude právní důvod (vyjma snahy oddálit splatnost pokuty). K tomu, aby odvolání nebylo nadužíváno za účelem oddálení splatnosti pokuty, se navrhuje přiznat odkladný účinek žádosti o prominutí pokuty. Plátce, který podá žádost o prominutí pokuty, tak bude mít jistotu, že pokutu nebude muset hradit dříve, než bude rozhodnuto o prominutí této pokuty (což by při podání odvolání neměl, neboť to garantuje odklad pouze do rozhodnutí v odvolacím řízení, které rozhodnutí o prominutí v praxi bude vždy předcházet).

Takovéto řešení navíc odpovídá zásadě hospodárnosti a procesní ekonomie, neboť garantuje, že nedojde k úhradě částky, která by se záhy musela vracet.

Samotný odkladný účinek podané žádosti o prominutí pokuty zajistí odklad vykonatelnosti rozhodnutí až do doby, než bude pravomocně rozhodnuto o této žádosti. Není přitom rozhodné, zda jde o rozhodnutí meritorní (rozhodnutí ve věci samé) nebo rozhodnutí procesní povahy (např. o zastavení řízení z důvodu nepřipustnosti).

K bodu 37 (§ 108 odst. 1 písm. d))

V souvislosti se zrušením svobodných skladů a zrušením osvobození od daně z přidané hodnoty při dodání zboží ve svobodných pásmech, v souladu s článkem 194 směrnice o dani z přidané hodnoty se z důvodů snížení rizika možných daňových úniků zavádí nové pravidlo při dodání zboží s místem plnění v tuzemsku osobou neusazenou v tuzemsku plátcí.

Podle tohoto nového pravidla se v případě dodání zboží s místem plnění v tuzemsku osobou neusazenou v tuzemsku plátcí přenáší daňová povinnost na tohoto plátce, který v tuzemsku zboží od osoby neusazené nakupuje. Osoba povinná k dani, která nemá sídlo v tuzemsku, se již nestane plátcem z titulu tohoto dodání zboží podle § 6c odst. 2 zákona o dani z přidané hodnoty.

Je-li osoba neusazená k dani v tuzemsku již registrovaná jako plátce, přenesení daňové povinnosti se neuplatní.

Z důvodu právní jistoty pro dodavatele zboží by přenesení daňové povinnosti nemělo být aplikováno v případech, kdy příjemce plnění nesplnil svou registrační povinnost a nesplňuje v daném okamžiku kontrolovatelnou podmínku registrovaného plátce.

K bodu 38 (§ 108 odst. 1 písm. f))

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající v přečíslování odkazů v souvislosti s novým zněním § 23 odst. 1 a 2 zákona o dani z přidané hodnoty.

K bodu 39 (§ 108 odst. 2 písm. a))

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající v přečíslování odkazů v souvislosti s novým zněním § 23 odst. 1 a 2 zákona o dani z přidané hodnoty.

K bodu 40 (§ 108 odst. 2 písm. b))

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající v přečíslování odkazů v souvislosti s novým zněním § 23 odst. 1 zákona o dani z přidané hodnoty.

K bodu 41 (§ 108 odst. 2 písm. c))

Ke zrušení písmene c) v § 108 odst. 2 zákona o dani z přidané hodnoty dochází z důvodu zrušení osvobození od daně z přidané hodnoty pro svobodná pásma a vzhledem ke skutečnosti, že celní kodex Unie již pojem „svobodný sklad“ neupravuje.

K bodu 42 (§ 110f odst. 2)

V současném znění § 110f zákona o dani z přidané hodnoty je stanovena třicetidenní lhůta pro vrácení vratitelného přeplatku pro správce daně spravujícího daň ve zvláštním režimu jednoho správního místa. Lhůta pro zaslání daňového přiznání a platby z členského státu identifikace členskému státu spotřeby, dána nařízením Rady (EU) č. 904/2010 ze dne 7. října 2010 o správní spolupráci a boji proti podvodům v oblasti daně z přidané hodnoty, činí deset dnů od konce měsíce, ve kterém členský stát identifikace obdržel předmětné daňové přiznání a platbu. Kromě zaslání daňového přiznání a platby si členské státy zasílají platební informace o platbě, z nichž je patrné, jakou část poukázané platby přiřadit konkrétnímu daňovému subjektu (srov. čl. 40 bod 3 výše uvedeného nařízení).

Pokud vezmeme v úvahu výše uvedené a skutečnost, že pokud se Česká republika nachází v roli státu spotřeby, je zaveden institut samovyměření a ke vzniku přeplatku, vznikne-li, dochází dnem uplynutí lhůty pro podání daňového přiznání, není správce daně schopen

fakticky dostát zákonem stanovené lhůtě pro vrácení přeplatku, neboť nedisponuje potřebnými údaji o tom, zda vratitelný přeplatek vzniknul či nikoli. Proto se navrhuje posunout počátek lhůty pro vrácení vratitelného přeplatku k okamžiku, kdy správce daně disponuje potřebnými informacemi a může tak dodržet zákonem stanovených 30 dnů pro jeho vrácení.

Vazba běhu lhůty na poskytnutí součinnosti správce daně jiného státu není v případě mezinárodních přesahů nikterak neobvyklá. Jako příklad zde můžeme uvést např. stavení lhůty pro stanovení daně v případě žádosti o mezinárodní spolupráci při správě daní (srov. § 148 odst. 4 písm. f) daňového řádu).

K čl. XXXIV – přechodná ustanovení

K bodu 1

Navrhuje se stanovit přechodným ustanovením postup pro zdanění částky představující rozdíl mezi konečnou částkou za zdanitelné plnění a částkou přijaté úplaty, ze které do dne předcházejícího nabytí účinnosti zákona vznikla plátcí povinnost daň.

K bodu 2

Tímto přechodným ustanovením se navrhuje umožnit těm plátcům, kteří nemají sídlo v tuzemsku a kteří se do dne předcházejícího dni nabytí účinnosti tohoto zákona stali plátcí podle § 6c odst. 2 zákona o dani z přidané hodnoty a kterým již po datu nabytí účinnosti tohoto zákona nebude vznikat povinnost přiznat daň při dodání zboží plátcí s místem plnění v tuzemsku, požádat o zrušení registrace, a to do uplynutí 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Tato lhůta se navrhuje pro urychlení možnosti zrušení registrace na žádost.

K bodu 3

Přechodné ustanovení reaguje na navrhovanou změnu místní příslušnosti v případě osob neusazených v tuzemsku (změna § 93a odst. 2 zákona o dani z přidané hodnoty) a vztahuje se pouze na osoby neusazené v tuzemsku, které jsou registrovány pro účely daně z přidané hodnoty nebo podaly přihlášku k registraci před nabytím účinnosti tohoto zákona, tedy před 1. květnem 2015. Textace tohoto přechodného ustanovení navazuje na ustanovení § 131 odst. 1 daňového řádu, které upravuje změnu místní příslušnosti registrovaných daňových subjektů. Pro výše uvedený okruh osob neusazených v tuzemsku dojde ke změně místní příslušnosti až okamžikem, který uvede původní správce daně (Finanční úřad pro hlavní město Prahu) v rozhodnutí. Toto rozhodnutí musí být vydáno do 12 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Neboť tato úprava vychází z ustanovení § 131 odst. 1 daňového řádu a stanovuje specifika nad rámec obecné úpravy daňového řádu pro potřeby změny místní příslušnosti u osob neusazených v tuzemsku, uplatní se pravidlo daňového řádu, že se proti tomuto rozhodnutí nelze odvolat (srov. § 131 odst. 1 daňového řádu). Nezbytnost tohoto přechodného ustanovení je dána množstvím osob neusazených v tuzemsku, kterých se tato změna týká (cca 3 700 subjektů).

K bodu 4

S ohledem na to, že se předpokládá nabytí účinnosti navrhovaného zákona v průběhu kalendářního roku, je nutné v rámci přechodných ustanovení ošetřit vztah k testování naplnění podmínky obsažené v § 101j zákona o dani z přidané hodnoty. Podle této podmínky je možná liberace v podobě vyloučení vzniku pokuty za nepodání kontrolního hlášení ve výši 1 000 Kč dosáhnout tehdy, pokud jde o první prodlení v daném kalendářním roce. S ohledem na to, že období kalendářního roku, ve kterém zákon nabude účinnosti, bude rozděleno na úsek spadající do období „před účinností“ a úsek spadající do období „od účinnosti“, je žádoucí z testování vyloučit právě ze zmíněných období, neboť by k tíži plátce byly posuzovány skutečnosti, které nastaly před účinností právní úpravy (tj. v době, kdy nebylo zřejmé, že mohou sehrát negativní roli pro pozdější liberaci).

K bodu 5

V případě pokut podle § 101h odst. 1 písm. a) zákona o dani z přidané hodnoty, tj. pokut ve fixní výši 1 000 Kč, se navrhuje zpětná liberace všech pokut, které vznikly do účinnosti tohoto zákona a které nebyly dosud pravomocně uloženy. S ohledem na to, že správce daně může v rámci aplikační praxe zohlednit existenci budoucí právní úpravy v duchu zásady hospodárnosti a procesní ekonomie a s uložením těchto pokut vyčkat, lze očekávat, že do této množiny budou spadat prakticky veškeré pokuty, které do doby účinnosti navrhované právní úpravy vznikly.

Důvodem pro toto opatření je snaha reagovat na skutečnost, že úpravu zavádějící institut prominutí a institut automatického vyloučení vzniku pokuty již není možné přijmout ke dni účinnosti úpravy kontrolních hlášení. Přechodné období je tak žádoucí překlenout řešením směřujícím ve prospěch povinných subjektů, a to i s ohledem na to, že v případě pokut ve výši 1 000 Kč není vhodné věc řešit cestou individuálního promíjení.

Aplikace přechodného ustanovení tak bude plně v rukou správců daně, jež pokuty, které *de iure* vznikly a které účinností nové právní úpravy *de iure* zanikly, vůbec neuloží. Plátce tak nebude muset podávat žádné žádosti, ani se tohoto benefitu jinak domáhat. Může tak legitimně očekávat, že k jejich uložení nedojde a nevznikne mu tak žádný nedoplatek.

K bodu 6

Přechodné ustanovení obsahuje pravidlo řešící možnost prominutí pokuty vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Podle přechodného ustanovení je možné požádat o prominutí i u pokut, které vznikly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

Důvodem pro toto řešení je existence veřejného zájmu na tom, aby k prominutí mohlo dojít ve všech případech, kdy vznikla povinnost uhradit pokutu za nepodání kontrolního hlášení (tj. i u pokut vzniklých přede dnem účinnosti navržené novely zavádějící institut promíjení) a byl tak zachován rovný přístup k těm, kterým povinnost hradit pokutu vznikla před účinností nové úpravy prominutí, s těmi, kterým tato povinnost vznikla až po účinnosti této úpravy. Výše popsaný stav znamená uplatnění tzv. nepravé retroaktivity, která je v zásadě přípustná, pokud je dán objektivní veřejný zájem na jejím uplatnění. Výše popsaný veřejný zájem je navíc umocněn tím, že se jedná o změnu ve prospěch daňových subjektů (plátců).

Za účelem garance plné délky lhůty pro podání žádosti o prominutí pokuty, je v přechodném ustanovení navrženo, aby běh této lhůty, který započal přede dnem nabytí účinnosti navrhovaného zákona (tj. právní moc platebního výměru nastala před tímto datem), neskončil dříve než 3 měsíce ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Lze očekávat, že praxe správců daně se přizpůsobí navržené právní úpravě ještě před samotným nabytím účinnosti a k deklaratornímu stanovení pokut bude v souladu se zásadou vstřícnosti a hospodárnosti docházet tak, aby mohlo dojít k využití ustanovení o prominutí pokuty (jsou-li pro prominutí naplněny zákonné podmínky). V tomto ohledu lze připomenout, že zákon explicitně nestanoví lhůtu pro vydání rozhodnutí o uložení pokuty za nepodání kontrolního hlášení.

K části třicáté čtvrté - změna zákona o omezení plateb v hotovosti

K čl. XXXV

K bodu 1 (název zákona)

Název zákona se mění s ohledem na již zrušený zákon o správě daní a poplatků.

K bodu 2 (§ 3 odst. 2 písm. a))

Jde o terminologickou úpravu spojenou s aktuálním označováním daní, poplatků a jiných obdobných peněžitých plnění, která jsou příjmy veřejných rozpočtů, v rámci daňového práva.

K části třicáté páté - změna zákona o rostlinolékařské péči

K čl. XXXVI

K bodu 1 (§ 2 odst. 2 písm. b))

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 2 (poznámka pod čarou č. 2)

Mění se poznámka pod čarou na přímo použitelný předpis Evropské unie, kterým se stanoví celní kodex Unie.

K bodu 3 (§ 2 odst. 2 písm. d))

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie. Ustanovením se stanoví, že dovozcem je fyzická nebo právnická osoba, která sama nebo prostřednictvím jiné fyzické nebo právnické osoby dopravuje zásilku ze třetí země přes státní hranice České republiky s výjimkou celního režimu vnitřního tranzitu.

K bodu 4 (§ 2 odst. 2 písm. m))

Jde o legislativně technické zpřesnění právní úpravy celního úřadu, kde se nachází vstupní místo definované pod písmenem j).

K bodu 5 (§ 2 odst. 2 písm. n))

Navržená změna představuje zpřesnění úpravy, co se rozumí pod pojmem „celní úřad určení“.

K bodu 6 (§ 2 odst. 2 písm. o))

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie, kdy bez náhrady byl zrušen pojem „celně schválené určení“, který jako stávající nejobecnější kategorizace možného nakládání se zbožím již nebude používán. Dále se zrušuje poznámka pod čarou na již neaktuální celní kodex Společenství.

K bodu 7 (§ 2 odst. 2 písm. o))

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie a o změnu poznámky pod čarou na přímo použitelný předpis Evropské unie, kterým se stanoví celní kodex Unie.

K bodu 8 (§ 21 odst. 1 závěrečná část ustanovení)

Režim přepracování pod celním dohledem byl sjednocen s celním režimem aktivního zušlechťovacího styku v podmíněném systému.

Dále se zrušuje poznámka pod čarou na celní kodex Společenství.

K bodu 9 (§ 21 odst. 2)

Režim přepracování pod celním dohledem byl sjednocen s celním režimem aktivního zušlechťovacího styku v podmíněném systému.

K bodu 10 (§ 21 odst. 4)

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie. Pojem celně schválené určení jako stávající nejobecnější kategorizace možného nakládání se zbožím byl zrušen

K bodu 11 (§ 21 odst. 5)

Jedná se o změnu, která vyplývá ze skutečnosti, že celní kodex Unie již neobsahuje kategorii svobodné sklady (čl. 210 písm. b) ve spojení s čl. 243 až 248 celního kodexu Unie).

Dále se zrušuje poznámka pod čarou na již neaktuální právní předpis.

K bodu 12 (§ 21 odst. 7)

Jedná se o terminologickou změnu, která vyplývá ze skutečnosti, že celní kodex Unie již neobsahuje kategorii svobodné sklady, ale upravuje pouze kategorii zvláštního celního režimu uskladnění, což zahrnuje celní režim uskladnění v celním skladu celní režim svobodné pásma, do kterých je zboží propouštěno (čl. 210 písm. b) ve spojení s čl. 243 až 248 celního kodexu Unie).

Dále dochází k promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie a zrušuje se poznámka pod čarou na již neaktuální celní kodex Společenství.

K bodu 13 (§ 22 odst. 2 úvodní část ustanovení)

Jedná se o promítnutí normativního odkazu na celní kodex Unie.

K bodu 14 (poznámky pod čarou č. 15b, 15c, 15d a 15e)

Zrušují se poznámky pod čarou na již neaktuální celní kodex Společenství.

K bodu 15 (§ 26 odst. 1 písm. f))

Jde o zrušení části ustanovení, které obsahuje deklaratorní prohlášení, že ustanovení přímo použitelného předpisu budou použita. Dále se zrušuje poznámka pod čarou na již neaktuální celní kodex Společenství.

K části třicáté šesté – změna správního řádu

K čl. XXXVII

Změny v ustanovení § 126 odst. 6 správního řádu vyjadřují skutečnost, že oblast osobní prohlídky v rámci celního dohledu bude nově upravena pouze v zákoně o Celní správě ČR, jakožto v zákoně upravujícím mimo jiné i oprávnění celníka.

Zrušuje se poznámka pod čarou č. 36 na neaktuální vyhlášku, kterou se provádějí některá ustanovení celního zákona z roku 1993.

K části třicáté sedmé – změna zákona, jímž se provádí režim Evropských společenství pro kontrolu vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzitu zboží dvojího užití

K čl. XXXVIII

K bodu 1 (§ 10 odst. 4)

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie. Pojem celně schválené určení jako stávající nejobecnější kategorizace možného nakládání se zbožím byl zrušen.

K bodu 2 (§ 13 odst. 1 písm. c))

Jedná se o změnu přímo použitelného předpisu Evropské unie, podle kterého se bude postupovat. Článek 24 celního kodexu Společenství odpovídá čl. 60 odst. 2 celního kodexu Unie.

K bodu 3 (§ 13a odst. 1 věta druhá)

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 4 (§ 13b odst. 4)

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 5 (§ 13b odst. 4 věta druhá)

Navrhovaná změna vychází ze skutečnosti, že celní kodex Unie neupravuje kategorii celně

schválené určení zboží, která bez náhrady zaniká.

K bodu 6 (§ 16 odst. 4)

Zrušuje se poznámka pod čarou na již neaktuální celní zákon z roku 1993.

K bodu 7 (§ 21)

Poznámka pod čarou se vypouští v souvislosti se zrušením celního zákona z roku 1993. Způsob, jakým deklarant postupuje při podání celního prohlášení, je upraven v tomto kodexu.

K části třicáté osmé – změna zákona o správních poplatcích

K čl. XXXIX

K bodu 1 (položka 1 - osvobození)

Oproti současné právní úpravě, kdy jsou celními úřady rozhodnutí týkající se závazných informací vydávány v režimu správního řádu a nejsou za přijetí žádosti v předmětné věci vybírány správní poplatky, budou řízení ve věci závazné informace podle celního kodexu Unie podléhat procesnímu režimu daňového řádu, kde se správní poplatky za vydání rozhodnutí o závazném posouzení vybírá. Ke změně procesního prostředí dochází zejména s ohledem na skutečnost, že závazné posouzení obecně upravené v § 132 a 133 daňového řádu je materiálně obdobný institut jako závazná informace o sazebním zařazení zboží či původu zboží podle čl. 33 a 34 celního kodexu Unie. Přijetím navrhované právní úpravy ve věci vybírání správních poplatků nedojde k věcné změně, která by měla fiskální dopady.

K bodu 2 (položka 1 poznámka 1)

Navržená změna nahrazuje normativní odkaz směřující na zrušovaný celní zákon z roku 1993 na nový celní zákon, legislativně technicky upravuje odkaz na zákon o spotřebních daních a doplňuje text poznámky o zákon o dani z přidané hodnoty.

K bodu 3 (položka 123 - osvobození)

Důvodem pro osvobození je skutečnost, že v rámci modernizace celního řízení (např. aplikování e-vývozu, zjednodušených postupů apod.) dochází ke zvýšenému dodatečnému vydávání příslušných osvědčení, což zvyšuje administrativu při vývozu a zároveň dochází k nadměrnému zatěžování obchodních subjektů. Navrhovanou úpravou dojde k usnadnění prováděných úkonů při vývozních operacích a zároveň se zvýší jejich transparentnost. Navrhovanou úpravou dojde rovněž ke sladění s jinými státy Evropské unie ohledně zpoplatňování, resp. nezpoplatňování dodatečného vydání

- osvědčení o původu zboží, které prokazuje preferenční původ vyváženého nebo dováženého zboží a které vydávají celní orgány země vývozu na základě písemné žádosti podané vývozcem nebo jeho zmocněným zástupcem, a to na odpovědnost vývozce (jedná se o osvědčení s označením EUR.1 nebo EUR-MED, které je upraveno ve smlouvách – např. EEA – Evropský hospodářský prostor, OCT – Zámorské země a území), a
- osvědčení prokazující celní status zboží, pokud se zboží přepravuje přímo mezi oběma částmi celní unie EU – TR. Toto osvědčení vydávají ve většině případů celní orgány země vývozu na základě písemné žádosti podané vývozcem nebo jeho zmocněným zástupcem (na odpovědnost vývozce). Právní předpis upravující osvědčení A.TR je Rozhodnutí výboru pro celní spolupráci ES–Turecko č. 1/2006 ze dne 26. září 2006, kterým se stanoví prováděcí pravidla k rozhodnutí Rady přidružení ES–Turecko č. 1/95.

K části třicáté deváté – změna zákona o kontrole obchodu s výrobky, jejichž držení se v České republice omezuje z bezpečnostních důvodů

K čl. XL

K bodu 1 (§ 1 odst. 4)

Je nutno vymezit, kdy přeprava a dovoz stanovených výrobků má neobchodní charakter. Tato úprava je nezbytná s ohledem na to, že v tomto případě tato přeprava a dovoz nepodléhá povolení podle tohoto zákona.

Mění se poznámka pod čarou na přímo použitelný předpis Evropské unie. Definice zboží neobchodní povahy bude nově v návaznosti na celní kodex Unie upravena v nařízení Komise v přenesené pravomoci (DA). Vzhledem k tomu, že tento předpis dosud není platný, bude přesný odkaz na poznámku pod čarou doplněn v dalších fázích legislativního procesu.

K bodu 2 (§ 5 odst. 1)

Jedná se o promítnutí terminologické změny související s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 3 (§ 5 odst. 2)

Jedná se o terminologickou změnu, která vyplývá ze skutečnosti, že celní kodex Unie již neobsahuje kategorii svobodné sklady, ale upravuje pouze kategorii zvláštního celního režimu svobodná pásma, do kterého je zboží propuštěno (čl. 210 písm. b) ve spojení s čl. 243 až 248 celního kodexu Unie).

K bodu 4 (§ 6)

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie. Způsob, jakým deklarant postupuje při podání celního prohlášení, je upraven v tomto kodexu.

Poznámka pod čarou se vypouští v souvislosti se zrušením celního kodexu Společenství.

K části čtyřicáté - změna zákona o léčivech

K čl. XLI

K bodu 1 (§ 13 odst. 3 písm. e))

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 2 (§ 24 odst. 4)

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie.

Poznámka pod čarou se vypouští v souvislosti se zrušením celního kodexu Společenství.

K bodu 3 (§ 24 odst. 10)

Jde o promítnutí terminologických změn souvisejících s přijetím celního kodexu Unie. Způsob, jakým deklarant postupuje při podání celního prohlášení, je upraven v tomto kodexu.

Poznámka pod čarou se vypouští v souvislosti se zrušením celního kodexu Společenství.

K bodu 4 (poznámka pod čarou č. 38)

Poznámka pod čarou se vypouští v souvislosti se zrušením celního kodexu Společenství.

K bodu 5 (§ 77 odst. 8)

Jedná se o promítnutí terminologické změny související s přijetím celního kodexu Unie.

K části čtyřicáté první - změna zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu

K čl. XLII

Navrhovaná změna odráží skutečnost, že právní úprava způsobu jakým může celní úřad na úhradu pokuty použít zajištěné věci, není-li ve lhůtě splatnosti pokuta zaplacená, je zcela nadbytečná. Celý postup zajištění, odnětí a využití finančních prostředků je explicitně upraven § 42 odst. 4 až 6 zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu.

K části čtyřicáté druhé - změna zákona o Finanční správě České republiky

K čl. XLIII

K bodu 1 (§ 1 odst. 6)

Navržená změna řeší specifickou situaci soustavy orgánů finanční správy jako třístupňové soustavy orgánů, jejíž každý článek je jako správní úřad současně služebním úřadem ve smyslu zákona o státní službě. Finanční správa České republiky je soustavou správních orgánů pro výkon správy daní (§ 1 odst. 1 zákona o Finanční správě ČR). Těmito orgány jsou Generální finanční ředitelství, Odvolací finanční ředitelství a finanční úřady, které jsou správními úřady (§ 1 odst. 2 zákona o Finanční správě ČR). Podle § 3 a 4 zákona o státní službě je správní úřad služebním úřadem, přičemž vedoucí služebního úřadu je služebním orgánem pro státní zaměstnance zařazené ve služebním úřadu, tj. jedná a rozhoduje ve věcech jejich služebního poměru.

Situace orgánů finanční správy je nicméně specifická ve vztahu k nadřízenému služebnímu úřadu, resp. nadřízenému služebnímu orgánu, který ve vztahu k podřízeným služebním úřadům, resp. v nich působícím státním zaměstnancům disponuje specifickými kompetencemi při jednání a rozhodování ve věcech jejich služebního poměru. Podle ustanovení § 4 odst. 4 zákona o státní službě je nadřízeným služebním úřadem služební úřad, který je podle jiného zákona nadřízeným správním úřadem. V soustavě orgánů finanční správy je tak v současnosti Generální finanční ředitelství nadřízeným služebním úřadem Odvolacího finančního ředitelství, které je současně nadřízeným služebním úřadem finančních úřadů. Na tomto stavu nic nemění ani ustanovení § 16 zákona o státní službě, podle něhož plní úkoly v organizačních věcech služby, služebních vztahů státních zaměstnanců a pracovněprávních vztahů zaměstnanců za Odvolací finanční ředitelství a finanční úřad nadřízený služební úřad. Tato úprava navazuje na skutečnost, že soustava orgánů finanční správy tvoří jediný hospodářský celek s Generálním finančním ředitelstvím jako jedinou účetní jednotkou pro celou soustavu. Nicméně s ohledem na skutečnost, že § 16 zákona o státní službě hovoří toliko o plnění úkolů služebního úřadu, tedy nikoliv služebního orgánu, a zároveň hovoří pouze o organizačních věcech a nikoliv již o rozhodování ve věci samé, působnost služebního orgánu se tímto ustanovením nemění, tj. i nadále je služebním orgánem vedoucí příslušného služebního (správního) úřadu (Odvolacího finančního ředitelství, resp. finančního úřadu).

Tento stav nicméně nelze označit za vyhovující. S pozicí nadřízeného služebního úřadu, resp. s pozicí jeho vedoucího jako služebního orgánu je spojen výkon řady agend, pro který není Odvolací finanční ředitelství, resp. jeho ředitel plně disponován. V naprosté většině rozhodnutí podle zákona o státní službě v rámci orgánů finanční správy, proti nimž bude směřovat odvolání, bude v druhém stupni rozhodovat Odvolací finanční ředitelství, resp. jeho ředitel, jakožto nadřízený orgán finančním úřadům dle zákona o Finanční správě ČR. To v praxi způsobí těžko řešitelný nekoncepční stav, a to minimálně v tom smyslu, že Odvolací finanční ředitelství nedisponuje odborným zázemím, ani není sto personálně zabezpečit řešení agendy služebních vztahů státních zaměstnanců, tedy zejména vedení odvolacího

řízení, neboť schválená organizační struktura tohoto orgánu finanční správy s podobným řešením nepočítá.

Zmíněné platí rovněž ve věci jmenování na služební místo vedoucího služebního úřadu. Ve smyslu § 54 odst. 1 zákona o státní službě platí, že vedoucího služebního úřadu jmenuje ten, o kom to stanoví zákon, a nestanoví-li zákon jinak, vedoucího služebního úřadu jmenuje služební orgán ve služebním úřadu, který je bezprostředně nadřízen služebnímu úřadu, v němž má být služební místo obsazeno. V podmínkách orgánů finanční správy tak lze – s ohledem na již uvedené – dovodit, že např. ředitele finančních úřadů by měl jmenovat ředitel Odvolacího finančního ředitelství.

I přesto, že úloha Odvolacího finančního ředitelství spočívá jednoznačně ve správě daní (k tomu viz např. důvodová zpráva k zákonu o Finanční správě ČR, kdy „OFŘ je jediný orgán druhé instance v daňovém, resp. správním řízení“), v důsledku přijetí zákona o státní službě v současné podobě došlo k tomu, že s ohledem na hierarchii orgánů finanční správy se Odvolací finanční ředitelství dostalo do postavení druhoinstančního orgánu v organizačních věcech služby a služebních vztahů státních zaměstnanců, jakož i k tomu, že ředitel Odvolacího finančního ředitelství jmenuje ředitele finančních úřadů. Tento stav však v žádném případě nekoresponduje s dosavadním stavem, který se osvědčil, kdy v oblasti pracovněprávních vztahů řešilo pracovněprávní záležitosti zaměstnanců výhradně Generální finanční ředitelství, čemuž byla mimo jiné přizpůsobena i jeho organizační struktura, díky které Generální finanční ředitelství disponuje odborným aparátem pro řešení personálních otázek. Naopak na úrovni Odvolacího finančního ředitelství podobné zázemí chybí.

Navrhuje se proto stanovit, že pro účely zákona o státní službě je Generální finanční ředitelství bezprostředně nadřízeným služebním úřadem Odvolacího finančního ředitelství a finančních úřadů. Tímto způsobem bude Odvolací finanční ředitelství ve věcech upravených zákonem o státní službě fakticky postaveno na roveň finančních úřadů, vůči kterým bude (stejně jako vůči Odvolacímu finančnímu ředitelství) vykonávat roli nadřízeného správního úřadu Generální finanční ředitelství. Ani finanční úřady, ani Odvolací finanční ředitelství však samy o sobě nepozbydou status služebního úřadu. Soustava orgánů finanční správy se tak pro účely zákona o státní službě fakticky stane dvoustupňovou, což povede v daném ohledu k lepšímu zajištění jejího fungování a efektivnějšímu plnění úkolů podle zákona o státní službě. Současně se soustava přiblíží modelu známému u jiných dvoustupňových soustav správních orgánů (např. správa sociálního zabezpečení).

K bodu 2 (§ 8 odst. 2)

Navrhuje se doplnění ustanovení § 8 odst. 2 zákona o Finanční správě ČR, které upravuje *obecnou územní působnost* finančních úřadů tak, že tyto vykonávají svoji věcnou působnost na území vyššího územního samosprávného celku, jehož název je součástí názvu finančního úřadu. Výjimkou je Specializovaný finanční úřad, který vykonává svoji působnost na území celé České republiky (v souladu s § 11 zákona o Finanční správě ČR je pak jeho působnost vymezena prostřednictvím místně-osobní příslušnosti pro tzv. vybrané subjekty). Návrh spočívá v zavedení nové *specifické kategorie územní působnosti* finančního úřadu, která bude vykonávána na celém území České republiky. Po stránce věcné bude v rámci této územní působnosti vykonávána tzv. vybraná působnost, jejíž obsah je vymezen v novém § 10 odst. 4 zákona o Finanční správě ČR. Otázky kolize, resp. souběhu místní příslušnosti finančních úřadů, které budou při výkonu vybrané působnosti nutně vznikat, jsou řešeny změnou § 12 zákona.

Změna vymezení územní působnosti jiných orgánů finanční správy než finančních úřadů není v daném ohledu zapotřebí, neboť Odvolací finanční ředitelství a Generální finanční ředitelství jako orgány druhé a třetí instance v rámci soustavy Finanční správy ČR již dnes disponují celostátní územní působností.

K bodu 3 (§ 10 odst. 4)

Nově navržený odstavec definuje pro účely zákona o Finanční správě ČR *pojem vybrané působnosti*, kterou budou vykonávat finanční úřady na celém území České republiky. Vybranou působností se rozumí provádění vyhledávací činnosti nebo kontrolních postupů při správě daní, tj. v rámci vybrané působnosti bude možné provádět jak vyhledávací činnost, tak kontrolní postupy, popřípadě pouze některou z těchto agend.

Správou daní je třeba v kontextu zákona o Finanční správě ČR rozumět správu daní, poplatků a jiných obdobných peněžitých plnění, která jsou příjmem veřejných rozpočtů, pokud k jejich správě nejsou věcně příslušné jiné orgány než orgány finanční správy. Daní je zde tedy nejen peněžité plnění, které je jako daň výslovně označeno, ale jakékoliv peněžité plnění, které je příjmem veřejného rozpočtu a spravuje se v procesním režimu daňového řádu (jedná se tedy o daň ve smyslu ustanovení § 2 odst. 3 daňového řádu).

Výkon správy daní je podle § 10 odst. 1 písm. a) zákona o Finanční správě ČR základní věcnou působností každého finančního úřadu. Výkon vybrané působnosti finančního úřadu v navrženém rozsahu je přitom součástí výkonu správy daní. Vybraná působnost tak není po stránce věcné novou působností, kterou by finanční úřad dosud nedisponoval; finanční úřad bude mít nově toliko pravomoc tuto působnost vykonávat i tam, kde dosud nebyl místně příslušný. V rozsahu obecné územní působnosti finančního úřadu dané územím příslušného vyššího územního samosprávného celku je pak kompetence finančního úřadu k výkonu agend spadajících pod vybranou působnost dána jak podle § 10 odst. 1 písm. a), tak podle nového § 10 odst. 4 zákona o Finanční správě ČR. Provádění vyhledávací činnosti a kontrolních postupů v souvislosti s výkonem jiné působnosti než správy daní tedy nebude spadat do výkonu vybrané působnosti finančního úřadu, a nebude možné nad rámec stávajícího vymezení věcné a místní příslušnosti finančního úřadu. To platí především pro kompetence, které finanční úřady vykonávají v režimu správního řádu.

Kontrolní postupy při správě daní jsou v nejobecnější rovině upraveny v § 11 odst. 1 písm. c) daňového řádu v rámci obecného vymezení pravomocí správce daně, přičemž se jedná o postupy, jejichž prostřednictvím finanční úřad jako správce daně kontroluje plnění povinností osob zúčastněných na správě daní. Formalizovanými kontrolními postupy, které jsou upraveny daňovým řádem, jsou postup k odstranění pochybností a daňová kontrola. Pojem kontrolních postupů nicméně není v daňovém řádu explicitně uveden, ačkoliv jej dovozuje teorie i judikatura. V zájmu odstranění pochybností se navrhuje explicitně uvést oba formalizované kontrolní postupy v předmětném ustanovení.

Postup k odstranění pochybností ve smyslu § 89 a 90 daňového řádu je kontrolním postupem, který nastupuje v případě, že správce daně má konkrétní pochybnosti o správnosti, průkaznosti nebo úplnosti podaného řádného daňového tvrzení nebo dodatečného daňového tvrzení, popřípadě dalších písemností předložených daňovým subjektem, nebo o pravdivosti údajů v nich uvedených. V takovém případě správce daně vyzve daňový subjekt k odstranění těchto pochybností, čímž je postup k odstranění pochybností zahájen. Tento postup přitom primárně slouží pro krátké, jednoduché a rychlé odstranění pochybností správce daně v součinnosti s daňovým subjektem. V případě, že je v průběhu postupu identifikována potřeba širšího dokazování, měla by být v daném rozsahu zahájena daňová kontrola.

Daňová kontrola podle § 85 až 88 daňového řádu je nejvýznamnějším kontrolním postupem správy daní, který slouží ke komplexnímu prověření daňových povinností, tvrzení daňového subjektu nebo jiných okolností rozhodných pro správné zjištění a stanovení daně vztahující se k jednomu daňovému řízení. Daňový řád přitom upravuje předmět, rozsah a opakování daňové kontroly, práva a povinnosti daňového subjektu, zahájení daňové kontroly a její skončení.

Od uvedených kontrolních postupů je třeba odlišit provádění vyhledávací činnosti při správě daní. Podle § 78 odst. 1 daňového řádu správce daně vyhledává důkazní prostředky a daňové subjekty a zjišťuje plnění jejich povinností při správě daní před zahájením řízení

i v jeho průběhu. V rámci vyhledávací činnosti tak správce daně využívá dostupných technických, právních a organizačních prostředků, aby zjistil skutečnosti rozhodné pro správu daní. Postupy vyhledávací činnosti slouží k vyhledávání důkazních prostředků, nikoliv však k jejich hodnocení a případnému osvědčení jako důkazů o skutkovém stavu. Tomu slouží až proces dokazování a hodnocení důkazů v rámci konkrétního řízení. Kontrolní činnost v sobě naproti tomu zahrnuje jak zjišťování rozhodných skutečností pro správu daní, tak provádění dokazování. Naopak vyhledávání rozhodných skutečností lze provádět i mimo kontrolní činnost. Vyhledávací činnost a kontrolní činnost se tedy svým obsahem částečně překrývají. Ačkoliv lze zřejmě uvažovat i o pojetí, podle něhož je vyhledávací činnost součástí kontrolní činnosti v širším slova smyslu, v prostředí správy daní je třeba zdůraznit, že ustanovení § 11 odst. 1 daňového řádu, které v nejobecnější rovině upravuje pravomoci správce daně, chápe provádění vyhledávací činnosti jako samostatnou pravomoc správce daně vedle pravomoci ke kontrole plnění povinností osob zúčastněných na správě daní. Z tohoto důvodu je třeba v rámci vybrané působnosti podle navrženého ustanovení zákona o Finanční správě ČR normovat provádění vyhledávací činnosti samostatně, čemuž svědčí i samostatná úprava vyhledávací činnosti v ustanovení § 78 daňového řádu vedle samostatné úpravy jednotlivých kontrolních postupů.

Podle § 78 odst. 3 písm. e) daňového řádu je jednou z forem vyhledávací činnosti též provádění *místního šetření*, které ovšem může být materiálně prováděno i v rámci kontrolních postupů, a to stejně jako vyhledávací činnost jako celek. Místní šetření je upraveno v § 80 až 84 daňového řádu, přičemž se jedná o postup, v rámci něhož správce daně zejména vyhledává důkazní prostředky a provádí ohledání u daňových subjektů a dalších osob zúčastněných na správě daní, jakož i na místě, kde je to vzhledem k účelu místního šetření nejvhodnější.

Ačkoliv je v navrženém ustanovení § 10 odst. 4 zákona o Finanční správě ČR explicitně uvedeno, které jednotlivé postupy při správě daní tvoří vybranou působnost, z logiky věci je třeba za součást výkonu vybrané působnosti fakticky považovat i provádění řady dalších úkonů či postupů podle daňového řádu či procesních ustanovení zvláštních daňových zákonů, které jsou nedílně spjaty s prováděním vyhledávací činnosti nebo kontrolních postupů. V rámci provádění těchto postupů tak budou aplikovány i jiné pravomoci správce daně, které jsou k provádění těchto postupů nezbytné. Finanční úřad bude moci aplikovat i řadu dalších ustanovení daňového řádu, než ta, která přímo upravují uvedené postupy. Půjde především o pravidla části druhé daňového řádu (obecná část o správě daní) či části čtvrté (následky porušení povinnosti při správě daní – např. možnost uložit pořádkovou pokutu podle § 247 daňového řádu). Nemusí se navíc jednat ani o agendy, které jsou vykonávány z moci úřední, pokud jsou spjaty s výkonem vybrané působnosti finančního úřadu. Zároveň se může jednat o procesní pravidla zakotvená v jiných právních předpisech, než je daňový řád, který se jako obecný předpis pro správu daní (§ 4 daňového řádu) použije, pokud jiný zákon nestanoví jinak (typicky půjde o zvláštní procesní úpravu v zákoně o dani z přidané hodnoty).

Současně je třeba zdůraznit, že vybraná působnost finančního úřadu zahrnuje toliko provádění kontrolních postupů a vyhledávací činnosti, avšak nikoliv pravomoc k vedení nalézacího či jiného řízení při správě daní jako celku. Vedení tohoto řízení, zejména pak stanovení daně na základě zjištění vzešlých z provedení uvedených postupů, bude nadále v působnosti správce daně (finančního úřadu), jehož místní příslušnost je určena obecnými pravidly místní příslušnosti (tj. primárně § 8 odst. 2 věta první zákona o Finanční správě ČR ve spojení s § 13 daňového řádu).

Pokud jde o zahájení nalézacího řízení, podle § 91 odst. 1 daňového řádu platí, že řízení je zahájeno dnem, kdy příslušnému správci daně došlo první podání ve věci učiněné osobou zúčastněnou na správě daní, nebo dnem, kdy byl správcem daně vůči osobě zúčastněné na správě daní učiněn první úkon ve věci. Zahájení daňové kontroly nebo postupu k odstranění pochybností může být tímto prvním úkonem ve věci (pokud již nebylo řízení zahájeno dříve), přičemž správcem daně, který je příslušným k učinění tohoto úkonu bude v případě výkonu

vybrané působnosti právě správce daně, který daný kontrolní postup zahájil, i když není v daném případě místně příslušný pro vedení nalézacího řízení. Zahájením kontrolního postupu pak bude současně zahájeno nalézací řízení u obecně místně příslušného správce daně, který je k jeho vedení místně příslušný. Nastane tak situace, kdy jedním správcem daně je proveden první úkon ve věci, jehož důsledkem je (automaticky ze zákona) zahájení nalézacího řízení u jiného správce daně. Tato situace bude vyžadovat důkladnou koordinaci dotčených finančních úřadů.

Zavedení celostátní územní působnosti finančních úřadů v případě vybrané působnosti bude možné (například v rámci boje s karuselovými podvody na dani z přidané hodnoty) vhodně kombinovat s pokračujícím využíváním institutu dožádání podle § 17 daňového řádu, kdy může místně příslušný správce daně dožádat jiného věcně příslušného správce daně téhož nebo nižšího stupně o provedení úkonů nebo dílčích řízení nebo jiných postupů, které by sám mohl provést jen s obtížemi nebo s vynaložením neúčelných nákladů, anebo které by nemohl provést vůbec. Institut dožádání může najít své uplatnění mimo jiné v souvislosti se stanovením daně z moci úřední v situaci, kdy daňový subjekt (např. členek řetězce daně z přidané hodnoty) nepodá daňové přiznání, a to ani na výzvu správce daně. Následně má správce daně možnost ve smyslu § 145 odst. 1 daňového řádu vyměřit daň podle pomůcek či předpokládat, že daňový subjekt tvrdil v řádném daňovém tvrzení daň ve výši 0 Kč. Správce daně se tak sice nachází v rámci nalézacího (vyměřovacího) řízení, avšak mimo kontrolní postup, tj. daňovou kontrolu či postup k odstranění pochybností. I v této situaci však může být žádoucí, aby dokazování nebo vyčíslení daně provedl finanční úřad, který provádí kontrolní postupy (zejména daňovou kontrolu na základě výkonu vybrané působnosti například u ostatních daňových subjektů v rámci řetězce daně z přidané hodnoty). Vyměření daně (tedy vydání platebního výměru) jako takové nadále provede finanční úřad místně příslušný dle obecných pravidel. Finanční úřad, který provádí kontrolní postupy u ostatních daňových subjektů v rámci řetězce daně z přidané hodnoty, by v těchto případech měl možnost provést dokazování, popřípadě vyčíslení (nikoliv stanovení) daně podle pomůcek na základě odpovídajícím způsobem formulovaného dožádání.

Jak bylo uvedeno výše, vybraná působnost finančního úřadu se vztahuje na postupy v rámci jím vykonávané správy daní, kterou je třeba rozumět nejen správu daní v užším smyslu, ale i správu jiných obdobných peněžitých plnění, pokud je spravují finanční úřady v režimu daňového řádu. V konkrétní rovině se výkon vybrané působnosti finančního úřadu na celém území České republiky bude zejména dotýkat i provádění vyhledávací činnosti a kontrolních postupů v rámci správy odvodů za porušení rozpočtové kázně ve smyslu § 44a zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, kterou vykonávají finanční úřady.

Specifickou otázkou v souvislosti s navrženým rozsahem vybrané působnosti finančních úřadů představuje případná působnost k *provádění řízení o správních deliktech*. Finanční úřady disponují touto obecnou působností na základě ustanovení § 10 odst. 1 písm. b) zákona o Finanční správě ČR ve spojení s vymezením věcné příslušnosti k projednání konkrétních správních deliktů v jiných zákonech, které rovněž obsahují samotné skutkové podstaty těchto správních deliktů (tj. přestupků a správních deliktů právnických osob a fyzických osob podnikajících). Místní příslušnost k provádění řízení o správních deliktech se řídí obecnou úpravou místní příslušnosti ve správním řádu, resp. v zákoně č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. Současně jsou v řadě úprav správních deliktů použita specifická pravidla místní příslušnosti v případě provádění řízení o správních deliktech, která předpokládají, že určité správní delikty projednává ten orgán, který je zjistil při své činnosti, a to zpravidla vedle orgánu, který je v případě těchto správních deliktů místně příslušný podle obecných pravidel (jedná se tedy o případ sdílené působnosti výlučné, viz dále). Aplikace tohoto principu je projevem zásady hospodárnosti ve správním řízení, neboť v řadě případů není efektivní předávat podklady ke zjištěnému správnímu deliktu tomu správnímu orgánu, který je obecně místně příslušný. Na straně druhé ale platí, že správní orgán v tomto případě provádí řízení o správních deliktech pouze jako sekundární

(„přidruženou“) působnost, která není z jeho strany vykonávána systematicky a plošně, ale pouze tehdy, pokud je správní delikt zjištěn v rámci výkonu primární („kmenové“) působnosti správního orgánu, k jejímuž výkonu je tento orgán primárně určen. S tím souvisí i skutečnost, že sekundární působnost takového orgánu nezužuje působnost obecně místně příslušného orgánu a v případě, že je správní delikt zjištěn při výkonu působnosti jiného orgánu, je na volbě tohoto orgánu, zda provede řízení sám nebo v souladu s okolnostmi daného případu a při aplikaci základních zásad správního řízení předá věc orgánu, který je obecně místně příslušný. V případě, že však bude řízení zahájeno a vedeno jiným než obecně příslušným orgánem, působnost obecně příslušného je v tomto rozsahu suplována.

Ilustrativním příkladem uvedeného pojetí rozdělení kompetence k provádění řízení o správních deliktech – byť z oblasti mimo klíčovou působnost orgánů finanční správy – může být ustanovení § 72 zákona č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu, ve znění pozdějších předpisů, které v odstavci 1 stanoví obecnou věcnou a místní příslušnost k projednávání správních deliktů „správci daně“, kterým je pro účely daného zákona celní úřad jako správce spotřební daně z lihu. Současně je ale v případě vybraných správních deliktů v odstavci 2 stanoveno, že pokud jejich spáchání zjistí při výkonu své působnosti některý z tam uvedených orgánů, také tento orgán má pravomoc tyto správní delikty projednat. Kromě orgánu finanční správy je mezi těmito orgány i „orgán celní správy“, tj. typicky také celní úřad – zde se ovšem bude jednat o celní úřad, který není obecně místně příslušný jako správce spotřební daně z lihu, který by jinak disponoval obecnou působností k provádění řízení o správních deliktech podle odstavce 1 daného ustanovení.

Obecně je třeba konstatovat, že zakotvení vybrané působnosti finančního úřadu v zákoně o Finanční správě ČR samo o sobě nedává finančnímu úřadu, který není obecně místně příslušný, pravomoc k provádění řízení o správních deliktech. Nicméně vzhledem k tomu, že některé speciální úpravy předpokládají, že správní delikty postihuje také finanční úřad, který je zjistil „při své činnosti“, fakticky bude možné, aby finanční úřad zjistil a následně postihoval tyto správní delikty i při výkonu vybrané působnosti, jakkoliv odhalování spáchaných správních deliktů nebude smyslem a účelem výkonu vybrané působnosti, a to ani z kapacitních důvodů.

Jak již bylo řečeno, možnost postihu správních deliktů v tomto případě (tam kde to předpokládá zvláštní zákon) nebude představovat zúžení působnosti finančního úřadu, který je obecně místně příslušný. Současně nepůjde o rozšíření působnosti finančního úřadu, který vykonává vybranou působnost, ve věcném smyslu, neboť rozšířením okruhu činností, při nichž může být správní delikt zjištěn, dojde toliko k určitému kvantitativnímu navýšení počtu vedených řízení o správních deliktech, k jejichž vedení by jinak nebyl finanční úřad místně příslušný. Bude tak ale moci činit pouze v rozsahu své stávající věcné působnosti.

Typickým příkladem, kdy finanční úřad bude moci sankcionovat porušení právních předpisů, která zjistí při výkonu vybrané působnosti, bude postih porušení zákona č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti a o změně zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o omezení plateb v hotovosti“), který obsahuje speciální úpravu postavenou na působnosti finančních úřadů ukládat sankce za zjištěné správní delikty – srov. § 6a odst. 5 a 6 zákona o omezení plateb v hotovosti.

Samostatnou kategorii představují tzv. platební delikty, tj. delikty spočívající v porušení daňových předpisů, které jsou projednávány a sankcionovány v procesním režimu daňového řádu. V souvislosti s výkonem vybrané působnosti finančního úřadu je třeba uvažovat o možnosti projednávat následující platební delikty.

- Pořádkova pokuta „při jednání“ podle § 247 odst. 1 daňového řádu – příslušným správcem daně je v tomto případě ten správce daně, který vede jednání, při němž pachatel závažně ztěžuje správu daní v zákoně uvedenými způsoby jednání, tj. příslušnost správce daně se zde neřídí obecnou místní příslušností podle § 13

daňového řádu, ale je spojena s příslušností správce daně vést jednání, při němž je delikt spáchán. Pokud tedy bude delikt spáchán při jednání v rámci výkonu vybrané působnosti finančního úřadu, bude automaticky dána příslušnost tohoto úřadu i k uložení pokuty.

- Pořádková pokuta „vynucovací“ podle § 247 odst. 2 daňového řádu – jedná se o pokutu do 500 000 Kč, kterou může správce daně uložit tomu, kdo závažně ztěžuje nebo maří správu daní tím, že bez dostatečné omluvy nevyhoví ve stanovené lhůtě výzvě ke splnění procesní povinnosti nepeněžitě povahy, která mu byla stanovena zákonem nebo správcem daně, nestanoví-li zákon jiný důsledek. Smyslem a účelem této sankce je jejím prostřednictvím vynutit na postihované osobě splnění určité povinnosti při správě daní (typicky součinnost při provádění místního šetření a daňové kontroly), a to z povahy věci v rozsahu působnosti správce daně vykonávat správu daní ve věci, které se daná povinnost týká. Z toho vyplývá, že příslušným správcem daně k uložení pokuty je v tomto případě ten správce daně, který jejím prostřednictvím vynucuje určitou povinnost při správě daní. Pokud tedy půjde o porušení povinnosti a její následné vynucování v souvislosti s výkonem vybrané působnosti finančního úřadu, bude automaticky dána příslušnost tohoto úřadu i k uložení této pokuty (stejně jako k vydání výzvy ke splnění povinnosti, která musí uložení této pokuty předcházet).
- Pokuta za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy podle § 247a daňového řádu, která postihuje nesplnění oznamovací nebo evidenční povinnosti stanovené daňovým zákonem nebo správcem daně, resp. nedodržení povinné elektronické formy podání. V případě této pokuty je příslušným k jejímu uložení obecně místně příslušný správce daně podle § 13 daňového řádu, přičemž v tomto ohledu se nenavrhuje speciální úprava. Finanční úřad, který není obecně místně příslušný, tak v případech, kdy bude vykonávat vybranou působnost, nebude současně příslušný k uložení pokuty podle § 247a daňového řádu. Zjištění ohledně spáchaných správních deliktů budou nicméně předána orgánu, který je obecně místně příslušný, a to v souladu se zásadou oficiality (srov. § 9 odst. 2 daňového řádu).

V případě jiných sankcí za platební delikty (např. penále, úrok z prodlení či pokuta za opožděné tvrzení daně) jde o sankce, které jsou svázány s tvrzením či úhradou daně, tj. je na místě, aby příslušným k jejich ukládání, resp. správě (s ohledem na to, že zpravidla vznikají ze zákona) byl ten finanční úřad, který vede nalézací řízení jako celek, resp. řízení při placení daní. Příslušnost jiného finančního úřadu vykonávajícího vybranou působnost zde není nezbytná, resp. žádoucí; proto se ani zde nenavrhuje speciální pravidlo, které by upravilo odchylku od stávající úpravy.

K bodu 4 (§ 12 odst. 3)

Vybranou působnost podle navrženého § 10 odst. 4 zákona o Finanční správě ČR budou finanční úřady vykonávat na celém území České republiky. V praxi se tak výkon vybrané působnosti jednotlivých finančních úřadů bude překrývat, neboť obecná pravidla pro určení místní příslušnosti budou ve vztahu k výkonu vybrané působnosti svědčit všem finančním úřadům současně. V případě správy daní půjde o obecné určení místní příslušnosti podle § 13 odst. 1 daňového řádu, která se řídí

- u fyzické osoby jejím místem pobytu, kterým se pro účely správy daní rozumí adresa místa trvalého pobytu občana České republiky, nebo adresa hlášeného místa pobytu cizince, a nelze-li takto místo pobytu fyzické osoby určit, rozumí se jím místo na území České republiky, kde se fyzická osoba převážně zdržuje,
- u právnické osoby jejím sídlem, kterým se pro účely správy daní rozumí adresa, pod kterou je právnická osoba zapsaná v obchodním rejstříku nebo obdobném veřejném rejstříku, nebo adresa, kde právnická osoba sídlí skutečně, pokud se tato osoba do těchto rejstříků nezapisuje.

Obecně platí, že působnost, resp. pravomoc správního orgánu může být koncipována jako *výlučná*, nebo jako *sdílená* s jinými správními orgány. V případě, že se jedná o sdílenou působnost, musí být buď samotným charakterem dané působnosti, anebo pomocí navazujících kompetenčních a procesních mechanismů zajištěno, že v konkrétním případě nedojde ke kolizi místní příslušnosti v podobě nežádoucího výkonu působnosti dvěma správními orgány současně. V daném ohledu je tak třeba rozlišovat dvě kategorie působností, v jejichž případě může být dán jejich sdílený charakter:

- **sdílená působnost „výlučná“** – v tomto případě se jedná o působnost, kterou v obecné právní rovině disponuje více správních orgánů, avšak v konkrétním případě ji může v daném místě a čase vykonávat pouze jeden správní orgán. V takovém případě jsou nadále formálně věcně i místně příslušné všechny kompetentní orgány, avšak jeden z nich tím, že v konkrétním případě výkon kompetence reálně zahájí, znemožní její výkon jinými správními orgány. Typicky se bude jednat o agendy vykonávané v rámci řízení (daňového či správního) nebo v úzkém vztahu k němu.
- **sdílená působnost „souběžová“** – v tomto případě se jedná o působnost, kterou nejen že disponuje více správních orgánů, ale navíc ji tyto správní orgány mohou vykonávat i současně. Uvedený charakter je zpravidla dán specifickou povahou dané agendy, která není vykonávána v rámci řízení a při jejím výkonu jedním správním orgánem nevzniká *překážka litispendence*, resp. *překážka věci rozhodnuté*. Typicky se bude jednat o agendy zjišťování informací či vyhledávání důkazních prostředků.

V mezích navrženého okruhu vybrané působnosti finančních úřadů podle § 10 odst. 4 zákona o Finanční správě ČR bude patřit provádění kontrolních postupů, tj. zejména postupu k odstranění pochybností a daňové kontroly mezi sdílené působnosti výlučné, neboť tyto postupy lze provádět pouze, pokud je současně vedeno řízení, přičemž je v konkrétní věci v daný okamžik může provádět pouze jeden správce daně. Naopak provádění vyhledávací činnosti včetně místního šetření spadá do kategorie sdílených působností souběžových, neboť ve vztahu ke konkrétnímu subjektu mohou být tyto postupy vykonávány více správci daně současně nezávisle na sobě.

V této souvislosti je třeba zmínit pojem „*příslušný správní orgán*“ (resp. „*příslušný správce daně*“, popřípadě „*příslušný finanční úřad*“), který je v právních předpisech hojně používán. Tento pojem odkazuje na orgán, který disponuje věcnou a místní příslušností k výkonu veřejné moci v konkrétním případě, čímž zajišťuje, že výkon veřejné moci v daném případě se pohybuje v mezích věcné a územní působnosti daného správního orgánu. Nicméně pokud je v konkrétním případě odkazováno na příslušný správní orgán v uvedeném smyslu, nemusí takový odkaz ještě znamenat vydělení jednoho unikátního správního orgánu, který disponuje možností vykonávat veřejnou moc v daném případě. Právě v případě sdílených působností je kritérium formálně-právně určené příslušnosti *stricto sensu* pro určení kompetentního orgánu nedostatečné. Fakticky tak při tomto určení musí přistoupit ještě kritérium toho, který správní orgán v dané věci předmětnou agendu skutečně vykonává, ať již se jedná o sdílenou působnost výlučnou, kdy právě faktický výkon agendy jedním správním orgánem vylučuje možnost jejího výkonu orgánem jiným, nebo o působnost souběžovou, kdy agendu může vykonávat více orgánů současně, ačkoliv v daném místě a čase tak činí zpravidla pouze jeden.

Pokud tedy řada ustanovení různých právních předpisů operuje s pojmem „*příslušný správní orgán*“ v souvislosti s určitými instituty, je třeba tento pojem podle povahy daného institutu chápat *largo sensu* i jako pojem odkazující ke správnímu orgánu, který v souladu se svojí obecnou příslušností vykonává veřejnou moc v daném konkrétním případě, v němž je daný institut aplikován. Pokud by tomu tak nebylo, pojem „*příslušný správní orgán*“ by v případě sdílených působností nepřinesl nezaměnitelné určení jednoho konkrétního příslušného orgánu, neboť v takovém případě je příslušných správních orgánů *stricto sensu* více.

V souvislosti s výkonem vybrané působnosti finančního úřadu lze uvést následující příklady aplikace tohoto principu:

- § 35 daňového řádu upravující zachování lhůt v případě, že je úkon relevantním způsobem směřován vůči „*věcně a místně příslušnému správci daně*“ – příslušným správcem daně zde bude ten, který na základě příslušnosti k výkonu sdílené působnosti skutečně vykonává správu daní v konkrétní věci, které se daný úkon týká,
- § 64 odst. 1 daňového řádu, podle něhož spis při správě *daní* „*vede příslušný správce daně*“ – tím bude ten správce daně, který na základě obecné příslušnosti k výkonu sdílené působnosti skutečně vykonává správu daní v konkrétní věci, ve vztahu k níž je pak veden spis, popřípadě jeho příslušná část,
- § 73 odst. 1 daňového řádu, podle něhož se podání „*činí u příslušného správce daně*“ – tím je v případě sdílené působnosti opět správce daně, který vykonává správu daní v konkrétní věci, které se dané podání týká,
- § 75 daňového řádu, který upravuje postoupení podání v případě, že správce daně není příslušný vést řízení ve věci, které se podání týká – rozhodující zde v případě sdílené působnosti bude zúžení příslušnosti konkrétního správce daně tím, že jiný konkrétní správce daně již začal působnost v konkrétní věci vykonávat.

V určitých případech při správě daní nicméně může být výklad pojmu „*příslušný správce daně*“ odlišný, a to podle kontextu jeho použití. Lze uvést tyto příklady:

- § 237 odst. 3 daňového řádu, podle něhož může poplatník podat stížnost na postup plátce daně, a to „*správci daně, který je tomuto plátcovi daně místně příslušný*“. Zde se bude jednat o správce daně, který je příslušný na základě obecné místní příslušnosti podle § 13 odst. 1 daňového řádu, na kterou je zde implicitně odkazováno,
- § 239a odst. 4, § 239b odst. 3 a § 240b odst. 3 daňového řádu, které předpokládají, že v určitých případech souvisejících s přechodem daňové povinnosti fyzické či právnické osoby zůstane zachována příslušnost správce daně, který danou povinnost spravoval dosud – v tomto případě bude u sdílených působností třeba rozumět dosud příslušným správcem daně každého správce daně, který v rozhodný okamžik danou povinnost mohl spravovat jako místně příslušný, popř. ji fakticky spravoval (tato ustanovení je třeba chápat tak, že pro určení místní příslušnosti správce daně bude nadále rozhodný stav určení místní příslušnosti k rozhodnému okamžiku).

Existence sdílených působností přirozeně vyvolává otázku kolize místní příslušnosti správních orgánů. Ta je při správě daní řešena ustanovením § 14 odst. 1 daňového řádu. Podle tohoto ustanovení platí, že je-li v téže věci místně příslušných několik správců daně, řízení provede ten z nich, u kterého bylo řízení zahájeno nejdříve, pokud se místně příslušní správci daně nedohodnou jinak; ostatní správci daně řízení nezahájí, popřípadě zahájené řízení zastaví. Toto pravidlo nicméně řeší toliko kolizi při vedení řízení, nikoliv kolizi při provádění jiných postupů, mezi které patří postupy tvořící navrhovanou vybranou působnost finančních úřadů. V případě sdílené působnosti souběžové, tj. v daném případě působnosti k provádění vyhledávací činnosti, nemůže kolize z povahy věci vzniknout. V případě kontrolních postupů (zejména postupu k odstranění pochybností a daňové kontroly), tj. postupů, které samy o sobě nejsou řízením (ačkoli jsou zpravidla v rámci řízení vykonávány) a na které nebude ustanovení § 14 daňového řádu dopadat, je však nezbytné stanovit kolizní pravidlo obdobné § 14 daňového řádu, neboť se v jejich případě jedná o výkon sdílených působností výlučných. Toto speciální pravidlo by mělo být normováno v zákoně o Finanční správě ČR, konkrétně v navrženém § 12 odst. 3, neboť se uplatní toliko v souvislosti s výkonem vybrané působnosti finančních úřadů.

Obecně platí, že právě pomocí pravidla o zamezení kolize při výkonu sdílených působností správních orgánů je po legislativní stránce dosaženo rozdílu mezi sdílenou působností výlučnou a souběžovou. Samotné legislativní vyjádření sdílené působnosti totiž mezi těmito

dvěma případy nerozlišuje, neboť pouze stanoví kompetenci více správních orgánů k výkonu určité agendy v rámci vymezené územní působnosti. Není-li stanoveno jinak nebo nevyplývá-li opak z logiky věci či povahy určitého institutu, je takto stanovená sdílená působnost vždy souběžová. Teprve normování kolizního pravidla, které zajistí, že v konkrétním případě bude daná působnost vykonávána vždy pouze jedním orgánem z okruhu formálně příslušných, vtiskne dané sdílené působnosti výlučný charakter.

V praxi tak bude v případě vybrané působnosti finančních úřadů dána následující hierarchie právních norem: (i) pravidla v ustanoveních § 8 odst. 2 věty druhé a § 10 odst. 4 zákona o Finanční správě ČR vymezí věcnou a místní příslušnost všech finančních úřadů k výkonu vybraných sdílených působností, a to primárně v souběžovém charakteru; (ii) úprava v § 12 odst. 3 zákona o Finanční správě ČR z této množiny vyjme provádění kontrolních postupů při správě daní (zejména postupu k odstranění pochybností a daňové kontroly) a učiní je sdílenými výlučnými působnostmi; provádění zbylých postupů, které tvoří vybranou působnost finančních úřadů (tj. vyhledávací činnost včetně místního šetření), zůstane v charakteru sdílené působnosti souběžové. Pokud by součástí vybrané působnosti finančních úřadů hypoteticky bylo i vedení řízení při správě daní, aplikovalo by se kromě uvedených pravidel též kolizní ustanovení § 14 odst. 1 daňového řádu.

Lze tedy shrnout, že vyhledávací činnost a kontrolní postupy při správě daní bude moci provést kterýkoliv finanční úřad. V případě postupu k odstranění pochybností a daňové kontroly tím, že jeden z finančních úřadů začne tyto postupy provádět, bude na základě kolizního pravidla pro danou věc omezena kompetence ostatních finančních úřadů.

Součástí kolizního pravidla nicméně – na rozdíl od § 14 odst. 1 daňového řádu, resp. § 11 odst. 2 správního řádu – není možnost *dohody správců daně* (finančních úřadů) odlišným způsobem. Případná změna správce daně v průběhu provádění kontrolního postupu bude realizována prostřednictvím využití standardního institutu dožádání podle daňového řádu, přičemž by se mělo jednat spíše o výjimečné situace. Není tedy třeba v tomto ohledu normovat speciální pravidlo upravující dohodu správců daně.

Pravomoc Odvolacího finančního ředitelství rozhodovat spory o místní příslušnosti není navrženým ustanovením dotčena. Ustanovení § 14 odst. 2 daňového řádu se i v tomto případě uplatní.

K bodu 5 (§ 13 odst. 4)

Navrhuje se speciální úprava ve věci *seznámení se daňového subjektu s obsahem spisu při správě daní* v rámci výkonu vybrané působnosti finančního úřadu. Podle ustanovení § 64 odst. 1 daňového řádu se písemnosti týkající se práv a povinností daňového subjektu zakládají do spisu, který vede příslušný správce daně. Podle § 66 odst. 1 daňového řádu je daňový subjekt oprávněn u správce daně nahlédnout do částí spisu týkajících se jeho práv a povinností, které označí, s výjimkou části vyhledávací. Písemnost založená ve spise obecně může mít jak listinnou, tak elektronickou podobu.

Příslušným správcem daně, který vede spis, je obecně správce daně (finanční úřad), který je místně příslušný k vedení řízení, resp. k provádění postupů v souladu s vymezením místní příslušnosti při správě daní v § 13 daňového řádu. V případě výkonu vybrané působnosti finančního úřadu jako výkonu sdílené působnosti bude nicméně k vedení spisu, resp. jeho příslušné části příslušný ten finanční úřad, který v konkrétním případě vybranou působnost skutečně vykonává (provádí daný úkon či postup). Pokud je tedy k vedení nalézacího řízení při správě daní v konkrétním případě místně příslušný např. Finanční úřad pro hlavní město Prahu, zatímco daňovou kontrolu v rámci výkonu celorepublikové vybrané působnosti bude provádět Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj, bude spis v dané věci jako celek veden Finančním úřadem pro hlavní město Prahu, ale jeho příslušná část („kontrolní spis“) bude až do ukončení daňové kontroly vedena Finančním úřadem pro Moravskoslezský kraj. Následně bude věc včetně příslušné části spisu předána Finančnímu úřadu pro hlavní město Prahu. Tento postup platí v případě výkonu sdílených působností výlučných; naopak v případě výkonu sdílených působností souběžových, kdy finanční úřady mohou tyto

působnosti vykonávat nezávisle na sobě, bude každým z nich veden samostatný spis nebo jeho příslušná část.

Stav, kdy vybranou působnost může vykonávat kterýkoliv finanční úřad, by ovšem v praxi mohl znamenat určité zhoršení postavení osob zúčastněných na správě daní. Náklady těchto osob spojené se samotným výkonem dané působnosti lze minimalizovat či zcela eliminovat aplikací základních zásad správy daní, konkrétně zásady hospodárnosti a zásady vstřícnosti vůči osobám zúčastněným na správě daní. V konkrétní rovině může těchto výsledků Finanční správa České republiky dosáhnout tím, že při volbě místa výkonu vybrané působnosti bude vzato v úvahu místo pobytu či sídlo daňového subjektu.

Specifickou otázkou je nicméně problematika nahlížení do spisu, jehož část bude po dobu výkonu vybrané působnosti vedena finančním úřadem, který není místně příslušný podle § 13 daňového řádu a který nevede spis pro dané řízení jako celek. Tato skutečnost by mohla vést k zatížení daňového subjektu či jeho zástupce, popř. ke komplikaci uplatnění jeho procesních práv. Z tohoto důvodu se navrhuje doplnit do § 13 zákona o Finanční správě ČR, které již dnes upravuje zvláštní pravidla o nahlížení do spisu při správě daní, ustanovení, která významným způsobem rozšíří možnost seznámit se s písemnostmi, které jsou součástí spisu.

Především se navrhuje, aby vybrané písemnosti, které se zakládají do spisu v souvislosti s výkonem vybrané působnosti, byly daňovému subjektu zpřístupněny a aby se s nimi mohl seznámit i u finančního úřadu, který je obecně místně příslušný podle § 13 daňového řádu, ačkoli vybranou působnost v dané chvíli nevykonává. Písemnosti, které jsou v navrženém odstavci vyjmenovány, budou daňovému subjektu zprostředkovány, aniž by daňový subjekt nahlížel do spisu ve smyslu § 66 daňového řádu. Materiálně bude ale dosaženo stejného účinku jako při nahlížení do spisu – daňový subjekt se seznámí s obsahem písemností. Vzhledem ke skutečnosti, že se nejedná o nahlížení do spisu ve smyslu § 66 daňového řádu, zákon výslovně vylučuje možnost seznámit se s obsahem vyhledávací části spisu, stejně jako to činí daňový řád v § 66 odst. 1.

Zákon taxativně vyjmenovává, kterých písemností se zpřístupnění u obecně příslušného správce daně týká. Nelze po správci daně z důvodu proporcionality a hospodárnosti požadovat, aby zpřístupňoval veškeré písemnosti. Proto ustanovení cílí pouze na ty písemnosti, které v elektronické formě obdržel (typicky od osoby zúčastněné na správě daní – ať již od daňového subjektu, jeho zástupce či od třetí osoby), anebo ty, které sám vyprodukoval. Lze předpokládat, že suma těchto písemností je značná, a to i s ohledem na stále se rozšiřující okruh podání, která jsou vůči správci daně činěna obligatorně v elektronické formě (srov. např. § 72 odst. 4 daňového řádu nebo § 101a zákona o dani z přidané hodnoty). Věcný rozsah zpřístupňovaných písemností je definován rozsahem vybrané působnosti. Zpřístupněny budou ty písemnosti, které jsou do spisu zakládány právě v souvislosti s výkonem vybrané působnosti.

Zpřístupňované písemnosti je možné rozdělit do dvou skupin. První skupinu tvoří podání směřující od osob zúčastněných na správě daní ke správci daně, která jsou učiněna elektronicky. Podáním učiněným elektronicky je v tomto ohledu i tzv. e tiskopis, jako úkon učiněný vůči správci daně elektronicky bez uznávaného elektronického podpisu nebo za použití jiných přenosových technik, které je správce daně způsobilý přijmout, pokud je následně v zákonem stanovené lhůtě potvrzen nebo opakován některým způsobem aprobovaným daňovým řádem (srov. § 71 odst. 3 daňového řádu). Podání je učiněno elektronicky též tehdy, pokud jej subjekt učiní prostřednictvím technického nosiče dat (CD, flash-disk), který obsahuje příslušný soubor ve formátu a struktuře zveřejněné správcem daně. Druhou skupinu tvoří písemnosti vznikající při vlastní činnosti správce daně. Úřední záznam, protokol, zprávu o daňové kontrole nebo rozhodnutí (například výzva k odstranění pochybností podle § 89 odst. 1 daňového řádu) správce daně daňovému subjektu zpřístupní bez ohledu na to, v jaké podobě byly vytvořeny (listinné nebo elektronické). Jiné písemnosti vyprodukované správcem daně (zejména neformální přípisy a vyznění), budou

daňovému subjektu zprostředkovány, pouze pokud byly správcem daně daňovému subjektu nebo třetí osobě doručeny elektronicky (viz § 39 odst. 1 daňového řádu).

Právo seznámit se s obsahem písemností se vztahuje pouze na písemnosti vznikající při výkonu vybrané působnosti a v této souvislosti zakládané do spisu. Vzhledem k tomu, že vybraná působnost je vymezena návrhem zákona (viz navržený § 10 odst. 4 zákona o Finanční správě ČR), nárok daňového subjektu na seznámení se s obsahem písemností se nevztahuje na písemnosti, které byly založeny do spisu v rámci vyhledávací činnosti a kontrolních postupů správce daně před tím, než byl v zákoně pojem vybraná působnost vymezen. Písemnosti založené do spisu přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nemusí být daňovému subjektu u obecně příslušného správce daně zpřístupněny. Právo seznámit se s obsahem písemností se rovněž nebude nutně vztahovat na veškeré písemnosti založené do spisu v souvislosti s výkonem vyhledávací činnosti, neboť ta se nemusí týkat konkrétního řízení (a obecně místně příslušnému finančnímu úřadu nemusí být ani známo, že jiný finanční úřad vyhledávací činnost tohoto druhu provádí, což souvisí s výše uvedeným souběžovým charakterem této působnosti).

Pokud jde o ostatní písemnosti, které se zakládají do spisu v souvislosti s výkonem vybrané působnosti, a současně na ně nedopadá povinnost zpřístupnit je daňovému subjektu podle navrženého ustanovení § 13 odst. 4 zákona o Finanční správě ČR, nadále přetrvává možnost nahlížet do spisu u finančního úřadu, který příslušnou část spisu aktuálně vede. Dále je ze strany orgánů finanční správy umožňováno též do spisu v přiměřeném rozsahu „nahlédnout“ *korespondenční formou*, byť za cenu jisté časové prodlevy. Tuto možnost lze samozřejmě využít i v případě písemností, které budou podle navrženého ustanovení § 13 odst. 4 zákona o Finanční správě ČR obligatorně zpřístupňovány.

Možnost korespondenčního „nahlížení“ vyplývá z práva daňového subjektu, aby na jeho žádost správce daně pořídil ze spisu doslovné opisy, kopie, výpisy nebo potvrzení o skutečnostech ve spisu obsažených a vydal je daňovému subjektu (viz § 67 odst. 3 daňového řádu). Ačkoliv toto právo lze realizovat pouze v rozsahu části spisu, do které lze nahlížet, není realizace tohoto práva nedílně spojena se samotným nahlížením do spisu, jak dovodila i judikatura (viz rozsudek Krajského soudu v Praze č. j. 45 Af 15/2012-29 ze dne 28. března 2013). Ta současně konstatovala, že *„toto právo nicméně není neomezené. V první řadě je třeba i v takovém případě počítat s tím, že vydání takových listin je zpoplatněno dle zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích. Nadto je i toto právo omezeno základními zásadami daňového řízení, a to zásadou vzájemné spolupráce správce daně a daňových subjektů ... a zejména pak zásadou hospodárnosti řízení, podle níž správce daně postupuje tak, aby nikomu nevznikaly zbytečné náklady ... a to ani samotnému správci daně. Z těchto zásad je třeba učinit závěr, že tam, kde by zaslání listin z daňového spisu bylo neúměrně nákladné, nelze právo na pořízení doslovných opisů, kopií, výpisů nebo potvrzení o skutečnostech ve spise obsažených realizovat absenčním způsobem, ale v souladu se zásadou spolupráce je správce daně oprávněn po daňovém subjektu vyžalovat osobní součinnost.“* Tyto závěry jsou již dnes zavedenou správní praxí orgánů finanční správy zohledňovány a bude tomu tak nadále i po přijetí navržené právní úpravy.

Lze tedy shrnout, že okruh písemností, které budou pro daňový subjekt či jeho zástupce k dispozici buď zpřístupněním podle navrženého ustanovení, nebo distanční formou, bude značný, resp. pro drtivou většinu daňových subjektů či jejich zástupců zcela postačující.

Současně je třeba zmínit vztah písemností, které se zakládají do spisu v souvislosti s výkonem vybrané působnosti, k institutu daňové informační schránky. Pomocí daňové informační schránky má daňový subjekt možnost se seznámit s vybranými písemnostmi podobně, jako při nahlížení do spisu. O nahlížení do spisu se však v pravém slova smyslu nejedná, resp. touto formou ani nelze nahlížení do spisu plně suplovat, neboť daňová informační schránka neobsahuje veškeré písemnosti, které jsou součástí spisu. Zejména zde existují kapacitní omezení. Část písemností, které se zakládají do spisu v souvislosti

s výkonem vybrané působnosti, tak sice obecně bude moci být zpřístupněna pomocí daňové informační schránky, avšak nebude se automaticky jednat o veškeré předmětné písemnosti.

K bodu 6 (§ 13b)

Specifické řešení ve vztahu k výkonu vybrané působnosti finančních úřadů je třeba přijmout též ve vztahu k úpravě *účinnosti plných mocí* vůči správci daně.

Podle § 28 odst. 1 daňového řádu je zmocnitel povinen vymezit rozsah zmocnění tak, aby bylo zřejmé, k jakým úkonům, řízením nebo jiným postupům se plná moc vztahuje, přičemž podle § 27 odst. 2 daňového řádu je plná moc vůči správci daně účinná od okamžiku jejího uplatnění u tohoto správce daně. Současně platí, že pokud si zmocnitel zvolí nového zmocněnce, okamžikem uplatnění nové plné moci u správce daně vypověděl plnou moc dosavadnímu zmocněnci v rozsahu, ve kterém byla udělena plná moc novému zmocněnci. V praxi přitom dochází běžně k případům, kdy formálně neomezený rozsah generální plné moci je daňovým subjektem fakticky zúžen tím, že plná moc je uplatněna pouze u jednoho správce daně, který je ve vztahu k daňovému subjektu příslušný k výkonu správy daní pouze v některých případech (typicky ke správě daně z nemovitých věcí). Současně je další generální plná moc uplatněna u jiného správce daně, který je ve vztahu k daňovému subjektu příslušný ke správě jiné daně (např. daně z příjmů).

V souvislosti s výkonem vybrané působnosti jiným finančním úřadem než obecně místně příslušným, je třeba zajistit kontinuitu zastoupení daňového subjektu ve věci, ke které se tento výkon vybrané působnosti vztahuje (ať už je plná moc pojata jako generální, nebo i přes omezení dopadá na postupy, které jsou součástí vybrané působnosti). Inspirací zde může být institut dožádání, v jehož případě daňový řád v § 27 odst. 3 stanoví, že plná moc je účinná i vůči jinému správci daně, který v dané věci provádí úkony na základě dožádání. Toto pravidlo tak zajišťuje, že i v případě dožádání bude daňový subjekt nadále zastoupen stejným zástupcem, jako v případě, že v dané věci koná správce daně, který je obecně místně příslušný a u něhož byla pro danou věc plná moc uplatněna. I v případě, že u dožádaného správce daně byla uplatněna jiná plná moc, představuje pravidlo § 27 odst. 3 daňového řádu speciální úpravu a plná moc uplatněná u dožádaného správce daně se v případě dožádání nepoužije.

Obdobné řešení je na místě použít i v případě výkonu vybrané působnosti finančního úřadu. V nově navrženém ustanovení § 13b zákona o Finanční správě ČR se navrhuje stanovit pravidlo, podle něhož plná moc vztahující se k vybrané působnosti uplatněná u finančního úřadu příslušného k vydání rozhodnutí ve věci, o které se vede řízení, kterého se vybraná působnost týká, je účinná i vůči jinému finančnímu úřadu, který vykonává tuto vybranou působnost. Podobně jako v případě navržené speciální úpravy nahlížení do spisu je finanční úřad, u něhož byla plná moc uplatněna, definován jako „*finanční úřad příslušný k vydání rozhodnutí ve věci, o které se vede řízení, kterého se vybraná působnost týká*“, neboť předmětné pravidlo se z povahy věci neuplatní tam, kde je prováděna vyhledávací činnost bez vztahu ke konkrétnímu řízení (zde navíc zpravidla ani nelze předpokládat interakci mezi správcem daně a zástupcem daňového subjektu).

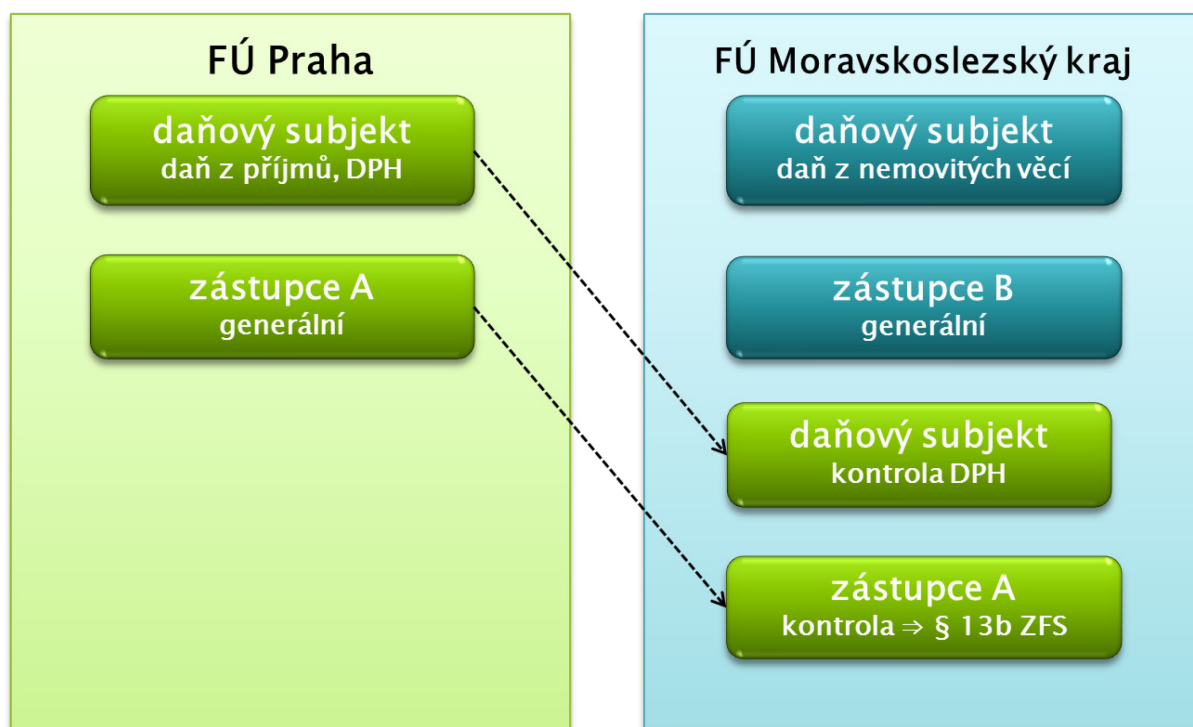
Kontinuitu zastoupení ve vztahu k vybrané působnosti lze ilustrovat na níže uvedeném příkladu 1. Odlišná situace naopak nastane v případě, že daňový subjekt není u obecně místně příslušného finančního úřadu vůbec zastoupen (příklad 2).

Příklad 1

- Obecně místně příslušným finančním úřadem pro daňový subjekt je Finanční úřad pro hlavní město Prahu.
- Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj je místně příslušný ke správě daně z nemovitých věcí daňového subjektu.
- Daňový subjekt uplatnil u Finančního úřadu pro hlavní město Prahu generální plnou moc zástupci A.

- Současně uplatnil generální plnou moc zástupci B u Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj.
- Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj zahájil u daňového subjektu daňovou kontrolu daně z přidané hodnoty jako výkon vybrané působnosti.
- Na základě navrženého pravidla § 13b zákona o Finanční správě ČR bude v souvislosti s prováděním daňové kontroly vůči Finančnímu úřadu pro Moravskoslezský kraj účinná plná moc zástupci A.

Plné moci – příklad 1

Příklad 2

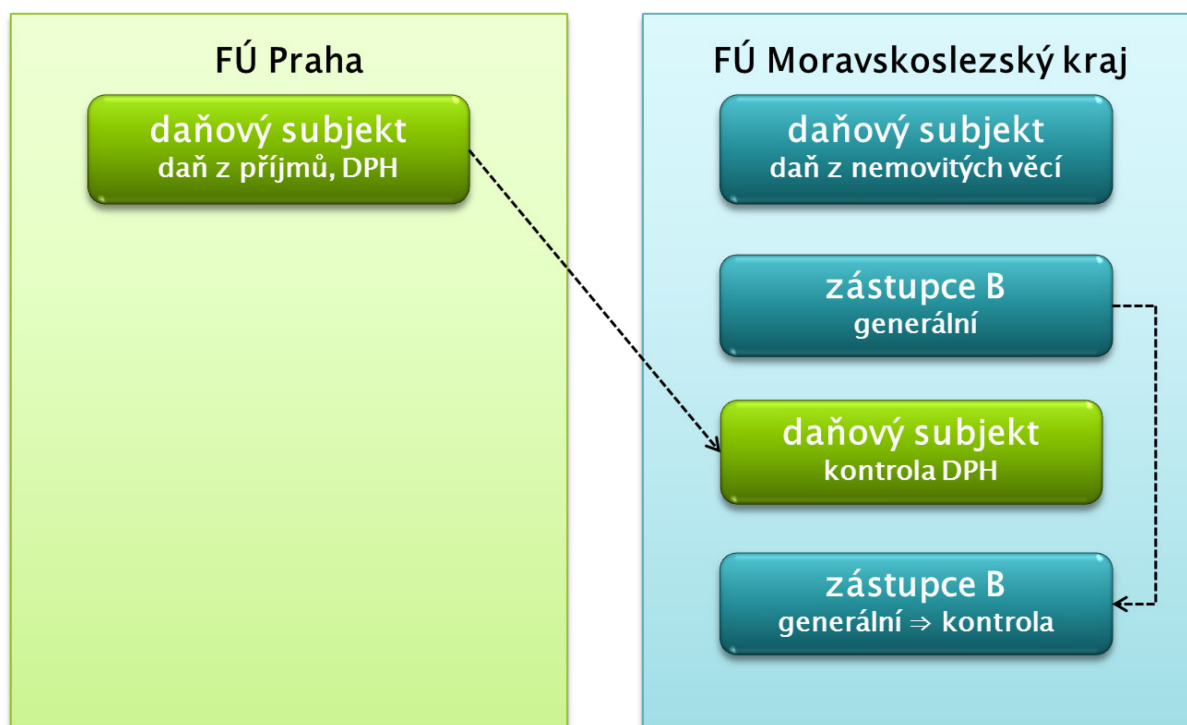
- Obecně místně příslušným finančním úřadem pro daňový subjekt je Finanční úřad pro hlavní město Prahu.
- Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj je místně příslušný ke správě daně z nemovitých věcí daňového subjektu.
- Daňový subjekt neuplatnil u Finančního úřadu pro hlavní město Prahu žádnou plnou moc, tj. není zastoupen.
- Současně uplatnil generální plnou moc zástupci B u Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj.
- Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj zahájil u daňového subjektu daňovou kontrolu daně z přidané hodnoty jako výkon vybrané působnosti.
- Vzhledem k tomu, že navržené pravidlo § 13b zákona o Finanční správě ČR je postaveno pouze na zachování kontinuity zastoupení v dané věci, v případě, že daňový subjekt není před Finančním úřadem pro hlavní město Prahu zastoupen, bude v souvislosti s prováděním daňové kontroly vůči Finančnímu úřadu pro Moravskoslezský kraj účinná plná moc zástupci B.

Současně je třeba poznamenat, že (jak bylo uvedeno výše) daňový řád stojí na principu úplné či částečné konzumace dřívější plné moci uplatněné daňovým subjektem jeho plnou

mocí uplatněnou později, a to v rozsahu, v jakém se plné moci překrývají. Zavedení vybrané působnosti finančních úřadů jako sdílené působnosti by fakticky mohlo vést k situacím, kdy je více plných mocí současně uplatněno u příslušného správce daně v téže věci. Následkem by mohly být nechtěné plné nebo částečné konzumace plných mocí (často aniž to daňový subjekt zamýšlel). Tento negativní efekt by ovšem měl být navrženým pravidlem § 13b zákona o Finanční správě ČR eliminován, resp. mělo by se v daném případě jednat o obdobnou situaci jako v případě dožádání.

Konečně je třeba zdůraznit, že navržená úprava samozřejmě nijak nebrání daňovému subjektu, aby novým projevem vůle uspořádal stav či poměr jím udělených plných mocí jinak, neboť navržené ustanovení § 13b zákona o Finanční správě ČR není (stejně jako ustanovení § 27 odst. 3 daňového řádu ve vztahu k dožádání) ustanovením kogentním. Obě uvedená ustanovení tak představují pouze obecné pravidlo pro řešení daných situací v případě, že daňový subjekt neprojeví zvlášť svoji vůli. V opačném případě mu ale v modifikaci zastoupení či jeho vyloučení nic nebrání. Vhodně formulovanou novou plnou moc přitom může daňový subjekt uplatnit jak u finančního úřadu obecně místně příslušného, tak u toho, který vykonává vybranou působnost.

Plné moci – příklad 2

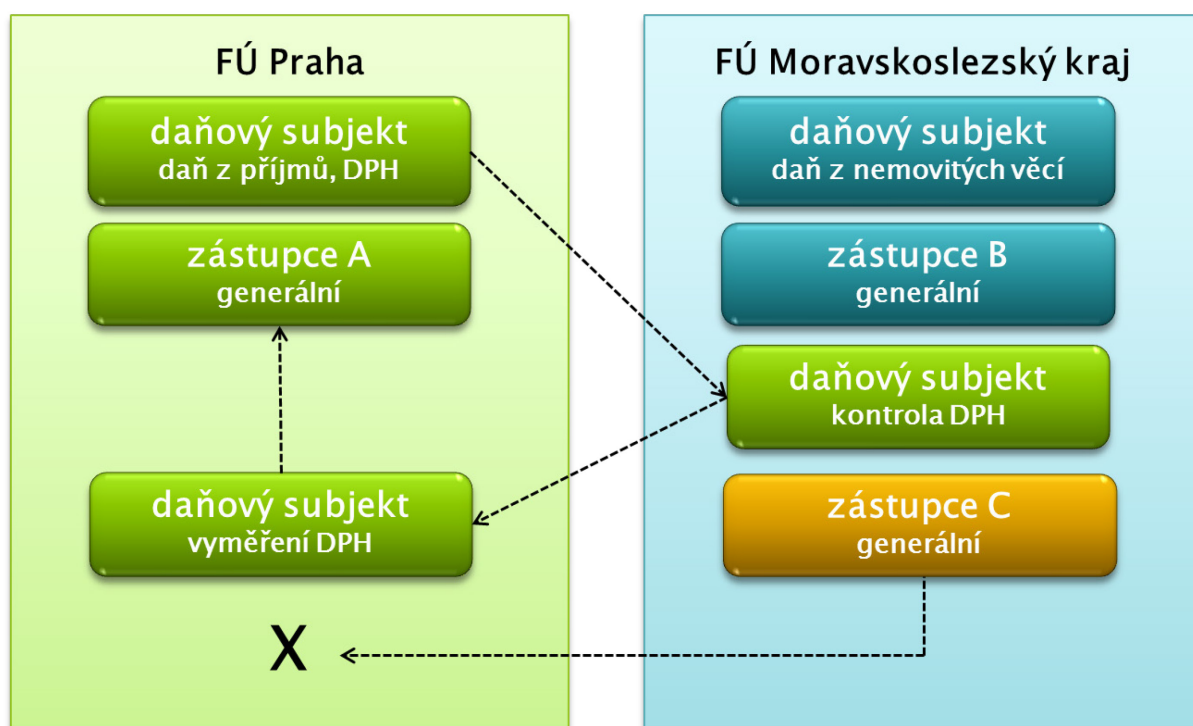
Příklad 3

- Obecně místně příslušným finančním úřadem pro daňový subjekt je Finanční úřad pro hlavní město Prahu.
- Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj je místně příslušný ke správě daně z nemovitých věcí daňového subjektu.
- Daňový subjekt uplatnil u Finančního úřadu pro hlavní město Prahu generální plnou moc zástupci A.
- Současně uplatnil generální plnou moc zástupci B u Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj.
- Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj zahájil u daňového subjektu daňovou

kontrolu daně z přidané hodnoty jako výkon vybrané působnosti.

- Daňový subjekt uplatnil u Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj generální plnou moc zástupci C.
- Vzhledem k přednosti projevu vůle daňového subjektu bude v souvislosti s prováděním předmětné daňové kontroly vůči Finančnímu úřadu pro Moravskoslezský kraj účinná plná moc zástupci C. Tato plná moc ale nebude účinná vůči Finančnímu úřadu pro hlavní město Prahu, ani vůči jiným finančním úřadům, neboť u nich nebyla uplatněna.

Plné moci – příklad 3

K bodu 7 (§ 14 odst. 2)

Tato zpřesňující úprava reaguje na skutečnost, že podle § 1 odst. 4 zákona o Finanční správě ČR je Generální finanční ředitelství jedinou účetní jednotkou pro celou soustavu orgánů finanční správy, přičemž Odvolací finanční ředitelství a finanční úřady jsou v pracovněprávních vztazích jeho vnitřními organizačními jednotkami. Ustanovení § 14 odst. 2 zákona stanoví specifický režim pro služební vztahy státních zaměstnanců v orgánech finanční správy, v nichž právně jedná příslušný služební orgán. Tato úprava reaguje na obecnou úpravu zákona o státní službě. Současně je však v tomto ustanovení nevhodně uvedeno, že příslušný služební orgán jedná také „v pracovněprávních vztazích ostatních zaměstnanců“, tj. i ve věcech, které se neřídí režimem zákona o státní službě. To však neodpovídá obecnému pravidlu § 1 odst. 4 zákona o Finanční správě ČR, podle něhož by v těchto věcech mělo jednat Generální finanční ředitelství. Navrhuje se proto příslušnou část ustanovení § 14 odst. 2 zákona o Finanční správě ČR vypustit.

K bodu 8 (§ 16a)

Navrhuje se, aby zaměstnanci v orgánech finanční správy náležela náhrada skutečně vzniklých nákladů na právní zastoupení, pokud tyto náklady vznikly pro plnění jeho služebních úkolů.

U zaměstnanců v orgánech finanční správy je třeba řešit poskytování úhrady výdajů za právní pomoc zejména v případě jejich napadení či křivého obvinění z trestného činu, a to pro plnění jejich služebních úkolů (tj. nikoliv v průběhu tohoto plnění ale až následně v přímé souvislosti s ním). Zcela totiž zůstává nezabezpečena kvalifikovaná právní pomoc napadeným zaměstnancům v rámci případného nutného advokátního zastoupení. Klientem advokáta musí být přímo napadený zaměstnanec, čímž je dán i způsob úhrady právní pomoci – zastupování je ze strany advokáta přímo dotčeným zaměstnancům zpoplatněno.

Zákonným podkladem pro úhradu těchto výdajů jako náhrady škody, která zaměstnanci vznikla na jeho majetku pro plnění jeho služebních úkolů, není v tomto případě právní úprava stanovená § 124 odst. 3 zákona o státní službě, který otázku náhrady škody upravuje obecně pro všechny státní zaměstnance. Primárním úmyslem pachatele trestného činu křivého obvinění je úmysl přivodit trestní stíhání oběti, poškodit čest a pověst této osoby a případně i dobrou pověst orgánů veřejné moci. Jako sekundární úmysl pachatele by eventuálně bylo možno připustit i útok do majetkové sféry oběti, ale pouze v tom smyslu, aby pachatel zabránil oběti vykonávat její službu a disponovat mzdou. V případě nákladů na právní zastoupení tedy zřejmě nejde o náhradu škody na majetku státního zaměstnance, která mu vznikla pro plnění jeho služebních úkolů.

Navrhuje se, aby tato úprava nebyla promítnuta do zákona o státní službě jako obecné úpravy poměrů státních zaměstnanců, neboť vzhledem k jejímu specifickému charakteru by měla být aplikována pouze tam, kde lze očekávat zvýšený výskyt případů, na které cílí. Navržená úprava by tak měla být normována v jednotlivých speciálních zákonech, které upravují postavení státních zaměstnanců v jednotlivých správních úřadech. Předmětem návrhu je tak zavedení uvedené úpravy pro státní zaměstnance v orgánech finanční správy, v jejichž případech může ve větší míře potencionálně hrozit napadení či křivé obvinění z trestného činu s ohledem na charakter úkolů, které při své službě plní. Typickým příkladem je výkon kontrolních pravomocí, a to především s ohledem na kontrolu subjektů, které provádějí rozsáhlé daňové úniky a jejichž snaha zabránit odhalení těchto úniků bývá enormní. Tyto subjekty pak vedle dalších postupů k zabránění odhalení daňových úniků používají též postupy, jak znemožnit daňovou kontrolu a následné doměření daně křivým obviněním úřední osoby provádějící daňovou kontrolu z trestného činu.

Navržené ustanovení předpokládá, že náklady na právní zastoupení budou státnímu zaměstnanci nahrazeny, pokud vznikly pro plnění jeho služebních úkolů a současně nebyly nahrazeny třetí osobou z důvodu odpovědnosti za náhradu těchto nákladů. Odpovědnost státu za náhradu nákladů je tak subsidiární, tj. uplatní se pouze v případě, že náklady nebyly státnímu zaměstnanci nahrazeny třetí osobou, které vznikla povinnost je nahradit např. z titulu náhrady škody nebo náhrady nákladů řízení. Rozhodnou skutečností je přitom skutečná úhrada těchto nákladů ze strany třetí osoby, nikoliv pouze existence povinnosti je nahradit jako takové. Současně se stanoví, že náklady na právní zastoupení se nahrazují v obvyklé výši; nelze tedy akceptovat zvýšené náklady, které případně vznikly v důsledku specifické volby státního zaměstnance, jak přistoupit ke strategii svého právního postupu v dané věci.

Navržená úprava vytváří státnímu zaměstnanci nárok na náhradu nákladů v okamžiku, kdy tyto náklady reálně vznikly a současně je relevantním způsobem prokázáno, že vznikly pro plnění jeho služebních úkolů (včetně např. prokázání skutečnosti, že obvinění z trestného činu bylo skutečně křivé). Na straně druhé to však nebrání, aby k náhradě nákladů došlo i dříve např. ve formě zálohy, pokud je pozdější vznik odpovědnosti státu za jejich náhradu vysoce pravděpodobný (tímto způsobem lze ostatně konečnou výši nákladů v některých případech snížit). Takový postup však nelze považovat ze strany státního zaměstnance za nárokový, neboť je ze strany státu pouze aplikací zásady dobrého hospodáře.

K bodu 9 (§ 18 odst. 1 písm. o) a p))

Navrhuje se, aby orgány finanční správy získaly dálkový a nepřetržitý přístup do centrálního registru zbraní, který spravuje Policie České republiky podle zákona č. 119/2002 Sb.,

o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních), ve znění pozdějších předpisů. Informace ohledně existence vlastnictví zbraní, jejichž majetková hodnota je nezanedbatelná, bude využita zejména při výkonu správy daní, neboť přispívá nejen k zabezpečení cíle správy daní v případě, kdy daňová povinnost není uhrazena dobrovolně, ale snižuje také bezpečnostní riziko u úředních osob, které v aplikační praxi provádějí daňovou exekuci prodejem movitých věcí dlužníka.

Ačkoliv informace z centrálního registru zbraní je podle § 57 odst. 1 písm. a) daňového řádu příslušný správce povinen již dnes poskytnout správci daně na vyžádání (navrženým přístupem tak nedochází k rozšíření okruhu údajů, které se správce daně může dozvědět), tato písemná forma se pro značnou administrativní a ekonomickou zátěž využívá pouze sporadicky.

Dále se navrhuje, aby byl orgánům finanční správy (potažmo orgánům celní správy) umožněn dálkový a nepřetržitý přístup do Rejstříku zástav.

Cílem navrhované změny je umožnit správci daně ještě před započítáním daňové exekuce, nebo v jejím průběhu před sepsáním movitých věcí určitého dlužníka ověřit pomocí přímého přístupu do Rejstříku zástav, zda věci patřící danému dlužníkovi jsou či nejsou zatíženy zástavním právem ve prospěch jiné osoby. Tato informace zabrání nehospodárnému vynaložení finančních prostředků státu na zabavení a následný prodej věcí zatížených zástavním právem ve prospěch jiného věřitele, neboť výtěžek z prodeje by nemohl být použit na úhradu neuhrazené daně, nýbrž by si jej oprávněně nárokoval zajištěný věřitel.

Stávající technické zajištění Rejstříku zástav je sice primárně zaměřeno na vyhledávání zástavních práv podle identifikace předmětu zástavního práva, umožňuje nicméně i získání informací ve vazbě na zástavního dlužníka. I za současného stavu Rejstříku zástav jej lze využít jako významný zdroj informací pro výkon správy daní. Technické uzpůsobení Rejstříku zástav se tak bude týkat toliko zřízení přístupu orgánů finanční a celní správy. Předpokládá se, že vnitřní mechanismy těchto orgánů budou nastaveny tak, aby informaci ohledně zástavního práva mohla získat pouze ta úřední osoba, která dané informace skutečně potřebuje k výkonu své činnosti. Současně bude technicky zajištěno, že nebude možné získat jiné údaje, ke kterým má mít přístup pouze notář.

K bodu 10 (§ 18 odst. 2)

Doplňuje se pravomoc orgánů finanční správy požadovat údaje z evidencí vedených Rejstříkem trestů, tj. jak z evidence trestů, tak z evidence přestupků. Navržený přístup do evidencí bude využit orgány finanční správy při zvýšení efektivity správy daní a v rámci posílení boje s daňovými úniky.

Navrhuje se přitom explicitně stanovit okruh konkrétních působností, resp. institutů, pro jejichž výkon, resp. aplikaci, mají být údaje z evidencí vedených Rejstříkem trestů užity orgánem finanční správy, je-li toto užití nezbytné k realizaci dané působnosti, resp. institutu. Obecně se jedná o vybrané instituty v rámci správy daní, které jsou buď explicitně postaveny na znalosti údajů z předmětných evidencí, nebo pro které jsou tyto údaje klíčovým podkladem pro zákonem předvídanou správní úvahu, vykazující navíc prvek časové naléhavosti, který opravňuje k zavedení přímého přístupu do předmětných evidencí.

Jako první lze uvést nezbytnost posoudit možnost stanovit daň v návaznosti na běh lhůty pro stanovení daně. Orgány finanční správy jsou povinny zjišťovat, zda nebyl spáchán daňový trestný čin, neboť v takovém případě mohou stanovit daň i poté, co již uplynula zákonná lhůta pro její stanovení (srov. § 148 odst. 6 daňového řádu). Od 1. ledna 2015 navíc je trestní stíhání pro daňový trestný čin důvodem pro stavění běhu této lhůty (srov. nový § 148 odst. 4 písm. c) daňového řádu), tj. pro správce daně bude nezbytné identifikovat okamžik skončení trestního stíhání v podobě pravomocného rozhodnutí o spáchání daňového trestného činu. V obou případech je tak nutné postavit běh, popř. skončení běhu lhůty najisto, neboť možnost stanovit daň se od tohoto běhu odvíjí, popř. pravomocné

odsouzení pro daňový trestný čin je důvodem pro to, aby uběhnutí lhůty nebylo v dané věci překážkou pro stanovení daně.

Orgány finanční správy by měly mít nadále pravomoc získat údaje z evidencí vedených Rejstříkem trestů, je-li to nezbytné pro posouzení důvodů pro zajištění daně (§ 167 a násl. daňového řádu, popř. úprava zajištění v jiných daňových zákonech). V konkrétní rovině se především bude jednat o správní úvahu při rozhodování ve věci vydání zajišťovacího příkazu v případě existence odůvodněné obavy, že daň bude v době její vymahatelnosti nedobytná nebo její vybrání bude spojeno se značnými obtížemi – právě údaj o předchozím páčání trestných činů nebo přestupků daňovým subjektem může být významným prvkem odůvodnění předmětné obavy. V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že i v evidenci přestupků budou evidovány mimo jiné přestupky proti majetku (např. lehčí formy krádeže či zpronevěry), které mají ze své podstaty potenciální indikační souvislost s případným neplněním daňových povinností.

V případě vydání zajišťovacího příkazu je současně dána silná potřeba rychlého zjištění údajů a následné reakce, nesvázané nadbytečnými administrativními postupy, která posiluje nezbytnost přímého přístupu orgánů finanční správy do předmětných evidencí. Právě institut zajišťovacího příkazu je jedním z klíčových nástrojů boje proti sofistikovaným daňovým únikům zejména v oblasti daně z přidané hodnoty a v oblasti spotřebních daní, které mají často charakter organizovaného zločinu. Rozhodování ve věci vydání zajišťovacího příkazu v těchto případech často probíhá v řádech hodin. Individualizovanou správní úvahu je třeba provést i v případech jiných institutů v rámci zajištění daně, typicky při rozhodování ve věci přijetí dobrovolného ručení k zajištění neuhrazené daně daňového subjektu (srov. § 173 daňového řádu).

Třetím institutem, při jehož aplikaci by měly být využity údaje z evidencí vedených Rejstříkem trestů, je registrace k dani z přidané hodnoty, resp. potřeba údaje využít při posouzení důvodů pro tuto registraci. V souvislosti s tzv. dobrovolnou registrací plátce daně z přidané hodnoty podle § 94a zákona o dani z přidané hodnoty je ze strany správce daně mimo jiné posuzována otázka, zda daný subjekt je schopen, resp. oprávněn, uskutečňovat ekonomickou činnost, při jejímž uskutečňování bude plátcem daně z přidané hodnoty (tj. zde hraje mimo jiné roli případné uložení sankce v podobě zákazu činnosti). Zkoumána by měla být celková „věrohodnost“ dané osoby, což v případě právnických osob znamená i zkoumání věrohodnosti členů statutárního orgánu. Informace z trestního či přestupkového řízení přitom může být významným vodítkem při odhalení tzv. „bílých koní“, kde jako členové statutárních orgánů působí často fyzické osoby s pochybnou minulostí. Splnění těchto podmínek se poté posuzuje po celou dobu trvání registrace. Podle § 106 odst. 2 písm. a) zákona o dani z přidané hodnoty zruší správce daně registraci plátce daně z přidané hodnoty mimo jiné v případě, že plátce závažným způsobem poruší své povinnosti vztahující se ke správě daně, přičemž toto porušení může mít např. intenzitu trestného činu.

Přístup orgánů finanční správy k údajům z evidencí vedených Rejstříkem trestů by měl být striktně vázán na potřebu těchto údajů pro plnění konkrétního úkolu při výkonu působnosti těchto orgánů, tj. nejedná se o bezbřehý přístup do předmětných databází.

Změna by měla být provedena doplněním nového odstavce 2 do stávajícího § 18 zákona o Finanční správě ČR, který obecně upravuje poskytování údajů orgánům finanční správy z veřejných rejstříků a evidencí. Na nový přístup do evidencí budou aplikována obecná ustanovení stávajících odstavců 2 až 6 § 18, tj. zejména bude stanovena povinnost Rejstříku trestů vyhovět žádosti o údaje ze strany orgánů finanční správy a dále bude platit princip poskytování údajů způsobem umožňujícím dálkový a nepřetržitý přístup, který učiní získání těchto údajů efektivním a flexibilním a zejména umožní orgánům finanční správy časově pružnou reakci při aplikaci institutů, v souvislosti s nimiž mají být údaje z evidencí vedených Rejstříkem trestů využity.

Současně platí, že při nakládání s předmětnými údaji budou orgány finanční správy zavázány k důslednému respektování povinností, které jim vznikají podle zákona

č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (srov. zejména povinnosti podle § 13 tohoto zákona, směřující k zabezpečení osobních údajů).

K bodu 11 (§ 18 odst. 3)

V souvislosti se zavedením dálkového a nepřetržitého přístupu orgánů finanční správy k údajům z Rejstříku zástav v § 18 odst. 1 je třeba reagovat na skutečnost, že podle platného § 18 odst. 2 (nově 3) zákona o Finanční správě ČR je předmětná forma poskytování údajů bezúplatná. S ohledem na technickou náročnost zřízení tohoto přístupu a s ohledem na skutečnost, že činnost Notářské komory České republiky není financována ze státního rozpočtu (čímž se poskytování údajů z Rejstříku zástav do značné míry vyděluje z okruhu poskytování údajů z jiných registrů a evidencí podle § 18 odst. 1, je třeba umožnit náhradu nákladů spojených se zřízením přístupu do Rejstříku zástav, resp. s průběžným poskytováním údajů z něho). Toto hrazení bude samo o sobě mít podobu paušálně stanovené náhrady hotových výdajů Notářské komory České republiky na základě notářského tarifu. Současně je však třeba vyloučit bezúplatný charakter poskytování údajů v § 18 odst. 3 zákona o Finanční správě ČR, který by vůči úpravě uvedených náhrad představoval speciální normu.

K bodu 12 (§ 18 odst. 6)

Jde o legislativně technickou úpravu spojenou s výše uvedenou změnou zákona.

K čl. XLIV – přechodné ustanovení

V souvislosti se zavedením dálkového a nepřetržitého přístupu orgánů finanční správy k údajům z Rejstříku zástav se navrhuje přechodné ustanovení, které zohlední technickou náročnost zřízení tohoto přístupu tím, že stanoví dostatečnou lhůtu k jeho faktickému zprovoznění. Současně je zohledněna skutečnost, že zřízení uvedeného přístupu je možné až poté, co dojde k úhradě nákladů tohoto zřízení, které paušální částkou stanoví. Pro realizaci uvedeného přístupu se jako vhodný časový prostor jeví šestiměsíční lhůta vázaná na poskytnutí uvedené paušální náhrady ze strany orgánů finanční správy.

K části čtyřicáté třetí - změna zákona o Celní správě České republiky

K čl. XLV

K bodu 1 (§ 4 odst. 1 písm. d))

Ustanovení § 4 odst. 1 písm. d) zákona o Celní správě ČR upravuje působnost Generálního ředitelství cel jako policejního orgánu, a to odkazem na věcné vymezení působnosti celních orgánů jako policejních orgánů v § 12 odst. 2 písm. d) trestního řádu. Současně je pro tuto působnost zavedena legislativní zkratka „pověřený celní orgán“, která však z povahy věci může být aplikována pouze v mezích zákona o Celní správě ČR.

Roli pověřeného celního orgánu podle dosavadní úpravy plní rovněž celní úřady (viz § 8 odst. 2 písm. b) zákona o Celní správě ČR), jejichž působnost je ve vztahu k úpravě trestního řádu formulována shodně. Jak Generální ředitelství cel, tak celní úřad proto plní roli pověřeného celního orgánu ve vztahu ke shodnému okruhu trestných činů v mezích výčtu uvedeném v § 12 odst. 2 písm. d) trestního řádu, vůči němuž mají postavení speciální úpravy, resp. úpravy implicitně trestním řádem předpokládané. Diferenciace působnosti pověřeného celního orgánu mezi Generální ředitelství cel a celní úřady je v současnosti postavena na kritériu celostátního a mezinárodního významu daného případu. Je-li tento význam dán, plní roli pověřeného celního orgánu Generální ředitelství cel, pokud nikoliv, plní ji místně příslušný celní úřad.

V souladu s věcným řešením, popsáním v obecné části důvodové zprávy, je záměrem navržené novely zákona o Celní správě ČR koncentrovat výkon působnosti pověřeného

celního orgánu na úrovni Generálního ředitelství cel. Působnost celních úřadů jako pověřených celních orgánů proto musí být z ustanovení § 8 odst. 2 zákona vypuštěna. Současně pozbývá smyslu členění kompetence podle kritéria celostátního a mezinárodního významu daného případu. Podstatou navržené změny ustanovení § 4 odst. 1 písm. d) zákona o Celní správě ČR je proto pouze vypuštění dovětky, který použití tohoto kritéria předpokládal.

S výjimkou ustanovení § 11a zákona o Celní správě ČR nevyžaduje provedení koncentrace výkonu působnosti pověřeného celního orgánu na úrovni Generálního ředitelství cel další zásahy do textu zákona. Vzhledem k tomu, že nadále zůstane zachována legislativní zkratka „pověřený celní orgán“, budou bez dalšího aplikovatelná veškerá další ustanovení zákona, která o pověřeném celním orgánu hovoří; tímto orgánem ve všech případech bude toliko Generální ředitelství cel. Zejména se jedná o ustanovení části šesté, hlavy III zákona o Celní správě ČR, upravující výměnu informací s jinými členskými státy v rámci policejní spolupráce. Generální ředitelství cel bude stejně jako dosud v postavení policejního orgánu předávat informace příslušným donucovacím orgánům členských států Evropské unie, Europolu a Eurojustu, a rovněž tyto informace bude požadovat, a to v případech, kdy forma spolupráce mezi příslušnými orgány Evropské unie vyplývá z předpisů Evropské unie o policejní spolupráci. Nadále bude platit, že celníci vykonávající službu v rámci činnosti Generálního ředitelství cel jako pověřeného celního orgánu disponují kromě oprávnění vyplývajících z trestního řádu všemi oprávněními celníka, zejména oprávnění k používání podpůrných operativně pátracích prostředků. Generální ředitelství cel může tyto své pravomoci uplatnit i při výkonu své působnosti vyplývající z mezinárodních smluv. Použití operativně pátracích prostředků se řídí trestním řádem; kontrolu použití vykonává standardně Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky.

Stejně jako v případě většiny ustanovení zákona o Celní správě ČR nevzniká potřeba změny podzákonných právních předpisů, které na tento zákon navazují a které s pojmem pověřeného celního orgánu operují (zejména vyhláška č. 287/2012 Sb., o stanovení vzorů žádostí a formulářů používaných při výměně operativních informací s členskými státy Evropské unie v rámci policejní spolupráce prováděné orgány celní správy).

Vzhledem ke skutečnosti, že působnost pověřeného celního orgánu bude celním úřadům *pro futuro* zcela odňata, a to včetně personálního a technického zabezpečení, není na místě, aby z jejich strany došlo k dokončení započatých případů prověřování. Vzhledem k záměru převodu faktického výkonu uvedené agendy na expozitury Generálního ředitelství cel v území, nevzniknou v daném ohledu administrativní obtíže ani diskontinuita řešení započatých kauz. Z těchto důvodů se nenavrhuje k novele zákona o Celní správě ČR připojit přechodné ustanovení, které by se vztahovalo ke změně kompetenčního řešení výkonu působnosti pověřeného celního orgánu.

Pokud jde o předpokládané expozitury Generálního ředitelství cel, zabývající se výkonem působnosti pověřeného celního orgánu, není třeba jejich vytvoření normovat žádným obecně závazným právním předpisem. Po právní stránce se v jejich případě jedná o útvary, tj. o nesamostatné vnitřní organizační entity, které jsou integrální součástí daného orgánu veřejné moci. Vzhledem k jejich umístění v území se materiálně bude jednat o specifickou kategorii útvarů, a sice o územní pracoviště Generálního ředitelství cel. Útvary jsou obecně zřizovány interním předpisem příslušného orgánu veřejné moci, zde konkrétně organizačním řádem Celní správy České republiky, který podle ustanovení § 3 odst. 4 zákona o Celní správě ČR schvaluje generální ředitel Generálního ředitelství cel. Současně je třeba uvést, že v daném případě se nepoužije speciální pravidlo § 6 odst. 6 zákona o Celní správě ČR, podle něhož se územní pracoviště celního úřadu, které se nenachází v jeho sídle, stanoví vyhláškou Ministerstva financí (jedná se o vyhlášku č. 285/2012 Sb., o územních pracovištích celních úřadů, která se nenacházejí v jejich sídlech), neboť tato kvalifikovaná forma vytvoření územního pracoviště se vztahuje toliko k územním pracovištím celních úřadů.

K bodu 2 (§ 4 odst. 4 písm. d) bod 1)

Navrhovaná změna vychází ze skutečnosti, že celní kodex Unie neupravuje kategorii celně schválené určení zboží, která bez náhrady zaniká.

K bodu 3 (§ 6 odst. 2)

Analogicky se zavedením institutu vybrané působnosti finančního úřadu, kterou bude finanční úřad vykonávat v rámci celostátní územní působnosti, se navrhuje zavedení tohoto institutu též v rámci zákona o Celní správě ČR jako vybrané působnosti celního úřadu. V podobnostech viz odůvodnění změny § 8 odst. 2 zákona o Finanční správě ČR.

K bodu 4 (§ 8 odst. 2 písm. b))

Ustanovení v písmeni b) upravuje působnost celních úřadů jako pověřených celních orgánů. Vzhledem ke koncentraci výkonu dané kompetence na úrovni Generálního ředitelství cel je třeba předmětnou působnost celních úřadů vypustit. V podobnostech viz odůvodnění změny § 4 odst. 1 písm. d) zákona o Celní správě ČR.

K bodu 5 (§ 8 odst. 6 písm. g))

Tato změna reflektuje skutečnost, že zákon o Celní správě ČR opravňuje pouze Generální ředitelství cel nejen být správcem centrálního informačního systému orgánů celní správy, ale i jako jediný má oprávnění ke sběru a zpracování informací. Je vhodné např. i s ohledem na průběh celního řízení, aby vkládání mohly provádět i celní úřady.

K bodu 6 (§ 8 odst. 7)

Obdobně jako v případě orgánů finanční správy se navrhuje vymezit vybranou působnost celních úřadů tak, aby zahrнула provádění vyhledávací činnosti a kontrolních postupů při správě daní. V podobnostech lze přitom odkázat na odůvodnění doplnění § 10 odst. 4 zákona o Finanční správě ČR. Současně je však třeba poukázat na zásadní rozdíl, který je v právní úpravě zákona o Finanční správě ČR a zákona o Celní správě ČR spojen s pojmem správy daní. V prvním z těchto zákonů je třeba chápat správu daní v širším smyslu, tj. jako správu daní, poplatků a jiných obdobných peněžitých plnění, která jsou příjmem veřejných rozpočtů, pokud k jejich správě nejsou věcně příslušné jiné orgány než orgány finanční správy (srov. § 10 odst. 1 zákona o Finanční správě ČR). Daní je zde tedy nejen peněžitá plnění, které je jako daň výslovně označeno, ale jakékoliv peněžitá plnění, které je příjmem veřejného rozpočtu a spravuje se v procesním režimu daňového řádu (jedná se tedy o daň ve smyslu ustanovení § 2 odst. 3 daňového řádu). V zákoně o Celní správě ČR je ale význam pojmu správy daní odlišný. Vzhledem k potřebě diferencovat v rámci legislativního textu zákona o Celní správě ČR mezi jednotlivými peněžitými plněními, která v režimu daňového řádu celní orgány spravují, rozlišuje zákon o Celní správě ČR výslovně správu daní, správu cel a správu jiných (obdobných) peněžitých plnění – srov. § 8 odst. 1 písm. b) a c) zákona.

Pokud je tedy navrhováno, aby vybraná působnost celního úřadu zahrnovala provádění vyhledávací činnosti a kontrolních postupů při správě daní, bude se jednat o správu daní v užším smyslu, tj. peněžitých plnění, která se jako daně označují (a samozřejmě jsou k jejich správě obecně příslušné celní orgány). V konkrétní rovině jsou celní úřady správci spotřebních daní (viz § 1 odst. 3 písm. a) zákona o spotřebních daních), správci daně z přidané hodnoty ve věci povolení k prodeji za ceny bez daně a při dovozu zboží (viz § 4 odst. 1 písm. e) zákona o dani z přidané hodnoty) a správci tzv. energetických daní (viz čl. LXXII, § 1 odst. 2, čl. LXXIII, § 1 odst. 2 a čl. LXXIV, § 1 odst. 2 zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů). Vybraná působnost celního úřadu bude rovněž aplikována při správě cel, resp. daní, pro jejichž správu se používají právní předpisy upravující správu cla (srov. § 93 zákona o dani z přidané hodnoty). Mezi kontrolní postupy v tomto případě patří mimo jiné i specifická kontrola správnosti celního prohlášení po propuštění zboží, při jejímž provádění se obdobně aplikuje právní úprava daňového řádu o daňové kontrole (srov. § 5 návrhu nového celního zákona).

V případě jiných peněžitých plnění obdobných daním či clům naopak nebude vybraná působnost celního úřadu aplikována. Specifickým případem je zákon č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu, který v souladu se svým ustanovením § 1 písm. a) upravuje povinné značení lihu pro účely správy spotřební daně z lihu. Ačkoliv tedy předmětem zákona samého v úzkém smyslu není správa určitého peněžitého plnění, jím upravené povinné značení lihu je procesním nástrojem, který slouží správě spotřební daně z lihu v režimu daňového řádu. Provádění vyhledávací činnosti s kontrolních postupů v souvislosti s úpravou povinného značení lihu tak bude rovněž spadat do vybrané působnosti celního úřadu.

K bodu 7 (§ 9 odst. 1)

Navržená změna souvisí s centralizací agendy závazných informací na Celní úřad pro Olomoucký kraj. Závazné informace o původu zboží se vydávají výjimečně a není proto legitimní předpoklad navýšení nákladů a zvýšení personálního zatížení v souvislosti s touto změnou.

Dále je v návrhu ustanovení provedena legislativní úprava související s čl. 34 odst. 4 celního kodexu Unie, kdy zrušení závazné informace anebo její prohlášení za neplatnou má rozdílné postupy včetně účinků.

K bodu 8 (§ 9 odst. 2 písm. a))

Jedná se o změnu, která vyplývá ze skutečnosti, že celní kodex Unie již neobsahuje kategorii svobodné sklady, ale upravuje pouze kategorii zvláštního celního režimu svobodná pásma, do kterého je zboží propouštěno (čl. 210 písm. b) ve spojení s čl. 243 až 248 celního kodexu Unie). Současně jde též o promítnutí změny úpravy prohlášení

části území České republiky za svobodné pásmo, která je provedena v § 69 celního zákona.

K bodu 9 (§ 9 odst. 2 písm. b))

Jde o zpřesnění ustanovení, které upravuje kompetenci Celního úřadu pro Jihočeský kraj být orgánem příslušným k vydání závazného stanoviska při umísťování a povolování staveb ve svobodném pásmu.

K bodu 10 (§ 9 odst. 3 písm. a) úvodní část ustanovení)

Jde o zpřesnění ustanovení, které upravuje kompetenci Celního úřadu pro Jihočeský kraj vydávat, pozastavovat, měnit nebo zrušit povolení oprávněného hospodářského subjektu nebo osvědčení schváleného hospodářského subjektu.

K bodu 11 (§ 9 odst. 3 písm. a) bod 1)

Jde o změnu spojenou s novou úpravou v celním kodexu Unie.

Hospodářský subjekt, který je usazen na celním území Unie a který splňuje kritéria stanovená v celním kodexu Unie, může požádat o status oprávněného hospodářského subjektu a tento status je mu udělen povolením v souladu s čl. 38 celního kodexu Unie.

K bodu 12 (poznámka pod čarou č. 6)

Mění se poznámka pod čarou na přímo použitelný předpis Evropské unie, kterým se stanoví celní kodex Unie.

K bodu 13 (§ 9 odst. 3 písm. b))

Jde o legislativně technickou změnu spojenou s úpravou povolení oprávněného hospodářského subjektu v celním kodexu Unie.

K bodu 14 (§ 9 odst. 3 písm. c) a d))

Navrhovaná úprava písmen c) a d) je legislativně technickou změnou spojenou s úpravou povolení v celním kodexu Unie. Důvodem je, aby byla věcná působnost Celního úřadu pro Jihočeský kraj zapracována i pro typ souborné jistoty se sníženou částkou záruky, tak jak je uvedeno v čl. 95 odst. 2 celního kodexu Unie.

Poznámka pod čarou se vypouští v souvislosti se zrušením celního kodexu Společenství.

K bodu 15 (§ 9 odst. 4)

Jde o změnu spojenou s úpravou povolení v celním kodexu Unie.

K bodu 16 (§ 10 odst. 3)

Obdobně jako v případě zavedení vybrané působnosti finančních úřadů je třeba vyřešit otázku kolize místní příslušnosti celních úřadů při provádění postupů při správě daní v rámci výkonu vybrané působnosti. V podobnostech viz odůvodnění doplnění § 12 odst. 3 zákona o Finanční správě ČR.

K bodu 17 (§ 11 odst. 4)

Obdobně jako v případě orgánů finanční správy je třeba i pro účely výkonu vybrané působnosti celního úřadu normovat specifická pravidla pro seznámení se daňového subjektu s obsahem písemností ve spise v souvislosti s výkonem této působnosti. V podobnostech viz odůvodnění doplnění § 13 odst. 4 zákona o Finanční správě ČR.

K bodu 18 (§ 11a)

Navrhuje se technická úprava ustanovení § 11a zákona o Celní správě ČR, které upravuje prolomení povinnosti mlčenlivosti podle daňového řádu ve vztahu k pověřeným celním orgánům. Pověřený celní orgán určený generálním ředitelem Generálního ředitelství cel může pro účely trestního řízení nebo pro účely zahájení trestního řízení žádat od správce daně informace získané při správě daní, je-li to nezbytné pro plnění konkrétního úkolu v oblasti boje proti trestné činnosti v případech, kdy jsou celní orgány orgány činnými v trestním řízení. Poskytnutí informací podle tohoto ustanovení přitom není porušením povinnosti mlčenlivosti podle daňového řádu.

Vzhledem ke skutečnosti, že nadále bude působnost pověřeného celního orgánu v rámci celé soustavy Celní správy České republiky vykonávat pouze jediný orgán v podobě Generálního ředitelství cel, pozbývá zvláštní určení generálním ředitelem těch pověřených celních orgánů, vůči nimž je daňová mlčenlivost prolomena, smyslu. Navrhuje se proto z ustanovení vypustit předmětnou pasáž. V ostatním je ustanovení plně aplikovatelné i v nově navrhovaném rozsahu působnosti Generálního ředitelství cel jako pověřeného celního orgánu.

K bodu 19 (§ 11b)

Obdobně jako v případě orgánů finanční správy se navrhuje specifické řešení při výkonu vybrané působnosti celním úřadem ve vztahu k úpravě účinnosti plných mocí vůči správci daně. V podobnostech viz odůvodnění doplnění § 13b do zákona o Finanční správě ČR.

K bodu 20 (§ 20 odst. 3)

Navrhuje se rozšíření způsobů prokazování příslušnosti celníka k Celní správě České republiky, a to o možnost prokázání pomocí služebního odznaku, jako je tomu i v případě Policie České republiky. K otevření této možnosti by mělo dojít nejen z důvodu navrženého rozšíření trestněprávních kompetencí celních orgánů, ale také s ohledem na plánované rozšíření kontrolních kompetencí v oblasti evidence tržeb a státního dozoru nad hazardními hrami, neboť z charakteru a způsobu provádění těchto kontrol je zřejmé, že budou ve větší míře vykonávány v občanském oděvu (tj. nebude možné prokázání příslušnosti prostřednictvím služebního stejnokroje). Možnost prokazování příslušnosti k Celní správě České republiky služebním odznakem vedle služebního průkazu je praktická i proto, že služební průkaz je svým technickým provedením čipovou kartou, kterou je třeba odpovídajícím způsobem chránit, v důsledku čehož je umístění služebního průkazu na levou část hrudi nebo zavěšení na krk spíše nevhodné. Opomenout nelze ani bezpečnostní riziko (šňůra, na které bývá služební průkaz na krku celníka zavěšen, by mohla být v praxi pro celníka nebezpečná).

Zavedení možnosti prokazování příslušnosti k Celní správě České republiky též služebním odznakem s sebou ponese nutnost novelizace vyhlášky č. 286/2012 Sb., o vnějším označení, odznacích, služebních stejnokrojích a zvláštním barevném provedení a označení služebních vozidel celní správy, v níž budou stanoveny náležitosti a vzor služebního odznaku. Vzhledem k tomu, že využití služebního odznaku je pouze fakultativní, předpokládá se novelizace vyhlášky a faktické zavedení služebního odznaku až následně po nabytí účinnosti změny zákona.

K bodu 21 (§ 20 odst. 4)

Zavedení možnosti prokazování příslušnosti k Celní správě České republiky též služebním odznakem je třeba promítnout do navazujícího ustanovení

K bodu 22 (§ 35 odst. 2 písm. b))

Jde o legislativně technickou úpravu spočívající ve změně písmene v souvislosti se zrušením písmene b).

K bodu 23 (§ 35a)

Jde o přesunutí stávající úpravy osobní prohlídky z § 48 odst. 4 celního zákona. Tato úprava je spojena se stávající úpravou osobní prohlídky v § 35 zákona o Celní správě ČR, čímž dochází ke sjednocení úpravy.

K bodu 24 (§ 58 odst. 1 písm. r) až x))

Do výčtu evidencí veřejné správy, z nichž mohou orgány celní správy v rozsahu potřebném pro plnění konkrétního úkolu při výkonu své působnosti žádat od správce evidence nebo jejího provozovatele poskytnutí údajů, se nově doplňují též registr zbraní podle zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních), ve znění pozdějších předpisů, evidence o mýtném (podle zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů), registr pojištěnců veřejného zdravotního pojištění (podle zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů), registr pojištěnců důchodového pojištění (podle zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů) a registry pojištěnců nemocenského pojištění a registry zaměstnavatelů (podle zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů).

Navrhuje se, aby orgány celní správy získaly dálkový a nepřetržitý přístup do centrálního registru zbraní, který spravuje Policie České republiky. V podobnostech viz odůvodnění změny § 18 odst. 1 písm. o) zákona o Finanční správě ČR.

Údaje z evidence o mýtném již celní správa využívá, nicméně je potřebné zakotvit oprávnění využívat tuto evidenci do zákona o Celní správě ČR, neboť stávající úprava v § 22c písm. c) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů omezuje výdej údajů z evidence o mýtném pouze na základě písemné žádosti, nikoliv však dálkovým a nepřetržitým přístupem, jak je pro využití těchto údajů nezbytné a pouze pro účely výkonu působnosti dle tohoto zákona.

Oprávnění orgánů celní správy vyžadovat pro plnění konkrétních úkolů při výkonu působnosti údaje z registru pojištěnců veřejného zdravotního pojištění, registru pojištěnců důchodového pojištění a registru pojištěnců nemocenského pojištění a registru zaměstnavatelů je potřebné upravit z důvodu umožnění dálkového a nepřetržitého přístupu k údajům v těchto evidencích. Údaje z těchto evidencí jsou nezbytné pro plnění úkolů při výkonu dělené správy podle daňového řádu.

Dále se navrhuje, aby byl orgánům celní správy (stejně jako orgánům finanční správy) umožněn dálkový a nepřetržitý přístup do Rejstříku zástav.

Cílem navrhované změny je umožnit správci daně ještě před započítáním daňové exekuce, nebo v jejím průběhu před sepsáním movitých věcí určitého dlužníka ověřit pomocí přímého přístupu do Rejstříku zástav, zda věci patřící danému dlužníkovi jsou či nejsou zatíženy

zástavním právem ve prospěch jiné osoby. Tato informace zabránila ne hospodárnému vynaložení finančních prostředků státu na zabavení a následný prodej věcí zatížených zástavním právem ve prospěch jiného věřitele, neboť výtěžek z prodeje by nemohl být použit na úhradu neuhrazené daně, nýbrž by si jej oprávněně nárokoval zajištěný věřitel.

Stávající technické zajištění Rejstříku zástav je sice primárně zaměřeno na vyhledávání zástavních práv podle identifikace předmětu zástavního práva, umožňuje nicméně i získání informací ve vazbě na zástavního dlužníka. I za současného stavu Rejstříku zástav jej lze využít jako významný zdroj informací pro výkon správy daní. Technické uzpůsobení Rejstříku zástav se tak bude týkat toliko zřízení přístupu orgánů finanční a celní správy. Předpokládá se, že vnitřní mechanismy těchto orgánů budou nastaveny tak, aby informaci ohledně zástavního práva mohla získat pouze ta úřední osoba, která dané informace skutečně potřebuje k výkonu své činnosti. Současně bude technicky zajištěno, že nebude možné získat jiné údaje, ke kterým má mít přístup pouze notář.

K bodu 25 (§ 58 odst. 2)

Navrhuje se současně doplnit pravomoc orgánů celní správy požadovat údaje z evidence přestupků vedené Rejstříkem trestů v nově navrženém § 58 odst. 2 zákona o Celní správě ČR. Orgány celní správy přitom již dnes disponují oprávněním požadovat údaje z evidence trestů.

Nová formulace by měla být symetrická s obdobným ustanovením § 18 odst. 2 zákona o Finanční správě ČR, které se navrhuje v předchozí části. Do značné míry tedy platí obdobně to, co bylo uvedeno výše v souvislosti s návrhem změny zákona o Finanční správě ČR.

V případě orgánů celní správy je odlišně navržen okruh institutů správy daní, pro jejichž aplikaci by měly být údaje z evidence přestupků využity. Stejně jako v případě orgánů finanční správy se jedná o využití při posouzení důvodů pro zajištění daně, přičemž těžiště tohoto využití by mělo být v oblasti spotřebních daní.

Dále by měly být údaje využity při posouzení důvodů pro registraci, a to jak registraci ke spotřební dani (viz zákon o spotřebních daních), tak registraci vybraných subjektů podle jiných zákonů – viz registrace osoby povinné značit líh a distributora lihu podle zákona o povinném značení lihu nebo registrace distributora pohonných hmot podle zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách), ve znění pozdějších předpisů. S ohledem na širší okruh dotčených registrací se navrhuje obecnější formulace než v případě obdobné navržené úpravy v zákoně o Finanční správě ČR. Zkoumána by měla být především celková „věrohodnost“ dané osoby, což v případě právnických osob znamená i zkoumání věrohodnosti členů statutárního orgánu. Informace z trestního či přestupkového řízení přitom může být významným vodítkem při odhalení tzv. „bílých koní“, kde jako členové statutárních orgánů působí často fyzické osoby s pochybnou minulostí.

Konečně by měly být údaje využity při posouzení důvodů pro povolení podle zákona upravujícího spotřební daně nebo daň z přidané hodnoty, v jejichž případě je jak při rozhodování o vydání povolení, tak později při rozhodování o případném odnětí povolení vyhodnocováno splnění podmínky bezúhonnosti daného subjektu (viz § 43d a násl. zákona o spotřebních daních a § 87 zákona o dani z přidané hodnoty). V případě posuzování podmínek pro vydání povolení se uplatní obdobné principy jako při registraci. Cílem je ověřit věrohodnost daného subjektu, k čemuž mohou významně přispět i informace z trestního a přestupkového řízení.

Společným jmenovatelem pro využití údajů z evidence přestupků je i v těchto případech potřeba posílení boje s daňovými úniky na poli spotřebních daní a na dani z přidané hodnoty, popř. posílení prosazování plnění zákonných povinností v mimořádně rizikových oblastech nakládání s lihem a s pohonnými hmotami.

K bodu 26 (§ 58 odst. 3)

V souvislosti se zavedením dálkového a nepřetržitého přístupu orgánů celní správy k údajům z Rejstříku zástav v § 58 odst. 1 je třeba reagovat na skutečnost, že podle platného § 58 odst. 2 (nově odst. 3) zákona o Celní správě ČR je předmětná forma poskytování údajů bezúplatná. S ohledem na technickou náročnost zřízení tohoto přístupu a s ohledem na skutečnost, že činnost Notářské komory České republiky není financována ze státního rozpočtu (čímž se poskytování údajů z Rejstříku zástav do značné míry vyděluje z okruhu poskytování údajů z jiných registrů a evidencí podle § 58 odst. 1, je třeba umožnit náhradu nákladů spojených se zřízením přístupu do Rejstříku zástav, resp. s průběžným poskytováním údajů z něho. Toto hrazení bude samo o sobě mít podobu paušálně stanovené náhrady hotových výdajů Notářské komory České republiky na základě notářského tarifu. Současně je však třeba vyloučit bezúplatný charakter poskytování údajů v § 58 odst. 3 zákona o Celní správě ČR, který by vůči úpravě uvedených náhrad představoval speciální normu.

K bodu 27 (§ 67 odst. 2)

Jde o úpravu, která zpřesňuje definici celní vyhledávací činnosti pro účely zákona o Celní správě ČR, a to s ohledem na širší rozsah této činnosti v jiných zemích, se kterými může být podle zákona o Celní správě ČR prováděna policejní spolupráce.

K bodu 28 (§ 73a)

Jde o úpravu, která je vyjádřením možnosti subsidiárně použít úpravu výměny operativních informací v rámci policejní spolupráce i pro jiné než členské státy Evropské unie v případě, kdy je tato spolupráce upravena mezinárodními smlouvami, popř. jinými dohodami.

K čl. XLVI – přechodné ustanovení

V souvislosti se zavedením dálkového a nepřetržitého přístupu orgánů celní správy k údajům z Rejstříku zástav se navrhuje přechodné ustanovení, které zohlední technickou náročnost zřízení tohoto přístupu tím, že stanoví dostatečnou lhůtu k jeho faktickému zprovoznění. Současně je zohledněna skutečnost, že zřízení uvedeného přístupu je možné až poté, co dojde k úhradě nákladů tohoto zřízení, které paušální částkou stanoví. Pro realizaci uvedeného přístupu se jako vhodný časový prostor jeví šestiměsíční lhůta vázaná na poskytnutí uvedené paušální náhrady ze strany orgánů celní správy.

K části čtyřicáté čtvrté - změna zákona o povinném značení lihu

K čl. XLVII

K bodu 1 (§ 9 odst. 1 písm. b))

Jedná se o terminologickou změnu, která vyplývá ze skutečnosti, že celní kodex Unie již neobsahuje kategorii svobodné sklady, ale upravuje pouze kategorii zvláštního celního režimu svobodného pásma, do kterého je zboží propouštěno (čl. 210 písm. b) ve spojení s čl. 243 až 248 celního kodexu Unie).

K bodu 2 (§ 9 odst. 2 písm. b))

Jedná se o terminologickou změnu, která vyplývá ze skutečnosti, že celní kodex Unie již neobsahuje kategorii svobodné sklady, ale upravuje pouze kategorii zvláštního celního režimu svobodného pásma, do kterého je zboží propouštěno (čl. 210 písm. b) ve spojení s čl. 243 až 248 celního kodexu Unie).

K bodu 3 (§ 11 písm. c) a § 15 odst. 2 písm. c) bod 3)

Jedná se o terminologickou změnu, která vyplývá ze skutečnosti, že celní kodex Unie již neobsahuje kategorii svobodné sklady, ale upravuje pouze kategorii zvláštního celního režimu uskladnění, což zahrnuje celní režim uskladnění v celním skladu a svobodného

pásma, do kterých je zboží propouštěno (čl. 210 písm. b) ve spojení s čl. 243 až 248 celního kodexu Unie).

K bodu 4 (§ 15 odst. 3 písm. b))

Jde o legislativně technickou úpravu.

K bodu 5 (§ 15 odst. 3 písm. c))

Podle zákona o povinném značení lihu platí, že líh ve spotřebitelském balení, uvedený do volného daňového oběhu, musí být nejpozději v okamžiku tohoto uvedení označen kontrolní páskou a tato kontrolní páska musí být neporušena. V opačném případě se jedná o jeden z případů tzv. neznačeného lihu podle § 15 zákona. Nakládání s tímto lihem je nelegální a je správním deliktem. Proto se obecně v prostoru, kde dochází ke konečnému prodeji lihu ve spotřebitelském balení, nemohou nacházet otevřená spotřebitelská balení. V těchto prostorách není možné otevřená spotřebitelská balení ani skladovat. Výjimka je připuštěna pouze v případě, že jde o výdejní nebo prodejní místo v prostoru, kde se v souladu s právními předpisy prodávají lihoviny pro přímou osobní spotřebu nebo pro jiné přímé osobní užití fyzickou osobou (např. restaurace a jiná obdobná zařízení), a že počet otevřených spotřebitelských balení jednoho druhu je omezen v souladu se zákonem o povinném značení lihu. Tato úprava však v řadě případů neumožňuje provádět tzv. reklamní a propagační ochutnávky lihovin v prostorách, které jsou sice v souladu se zákonem určeny ke konečnému prodeji lihu, avšak nikoliv k jeho prodeji pro přímou osobní spotřebu nebo pro jiné přímé osobní užití fyzickou osobou. Zejména jsou tak zpravidla vyloučeny ochutnávky v obchodech s potravinami či nápoji, které vzhledem k charakteru této činnosti nepředstavují zásadní daňové, zdravotní či jiné riziko.

Možnost uvedených ochutnávek se navrhuje v rámci zákona zavést s některými omezeními. Předně se navržená výjimka vztahuje pouze na jedno otevřené spotřebitelské balení lihu v daném prostoru bez ohledu na druh tohoto balení, tj. otevřeno by mohlo být toliko jedno balení bez dalšího. Současně musí platit, že líh v daném spotřebitelském balení je skutečně určen k bezúplatnému převodu fyzické osobě pro její přímou osobní spotřebu (tj. pro přímou konzumaci), přičemž tento převod musí sledovat výlučně reklamní a propagační účel. Uvedený charakter převodu musí být současně patrný z jeho okolností, tj. je třeba na základě všech okolností důvodně předpokládat, že tento převod uvedený charakter má. V konkrétní rovině tak bude třeba zohlednit souvislosti místa a času převodu, jeho celkové deklarované i faktické pojetí, obvyklost apod.

K bodu 6 (§ 34 odst. 1 písm. a))

Jedná se o promítnutí terminologické změny související s přijetím celního kodexu Unie.

K bodu 7 (§ 39 odst. 2)

Jedná se o prodloužení lhůty, po kterou může držitel nakládat s převzatou kontrolní páskou před tím, než je povinen ji jako nepoužitou vrátit celnímu úřadu. Toto ustanovení je v zákoně o povinném značení lihu upraveno z důvodu zamezení nebo znesnadnění možnosti nakládat s kontrolní páskou v rozporu se zákonem, zejména v podobě bezdůvodného hromadění kontrolních pásek, které by byly následně zneužity. Na základě konzultací s odbornou veřejností i na základě zkušeností s aplikací zákona v praxi bylo konstatováno, že tato lhůta je příliš krátká a způsobuje praktické komplikace osobám povinným značit líh, zejména těm, které značí menší množství lihu ve spotřebitelském balení v průběhu delší doby. Účel, který toto ustanovení má, bude dosažen i při prodloužení této lhůty na navrhovanou délku. Současně zákon znemožňuje, resp. znesnadňuje machinace s kontrolními páskami dalšími instituty (sankce ve výši spotřební daně v případě zničení nebo ztráty kontrolních pásek, pravidla zabezpečení kontrolních pásek, možnost nevydat kontrolní pásy v počtu neúměrném rozsahu výroby atd.).

K bodu 8 (§ 42 odst. 1 úvodní část ustanovení)

Jedná se o rozšíření dotčených okruhů osob, které se mohou účastnit prodejně-nákupního řetězce lihu, o správní orgán nebo organizační složka státu při prodeji zadrženého, propadlého nebo zabraného lihu.

Podle zákona o povinném značení lihu platí, že převádět líh ve spotřebitelském balení lze pouze mezi osobami, které zákon výslovně v § 42 stanoví. Pokud je líh ve spotřebitelském balení převáděn mezi jinými osobami, stává se neznačeným lihem. S ohledem na to je nutno explicitně umožnit prodej lihu správním orgánem nebo organizační složkou státu v případech, kdy takový prodej obecně předpokládá tento nebo jiný zákon. Příkladem je situace, kdy podle úpravy stanovené novým celním zákonem správce cla zadržený líh ve spotřebitelském balení prodává podle přímo použitelného předpisu Evropské unie, kterým se provádí celní kodex Unie. Stejně tak je nutno upravit situaci, kdy Generální ředitelství cel (jako organizační složka státu) nakládá s lihem ve spotřebitelském balení, který zejména na základě celních předpisů nebo předpisů upravujících správu spotřební daně z lihu propadl nebo byl na základě těchto předpisů zabrán. Vyloučen není ani prodej lihu jiným správním orgánem či organizační složkou státu, pokud by byl zákonem předpokládán.

K bodu 9 (§ 42 odst. 2 písm. b))

Jedná se o legislativně technickou úpravu spojenou s doplněním nového písmene d).

K bodu 10 (§ 42 odst. 2 písm. d))

Jedná se o promítnutí rozšíření dotčených okruhů osob, které se mohou účastnit prodejně-nákupního řetězce lihu, o správní orgán nebo organizační složku státu při prodeji lihu.

K bodu 11 (§ 42 odst. 3)

Jedná se o promítnutí rozšíření dotčených okruhů osob, které se mohou účastnit prodejně-nákupního řetězce lihu, o správní orgán nebo organizační složku státu při prodeji lihu.

K bodu 12 (§ 42 odst. 4 a 5)

Navrhované ustanovení řeší problematiku prodeje lihu v rámci daňové exekuce, kdy stávající úprava § 42 zákona o povinném značení lihu vylučuje prodej lihu mezi jinými osobami, než registrovanou osobou povinnou značit líh, registrovaným distributorem lihu a konečným prodejcem lihu (resp. konečným spotřebitelem). Vzhledem k tomu, že v případě daňové exekuce osoby povinné značit líh nebo distributora lihu již nejde o registrované subjekty (daňová bezdlužnost je jednou z podmínek registrace), nemohou se tyto subjekty zapojit do prodejně-nákupního řetězce, který je zákonem předpokládán. V případě konečného prodejce lihu je pak vůbec vyloučena možnost, aby líh prodal jinému subjektu, než konečnému spotřebiteli. Tento stav je však z pohledu daňové exekuce nevyhovující (ačkoliv se jedná o nucený prodej věci, jejím převodcem je stále původní vlastník) a je třeba jej modifikovat tak, že v tomto výjimečném případě je prodej lihu umožněn i mimo standardní okruh subjektů. Současně je stanovena oznamovací povinnost orgánu veřejné moci, který provádí daňovou exekuci, vůči správci daně (celnímu úřadu), která je obdobou oznamovací povinnosti distributora lihu.

K bodu 13 (§ 62 odst. 1 písm. k))

Jedná se o legislativně technickou úpravu spojenou s doplněním nového písmene m).

K bodu 14 (§ 62 odst. 1 písm. l))

Jedná se legislativně technickou úpravu spojenou s doplněním nového písmene d) do § 62 odst. 2, které vyděluje z § 62 odst. 2 písm. l) úpravu sankce za porušení povinnosti držitele vrátit nepoužitou kontrolní pásku, a to z důvodu samostatné úpravy sankce za správní delikt podle § 62 odst. 2 písm. m).

K bodu 15 (§ 62 odst. 1 písm. m))

Jedná se o úpravu, která stanoví samostatně skutkovou podstatu za nedodržení lhůty podle § 39 odst. 2, ve které má držitel vrátit nepoužitou kontrolní pásku. Jde o vydělení této skutkové podstaty z § 62 odst. 1 písm. l).

K bodu 16 (§ 62 odst. 2 písm. b))

Jedná se o legislativně technickou úpravu spojenou s doplněním nového písmene d).

K bodu 17 (§ 62 odst. 2 písm. c) bod 2)

Jedná se legislativně technickou úpravu spojenou s doplněním nového písmene d) do § 62 odst. 2, které vyděluje z § 62 odst. 2 písm. l) úpravu sankce za porušení povinnosti držitele vrátit nepoužitou kontrolní pásku, a to z důvodu samostatné úpravy sankce za správní delikt podle § 62 odst. 2 písm. m).

K bodu 18 (§ 62 odst. 2 písm. d))

Jedná se odstranění dolní hranice pokuty za nedodržení lhůty pro vrácení nepoužité kontrolní pásky jejím držitelem podle § 39 odst. 2 zákona. Podle současné právní úpravy musí být vždy uložena pokuta minimálně ve výši odpovídající spotřební dani z lihu, kterou by byla právnická nebo podnikající fyzická osoba povinna uhradit, pokud by uvedla do volného daňového oběhu líh označený kontrolní páskou, kterou v rozporu s § 39 odst. 2 nevrátila. Navrhovaná úprava je odstraněním zbytečné tvrdosti zákona, který neumožňuje při stanovení výše sankce provést dostatečnou správní úvahu ohledně okolností konkrétního případu, a to zejména vzhledem k závažnosti a škodlivosti deliktního jednání. V praxi mohou vznikat např. případy, kdy dojde k vrácení kontrolní pásky jen s malým zpožděním v důsledku např. administrativního pochybení na straně držitele. Škodlivost takového jednání (kdy jsou kontrolní pásy řádně vráceny, avšak nestane se tak včas) je poměrně nízká. Současně se může jednat o větší počet kontrolních pásek, který generuje nepřiměřenou výši minimální pokuty za takový delikt. I po odstranění dolní hranice pokuty zůstává horní hranice nedotčena, což nadále umožní razantně postihovat závažné případy porušení dané povinnosti.

K části čtyřicáté páté - změna zákona o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek

K čl. XLVIII

Jedná se o promítnutí terminologických změn, kdy stávající celní kodex Společenství v čl. 84 vymezoval režim s podmíněným osvobozením od cla u zboží, které není zbožím Společenství, avšak nový celní kodex Unie takové vymezení neupravuje. Nově jsou všechny celní režimy, v nichž mohou být vybrané výrobky částečně nebo úplně osvobozeny, svodně označeny jako zvláštní celní režimy. Dovozem se tak nadále rozumí vstup vybraných výrobků na daňové území Evropské unie, pokud nejsou propuštěny do zvláštního celního režimu nebo dočasně uskladněny a skončení zvláštního celního režimu (jeho vyřízení či ukončení) nebo dočasného uskladnění (propuštěním do celního režimu volného oběhu).

K části čtyřicáté šesté - změna zákona o biocidech

K čl. XLIX

Změna reaguje na skutečnost, že nově bude existovat pouze jeden režim aktivního zušlechťovacího styku. Stávající režim aktivního zušlechťovacího styku v systému navracení bude bez náhrady zrušen.

K části čtyřicáté sedmé - účinnost

K čl. L

Účinnost tohoto zákona je navrhována shodně s navrhovanou účinností nového celního zákona od 1. května 2016. V případě rozšíření působnosti orgánů celní správy v roli orgánů činných v trestním řízení, resp. koncentrace této působnosti na Generální ředitelství cel a v případě změny místní příslušnosti u neusazených osob se z důvodu legisvakance navrhuje pozdější účinnost.

V Praze dne 13. ledna 2016

Mgr. Bohuslav Sobotka v. r.
předseda vlády

Ing. Andrej Babiš v. r.
1. místopředseda vlády a ministr financí